

การศึกษาการับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช (ศิลปินแห่งชาติ) กรณีศึกษาตัวเรื่อง
ราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

A STUDY OF SIRI VICHVET'S SINGING METHOD (NATIONAL ARTIST OF THAILAND):
CASE STUDY OF RAJATHIRAJ ,SAMING PHRARAM ASA

พันธกานต์ ไบเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2564

การศึกษากาพย์ร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช (ศิลปินแห่งชาติ) กรณีศึกษาดับเรื่อ

ราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

ปริญญาานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

A STUDY OF SIRI VICHVET'S SINGING METHOD (NATIONAL ARTIST OF THAILAND):
CASE STUDY OF RAJATHIRAJ ,SAMING PHRARAM ASA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS
(Ethnomusicology)

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษารับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครุศิริ วิชเวท (ศิลปินแห่งชาติ) กรณีศึกษาตำบลเรื่อง

ราชาริราช ตอนสมิงพระรามอาสา

ของ

พันธกานต์ ไบเทศ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจี ศรีสมบัติ)

(รองศาสตราจารย์จรัญ กาญจนประดิษฐ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ จำนงค์สาร)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช (ศิลปินแห่งชาติ) กรณีศึกษาฉบับเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา
ผู้วิจัย	พันธกานต์ ไบเทศ
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุจี ศรีสมบัติ

การศึกษาการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช (ศิลปินแห่งชาติ) กรณีศึกษาฉบับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยคือ 1. หลักการขับร้องของครูศิริ วิชเวช กรณีศึกษาฉบับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา พบหลักการขับร้องจากการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้ 1. คำร้อง โดยมีประเด็นย่อยคือ 1.1 บทร้อง พบว่าบทร้องในฉบับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสาเป็นบทร้อยกรองและบทร้อยแก้วเลียนแบบเสียงภาษาต่างชาติ 1.2 ความหมายของบทร้อง พบว่าความหมายของบทร้องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ในเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา 1.3 การแบ่งวรรค สัดส่วนของคำร้อง พบว่ามีลักษณะคำประพันธ์ 3 ประเภท คือ 1) กลอนสุภาพ จัดกลุ่มตามพยางค์ในวรรคได้ 3 กลุ่ม คือ วรรคเพลงกลอนสุภาพ 7 พยางค์ มี 3 รูปแบบ วรรคเพลงกลอนสุภาพ 8 พยางค์ มี 3 รูปแบบ วรรคเพลงกลอนสุภาพ 9 พยางค์ มี 1 รูปแบบ 2) กลอนบทละคร จัดกลุ่มตามพยางค์ในวรรคได้ 5 กลุ่ม คือ วรรคเพลงกลอนบทละคร 2 พยางค์ มี 1 รูปแบบ วรรคเพลงกลอนบทละคร 3 พยางค์ มี 1 รูปแบบ วรรคเพลงกลอนบทละคร 6 พยางค์ มี 1 รูปแบบ วรรคเพลงกลอนบทละคร 7 พยางค์ มี 3 รูปแบบ วรรคเพลงกลอนบทละคร 9 พยางค์ มี 1 รูปแบบ 3) บทร้อยแก้วเลียนแบบภาษาจีน 2. การขับร้อง โดยมีประเด็นย่อยคือ 2.1 อารมณ์ในการขับร้อง พบ 9 แบบ ได้แก่ 1) อารมณ์ปกติ 2) อารมณ์ขุ่นเคือง 3) อารมณ์วิตกกังวล 4) อารมณ์อึดอัด 5) อารมณ์รัก 6) อารมณ์เศร้า 7) อารมณ์โกรธ 8) อารมณ์ตกใจ 9) อารมณ์ดีใจ 2.2 การเอื้อน พบว่าสามารถแบ่ง 2 ประเภท คือ เอื้อนดำเนินทำนอง และเอื้อนตกแต่งคำร้อง 2.3 เทคนิคลีลา สามารถจัดหมวดหมู่ได้ 2 ประเภทคือ เทคนิคลีลาในคำร้อง พบว่ามี การครั้น การเน้นเสียง การประคบบเสียง การกล่อมเสียง การโหนเสียง การลักจังหวะ เทคนิคลีลาในทำนอง พบว่ามี การครั้น การกระทบ การลงทรวง การโหนเสียง การสะบัดเสียง การเอื้อนสามเสียง เสียงนาสิก การกลืนเสียง 2. วิธีการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช ในฉบับเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา พบว่าวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงภาษามอญมีการโหนเสียง กลืนเสียง ลงทรวง วิธีการขับร้องเพลงสำเนียงพม่ามีการร้องเอื้อนเลียนแบบเสียงภาษาพม่า ใช้คำเหนือ วิธีการขับร้องเพลงสำเนียงจีนมีการใช้กระแสเสียงสูง กระซิบ ทั้งยังพบว่าบริบททางครอบครัว การศึกษาดนตรี และบุคลิกของครูศิริ วิชเวช ส่งผลให้ครูศิริ วิชเวชขับร้องเพลงสำเนียงภาษาได้ชำนาญ รวมถึงอุปนิสัยส่วนตัวที่ช่างสังเกต ช่างจดจำ และรู้จักประยุกต์ใช้ ทำให้เกิดเป็นองค์ความรู้ วิธีการขับร้องเพลงสำเนียงภาษา

คำสำคัญ : เพลงสำเนียงภาษา, ครูศิริ วิชเวช, ฉบับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

Title	A STUDY OF SIRI VICHVET'S SINGING METHOD (NATIONAL ARTIST OF THAILAND): CASE STUDY OF RAJATHIRAJ ,SAMING PHRARAM ASA
Author	PANTAKAN BAITATE
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Rujee Srisombut

The objectives of this study are: (1) to study the singing principles of Siri Vichvet; and (2) to study the Samniang Phasa singing method of Siri Vichvet, both objectives focused on the Rajathiraj Saming Pharam Asa musical suite. The results showed the singing principles of Siri Vichvet had two main points, the lyrics and the singing techniques: (1) the lyrics had three subpoints: (1.1) the characteristics of lyrics in the Rajathiraj Saming Pharam Asa musical suite are verses and prose that imitate the sounds of foreign languages; (1.2) the lyrics in the musical suite, with the Rajathiraj Saming Pharam Asa musical suite; and (1.3) word pattern distribution from the lyrics can be divided into three types, which included: (a) Klon Suphap, grouped by number of syllables into three groups, (b) Klon Suphap with seven syllables with three patterns; (c) Klon Suphap, with eight syllables with three 3 patterns; and (d) Klon Suphap, with nine syllables had one pattern; (2) Klon Bod Lakorn was grouped by a number of syllables in five groups: (a) Klon Bod Lakorn, with two syllables and one pattern; (b) Klon Bod Lakorn, with three syllables and one pattern; (c) Klon Bod Lakorn, with six syllables and one pattern; (d) Klon Bod Lakorn, with seven syllables with three patterns; and (e) Klon Bod Lakorn with nine syllables and one pattern; (3) the imitation of the Chinese language; (2) the singing techniques had three subpoints: (2.1) emotional expression in the Rajathiraj Saming Pharam Asa musical suite had nine emotions: (1) normal mood; (2) indignant; (3) anxiety; (4) energetic; (5) loving; (6) tragic; (7) angry; (8) shocked; and (9) happy; (2.2) the UEAN technique can divided into two types: (1) Uean Dumnern Tomnong; and (2) Uean Toktaang Kamrong; (2.3) there were two kinds of practical singing techniques (1) techniques and styles in lyrics, such as Kan Kran, Kan Nen Siang, Kan Prakob Siang, Kan Klom Siang, Kan Honn Siang and Kan Lak Jangwa; (2) techniques and styles in melody found Kan Kran, Kan Kratob, Kan Long Suang, Kan Honn Siang, Kan Sabad Siang, Kan Uean Sam Siang, Siang Nasik, and Kan Kaluen Siang. The Samniang Phasa singing method of Siri Vichvet in the Mon accent song used Kan Honn Siang, Kan Kaluen Siang, and Kan Long Suang techniques. For the Phama accent, the Kan Chaii Kam-Ner technique and the high-pitched tone singing of the Jeen accent song. This study found that family, music studies, and personal characteristics affected the singing of Siri Vichvet, especially Mon accent singing techniques, including applying their knowledge of many different Samniang Phasa songs.

Keyword : Samniang Phasa song, Siri Vichvet, Rajathiraj Saming Pharam Asa musical Suite

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจี ศรีสมบัติ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์จรัญ กาญจนประดิษฐ์ ประธานการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ จำนงค์สาร กรรมการสอบ ที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบและสั่งสอนผู้วิจัย จนปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณครูศิริ วิชเวช ครูผู้เป็นแรงบันดาลใจและผู้ให้ข้อมูลหลักในการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ครูไม่เคยอดอดที่จะให้ข้อมูล หรือถ่ายทอดเพลงซุคนี้เลยสักครั้ง แม้ในวันที่ครูป่วย

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทยและเอเชีย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่กรุณาให้คำชี้แนะ ความช่วยเหลือ กำลังใจแก่ผู้วิจัย ตั้งแต่ต้นจนจบ

กราบขอบพระคุณคุณครูวิศ อัคระไพฑูรย์ ครูของผู้วิจัย ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบ้านดุริย ประณีตและกลวิธีเทคนิคเฉพาะสำนักอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยฉบับนี้

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาณุภาค โมกขศักดิ์ อาจารย์วิรัช สงเคราะห์ อาจารย์จักรพงษ์ กลิ่นแก้ว ผู้ให้ข้อมูลสนับสนุนงานวิจัย

ขอบคุณธนกร นามวงษ์ พงศธร มีทรัพย์ ชัยรัตน์ มิ่งาม รมณีย์ เรือนช้าง เพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโท สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา รหัส 62 ที่ร่วมกันฟันฝ่าอุปสรรคจนจบด้วยกัน

ขอบพระคุณพี่ณภัทร วีระอมรกุล พี่สหภาพ พุ่มพวง ที่มาบ้านครูเป็นเพื่อนกันตลอด

ขอบคุณน้องนันทน์ ชาวไร่อ้อย ที่ช่วยเหลือเรื่องโน้ตเพลง

ขอบูชาพระคุณบูรพาจารย์บ้านดุริยประณีตทุกท่าน

ประโยชน์อันใดที่เกิดจากปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอยกคุณงามความดีทั้งหมดให้พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย คุณป้า ที่ได้ส่งเสริม สนับสนุนให้เล่าเรียนจนสามารถทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ประดับไว้ในโลกวิชาการ

พันธกานต์ ไบเทศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	6
1.เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	15
3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	26
1.การศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล.....	26
2.เครื่องมือ และ อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	27
3.การศึกษาข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล.....	27
4.การวิเคราะห์ข้อมูล	28
5.สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ นำเสนอผลงาน	28

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	29
เพลงที่ 1 เพลงพม่าเขว	31
เพลงที่ 2 เพลงจีนหน้าเรือ	36
เพลงที่ 3 เพลงพม่ากำชับ	41
เพลงที่ 4 เพลงจีนต้องเขียง	52
เพลงที่ 5 เพลงพม่าไชยา	56
เพลงที่ 6 เพลงม่านมวย	65
เพลงที่ 7 เพลงพญาแปรร	72
เพลงที่ 8 เพลงมอญรำดาบ ชั้นเดียว	81
เพลงที่ 9 เพลงจีนลั่นถัน	87
เพลงที่ 10 เพลงเดินทัพจีน	92
เพลงที่ 11 เพลงจีนบั้งหลัง	99
เพลงที่ 12 เพลงจีนขิมเล็ก ชั้นเดียว	104
เพลงที่ 13 เพลงพม่าประเทศ	110
เพลงที่ 14 เพลงปลายพม่ารำหวาน	114
เพลงที่ 15 เพลงจีนฮูหยิน	120
เพลงที่ 16 เพลงจีนเข้าห้อง	125
เพลงที่ 17 เพลงสองกุมาร	129
เพลงที่ 18 เพลงจีนซ้วน	143
เพลงที่ 19 เพลงซอพุมเรียง	147
เพลงที่ 20 เพลงผ้าโพก ชั้นเดียว	156
เพลงที่ 21 เพลงจีนหลวง	168
เพลงที่ 22 เพลงจีนขิมเล็ก	175

เพลงที่ 23 เพลงจีนใจย่อ.....	190
เพลงที่ 24 เพลงกลางพม่าใหญ่.....	197
เพลงที่ 25 เพลงพม่าโลม.....	201
เพลงที่ 26 เพลงแขกมอญบางขุนพรหม.....	207
เพลงที่ 29 เพลงแขกมอญบางขุนพรหม ชั้นเดียว.....	212
เพลงที่ 28 เพลงปรมัย.....	222
เพลงที่ 29 เพลงพม่าเกษม.....	232
เพลงที่ 30 เพลงพม่าเริง.....	239
เพลงที่ 31 เพลงตะละแม่ศรี.....	250
เพลงที่ 32 เพลงมอญอ้อยอิง.....	257
เพลงที่ 33 เพลงมะตะแบ.....	268
เพลงที่ 34 เพลงโลมมอญ.....	280
เพลงที่ 35 เพลงพม่าเห่.....	292
เพลงที่ 36 เพลงพม่าเห่ ชั้นเดียว.....	303
เพลงที่ 37 เพลงมอญรำดาบ.....	308
เพลงที่ 39 เพลงตะนาว.....	318
เพลงที่ 40 เพลงมอญร้องไห้.....	326
บทที่ 5 สรุปลง อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	349
สรุปลง 350	
อภิปรายผล.....	355
ข้อเสนอแนะ.....	356
บรรณานุกรม.....	357
ภาคผนวก.....	360

ภาคผนวก ก เรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา เจ้าพระยาพระคลัง (หน)	361
ภาคผนวก ข โฉนดเพลงจากตับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา	377
ประวัติผู้เขียน.....	409

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เอกลักษณ์เฉพาะเป็นเรื่องที่สำคัญในงานดนตรีไทย เพราะนักดนตรีและนักร้องที่มีชื่อเสียงล้วนแล้วแต่มีลักษณะเฉพาะตัวที่โดดเด่นเป็นที่จดจำทั้งสิ้น โดยเกิดจากกระบวนการการเรียนรู้ ลอกแบบ ตกตะกอนความรู้ ประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมา ประมวลเป็นแนวทางการบรรเลงและขับร้องเฉพาะตัวของศิลปินท่านนั้นๆ เป็นองค์ความรู้ใหม่บนพื้นฐาน องค์ความรู้เดิม ต่อยอดกันมา เพราะภูมิปัญญาของศิลปินแต่ละท่านที่รังสรรค์แนวทางการบรรเลงที่ดั่งงาม ทำให้ดนตรีไทยมีวิวัฒนาการก้าวมาอย่างยาวนานซึ่งในแต่ละเครื่องดนตรีก็จะมีแนวทางการวิวัฒนาการและความโดดเด่นของตนแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะการขับร้อง เป็นสิ่งที่ผู้ฟังรับรู้ได้ถึงเอกลักษณ์ได้ง่ายกว่าเครื่องดนตรีอย่างอื่น เพราะผู้ขับร้องแม้จะได้เรียนมาจากครูคนเดียวกัน สำนักเดียวกัน ทางเพลงเดียวกัน แต่น้ำเสียง เทคนิคลีลา ความสามารถในการถ่ายทอดอารมณ์ของนักร้องแต่ละคนมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

การขับร้อง มีระบบการพัฒนา การฝึกปฏิบัติ การเรียนการสอน ตลอดจนเทคนิคและวิธีการในการขับร้อง การใช้เอื้อนแบบต่างๆ ซึ่งมีเอกลักษณ์ชัดเจน ได้รับการสั่งสมมายาวนานและต่อเนื่อง (กาญจนา อินทรสุนานนท์ และคณะ, 2549, น. 1) สันนิษฐานว่าการร้องจะเกิดขึ้นก่อนการรำและบรรเลงเพลง โดยในขั้นต้นที่เกิดการขับร้องนั้น อนุมานว่าคงเกิดจากการอุทานจากการได้รับความกระทบกระเทือนทางอารมณ์ ทั้งดีใจและเสียใจ ฉะนั้นการร้องในครั้งแรกจึงยังไม่เป็นภาษาเท่าใดนัก ต่อมาเมื่อการขับร้องเจริญขึ้นจึงมีการใส่คำร้องที่มีความหมาย แต่ในคราวแรกก็ยังไม่ปรากฏคำอุทานในเพลง มีคำว่า เจ้าเอ๋ย ฮั้ ฮั้ พระพุทธเจ้าข้าเอ๋ยเป็นอาทิ เมื่อการขับร้องวิวัฒนาการมากขึ้น ก็นำคำอุทานออกจนได้เนื้อเพลงที่เป็นเรื่องราวมากขึ้น มีการประดิษฐ์คิดค้นกลวิธีที่ทำให้การขับร้องนั้นวิจิตรพิสดาร กลายเป็นเพลงขับร้องชนิดต่างๆ อย่างในทุกวันนี้ (อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2513, น. 157) ครูสุรางค์ ดุริยพันธุ์ กล่าวถึงการร้องว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงไปตามบทกวี ที่มีทำนองลำนนำและมีจังหวะการดำเนินเสียงสูงต่ำโดยยึดถือเนื้อเพลง(คำร้อง) เป็นสำคัญ ถ้อยคำที่มีเสียงสูงต่ำจะต้องอนุโลมเข้าหาทำนองแห่งเสียงเพลงนั้น ส่วนความสั้นยาวของจังหวะต้องอยู่ในบังคับของเสียงเพลง (สุรางค์ ดุริยพันธุ์, ม.ป.ป., น. 16) มีจังหวะแน่นอน สม่่าเสมอ ในการร้องเพลงจะมีทำนองและเนื้อร้อง การร้องนี้จะถือทำนองเป็นส่วนสำคัญถ้อยคำที่ร้องจะโน้มเข้าหาทำนองเป็นประโยค วรรคตอน ครบถ้วนตามทำนองเพลงที่มีผู้แต่งไว้และจะต้องอยู่ในกำหนดจังหวะตายตัวผิดพลาดไม่ได้(กาญจนา อินทรสุนานนท์, 2540, น. 17) การขับร้องสามารถ

แบ่งออกได้หลายลักษณะ โดยคุณหญิงชิ้น ศิลปบรรเลงแบ่งการร้องเพลงเป็น 3 ชนิดคือ 1) ร้อง ล้ำลอง 2) ร้องคลอ 3) ร้องส่งหรือร้องรับ (ชิ้น ศิลปบรรเลง และลิขิต จินดาวัฒน์, 2521, น. 196-197)

เพลงตับเป็นเพลงประเภทหนึ่งในดุริยางคศาสตร์ไทย มีลักษณะสำคัญคือเป็นการนำ เพลงหลายๆ เพลงมาร้อยเรียงต่อกันกันเป็นชุดๆ โดยมีการขับร้องเป็นตัวเล่าเรื่อง เพลงตับบางชุด ก็ร้อยเรียงเรื่องราวเป็นเรื่องเดียวกัน ตอนเดียวกันโดยตลอด แต่เพลงตับบางชุดก็มีเนื้อหาที่มาจาก วรรณกรรมต่างเรื่องกัน แต่ยังคงรูปแบบเพลงตับไว้ เพราะยังมีการร้อยเรียงกันผ่านรูปแบบของ สำนวนเพลงที่ร้อยเรียงต่อกัน บางครั้งเพลงตับก็นำมาจากบทโขนหรือละครพันทาง โดยเป็นการ ดัดแปลงจากการขับร้องประกอบการแสดงเป็นการขับร้องสำหรับฟังเพื่อความสุนทรีย์ (ชมนาด กิจ ชันธุ์, 2543, น. 59) ละครพันทางเป็นละครนอกประเภทหนึ่ง เกิดจากการประดิษฐ์ของเจ้าพระยา มหินทรศักดิ์ธำรง (เพ็ง เพ็ญกุล) ในระยะแรกใช้ชื่อว่าละครผสมสามัคคีและภายหลังได้เปลี่ยนมา ใช้ชื่อว่าละครพันทาง เหตุที่เรียกชื่ออย่างนี้เพราะเป็นละครประเภทใหม่ที่น่าเอาวรรณกรรมหรือ พงศาวดารของต่างชาติเช่น จีน มอญ พม่า แวก ลาว ฯลฯ (วิมลศรี อุประมัย, 2555, น. 151-152) มาประดิษฐ์ให้เข้ากับการแสดงของไทย โดยลดทอนท่ารำจากชนบละครดั้งเดิม ลีลาท่ารำ การแต่ง กายของตัวละคร ก็อิงตามชนชาติของเนื้อหาของเรื่องที่ใช้แสดง โดยเฉพาะเพลงที่ใช้บรรจุเพื่อ ประกอบการแสดงนั้นมักใช้กลุ่มเพลงประเภทเพลงออกภาษา เพื่อให้ได้กลิ่นอายตามเนื้อเรื่อง ละครพันทางเรื่องที่เป็นที่นิยมเช่น พระอภัยมณี สามก๊ก ชูยถ้ง พระลอ ขุนช้างขุนแผน ตอน พระไวยแตกทัพ ผู้ชนะสิบทิศ แต่เรื่องที่มีความนิยมสูงสุด คือเรื่อง ราชาริราช (นุชนาฏ ดีเจริญ, 2553, น. 3)

ละครพันทางเรื่อง ราชาริราช ดัดแปลงมาจาก วรรณกรรมเรื่องราชาริราช วรรณกรรม ครั้งต้นกรุงรัตนโกสินทร์ที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพระคลัง (หน) และคณะ เรียบเรียงขึ้น ดังที่ปรากฏหลักฐานใน บาน แผนกของพระสมุหราชาริราช (กรมศิลปากร, 2546, น. 1) ความว่า “พระพุทธเจ้าอยู่หัว ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพระคลัง (หน) พระยาอินทรอัศวราช พระภิมรรม์ศรี และ พระ ศรีภูริปริชา เรียบเรียงเรื่องราชาริราชให้เป็นภาษาไทยที่สมบูรณ์เพื่อเป็นประโยชน์สืบไป” เนื้อหา ของเรื่องราชาริราชมีความสำคัญ ครอบคลุมชาติ เป็นผลให้เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรงนำมา ดัดแปลงเป็นบทละคร แม้ในยุคหลัง บทละครพันทาง เรื่องราชาริราช ก็ยังเป็นที่นิยมเล่นมาจนถึง ปัจจุบัน โดยตอนที่มิชื่อเสียงที่สุดคือ ตอนสมิงพระรามอาสา เพราะในตอนเดียวมีเพลงภาษาถึง 3 กลุ่มสำเนียง คือ สำเนียงมอญ สำเนียงพม่า สำเนียงจีน ทั้งยังมีเนื้อหาที่น่าสนใจทั้งเรื่องการทำศึก

สงคราม การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม รวมไปถึงบทกวีที่มีชื่อเสียง และบทโคกในตอนท้ายของเรื่องซึ่งมีเพลงสำคัญ คือเพลงมอญร้องไห้ ที่เป็นวิวัฒนาการการร้องเพลงละครชั้นสูงของไทย ทั้งยังมีการบันทึกลงแผ่นเสียงของห้างกมลสุโกศลรูปแบบฉบับเรื่องในปี พ.ศ. 2501-2510 บรรณเลขโดยคณะดุริยประณีต ขับร้องโดยนักร้องที่มีชื่อเสียง มีครูสุตจิตต์ ดุริยประณีต ครูสุรางค์ ดุริยพันธุ์ ครูนฤพล ดุริยพันธุ์ ครูศิริ วิชเวช เป็นอาทิ (วาริศ อัครเวไพฑูรย์, สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2563)

ครูศิริ วิชเวช เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการขับร้องหลายประเภทเพลงทั้งเพลงเถา เพลงเกร็ด เสภา แม้กระทั่งเพลงออกภาษา จนได้รับคำชมจากผู้ฟังว่าร้องได้เหมือนอย่างเจ้าของภาษา (กาญจนา อินทรสุนานนท์, 2552, น. 103) จนได้บันทึกเสียงเพลงฉบับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา ลงแผ่นเสียงของห้างกมลสุโกศล ซึ่งครูได้ถ่ายทอดลีลาการขับร้องจนแผ่นเสียงชุดนี้มีชื่อเสียงมาจนถึงปัจจุบัน (ศิริ วิชเวช, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2563)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาการร้องเพลงของครูศิริ วิชเวช โดยใช้ฉบับเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสาเป็นกรณีศึกษา เพื่อเป็นการศึกษาการร้องเพลงสำเนียงภาษาในเพลงฉบับของครูศิริ วิชเวช ผู้เป็นศิลปินแห่งชาติที่ทรงภูมิความรู้ทางคีตศิลป์ไทยเพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาหลักการขับร้องเพลงของครูศิริ วิชเวช กรณีศึกษาฉบับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา
2. ศึกษาวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช ในฉบับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

บทละครเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา เป็นละครที่มีชื่อเสียงมายาวนาน โดยดัดแปลงมาจากวรรณกรรมเรื่องราชาธิราชของเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ละครเรื่องนี้มีความพิเศษ คือ ใช้เพลงสำเนียงภาษาถึง 3 กลุ่มสำเนียงในการประกอบการแสดง ได้แก่ สำเนียงมอญ สำเนียงพม่า สำเนียงจีน ทั้งนี้ครูศิริ วิชเวช เคยบันทึกเสียงเพลงชุดนี้ไว้กับ ห้างกมลสุโกศลในนามคณะดุริยประณีต จนได้รับความนิยมในหมู่ผู้ฟังเพลงไทยมาจนถึงบัดนี้ โดยครูได้ถ่ายทอดลีลาการขับร้องที่มีชั้นเชิงและได้กลิ่นอายของแต่ละชนชาติในเรื่องได้เป็นอย่างดี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบหลักการขับร้องเพลงของครูศิริ วิชเวช ในระดับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา
2. ทราบวิธีการร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช ในระดับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

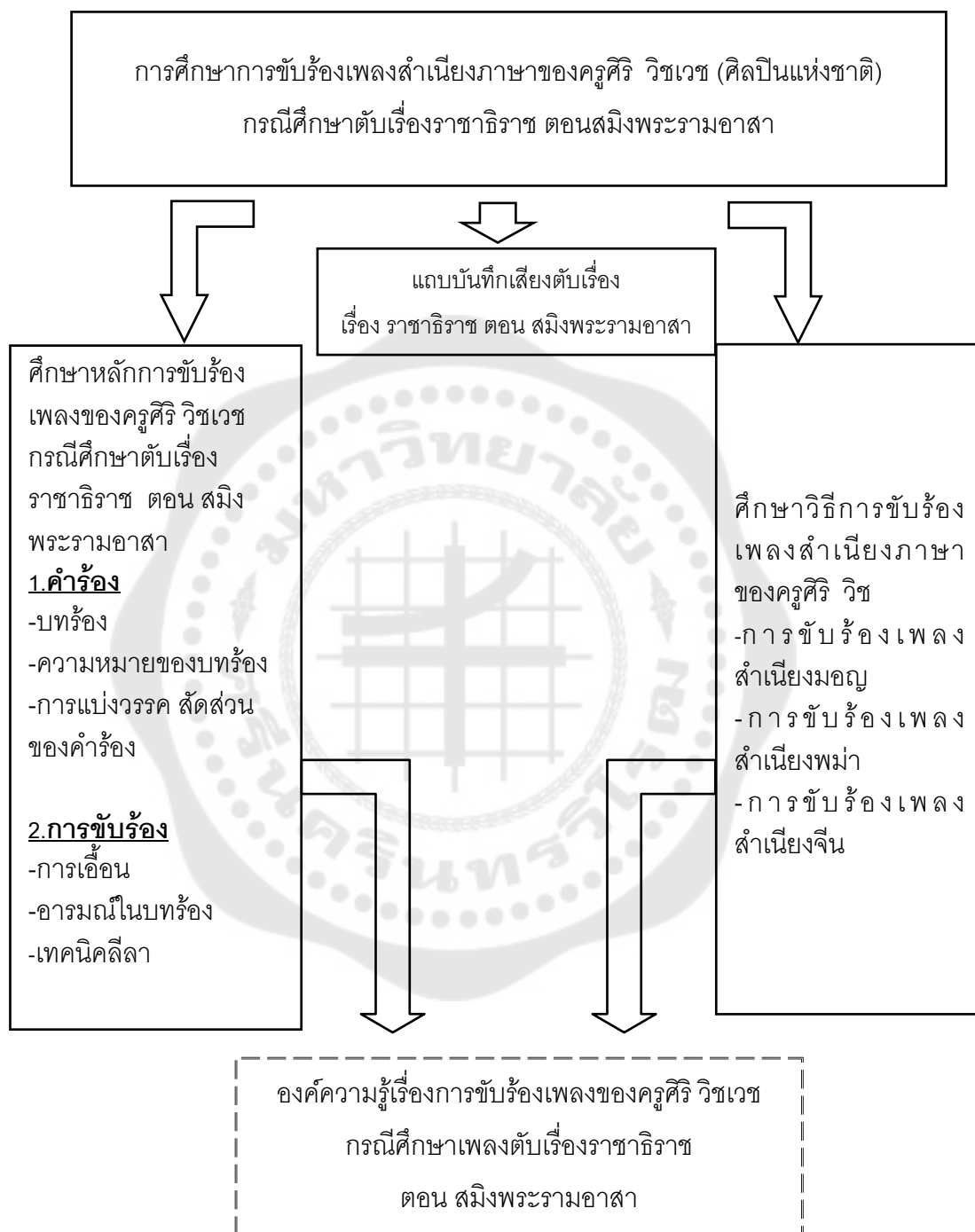
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ศึกษาการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช กรณีศึกษา เพลงระดับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา โดยเพลงที่นำมาใช้ศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 45 เพลง แบ่งเป็น เพลงสำเนียงมอญจำนวน 13 เพลง เพลงสำเนียงพม่าจำนวน 17 เพลง เพลงสำเนียงจีนจำนวน 14 เพลง ขับเสภา 1 บท

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิเคราะห์บันทึกโน้ตด้วยพยัญชนะไทย กำหนดให้ลูกฮ่องลูกที่ 1 ตรงกับฮ่องวงใหญ่ซ้ายสุด(ลูกทวน) และไล่ระดับเสียงขึ้นไปจนถึงลูกขวาสุด (ลูกยอด)

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช (ศิลปินแห่งชาติ) กรณีศึกษา
ตีบเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง
สามารถรวบรวมและจำแนกหมวดหมู่ได้ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง
  - 1.1 การขับร้อง
  - 1.2 นิยามและความหมายของเพลงขับ เพลงภาษา
  - 1.3 ครูศิริ วิชเวช
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
  - 2.1 ทฤษฎีการวิเคราะห์เพลง
3. งานที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

1.1 การขับร้อง

เรณู โกศินานนท์ (2516, น. 12) กล่าวว่าขับ หมายถึง การเปล่งเสียงไปตามบทกวี
โดยยึดลำนำเป็นบทสำคัญ มีทำนองตกแต่งบ้างเพียงเล็กน้อย ส่วนจังหวะไม่แน่นอน เช่น การแห่
ขับชอ แอ่ว เป็นต้น ร้อง หมายถึง การเปล่งเสียงที่มีทำนองและจังหวะ การดำเนินเสียงสูงต่ำ
ยึดถือเนื้อเพลงเป็นส่วนสำคัญ ถ้อยคำที่มีเสียงสูงต่ำต้องอนุโลมเสียงเข้าหาทำนองแห่งเนื้อเพลง
นั้น ส่วนความสั้นยาวต้องอยู่ในความบังคับของเพลง

มนตรี ตราโมท และวิเชียร กุลตันต์ (2523, น. 52) ได้อธิบายว่า ร้อง หมายถึง การ
ร้องนี้ต้องถือทำนองเป็นส่วนสำคัญ มีส่วนของทำนองเป็นประโยค วรรค ตอนครบถ้วนตามทำนอง
เพลงที่มีผู้แต่งไว้ และจะต้องอยู่ในกำหนดจังหวะของเพลงตายตัว

คุณพล จันทน์หอม (2539, น. 56) กล่าวว่าคำว่า “ขับร้อง” หมายถึง การเปล่งเสียง
ออกมาเป็นทำนองจะมีเนื้อร้องหรือไม่มีเนื้อร้องก็ได้ ยึดถือการดำเนินทำนองเป็นสำคัญและมีการ
กำหนดจังหวะไว้เป็นที่แน่นอนตลอดจนดนตรีสามารถดำเนินทำนองได้อย่างสมบูรณ์

บุญธรรม ตราโมท (2481, น.13-14) ได้กล่าวว่าเพลงร้องของไทยเราก็ได้เปลี่ยนแปลง
มาเป็นลำดับ คือ

ขั้นที่ 1 ใช้เนื้อร้องเป็นทำนองไปในตัว โดยไม่มีเขื่อนเลย เช่น เพลงแม่ศรี และ ฉุยฉาย

ชั้นที่ 2 ร้องไปกับดนตรี ใช้ดนตรี ใช้ดนตรีสอดบ้าง มีเสียงเอื้อนเล็กๆ น้อยๆ บางเพลงก็ไม่มีบ้าง เช่น เพลงเทพทอง และสาธิตา

ชั้นที่ 3 มีเสียงเอื้อนมาก เช่น เพลง 2 ชั้น 3 ชั้น

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2540, น. 17 – 28) แบ่งลักษณะของการขับร้องออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. การขับร้องเดี่ยว เป็นการขับร้องได้อย่างอิสระ ร้องคนเดียว บางแห่งเรียกว่า การขับร้องแบบอิสระ

2. การขับร้องประกอบดนตรี เป็นการขับร้องที่ต้องยึดถือดนตรีเป็นหลัก เสียงร้องจะต้องเข้ากันกับเครื่องดนตรีเวลาร้องแล้วดนตรีรับกลมกลืนไม่เพี้ยนแปร่ง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.1 การร้องส่ง หมายถึง การร้องแล้วมีดนตรีรับเป็นท่อนๆ ไป

2.2 การร้องคลอดนตรี หมายถึง การร้องไปพร้อมๆ กับดนตรีโดยทางร้องและทางดนตรีเป็นทางที่เหมือนกัน ฟังแล้วผสมผสานคล้องจอง เสียงเดียวกันแทบทุกลูกตักของจังหวะ เช่น เพลงลาวดวงเดือน เป็นต้น

2.3 การร้องเคล้า หมายถึง การขับร้องที่มีทางขับร้องกับทางดนตรีบรรเลงไปคนละทางกัน คนร้องก็ยื้อเสียงในทางร้องนั้น ส่วนดนตรีก็บรรเลงในทางบรรเลง

3. การขับร้องประกอบการพ้องรำ เป็นการขับร้องที่ต้องคำนึงถึงลีลา ทำนอง จังหวะและการออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขระวิธีในบทเพลงนั้น การขับร้องจะมีช่วงเว้นให้ดนตรีบรรเลง เว้นจังหวะต่างๆ

4. การขับร้องประกอบการแสดงโขน – ละคร เป็นการขับร้องที่ต้องคำนึงถึงอารมณ์ของตัวละคร และเนื้อเรื่องเป็นสำคัญ การร้องเพลงดำเนินเรื่องจะต้องกระชับ ไม่ยืดหรือหน่วงจังหวะ

เจริญใจ สุนทรวาทีน (2530, น. 125-130) กล่าวถึงหลักและวิธีการขับร้องเพลงไทยว่ามีหลักสำคัญ 7 ประการ ได้แก่ เสียง, คำร้อง, การเอื้อน, จังหวะ, การหายใจและการสร้างอารมณ์และความประณีต

1. เสียง

คุณภาพเสียง ทุกคนมีธรรมชาติเสียงที่แตกต่างกันบางคนเสียงแหลมเล็กหรือบางคนมีเสียงใหญ่ทุ้ม ซึ่งลักษณะเสียงของแต่ละบุคคลนี้มีผลต่อความไพเราะของบทเพลง ฉะนั้นควรรู้จักธรรมชาติเสียงของตน เพื่อการใช้เสียงของตนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และรู้จัก

การหลบเสียงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะเสียงของตนเพื่อสร้างอารมณ์ในบทเพลงนั้นๆ
กำลังเสียง ควรเปล่งเสียงให้เต็มที่ได้เต็มกำลังต้องมีกล้ามเนื้อหรืออวัยวะที่ใช้ ในการขับร้องที่มี
คุณภาพประกอบกับการฝึกฝนที่ดีจนเกิดความชำนาญ

2. คำร้อง

วิธีการขับร้องที่ทำให้ เสียงคำร้องให้ได้ความชัดเจน คือการตกแต่งคำร้อง ให้
ไพเราะแต่มีความหมายคงเดิมให้ถูกความหมายของบทร้อง คือการแบ่งคำร้องโดยยึดความหมาย
ของคำ หรือประโยคให้ถูกต้อง ต้องบรรจงกล่าวคำให้ไพเราะน่าฟัง ได้อารมณ์ ใช้น้ำหนักในคำร้อง
ให้ เหมาะสม เช่น เสียงหนักรวมถึงความยาวของการเปล่งเสียง มีความพอดีพอเหมาะ เพื่อให้
การขับร้องมีอารมณ์ในบทเพลง

3. การเอื้อน

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการขับร้องเพลงไทย เนื่องจากการเอื้อนจะ
เป็นส่วนที่ ผู้ขับร้องสามารถแสดงศักยภาพในการขับร้องได้เป็นอย่างดี

เสียงที่ใช้ในการเอื้อน “เออ เออ อือ อือ เงอ เงย เออะ เอิง” รวมถึงการ กระทบ
เสียง การครั่นเสียง เป็นต้น ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมในการตกแต่งเอื้อน ต้องมีความ หนัก
เบาหรือใช้กำลังที่เหมาะสม และเมื่อจบวรรคการเอื้อนจะต้องลงท้ายด้วย “เอย เงย”

การแบ่งสัดส่วน ความสั้นยาว หนักและเบาของการเอื้อนแต่ละคำ เมื่อเปล่ง
คำร้องและเอื้อนที่เหมาะสมก็จะสร้างอารมณ์สุนทรีย์แก่บทเพลง

4. จังหวะ

ต้องขับร้องถูกต้องตามจังหวะ แต่ทั้งนี้ ก็ควรมีการลักหรือย่อจังหวะบ้าง
เพื่อให้คำร้องไม่ยึด ไม่ ขาดอารมณ์เพลง

การหายใจ ต้องหายใจให้ถูกตำแหน่งและหายใจให้เบา ให้เกิดความ
แนบเนียนที่สุดเพื่อรักษาความต่อเนื่องและอารมณ์ของบทเพลง และการหายใจจะต้องไม่ทำให้
คำร้องผิดความหมาย

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2540, น. 17-20) ได้กล่าวว่าการขับร้องเพลงไทยนั้นมีเทคนิค
ในการขับร้องทั้งสิ้น 42 แบบ ดังนี้

1. เสียงครั่น	2. เสียงกระทบ	3. เน้นเสียง	4. ประคบเสียง ประคบคำ
5. กล่อมเสียง	6. กลิ้งเสียง	7. กลิ้งเสียง	8. เกลือกเสียง
9. กลิ่นเสียง	10. ขยักขย่อน	11. เสียงครวญ	12. ควงเสียง
13. ช้อนเสียง	14. ปั่นเสียง ปั่นคำ	15. เสียงปริบ	16. เสียงโปรย

17. เสียงผ่าน	18. ผันเสียง	19. ผ่อนเสียง	20. ม้วนเสียง ม้วนคำ
21. โยกเสียง	22. โยนเสียง	23. รวบเสียง	24. ลักจังหวะ ย้อยจังหวะ
25. เสียงเลื่อนไหล	26. เสียงสะดุด	27. เสียงหนัก เสียงเบา	28. หางเสียง
29. เหนเสียง	30. โหนเสียง	31. เสียงลอย	32. เสียงอาศัย
33. อมเสียง	34. เสียงลงทรวง	35. เสียงพลิ้ว	36. เสียงเครือ
37. ร่อนใบไม้ร่วง	38. สะบัดเสียง	39. ทิ้งเสียง	40. เสียงลอยจังหวะ
41. บีบเสียง	42. กนกคอ		

เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี (2542, น. 29-30) กล่าวถึงลีลาของการขับร้องว่า มี 4 แบบ คือ

1. ร้องส่ง หรือ ร้องรับ

การร้องแบบนี้ นักร้องและนักดนตรีจะปฏิบัติในช่วงเวลาที่ต่างกัน กล่าวคือ ผู้ขับร้องจะเป็นผู้เริ่มก่อน หลังจากนั้นจะเป็นหน้าที่ของนักดนตรีที่ต้องบรรเลงต่อจากนั้น การร้องชนิดนี้ผู้ขับร้องและผู้บรรเลงใช้ทำนองเดียวกัน โดยผู้ขับร้องจะนำลูกฆ้อง หรือทำนองหลักมาเปลี่ยนแปลงเป็นลีลาของการขับร้องที่เรียกว่า เอื้อน ในขณะที่นักดนตรีจะปรับปรุงให้เป็นทางบรรเลงของเครื่องดนตรี

2. ร้องคลอ

เป็นการขับร้องที่ผู้ขับร้องและผู้บรรเลงดนตรีจะร่วมขับร้อง บรรเลงไปพร้อมกัน เพลงที่ขับร้องและเพลงบรรเลงจะเป็นแนวเดียวกัน ในกรบรรเลงแบบนี้ นักดนตรีจะต้องปรับเปลี่ยนลีลาของการบรรเลงให้กลมกลืนกับการขับร้องมากที่สุด ดังนั้นความงามและความไพเราะจึงเกิดจากความสามารถในการสร้างความประสานกลมกลืนกันระหว่างแนวขับร้องและแนวบรรเลงเป็นสำคัญ

3. ร้องเคล้า

ผู้ขับร้องและผู้บรรเลงทำไปพร้อมๆ กัน เพลงเดียวกัน แต่นักดนตรีสามารถบรรเลงได้อย่างอิสระ ไม่จำเป็นต้องปรับเข้าหาร้อง ผู้ขับร้องก็สามารถที่จะแสดงลีลาของการขับร้องได้อย่างเต็มที่ แต่ทางบรรเลงและทางร้องจะต้องดำเนินมาเจอกันที่ลูกตก

4. ร้องลำลอง

เป็นการขับร้องที่ผู้ขับร้องและผู้บรรเลงกระทำไปพร้อมๆ กัน แต่ผู้ขับร้องจะขับร้องทำนองหนึ่ง ผู้บรรเลงก็บรรเลงอีกทำนองหนึ่ง เป็นอิสระจากกัน ต่างฝ่ายต่างขับร้องและบรรเลงไปตามลีลาจังหวะของตน เช่นการขับร้องเพลงเห่เชิดฉิ่งในเพลงตับพหุมาศตรี

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2543, น. 140 - 142) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างอารมณ์และ
 กิจยานาฏยศิลป์กับดนตรีไว้ ดังนี้

1.รัก เมื่อตัวละครอยู่ในอารมณ์รักอันอบอุ่น ก็มักมีกิจยานุ่มนวลต่อเนื่อง ผูกพัน
 เล้าโลม เสียงดนตรีก็ควรนุ่ม เบา ใส และต่อเนื่องด้วยท่วงทำนองที่อ่อนหวานร่าเริง เครื่องดนตรีที่
 ให้เสียงนุ่มนวล กังวาน ย่อมทำให้ความรู้สึกรักชัดเจน แต่ถ้าเป็นความรักที่ร้อนแรงคุณลักษณะ
 ของดนตรีอาจคงเดิมแต่เพิ่มความดัง ความรุกเฝ้าของจังหวะและท่วงทำนอง ให้สอดคล้องกับท่า
 ของนาฏยศิลป์

2.โศก เมื่อตัวละครอยู่ในอารมณ์โศก มักมีกิจยาเชื่องช้า ต่อเนื่อง ห่อเหี่ยว
 เสียงดนตรีควร นุ่ม เบา ทึบ แหบ ต่อเนื่องด้วยท่วงทำนองที่โหยหวน โดดเดี่ยวเครื่องดนตรีที่ให้
 เสียงแบบโหยหวน เยือกเย็น ย่อมให้อารมณ์เศร้าได้ดี

3.โกรธ เมื่อตัวละครอยู่ในอารมณ์โกรธ มักมีกิจยาที่รุนแรง หนักแน่น เสียงดนตรี
 ก็ควรหนัก ดัง กระทบ กระชอกและเจิดจ้า โดยมีท่วงทำนองที่รุกรันและกระชากเสียง

4.กลัว เมื่อตัวละครอยู่ในอารมณ์กลัว มักมีกิจยาที่เหยียดขยาย เห็นพลังชัดเจน
 มีความต่อเนื่อง มีความนิ่งอย่างมีสมาธิและผ่าเผย ในบางครั้งเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ สง่างาม
 เสียงดนตรีควรใส กังวาน ต่อเนื่องด้วยท่วงทำนองที่ง่าย งามสง่า

5.ประหลาดใจ เมื่อตัวละครอยู่ในอารมณ์ประหลาดใจ มักมีกิจยาที่กระทบ
 ล่องลอย นิ่งงัน วกวน ลังเล สลับกันอย่างไม่เป็นระบบ เสียงดนตรีควรเบาและกระชากกระชั้น
 เป็นครั้งคราว และมีเสียงดังกะทันหันในช่วงที่เหมาะสม

6.กลัว เมื่อตัวละครอยู่ในอารมณ์กลัว มักมีกิจยาทำทางที่เกร็ง หลบเลี่ยง
 ละล้าละลัง กระชากวูบวาบเป็นครั้งคราว ขาดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เสียงดนตรีควรมี
 ความกังวล แหบโหย หวิดหวีว กระชากเสียง มีท่วงทำนองที่ปรับเปลี่ยนกระบวนอย่างรวดเร็ว
 ช้าเมื่อหวาด เร็วเมื่อกลัว

7.ชัง อารมณ์ชังใกล้เคียงกับอารมณ์โกรธ แต่ความชังเป็นอารมณ์ที่เก็บกด ตัว
 ละครจึงมีท่าทางแชะเขื่อน บางครั้งรุนแรง หนักและกระชาก ขณะเดียวกันก็ยั้งไว้แสดงออกไม่หมด
 เสียงดนตรีจึงมีลักษณะที่ดังและแผ่วเบาต่อเนื่องกัน โดยมีเสียงกระแทกกระทั้น เพื่อให้ตัวละครได้
 ปลดปล่อยอารมณ์เก็บกดเป็นครั้งคราว

8.สงบ เมื่อตัวละครอยู่ในอารมณ์สงบ ก็จะมีกิจยาทำทางที่สงบนิ่ง เคลื่อนไหว
 อย่างต่อเนื่องช้าๆ ดนตรีก็ควรใช้เสียงแต่น้อย หรือเสียงเดียวของเครื่องดนตรีทำทำนอง ใช้
 ท่วงทำนองที่เรียบง่าย ช้า กังวาน

1.2 นิยามและความหมายของเพลงตับ เพลงภาษา

ชมนาด กิจจันทร์ (2543, น. 59) กล่าวถึงเพลงตับว่าเป็นการนำเพลงหลายๆ เพลงมาบรรเลงติดต่อกัน ในตับๆ หนึ่ง มักประกอบด้วยเพลงในจังหวะขนาดกลาง หรืออัตราจังหวะ 2 ชั้น หรือมีเพลงที่มีจังหวะพิเศษแทรกอยู่บ้าง เช่นเพลงอัตราจังหวะชั้นเดียว และเพลงหน้าพาทย์ แต่ไม่นิยมบรรจุเพลงสามชั้นเข้าไป เพลงตับสามารถแบ่งออก ได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ตับมโหรี เป็นเพลงตับที่เก่าแก่ที่สุด ที่เรียกว่าตับมโหรี เพราะได้นำเอาเพลงต่างๆ มาบรรเลงติดต่อกันไปเป็นชุด เพื่อใช้ขับร้องและบรรเลงด้วยวงมโหรีโดยเฉพาะ มุ่งหมายสำหรับขับร้องและบรรเลงในราชสำนัก โดยมีชื่อเรียกว่า เรื่อง ซึ่งคำว่า เรื่อง ในที่นี้หมายถึงกลุ่มเพลงเฉพาะของเพลงตับ เช่นเพลงตับเรื่องพระนคร ประกอบด้วยเพลงดวงพระธาตุ เพลงลำไป และเพลงถอยหลังเข้าคลอง นอกจากนี้บทร้องตับมโหรีบางบทกวีนำเอาวรรณกรรมต่างๆ มาปรับปรุงขึ้นใหม่สำหรับบทร้องโดยเฉพาะ เช่นบทร้องเรื่องกาเกี บทร้องเรื่องอิเหนา

2. ตับเรื่อง คือเพลงตับที่เรียบเรียงขึ้นมาจากเพลงหลายๆ เพลง โดยยึดถือเอาบทร้องที่เรียบเรียงติดต่อกันเป็นสำคัญ ส่วนเพลงที่นำมาบรรจุ ให้คำนึงถึงอารมณ์เพลงเป็นหลัก ทั้งนี้เพลงแต่ละเพลงไม่ต้องสัมพันธ์กันก็ได้ เหตุที่เป็นเช่นนั้น เพราะจะต้องลำดับบทร้องให้เป็นเรื่องเป็นราวเสียก่อน เช่น เรื่องรามเกียรติ์ อิเหนา ขุนช้างขุนแผน ราชธาธิราช โดยทั่วไปจะปรุงมาจากตอนสำคัญ เป็นที่น่าสังเกตว่าตับเรื่องจะมีเพลงหน้าพาทย์เข้าไปเกี่ยวข้องเสมอ เพื่อให้ประกอบกิจการของตัวละครในบทร้องตามมโนภาพ

3. ตับเพลง คือการนำเอาเพลงหลายๆ เพลง มาบรรเลงติดต่อกัน เช่นเดียวกับตับเรื่อง แต่ตับเพลงจะเน้นความสำคัญที่ทำนองเพลงแต่ละเพลงที่นำมาบรรเลงต่อเนื่องกัน จะต้องใช้อัตราจังหวะและสำเนียงเพลงเดียวกัน ตลอดจนมีทำนอง อารมณ์และลีลาของเพลงคล้ายคลึงกัน ด้วยเหตุนี้ผู้ฟังตับเพลงจะหวังฟังเรื่องราวจากบทร้องไม่ได้แต่จะได้รับความซาบซึ้งในอารมณ์ไป ตามทำนองของตับเพลง จากลักษณะของตับเพลงที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าผู้เรียบเรียงตับเพลงจะต้องมีความรู้เรื่องเพลงอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง จึงจะสามารถลำดับเพลงได้อย่างถูกต้องหลักเกณฑ์และกลมกลืนกัน ตับเพลงมีปรากฏน้อยมากในปัจจุบัน เช่น ตับลมพัดชายเขาตบสมิงทอง ตับมอญกละ ตับภูมรินทร์ เป็นต้น

4. ตับประสม มีลักษณะผสมกันระหว่างตับเรื่องและตับเพลง แต่ตับประสมจะหนักไปทางการเล่าเรื่อง คล้ายกับจะเล่านิทานที่มุ่งเอาแต่ใจความของพฤติกรรม ไม่ได้แสดงให้เห็นการกระทำของตัวละครในขณะร้องหรือบรรเลง เพลงตับที่จัดเข้าในลักษณะตับประสม ได้แก่ ตับเจริญศรี ตับจูล่ง ตับนิทราชาคริต ตับนางชินเดอรรีลลา ตับขอมดำดิน ตับพระลอ ตับราชาธิราช

สงบศึก ธรรมวิหาร (2545, น. 139) กล่าวว่าเพลงตับคือการนำเพลงสองชั้นหลายๆ เพลงมาปะติดปะต่อกันให้เข้าเป็นเรื่อง เรื่องหนึ่งเรียกว่า ตับ มี 2 ชนิดคือ

1. ตับเรื่อง ถือเอาเนื้อร้องซึ่งปะติดปะต่อกันให้ได้เรื่องราวเป็นตอนๆ ไป เป็นสำคัญ ผู้ประพันธ์ตับเรื่องเอาเนื้อร้องมาติดต่อกันให้ได้เรื่องราว แสดงอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง ฉะนั้นผู้ร้องต้องคำนึงถึงอารมณ์ของเพลงเป็นสำคัญด้วย

2. ตับเพลง เป็นการนำเอาเพลงหลายเพลงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเรียบเรียง ติดต่อกันให้ถูกหลักเกณฑ์ทางด้านดุริยางคศาสตร์ ส่วนคำร้องบรรจุได้ตามใจโดยไม่คำนึงถึงบท ร้อง

สุมนมาลย์ นิเมเนติพันธ์ (2532, น. 145) กล่าวว่าเพลงภาษา หมายถึง เพลงประเภทหนึ่งที่คณาจารย์ด้านดนตรีได้ประดิษฐ์ขึ้น จากการศึกษาและสังเกตเพลงของชาติต่างๆ ว่ามี สำเนียงเช่นใด แล้วจึงแต่งเพลงภาษานั้นๆ ขึ้น โดยใช้ทำนองของไทยแต่แทรกลูกเล่นของต่างชาติ เพื่อให้คนฟังทราบว่าเป็นเพลงสำเนียงอะไร

นุชนาฏ ดีเจริญ (2553, น. 3) ละครพันทาง เป็นละครจำชนิดหนึ่งที่กล่าวถึงกลุ่มคน หลายเชื้อชาติ เช่น พม่า มอญ จีน และการแสดงออกของตัวละครเป็นไปตามชนชาตินั้นๆ รวมถึง การแต่งกาย เพลงและดนตรีด้วย

ระวีวรรณ วรณวิชัย (ม.ป.ป., น. 195) ได้อธิบายประวัติความเป็นมาของละคร พันทางไว้ว่า สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ละครผสมสามัคคี ผู้ริเริ่ม คือ เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง (เพ็ง เพ็ญกุล) ได้นำพงศาวดารของชาติต่างๆ มาแสดง โดยปรับปรุงทำรำ ดนตรี การแต่งกาย ให้ เลียนแบบชาติต่างๆ ของตัวละคร เมื่อท่านถึงแก่กรรม จมื่นไวยวรรณาก (บุศย์) ผู้เป็นบุตรจึงรับ ภารกิจต่อและได้นำคณะละครนี้ไปแสดงที่ประเทศรัสเซีย ซึ่งประสบปัญหาขาดทุน ต่อมา หม่อมเจ้าเลื่อนฤทธิ์รับอุปถัมภ์ให้ทำการแสดง แต่ก็ยังประสบปัญหาขาดทุนและเลิกแสดง ไปในที่สุด

ต่อมาเมื่อเจ้าคุณพระประยูรวงศ์ ได้สืบทอดการแสดงละครผสมสามัคคีจนได้รับความสำเร็จแต่เมื่อคณะละครของเจ้าคุณพระประยูรวงศ์ล้มเลิกไป ก็ไม่มีผู้ใดสานต่อ

ระยะที่ 2 พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ได้ทรงนำแบบแผน ละครตะวันตกมาใช้กับละครไทย คือ การแบ่งฉากแสดง กันฉากตามท้องเรื่อง ละครเรื่องแรกที่ใช้ วิธีการนี้คือเรื่องพระลอ ต่อมาเจ้าจอมมารดาเขียน และหม่อมหลวงถ้วนศรี วรวรรณ ได้นำเอาเรื่อง จากพงศาวดารมาแสดง โดยปรับปรุงเครื่องแต่งกายใหม่ เรียกละครชนิดนี้ว่า ละครพันทาง

ระยะที่ 3 กรมศิลปากรฟื้นฟูละครพื้นทางขึ้นใหม่ โดยปรับปรุงบทละครเรื่อง พระลอของเดิม และแต่งขึ้นใหม่หลายเรื่อง เช่น เรื่องพ่อขุนกรุงสุขโขทัย ตึกแก้วทัพ โดยเฉพาะเรื่องราวชาธิราชและเรื่องผู้ชนะสิบทิศ ได้รับความนิยมมาก

เรื่องที่นำมาแสดงละครพื้นทาง จัดได้เป็น 2 ลักษณะ คือบทละครที่มาจากวรรณคดีตั้งแต่ตอนที่กล่าวถึงต่างชาติ และบทละครที่อาศัยเค้าโครงมาจากพงศาวดาร

วิมลศรี อุประมัย (2553, น. 151-152) เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงละครพื้นทาง ได้พยายามดัดแปลงให้ได้สำเนียงทางดนตรีของประเทศนั้นๆ บรรเลงทั้งเพลงไทยและเพลงต่างประเทศ ซึ่งในระยะนั้นการดนตรีไทยกำลังเฟื่องฟูในด้านการบรรเลงเพลงภาษาและเพลงออกภาษา เช่น จีน พม่า มอญ ลาว เขมร ญวน การร้องก็พยายามให้ไพเราะตามสำเนียงของชาตินั้นๆ ไม่พยายามเน้นอักขรวิธีแบบไทย

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2552, น. 102-103) กล่าวถึงเพลงชุดภาษาว่า เป็นเพลงไทยที่มีชื่อขึ้นต้นเป็นชื่อของชาติอื่น เช่น เพลงจีนขิมเล็ก เพลงเขมรพายเรือ เพลงมอญรำดาบ เป็นต้น เพลงภาษาเป็นเพลงที่นักดนตรีไทยแต่งขึ้น โดยเลียนแบบสำเนียงภาษาต่างๆ เหล่านั้น บางครั้งเล่นกันเป็นชุดเรียงกันหลายภาษาเรียกว่าเพลงออกภาษา วิธีการออกภาษาตามระเบียบแบบแผนว่าต้องออก 4 ภาษาแรก คือ จีน เขมร ตลุง พม่า แล้วจึงออกภาษาอื่นต่อไป ครูศิริ วิชเวช ได้รับคำชมว่าขับร้องเพลงชุดสิบสองภาษาได้สนุก และเลียนแบบเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษามีการใช้เทคนิค เช่น การร้องเสียงลงทรวงในภาษามอญ

พูนพิศ อมาตยกุล (2527, น. 155) กล่าวเกี่ยวเพลงภาษาว่าเพลงทุกเพลงเป็นของไทยแท้ๆ แต่เราได้ประดิษฐ์ขึ้นมีสำเนียงที่ต่างออกไป อุปมาเหมือนเสียงพูด หรือภาษาพูดที่มีหลายสำเนียง หลายภาษา มิได้หมายความว่าเราเอาเพลงของชาตินั้นๆ มา หรือแต่งเพลงไทยแล้วใช้ชื่อเป็นของชาติอื่นแทน เพลงที่ใช้เล่นในเรื่องมอญ และพม่า ก็แต่งเป็นสำเนียงมอญและพม่า เช่น ชุดราชาธิราช หรือตบสมิงพระราม เช่นเพลงพม่าเห่ เพลงมอญรำดาบ เพลงมอญร้องไห้ โดยใช้เปิงมาง ตะโพน ปี่มอญ เข้าช่วย

ไพโรจน์ บุญผูก (2538, น. 78) อธิบายเรื่องเพลงมอญที่มีลีลาและสำเนียงเสียงผสมในเพลงไทยเดิมว่า ในการบรรเลงเพลงไทยนั้น เพลงมอญนับได้ว่ามีอิทธิพลในการบรรเลงและประพันธ์ยิ่งนัก ด้วยเหตุที่เพลงมอญมีลีลา ทำนองและสำเนียงที่มีความไพเราะงดงาม โดดเด่นในเอกลักษณ์ของตนเอง เพลงไทยเดิมโบราณส่วนใหญ่จึงมีเพลงมอญมากมาย เช่น เพลงมอญรำดาบ มอญอ้อยอิง มอญชมจันทร์ มอญดูดาว มอญละ สมิงทองมอญ มอญร้องไห้ กราวรำมอญ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเพลงมอญที่ใช้ผสมผสานกับสำเนียงอื่นๆ เช่น แขนกมอญ แขนกมอญบางช้าง

และยังมีอีกหลายเพลงที่สำเนียง ลีลา และท่วงที่เป็นสำเนียงมอญ แต่ มีใช้ชื่อมอญ เช่น พราหมณ์ ดิดน้ำเต้า พราหมณ์เข้าโบสถ์ นารายแปลงรูป เป็นต้น

วีเกียรติิ มารคแมน (2529, น. 56) กล่าวว่า มีเพลงไทยสำเนียงจีนหลายเพลง ที่ไทยนำมาบรรเลงและเปลี่ยนชื่อใหม่ จนส่วนหนึ่งกลายเป็นเพลงไทยไปแล้ว ทั้งๆ ที่เพลงไทย เหล่านั้น เมื่อมีการนำมาเปรียบเทียบกับทางซิมกัลกลายเป็นเพลงเดียวกับเพลงจิว เช่น เพลงไปยักแห่งและแป๊ะฮวยพัง เป็นต้น

สงัด ภูเขาทอง (2532, น. 94) กล่าวว่า การเลียนทำนองเพลงภาษา เป็นเครื่องมือวัด ความสามารถขั้นสูง ผู้ที่จะแต่งเพลงภาษาได้นั้นจะต้องเข้าใจคุณสมบัติของเพลงนั้นๆ เป็นอย่างดี ทั้งที่เป็นเสียงพูดและทำนองเพลง รวมทั้งองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีอยู่ในเพลงภาษาเหล่านั้น การ เลียนแบบมิใช่เอาของเขามาทั้งหมด แต่เราเอามาผสมคลุกเคล้ากับทำนองของไทย ซึ่งทำให้แปลก หูไปอีกแบบ เพลงแบบนี้ เราถือว่าเป็นเพลงไทยโดยแท้ แม้ว่าจะตั้งชื่อภาษาต่างๆ นำหน้าก็ตาม การกระทำเช่นนั้น นอกจากจะแสดงความสามารถของผู้ประพันธ์แล้ว ยังแสดงออกถึงน้ำใจของ ผู้ประพันธ์ที่ให้เกียรติต่อเจ้าของภาษา

สุจิตต์ วงษ์เทศ (2546, น. 3) กล่าวว่า ชื่อเพลงสิบสองภาษามีที่มาซับซ้อนและ ยาวนาน โดยได้สรุปไว้ว่าเลข 12 เป็นเลขที่สำคัญของกลุ่มคนที่พูดภาษาตระกูลไทย - ลาว เพราะ ลักษณะการปกครองควบคุมเมืองบริวารของชนกลุ่มนี้ จะกำหนดให้มีจำนวนเท่ากับปีนักษัตร คือ 12 เช่น เมืองบริวารที่ขึ้นกับพระธาตุนครศรีธรรมราช เรียกเมือง 12 นักษัตร นอกจากนั้นยังมีแคว้น สิบสองพันนา แคว้นสิบสองจุไทย เลข 12 ไม่จำเป็นต้องมีจริง คืออาจมากกว่า หรือน้อยกว่าก็ได้ แต่จะเรียก 12 ทั้งหมด เพราะถือเป็นจำนวนศักดิ์สิทธิ์

1.3 ครูศิริ วิชเวช

ครูศิริ วิชเวช เกิดเมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2475 เป็นบุตรของนายฟุ้ง และ นางโป้ วิชเวช ด้านครอบครัวสมรสกับนางนรริต วิชเวช มีธิดา 2 คน คือ นางณัญจรีย์ นาราวิโรจน์ และนาง ปริณิดา สราษุณ ปัจจุบันครูอาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ 4/317 ซอย 20 หมู่บ้านทุ่งเศรษฐี ถนนบางนา ตราด ตำบลดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ครูศิริ วิชเวช ได้สั่งสมความรู้จากครูดนตรีท่านต่างๆ ตั้งแต่ในวัยเด็ก และมีความ พยายามในการศึกษาหาความรู้จากบุคคลรอบตัว ทั้งด้านการขับร้อง และเครื่องดนตรี มีความรู้ทั้ง ทางด้านเครื่องสายและปี่พาทย์ การตีกรับขับเสภา

ครูศิริ วิชเวชได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) ประจำปีพุทธศักราช 2551 (มธุลดา เจียมประเสริฐ, 2552, น. 179-183)

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 การวิเคราะห์เพลง

มานพ วิสุทธิแพทย์ (2556, น. 12) กล่าวว่ากาวิเคราะห์เพลง คือ การแยกแยะ ส่วนประกอบหรือองค์ประกอบทางดนตรีที่ประกอบกันขึ้นเป็นเพลงไทย การวิเคราะห์เพลงไทยมี จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณสมบัติและหน้าที่ขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ โดยได้กำหนด หัวข้อของบริบทที่ควรนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพลง เริ่มตั้งแต่การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของเพลง ได้แก่ ประวัติที่มาของเพลง ประวัติผู้ประพันธ์เพลง ต่อมาจึงเป็นการศึกษาโครงสร้างของเพลง เช่น ประเภทเพลง อัตราจังหวะหน้าทับที่ใช้ จำนวนท่อนเพลง หน้าที่ของเพลง ประเภทของวงที่ใช้ บรรเลง โอกาสที่ใช้บรรเลง แล้วจึงเข้าสู่หัวข้อการวิเคราะห์เพลงเบื้องต้น ดังนี้

คีตลักษณ์

คีตลักษณ์คือตัวบ่งบอกโครงสร้างของเพลงเบื้องต้น สามารถแยกแยะ ประเภทของบทเพลงได้ในระดับหนึ่ง ในเบื้องต้นเป็นการสำรวจดูโครงสร้างใหญ่ของเพลงคือการ แบ่งท่อน แล้วพิจารณาย่อยลงไปถึงวรรคเพลง นิยมใช้อักษรโรมัน แทนวรรคเพลงเหล่านั้น การใช้ อักษรโรมันมิได้มีหลักเกณฑ์ตายตัว แต่นิยมใช้ตัวพิมพ์ใหญ่แทนท่อนเพลง ตัวพิมพ์เล็กแทนส่วน ละเอียดต่างๆ ในท่อนเพลงนั้นๆ

การกำหนดคีตลักษณ์เพลงไทยมีการเรียกชื่อแบบไทยๆ โดยใช้คำจำกัด ความที่เข้าใจง่าย หลายลักษณะ คือ

- เพลงทำนองเดียว ไม่มีซ้ำ ไม่กลับ ไม่เปลี่ยน เช่น เพลงสร้อยสนตัด ช้าง ประสานงา

- เพลงซ้ำหัว เปลี่ยนท้าย ในท่อนเดียวกัน เช่น เพลงแขกบรเทศ

- เพลงซ้ำหัว เปลี่ยนท้ายในแต่ละท่อนเช่น เพลงนางนาค

- เพลงซ้ำท้าย เปลี่ยนหัว เช่น เพลงแขกบรเทศ เพลงแขกมอญ

- เพลงซ้ำหัวซ้ำท้าย เปลี่ยนตรงกลาง เช่น เพลงนางนาค

- เพลงกลับต้นมีท่อนแยก เช่น เพลงลาวดวงเดือน

- เพลงกลับต้นเปลี่ยนเท่า เช่น เพลงจระเข้หางยาว เพลงถอนสมอ

- เพลงท่อนสองเพิ่มทำนองเพลงเช่น เพลงพม่าเห่

- ๔๔๔

บันไดเสียง

บันไดเสียงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งทางดนตรี บ่งบอกเอกลักษณ์ของบทเพลง และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างทำนองเพลงกับเครื่องดนตรีที่บรรเลงเพลงนั้นๆ บันไดเสียงที่ต่างกัน มีความหมายทางดนตรีที่ต่างกัน และเครื่องดนตรีที่ต่างชนิดกันก็มีความสัมพันธ์กับบันไดเสียงที่ต่างกันด้วย การวิเคราะห์บันไดเสียงเป็นการวิเคราะห์ที่อยู่บนกฎเกณฑ์ของโครงสร้างบันได 5 เสียง

วรรคเพลงและลูกตก

วรรคเพลงและลูกตกเป็นการอธิบายความหมายเชิงไวยากรณ์ทางดนตรีที่ลึกซึ้ง โดยมีหน้าที่บอกโครงสร้างและรายละเอียดของเพลง การศึกษาเพลงเป็นวรรคๆ ย่อมสามารถอธิบายความเป็นไปของบทเพลงได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับกาวิเคราะห์อย่างละเอียด ลูกตกคือเสียงสุดท้ายของแต่ละทำนองในวรรคเพลง โดยลูกตกจะเป็นตัวบอกสถานภาพตัวเองว่าเป็นลูกขั้นที่เท่าไรของบันไดเสียง ซึ่งขั้นแต่ละขั้นของบันไดเสียงมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน

รูปแบบทำนอง หรือกระสวนทำนอง

คือทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ซึ่งรูปแบบหรือทิศทางมีหลายอย่าง เช่น ทำนองเพลงที่ใช้เสียงเรียงกัน ทำนองเพลงที่ใช้เสียงสลับขึ้น - ลงแบบฟันปลา ทำนองเพลงที่ใช้เสียงกระโดดข้าม

รูปแบบจังหวะ หรือกระสวนจังหวะ

คือการจัดเรียงตำแหน่งของเสียงต่างๆ เพื่อให้เกิดทำนองที่ต้องการ เมื่อบันทึกเพลงเป็นโน้ตแล้ว สามารถมองเห็นรูปแบบจังหวะได้ชัดเจนจากโน้ตเหล่านั้น ถ้าพิจารณาในรูปแบบของโน้ตเพลง รูปแบบจังหวะ ดูดที่ตำแหน่งที่มีโน้ตและไม่มีโน้ต ตำแหน่งที่มีโน้ตใช้เครื่องหมาย "X" แทนโน้ตนั้นๆ ตำแหน่งที่ไม่มีโน้ตใช้เครื่องหมาย "-"

3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา อินทรสุนานนท์ และคณะ (2549, น. 55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การขับร้องบทเพลงไทยบทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขับร้องโดยครูศิริ วิชเวช พบว่าบทร้องเพลงต่างๆ นั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชนิพนธ์คำร้องและพระราชทานให้กับนักร้องนำไปขับร้องในโอกาสต่างๆ ซึ่งในการขับร้อง

มีการใช้เทคนิค ดังนี้ ซ้อนเสียง เอื้อนหลบเสียง ครั้น หางเสียง ลากเสียง เอื้อนต่อเนื่อง สะบัดเสียง เน้นเสียง หลบเสียง เน้นคำ ตรึงเสียง ลากเสียง ผ่านเสียง ถอนเสียง ตรึงเสียง เน้นเสียง เน้นคำ มีหางเสียง ถอนเสียง มีหางเสียง โยกเสียง โปรงเสียง ทอดเสียง ขมวดเอื้อน ทอดเสียงเน้นคำ โปรงเสียงลง ลากเสียง โหนเสียง เสียงลงทรวง ทิ้งเสียง ผ่อนเสียง ครั้นมีหางเสียง กลิ้งเสียง เสียงพลั่ว หางเสียง ผ่อนเสียงโปรงเสียง กระทบเสียง ครั้นคำ อมเสียง เน้นคำ รวบเสียง รวบเสียงรวบคำ โหยเสียง เอื้อนท้ายคำ เสียงเครือ เสียงครวญ ตรึงเสียง รวบคำ หางเสียงกระทบและรวบคำ กระทบหางเสียง ผ่านเสียง ครั้นเสียง กระทบ ลักจังหวะ รวบเสียงปั้นคำ ปั้นคำรวบเสียง ปั้นคำและหน่วงเสียง เหนเสียง ปั้นคำ กระทบคำคู่ 3

พันธุศักดิ์ วรรณดี (2543, น. 100) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาทางร้องเพลงดับต้น เพลงฉิ่ง 3 ชั้น พบว่าทางร้องมีเคลื่อนที่ของทำนองหลักที่เป็นแนวทำนองของทางฆ้องวงใหญ่ซึ่งมีการเคลื่อนที่ 5 ลักษณะ คือ การเคลื่อนที่ของเสียงจากเสียงต่ำไปสูง จากสูงลงต่ำซ้ำกัน จากสูงลงต่ำแล้วกลับไปสูง และจากต่ำไปสูงแล้วกลับลงต่ำ เสียงวรรณยุกต์ในคำร้องซึ่งทำให้เกิดระดับเสียงของคำร้องที่แตกต่างกัน

ถนอมศรี แสงทอง (2540, น. 49) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาทางร้องเพลงไทย สำเนียงมอญ พบว่าบทเพลงที่มีเอื้อนจะสามารถแบ่งคำร้องออกเป็นกลุ่มๆ โดยมีเอื้อนท้ายคำต่อจากกลุ่มคำร้องและมีเอื้อนอิสระระหว่างกลุ่มคำร้องบทเพลงที่ไม่มีเอื้อนอิสระไม่สามารถแบ่งกลุ่มคำร้องออกเป็นกลุ่มได้คำร้องที่เป็นพยางค์ตามเสียงวรรณยุกต์นั้น เมื่อร้องเป็นทำนองร้องแล้วส่วนใหญ่ออกเสียงร้องให้ได้ความหมายโดยออกเสียงตามวรรณยุกต์นั้นๆ

รุจี ศรีสมบัติ (2543, น. 185) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาทางร้องเพลงชุดเสภาของ ครูศิริ วิชเวช โดยผลการวิจัยพบว่าในด้านเทคนิคการร้อง พบว่า

1. ใช้การผันเสียง
2. ใช้การกระทบคำ
3. ใช้การอมเสียง
4. ในด้านเทคนิคการเอื้อน พบว่าเสียงเอื้อนที่ใช้ในการขับร้องมีดังนี้

4.1 กระทบเสียง พบว่าการกระทบเสียงมีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ

- กระทบเสียง 2 พยางค์ จะประกอบไปด้วยเสียงที่ลงจังหวะตก แล้วจะตามด้วย

โน้ต 3 ตัวแต่ละจะใส่ 2 เสียงโดยจะใส่เสียงในระยะคู่ 2 (1 - 2 - 3)

- กระทบเสียง 4 พยางค์จะประกอบด้วยเสียงที่ลงในจังหวะตกแล้วจะตามด้วยโน้ต 4 ตัว แต่ใช้ 3 เสียง โดยเสียงที่ 1 กับเสียงที่ 4 จะเป็นเสียงเดียวกัน (1 - 2 - 3 - 1) และเสียงที่ 4 จะเป็นเสียงเดียวกับโน้ตในจังหวะต่อไป มีวิธีการใช้อยู่ 2 แบบ คือ

1 เป็นเสียงกระทบที่อยู่หลังคำร้อง

2 เป็นเสียงกระทบที่อยู่ในทำนองอื่น

5. เสียงบริบ มีวิธีใช้อยู่ 2 แบบ คือ

5.1 ใช้เป็นเสียงอื่นสั้นๆ ตามหลังคำร้อง

5.2 ใช้เป็นเสียงอื่นสั้นๆ อยู่ระหว่างทำนองร้อง

6. เสียงครั้น

การขับร้องเพลงไทยที่มีความไพเราะนุ่มนวลมีความเป็นเอกลักษณ์ย่อมขึ้นอยู่กับเทคนิคต่างๆ ของการใช้เสียงร้อง ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจของการขับร้องเพลงไทย

สมพร เฉลียวศิลป์ (2547, น. 348 – 349) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาวิธีการขับร้องเพลงในต้นาคบาศ ของอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน โดยผลการวิจัยพบว่า เพลงในต้นาคบาศมีลีลาอารมณ์ของเรื่องอยู่ 3 อารมณ์ด้วยกัน คือ

1. อารมณ์โกรธ หรือ อารมณ์ที่อยู่ในช่วงของการต่อสู้กันระหว่างยักษ์กับลิง มีจำนวน 8 เพลงต่อเนื่องกัน คือ เพลงที่ 11 ถึงเพลงที่ 18 (เทพทอง สาลิกาแก้ว ชาตรีนาคราช สุดใจ เชิดฉิ่ง กรวราฆ่า แขกไพรช้นเดียว)

2. อารมณ์โศกเศร้ามี 3 เพลงต่อเนื่องกัน คือ เพลงที่ 21 ถึงเพลงที่ 23 (ทยอยญวนเชิดฉิ่งลำลอง กบเต็น)

3. อารมณ์ปกติ มีจำนวน 18 เพลง คือ เพลงที่ 1 ถึงเพลงที่ 10 (เข้าปี หม่อมกระปี่ลีลากระบอกทอง ปฐม โยนดาบ กรววนอก ตั่งตั่ง พม่าช้อย สร้อยสนดัด) เพลงที่ 19 ถึงเพลงที่ 20 (ดวงพระธาตุ หนี่เสื่อ) เพลงที่ 24 ถึง 29 (เหรา ตึกตาแกว่งฉลากเชิดฉิ่ง แผละ ลมพัดชายเขา สวรรถิ)

วิธีการขับร้องของอาจารย์เจริญใจทั้ง 3 อารมณ์ การใช้เสียงโดยทั่วไปส่วนใหญ่จะเปล่งเสียงออกมาอย่างปกติ ด้วยความดัง เบา ที่ใกล้เคียงกัน การเอื้อน การทำเทคนิคการครั้นกระทบ มีความคมชัดและลุ่มลึก จุดเด่นประการสำคัญ คือ คำร้องและการเอื้อนทุกคำจะมีการประดิษฐ์ออกมาด้วยความพิถีพิถันในเพลงที่มีลีลาอารมณ์โกรธ จะใช้การเปล่งเสียงที่เด่นชัด คือ มีความหนักแน่น ตรงไปตรงมา คำบางคำจะออกเสียงดังกว่าคำอื่นและมีการลักจังหวะเพื่อให้คำกระทบ เพื่มนรชาติให้มีความน่าตื่นเต้นมากยิ่งขึ้นในเพลงที่มีลีลาอารมณ์โศกเศร้า การเปล่งเสียงที่

เด่นชัด คือ จะใช้ความดัง – เบา ของน้ำเสียง ประดิษฐ์คำบางคำให้มีความนุ่มนวลลึกซึ้ง ทั้งยังใช้ลีลาการลัดจังหวะ ย้อยจังหวะ ในเพลงที่มีลีลาอารมณ์ปกติ วิธีการขับร้องก็จะร้องไปตามอารมณ์ของ เพลง แต่ในระหว่างการดำเนินทำนองทางร้องก็มักจะประดิษฐ์คำบางคำให้ไพเราะด้วยการใช้ความดัง – เบา ของเสียงโดยไม่ให้ความหมายของคำผิดเพี้ยนไป และยังเป็น การเน้นคำให้มีความหมายที่ลึกซึ้งตามบทร้องทำให้มีสีสันและมีความงดงามยิ่งขึ้น

เสาวนีย์ ชื่อตรง (2540, น. 140) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ทางร้องเพลง แยกมอญ เถา โดยผลการวิจัยพบว่า

1. ในการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างและการดำเนินทำนองเพลงโดยทั่วไป ชั้นคู่เสียงลูกตก และจังหวะหน้าทับ ตลอดจนกลุ่มเสียงที่ใช้ในการดำเนินทำนองเพลงแยกมอญ เถา พบว่าเพลงแยกมอญ เถา มีเทคนิคเฉพาะในแต่ละทางร้อง

2. ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทางร้องกับทำนองหลักในแต่ละทางร้องพบว่าเพลงแยกมอญ เถา มีทำนองร้องที่สัมพันธ์กับทำนองหลัก

3. ศึกษาวิเคราะห์เทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการร้องแต่ละทางร้องเพลงแยกมอญ เถา พบว่าทางร้องที่ 3 มีทางร้องที่แตกต่างจากแนวอื่น

4. ได้ทำการบันทึกทางร้องเพลงแยกมอญ เถา ไว้เป็นโน้ตสากลเพื่อการศึกษาต่อไป

อภิญา ชิวกานนท์ (2532, น. 14 – 15) ได้กล่าวถึงความงามทางด้านอารมณ์ของวรรณคดีไทยแบ่งได้ 9 ประการ ดังนี้

1. ลิงคารส คือ ความรัก
2. หัสสรส คือ ความขบขันหรือขบขัน
3. กรุณรส คือ ความโศกเศร้าสงสาร
4. รุทธรส คือ ความโกรธแค้น
5. วีรรส คือ ความกล้าหาญ
6. ภยานกรส คือ ความกลัวภัยหรือสยดสยอง
7. ภาจกรส คือ ความเกลียดหรือความขยะแขยง
8. อัปภูติรส คือ ความพิศวงหรือประหลาดใจ
9. ตันตรรส คือ ความสงบแห่งจิตใจ

ธนรัฐ อยู่สุขเจริญ (2558: 484) การศึกษาการขับร้องเพลงประกอบการแสดงโขนเฉลิมพระเกียรติ พบว่า การขับร้องประกอบการแสดงโขนเฉลิมพระเกียรติ เรื่องรามเกียรติ์ตอนศึก

พรหมาศ พบวิธีการขับร้อง จากการศึกษาในประเด็น ดังต่อไปนี้ 1. คำร้อง ความหมายของคำร้อง แสดงให้เห็นถึงการแสดงออกทางด้านอารมณ์ของเพลง ซึ่งประกอบด้วย 7 รูปแบบ ได้แก่ อารมณ์ปกติ, อารมณ์โกรธ, อารมณ์ ฮึกเหิม และแข็งขัน, อารมณ์กระหึ่มใจ, อารมณ์ชื่นชมยินดี, อารมณ์ปลาบปลื้มดีใจ และอารมณ์ลุ่มหลงตกอยู่ในภวังค์ และยังแสดงออกถึงบรรยากาศของการแสดง ประกอบด้วย 2 รูปแบบ ได้แก่ บรรยากาศการบรรยายความงาม และบรรยากาศความซุกมუნ วุ่นวาย นอกจากนี้การศึกษาการแบ่งวรรคตอนของคำร้องก็ ทำให้ทราบวิธีการขับร้องในแต่ละรูปแบบ ซึ่งทั้งหมดนี้ ได้เชื่อมโยงไปยังวิธีการใช้ถ้อยคำในการขับในแต่ละอารมณ์ และบรรยากาศ จะมีวิธีการใช้ถ้อยคำในการขับร้องที่แตกต่างกัน การเอื้อน พบเอื้อน ประเภท คือ เอื้อนดำเนินทำนอง และเอื้อนตกแต่งคำร้อง สำหรับเอื้อนที่สามารถแบ่งวรรคตอนได้ คือ เอื้อนดำเนินทำนอง ส่วนเอื้อนตกแต่งคำร้องนับเป็นส่วนเดียวกับคำร้อง 3. จังหวะ พบอัตราจังหวะ 4 รูป คือ อัตราจังหวะชั้นเดียว อัตราจังหวะสองชั้น อัตราจังหวะฉิ่งตัด และจังหวะสามัญ จังหวะฉิ่งแบ่ง กลุ่ม คือ กลุ่มที่ฉิ่งบรรเลงเฉพาะเสียงฉิ่ง และกลุ่มที่ฉิ่งบรรเลงด้วยเสียง-ฉับจังหวะหน้าทับแบ่งออกเป็นฉิ่ง 10 หน้าทับ คือ สมิงทอง, พรบไก่, กราวโน, กราวนอก, ตระสองชั้น, กราวรำ, ลิงโลด, ทะแยกลอง โยน, สดายง, และสองไม้ โดยมีเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ 7 ชั้น คือ ฉิ่ง กรับพวง กลองแขก ตะโพน กลองทัด เปิง และกลองชนะ นอกจากนี้ยังศึกษาแนวการขับร้อง ซึ่งเป็นลักษณะความเร็ว ความช้าในการขับร้อง ประกอบด้วย 4 รูปแบบ คือ ค่อนข้างเร็ว, ปานกลาง ค่อนข้างช้า และ ช้า

4. การหายใจ พบว่ามีลักษณะของการใช้ลมหายใจ 3 รูปแบบ คือ ลมหายใจแบบปกติ, ลมหายใจแบบเชื่อมรอยต่อของวรรคเพลง หรือสร้างอารมณ์ และลมหายใจในเพลงที่มีลักษณะของการขับร้องอิสระ

5. เทคนิคการขับร้อง พบเทคนิคการขับร้อง พื้นฐาน คือ ครั้น กระทบ เอื้อนสามเสียง ชุด เอื้อน-เออ”ฮือ เสียงนาสิก และสะบัดเสียง ปรากฏอยู่ทั้งในคำร้อง และในการเอื้อน นอกจากนี้ยังศึกษาเทคนิคการขับร้องประกอบการแสดง ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูล พื้นฐานที่ควรทราบ ได้แก่ การแสดงออกในแต่ละเพลง และลักษณะการขับร้อง โดยข้อมูลนี้มีผลต่อการทำเทคนิคการขับร้องประกอบการแสดง ได้แก่ ระดับความเข้มของเสียงที่ใช้ขับร้อง แนวการขับร้อง การใช้ ถ้อยคำในการขับร้อง การเอื้อน และการหายใจ ความสัมพันธ์ระหว่างการขับร้อง และการบรรเลงดนตรี ของ โขนเรื่องรามเกียรติ์ตอนศึก พรหมาศ โดยศึกษาในประเด็น การขึ้นเพลง การส่งร้อง การสวมร้อง การเคล้า การร้องลำลอง การรับร้อง และการจบเพลง จากการศึกษาพบว่า 1. การขึ้นเพลงมี 3 รูปแบบ คือ ดนตรีขึ้นเพลง, ขับร้องขึ้นเพลง,ดนตรี และขับร้องขึ้นเพลงพร้อมกัน 2. การส่งร้อง แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ ดนตรีบรรเลงทำนองนำ และ ดนตรีบรรเลงคลอไปกับการขับร้อง 3. การสวมร้อง แบ่งเป็นเพลงที่มีการสวมร้อง และไม่มีการสวมร้อง 4. มีการขับร้องและ

บรรเลงด้วยการเคาะ 5 เพลงมีการขับร้องและบรรเลงดนตรีด้วยการร้องลำลอง จำนวน 1 เพลง 6. การขับร้องแบ่งเป็นเพลงที่มีการขับร้องและไม่มีการขับ 7. การจบเพลง แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ ดนตรีบรรเลงจบเพลง และการขับร้องจบเพลง

สิริลักษณ์ ศรีทอง (2550, น. 290) พบเอกลักษณ์และเทคนิคที่ใช้ในการขับร้องเพลงในระดับนางलयที่ขับร้องโดยครูศิริ วิชเวช ดังนี้

1. ลีลาการขับร้องมีลักษณะที่เน้นความกระชับ ใช้เทคนิคเพื่อสื่ออารมณ์และความหมาย ไม่เน้นความอ่อนหวานซดซ้อย แต่จะเน้นความชัดเจน เข้าถึงอารมณ์เพลงได้อย่างมีศิลปะทำให้การขับร้องมีความไพเราะเป็นเอกลักษณ์

2. การผสมผสานกันระหว่างการขับร้อง เทคนิคการขับร้อง ที่สื่อออกมาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกลมกลืน

3. เทคนิคที่พบในการขับร้องเพลงในระดับนางलय ของครูศิริ วิชเวช ได้แก่ ซ้อนเสียง, เอื้อนหลบเสียง, ครั้น, สะบัดเสียง, เน้นเสียง, เน้นเสียงเน้นคำ, โยกเสียง, ทิ้งเสียงเน้นคำ, ตรึงเสียง, ผ่านเสียง, ถอนเสียง, ผ่อนเสียง, กลิ้งเสียง, เสียงพลิ้ว, กระทบเสียง, ครั้นคำ, รวบเสียง, เอื้อนทำยคำ, เท่า, ครวญเสียง, หางเสียง, ลากเสียง, กระทบหางเสียง, ดักจังหวะ, รวบเสียงขึ้นคำ, กระทบคำคู่ 2, กระทบคำคู่ 3, ขึ้นคำ, ปริบ, โปรยเสียง, ทอดเสียง, โหนเสียง, เสียงลงทรวง

มธุลดา เจียมประเสริฐ (2552, น. 179-183) ได้ศึกษาว่าครูศิริ วิชเวชได้รับการถ่ายทอดการขับร้องต่าง ๆ ดังนี้ ดังนี้

1. จากหมอฟู๊ วิชเวช เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลงสร้อยเพลงในระดับนางलय

2 จากครูชม รุ่งเรือง เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลงขอมทรวงเครื่อง ชั้นเดียว

3 จากครูโชติ ดุริยประณีต เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลงจิ้นหลวง 2 ชั้น

4 จากครูน้อม อินทรนัญ เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลงทะแย 3 ชั้น

5 จากครูแถม ดุริยประณีต เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลงมอญรำดาบ 2 ชั้น ในดับพรหมาส

6 จากครูทัศนีย์ พิณพาทย์ เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลงขอมทรวงเครื่อง 2 ชั้น

7 จากศรีนาฏ เสริมศิริ เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลงชมดวง
ใน 2 ชั้น

8 จากครูสุตจิตต์ อนันตกุล เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลง
แขกขาว 3 ชั้น

9 จากครูสุตา เขียววิจิตร เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลง
จีนแสด 2 ชั้น

10 จากครูเข้มซ้อย ดุริยพันธุ์ เพลง ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลง
ชมแสงจันทร์ เถา

11 จากครูเหนียว ดุริยพันธุ์ เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลง
ครอบจักรวาล 2 ชั้น

12 จากครูจันทร์ ไตวิสุทธิ เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรกคือ เพลง
พิรุณสว่างฟ้า 3 ชั้น

13 จากอาจารย์จันทนา พิจิตรครุการ เพลงที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเพลงแรก
คือเพลงอาเฮีย เถา

ชินอรส ทรวงดาวเรือง (2546, น. 118 - 121) ศึกษาการขับร้องเพลงไทยประเภท
เพลงทยอย ทางครูสุตจิตต์ ดุริยประณีต พบว่า ทำนองร้องในเพลงทยอยทั้ง 4 เพลง ได้แก่ เพลง
ทยอยนอก เพลงทยอยใน เพลงทยอยเขมร และเพลงทยอยญวน ส่วนใหญ่มีคำร้องสัมพันธ์กับ
เสียงของวรรณยุกต์ในภาษาพูด ยกเว้นบางคำที่ต้องการให้เกิดความไพเราะ จึงต้องมีการผันเสียง
ของวรรณยุกต์ที่ต้องการจึงทำให้เสียงวรรณยุกต์บางคำไม่สัมพันธ์กับเสียงในภาษาพูด นอกจากนี้
ยังกล่าวว่า ความไพเราะของการขับร้อง ขึ้นอยู่กับครูแต่ละท่านจะปรุงแต่งการร้อง ทำนองเอื้อน
จากครูที่ตนเองเคารพและศรัทธา เกิดการถ่ายทอดสู่ชนรุ่นหลังและด้วยความเป็นอัจฉริยะในเสียง
ร้องนี้เอง จึงได้ประดิษฐ์ทางที่เป็นเอกลักษณ์ของตน มีการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ทางขับร้องที่
ได้รับความนิยมเป็นที่แพร่หลายคือทางขับร้องบ้านบางลำพู หรือ บ้านดุริยประณีต การขับร้อง
เพลงไทยมีความนุ่มนวลและโดดเด่นย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการปรุงแต่งวิธีการร้องต่างๆ ตกแต่งทำนอง
เอื้อนและร้องให้วิจิตรพิสดาร

อภิญา มุลธรรมเกณฑ์ (2532, น. 14 - 30) อธิบายถึงภาษาที่มีผลต่อการขับ
ร้องไทย ว่าคำในภาษาไทยแบ่งได้ 2 ชนิด คือ

1. คำเป็น คือ คำที่มีเสียงอ่อน ผันตามเสียงวรรณยุกต์ได้ง่าย ดังนี้
  - 1.1 พยัญชนะผสมกับสระเสียงยาวในแม่ ก กา เช่น ที่ ใ้ ว่า

1.2 คำที่มีตัวสะกดในแม่ กง กน กม เกอย เกอว เช่น พงศ์ นรินทร์ แว

1.3 คำที่ประสมกับสระเกิน อ่า ไอ โอ โเอ เช่น ทำ ไป โย เจ้า

2. คำตาย คือ คำที่มีเสียงแข็ง ผันตามเสียงวรรณยุกต์ได้ยาก ดังนี้

2.1 คำที่ผสมกับพยัญชนะเสียงสั้นในแม่ ก กา ยกเว้นสระเกิน อ่า ไอ โอ

เอา เช่น จะ พระ

2.2 คำที่มีตัวสะกดในแม่ กก กต กบ เช่น ออก สลด พบ บทร้องที่มีคำเป็นมักไม่มีปัญหา เพราะสามารถผันตามเสียงวรรณยุกต์และทำนองเพลงได้ แต่ คำตายเป็นคำที่มีเสียงแข็ง บางครั้งอาจเกิดปัญหาต่างๆ เช่น ทำให้ฟังดู ไม่นุ่มนวล วิธีแก้คือ ให้กล่าว คำร้องก่อนแล้วจึงเชื่อมต่อกำยให้เสียงเชื่อมลงลูกตกทำนองหลักแต่ บางกรณีคำตายมีเสียงสอดคล้อง กับตัวโน้ต เช่น รุกขชาติ เจียบเหงา ก็ไม่ ต้องเชื่อมต่อกำย

คำตายจะต้องกล่าวคำนั้นให้จบก่อนแล้วให้หางเสียงเชื่อมตกแต่งในตอนท้ายให้มีความ นุ่มนวล เมื่อการกล่าวคำร้องไม่ ชัดเจนจะส่งผลต่อการสื่อความหมาย

วรรณยุกต์ เสียงในภาษาไทยแบ่งเป็น 5 ระดับเสียง คือ เสียงสามัญเสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา

การตกแต่งคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างๆ จะมีความแตกต่างกันคือ

1. เสียงสามัญสามารถร้องได้ทุกระดับเสียงดนตรี

2. เสียงเอก จะต้องกล่าวคำนั้นด้วยเสียงเอกก่อนแล้วจึงค่อยใช้การเชื่อมมาตกแต่งในตอนท้ายให้เสียงไปตกตามตัวโน้ตที่ต้องการ

3. เสียงโท สามารถประดิษฐ์เสียงได้สะดวกกว่าวรรณยุกต์อื่น เพราะต้นเสียงเริ่มจากระดับที่ สูงกว่าเสียงสามัญแล้วลดต่ำลงเท่ากับเสียงวรรณยุกต์เอก สามารถประดิษฐ์เสียงโดยเริ่มร้องจาก เสียงดนตรีแล้วจึงเชื่อมเป็นเสียงโทในตอนท้าย

4. เสียงตรี สามารถประดิษฐ์เสียงให้สอดคล้องกับทำนองเพลงได้ง่าย เพราะมักเริ่มร้องด้วย เสียงสามัญแล้วโยงเสียงร้องขึ้นไปเป็นเสียงตรี

5. เสียงจัตวา เป็นเสียงที่มีความกลมกลืนกับทำนองเพลงในระดับเสียงต่างๆ ค่อนข้างมาก มักจะกล่าวคำคำนั้นก่อนแล้วเชื่อมแต่งในตอนท้ายให้เสียงเชื่อมนั้นไปลงที่ลูกตก ประโยคของเพลงยังเป็นจุดกำหนดตำแหน่งคร่าวๆ ในการวางคำร้องและที่หายใจอีกด้วย เพื่อแบ่งวรรคตอนในการขับร้องให้มีสัดส่วนที่สวยงาม หากแบ่งวรรคตอนผิดการสื่อสารจะไม่ชัดเจน และการขับร้องที่มีการแบ่งวรรคตอนอย่างถูกต้องจะมีความต่อเนื่องและรื่นหู เกิดความไพเราะ อารมณ์เพลงไทยมีหลายอารมณ์ เช่น รัก เศร้า โกรธ ความงามของธรรมชาติ ความงามสตรี การ

สิ่งสอนระหว่างพ่อแม่ลูก หรือบทสังวาส สัดส่วนในการกล่าวคำแต่ละคำซึ่งประกอบด้วยน้ำตหลายตัว ย่อมมีสัดส่วนที่แตกต่างกัน ออกไปตามชนิดของคำและแนวโน้มของทำนองหลักกล่าวคือ

1. คำ โดด จะมีพยางค์เดียวเช่น รัก โื้อ้ เจ้า พ่อ ในการกล่าวคำร้องมักประกอบด้วย 3 เสียง คือ เสียงโด ซอล และ มี

2. คำประสม เช่น คำว่า “ผีเสื้อ” ก็ควรร้องติดกัน เช่นในเพลงแขกสาหร่ายท่อนที่ 3 ที่ว่า “โื้อ้ผีเสื้อ” ไม่ ควรแยกเป็น โื้อ้ผี – เสือ กลวิธีในการขับร้องเป็นส่วนสำคัญในการขับร้องเพลงไทย เนื่องจากเป็นสิ่งแสดงให้เห็นความสามารถของผู้ทำทางร้องว่าสามารถเลือกใช้เม็ดพรายที่เหมาะสมในการสื่ออารมณ์เพลงหรือไม่ ความแตกต่างระหว่างชนิดและปริมาณของเม็ดพรายที่ใช้ในการขับร้องจะฉายความงามทางอารมณ์ ออกมาไม่เท่ากันเม็ดพรายใช้เพื่อตกแต่งทางร้องให้งดงามมีหลักการใช้ขึ้นอยู่กับความพอดีและความ เหมาะสมกับอารมณ์เพลง ชนิดของเพลง และโอกาส เม็ดพราย ได้แก่

1. ครั้น คือ การบังคับเสียงเอื้อนให้สะท้อนออกมาจากลำคอ ใช้เพื่อเชื่อมการเอื้อนแต่ละเสียงให้กลมกลืนต่อเนื่องกันเชื่อมการเอื้อนให้ต่อเนื่องกับการกล่าวคำร้อง นอกจากนี้ ใช้เพื่อเปลี่ยนระดับเสียงในการเอื้อน แต่ก็ไม่ควรใช้ครั้นในปริมาณมาก เพราะจะทำให้รอกหูไม่นุ่มนวล

2. กระทบ การกล่าวคำร้องหรือการเอื้อนที่มีการผ่านเสียงจากสูงไปต่ำ หรือเสียงต่ำไปสูง สามารถใช้เสียงเอื้อนอีกหนึ่งเข้าเชื่อมการตกแต่งการกล่าวคำร้องหรือการเอื้อนนั้นๆ เพื่อเพิ่มความ นุ่มนวล

3. หลบ หมายถึง การร้องหรือบรรเลงดนตรีที่ดำเนินทำนองหักเสียง พลิกกลับจากเสียงสูง ลงมาเป็นเสียงต่ำหรือจากเสียงต่ำขึ้นไปเป็นเสียงสูงเป็นการหลบจากเสียงที่เกินความสามารถ

4. การโหนเสียง คือ การเอื้อนด้วยลีลาที่ต่อเนื่องกันอย่างนุ่มนวลในท่วงทำนองอิสระ ซึ่งมีการผ่านเสียงไหลไปมาจากสูงไปต่ำหรือจากต่ำไปสูง

5. เสียงอาศัย คือ การเปล่งเสียงผ่านปากกึ่งจมุกเป็นเสียงที่เบาบางกว่าเสียงที่เปล่งออก จากลำคอใช้ในกรณีที่ผู้ร้องจำต้องเปล่งเสียงในระดับสูงกว่าขีดความสามารถของตนเป็นการแก้ไข จุดบกพร่องและถือเป็นเม็ดพรายใช้ตกแต่งการเอื้อนและคำร้องให้นุ่มนวล

สวรรยา ทับแสง (2560, น. 235 - 237) ได้ศึกษาการขับร้องเพลงระบำสี่บททางอาจารย์เจริญ-ใจ สุนทรวาทีน พบว่า เทคนิคลีลาในการเอื้อน ได้แก่ การครั้น การกระทบ การเอื้อน 3 เสียง การแผ่วเสียง การใช้เสียง หนัก - เบา การประคบเสียง การใช้หางเสียง การใช้เสียง

นาสิก การผ่านเสียง การกตเสียงและเทคนิคลีลาในการเปล่งเสียงคำร้องมีวรรณยุกต์เป็นตัวแปรในการเลือกสรรการใช้เทคนิคลีลา ได้แก่การกระทบ การเอื้อน 3 เสียง การประคบเสียง การแผ่วเสียง การใช้เสียง หนัก-เบา การใช้ หางเสียง การใช้เสียงนาสิกให้การขับร้องเพลงระบำสืบที่มีควมไพเราะ

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล สำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช (ศิลปินแห่งชาติ) กรณีศึกษา
ตัวเรื่อง ราชธาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้
เก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร ตำราวิชาการ งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากแถบ
บันทึกเสียงละครพื้นทางเรื่องราชธาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสาโดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการ
ดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวม เอกสาร ตำราวิชาการ วารสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ จาก
สถาบันและองค์กรต่างๆ ได้แก่

- หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- หอสมุดดนตรีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9
- หอสมุดดนตรีไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หอสมุดศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์ การบันทึกเสียง การบันทึกภาพ
การบันทึกภาพเคลื่อนไหว จากบุคคลข้อมูลต่างๆ ดังนี้

บุคคลข้อมูลหลัก

- ครูศิริ วิชเวช ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) ผู้ให้ข้อมูล
การขับร้อง ถ่ายทอดบทเพลง

บุคคลข้อมูลสนับสนุน

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาณุภาค โมกขศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ครูวิศ อัคระไพฑูรย์ คีตศิลป์นิธระ

- อาจารย์วิรัช สงเคราะห์ อาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

- อาจารย์จักรพงษ์ กลิ่นแก้ว ครูโรงเรียนเสนา กรุงเทพมหานคร

3. ข้อมูลสารสนเทศ

-แถบบันทึกเสียงเพลงตับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา ของครูศิริ วิชเวช

2. เครื่องมือ และ อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

อุปกรณ์ใช้ในการวิจัย

1. อุปกรณ์การจดบันทึก
  - สมุดบันทึก
  - อุปกรณ์เครื่องเขียน
2. อุปกรณ์การบันทึกเสียง
  - เครื่องบันทึกเสียง
3. อุปกรณ์คอมพิวเตอร์
  - เครื่องคอมพิวเตอร์
  - ลำโพง
4. อุปกรณ์อื่น
  - โทรศัพท์มือถือ
  - กล้องบันทึกภาพนิ่ง
  - กล้องบันทึกภาพเคลื่อนไหว

3. การศึกษาข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล

1. เรียบเรียงข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาตามความสำคัญ
2. ถอดคำร้องเป็นโน้ตจากแถบบันทึกเสียงตับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา ของครูศิริ วิชเวช
3. ถอดข้อมูลจากแถบบันทึกการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลหลักและบุคคลข้อมูลสนับสนุน
4. นำข้อมูลตรวจสอบ แก้ไข ตามความสำคัญของเนื้อหาโดยครูศิริ วิชเวชเพื่อเตรียมการวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์เป็นประเด็น ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้แก่

1. ศึกษาหลักขับร้องเพลงของครูศิริ วิชเวช กรณีศึกษา เพลงตับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา โดยศึกษาตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. คำร้อง

- บทร้อง
- ความหมายของบทร้อง
- การแบ่งวรรค สัดส่วนของคำร้อง

2. การขับร้อง

- อารมณ์ในการขับร้อง
- การเอื้อน
- เทคนิคลีลา

2. ศึกษาวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาในเพลงตับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา ของครูศิริ วิชเวช โดยศึกษาตามประเด็นต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการการขับร้องเพลงสำเนียงมอญ

- วิเคราะห์กลวิธีและเทคนิคการขับร้องของครูศิริ วิชเวช

2. ศึกษาหลักการการขับร้องเพลงสำเนียงพม่า

- วิเคราะห์กลวิธีและเทคนิคการขับร้องของครูศิริ วิชเวช

3. ศึกษาหลักการการขับร้องเพลงสำเนียงจีน

- วิเคราะห์กลวิธีและเทคนิคการขับร้องของครูศิริ วิชเวช

4. บริบทที่ส่งผลให้เกิดหลักการขับร้องเพลงสำเนียงในเพลงตับเรื่องราชาธิราช

ตอน สมิงพระรามอาสา

5. สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ นำเสนอผลงาน

ผู้วิจัยนำข้อมูลสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และขอบเขตที่กำหนดไว้

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครุฑศิริ วิชเวช กรณีศึกษา เพลงตับเรื่อง
ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการขับร้องเพลงของครุฑศิริ วิชเวช กรณีศึกษาตับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

ศึกษาเพลงจากตับเรื่องสมิงพระรามอาสาจำนวน 40 เพลง เป็น เพลง เพลงสำเนียง
พม่าจำนวน 15 เพลง เพลงสำเนียงจีนจำนวน 12 เพลง เพลงสำเนียงมอญจำนวน 13 ได้แก่

เพลงสำเนียงพม่า	เพลงสำเนียงจีน	เพลงสำเนียงมอญ
1. เพลงพม่าเขว	1. เพลงจีนหน้าเรือ	1. เพลงพญาแปร
2. เพลงพม่ากำชับ	2. เพลงจีนต้องเขียง	2. เพลงมอญรำดาบ ชั้น เดียว
3. เพลงพม่าไชยา	3. เพลงจีนลั่นถัน	3. เพลงสองกุมาร
4. เพลงม่านมวย	4. เพลงจีนเดินทัพ	4. เพลงช่อพุ่มเรียง
5. เพลงพม่าประเทศ	5. เพลงจีนบึงหลัง	5. เพลงผ้าโพก ชั้นเดียว
6. เพลงปลายพม่ารำหวาน	6. เพลงจีนขิมเล็ก ชั้นเดียว	6. เพลงแขกมอญบางขุนพรหม
7. เพลงกลางพม่าใหญ่	7. เพลงจีนสูหยิน	7. เพลงแขกมอญบางขุนพรหมชั้น เดียว
8. เพลงพม่าโลม	8. เพลงจีนเข้าห้อง	8. เพลงตะละแม่ศรี
9. เพลงปรมัย	9. เพลงจีนช้วน	9. เพลงมอญอ้อยอิง
10. เพลงพม่าเกษม	10. เพลงจีนหลวง	10. เพลงโลมมอญ
11. เพลงพม่าเริง	11. เพลงจีนขิมเล็ก	11. เพลงมอญรำดาบ
12. เพลงตะละแม่ศรี	12. เพลงจีนใจย่อ	12. เพลงยาดเล้
13. เพลงมะตะแบ		13. เพลงตะนาว
14. เพลงพม่าเห่		14. เพลงมอญร้องไห้
15. เพลงพม่าเห่ ชั้นเดียว		

โดยศึกษาประเด็นดังนี้

1. คำร้อง

1.1 บทร้อง

1.2 ความหมายของบทร้อง

1.3 การแบ่งวรรค สัดส่วนของคำร้อง

2. การขั้บร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

2.2 การเขียน

2.2.1 เขียนตกแต่งคำร้อง คือ เขียนที่ทำให้คำร้องตรงตามเสียงเครื่อง

ดนตรี

มีสัญลักษณ์ คือ

ค

2.2.2 เขียนดำเนินทำนอง คือ เขียนที่ดำเนินทำนองเพลงแทนเครื่อง

ดนตรี

มีสัญลักษณ์ คือ

ท

2.3 เทคนิคลีลา

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

2.3.2 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลงที่ 1 เพลงพม่าเขว

บทร้องเพลงพม่าเขว

เมื่อนั้น

พระเจ้ากรุงอังวะราชฐาน

เสด็จออกพระโรงรัตนชัชวาล

ทรงปรึกษาว่าขานการพารา

ความหมาย

พระเจ้ามณเฑียรทองแห่งกรุงอังวะ เสด็จออกว่าราชการเพื่อปรึกษาเรื่องบ้านเมือง

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

เมื่อเอย / เมื่อนั้น

พระเจ้า / กรุงอังวะ /(เอวระไชยาบาเล) /(เอวระไชยาบาเล) /(เลเลเลเล) /

ราชฐาน

เที่ยวที่ 2

เสด็จออก / พระโรงรัตน / พระโรงรัตน / ชัชวาล

ทรงปรึกษา / ว่าขาน /(เอวระไชยาบาเล) /(เอวระไชยาบาเล) /(เลเลเลเล) /

การพารา

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 1 บท

เพลงพม่าเขวเป็นเพลงสำเนียงพม่า มีท่อนเดียว ชับร้องทั้งหมด 2 เที่ยว ใช้คำร้อง

เที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2/2

2/3/(6)/(6)/(4)/3

เที่ยวที่ 2

3/3/3/3

3/2/(6)/(6)/(4)/3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพม่าเขวแสดงถึงการออกกว่าราชการในท้องพระโรง ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่ชัดเจน ทำให้รู้สึกถึงความสง่างามของพระเจ้ามณเฑียรทองท่ามกลางมหาสมาคม

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

			เมื่อ	เคย	(เอื้อ เอื้อ)	เคย	เมื่อ	นั้น	(ฮือ ฮือฮือ)
---	---	---	ดัด	ดัด	_ช_ล	_ด_	_ชฟ_	ล	_ล_ชฟ

บรรทัดที่ 2

พระ	เจ้ากรุง	อึ้ง	วะ (ฮือ)	เอา ว่า	ไซ ยา	บา	เล
--- ดัด	-- ชล	--- ล	_ดัด_ช	ฟ_พร	_ฟ_ฟ	_ร_ด	รฟ

บรรทัดที่ 3

เอา ว่า	ไซ ยา	บา	เล	เล เล้	เล เล	ราช-	ชฐาน (ฮือฮือฮือ)
_ฟ_พร	_ฟ_ฟ	_ร_ด	รฟ__	_ดัด_ริ	_ดัด_ล	_ชฟ_	ช ชลชฟ

ค 2

เที่ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

เสด็จ	ออก	พระเ	ค 3	พระเ	ค 4	รัตน	ค 5	ชั	ล (สี่สี่สี่)
_ _ ดี่	_ ล _ _	_ _ ดี่	_ รี่ _ ดี่	_ ล _ ดี่	_ รี่ _ ดี่	_ _ _ ล	ชช_ลชชฟ		

บรรทัดที่ 2

ทรง	ค 6	(สี่) ว่า	ค 7	ขาน (สี่สี่)	เอา ว่า	ไซ ยา	บา	เล	
_ _ _ ล	_ _ ดี่	_ ล _ ดี่	_ พ _ พร	_ พ _ พ	_ ร _ ด	รฟ			ท 3

บรรทัดที่ 3

เอา ว่า	ไซ ยา	บา	เล	เล เล้	เล เล	การพา	ลา (สี่สี่สี่)
_ พ _ พร	_ พ _ พ	_ ร _ ด	รฟ _ _	_ ดี่ _ รี่	_ ดี่ _ ล	_ ช _ ช	_ ชลชฟ

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าเขว	ท่อนเดียว	1	ค 1 - ค 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 3 - ค 7	5 วรรค

เขียนดำเนินทำนอง

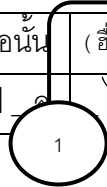
เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าเขว	ท่อนเดียว	1	ท 1 - ท 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 3	1 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

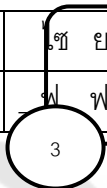
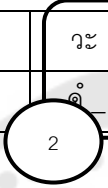
บรรทัดที่ 1

			เมื่อเคย	(เอ๋อ เคย)	เคย)	เมื่อนั้น	(ฮือ ฮือฮือ)
---	---	---	_ดัด_ดี	_ช_ล	_ดี_	_ชฟ_	ล_ชฟ

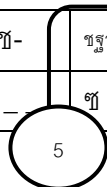
บรรทัดที่ 2

พระ	เจ้ากรุง	อึ้ง	วะ (ฮือ)	เอา ว่า	ไซ ยา	บา	เล
---ดี	---ชล	---ล	ดี_ช	_ฟ_พร	_ฟ_ฟ	_ร_ด	รฟ_

บรรทัดที่ 3

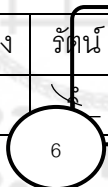
เอา ว่า	ไซ ยา	บา	เล	เล เล้	เล เล	ราช-	ชฐาน (ฮือฮือฮือ)
_ฟ_พร	_ฟ_ฟ	_ร_ด	รฟ_	_ดี_ริ	_ดี_ล	_ชฟ_	ชชลชฟ

เที่ยวหลัง

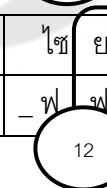
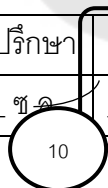
บรรทัดที่ 1

เสด็จ	ออก	พระโอง	รัตน (ฮือ)	พระโอง	รัตน (ฮือ)	ชัช	ชวาล (ฮือฮือฮือ)
---ดีล	_ล_	---ดีดี	ดี_ดี	_ล_ดี	_ดี_ดี	---ล	ชชลชฟ

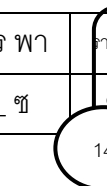
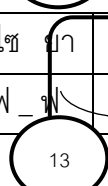
บรรทัดที่ 2

ทรง	ปรึกษา	(ฮือ) ว่า	ชาน (ฮือฮือ)	เอา ว่า	ไซ ยา	บา	เล
---ล	---ชด	_ดี_ดี	_ฟ_ดี	_ฟ_พร	_ฟ_ฟ	_ร_ด	รฟ_

บรรทัดที่ 3

เอา ว่า	ไซ ยา	บา	เล	เล เล้	เล เล	การพา	ชา (ฮือฮือฮือ)
_ฟ_พร	_ฟ_ฟ	_ร_ด	รฟ_	_ดี_ริ	_ดี_ล	_ช_ช	ชลชฟ

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเขว	เน้นเสียง	7

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเขว	สละบัดเสียง	11
	เอื้อนสามเสียง	1 5 9 16
	เสียงนาสิก	2 6 8 10

เพลงที่ 2 เพลงจินหน้าเรือ

บทร้องเพลงจินหน้าเรือ

ครั้นถึงจึงตรงเข้าไปเฝ้า

ใจเบียวน้อมเกล้าถวายสาร

อีกสิ่งของเครื่องราชบรรณาการ

ทูลถวายภูบาลตามบัญชา

ความหมาย

ใจเบียวราชทูตของพระเจ้ากรุงต้าฉิงเดินทางมาถึงท้องพระโรงเมืองอังวะ เมื่อมาถึงแล้วจึงไปเข้าเฝ้าพระเจ้ามณฑลเศียรทอง พร้อมกับถวายพระราชสารและเครื่องราชบรรณาการตามที่ได้รับพระบัญชาจากพระเจ้ากรุงต้าฉิง

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

ครั้นถึง / จึงตรง / เข้าไปเฝ้า

ใจเบียว / น้อมเกล้า / ถวายสาร

(ใจเบียวน้อมเกล้าถวายสาร)

เที่ยวที่ 2

อีกสิ่งของ / เครื่องราช / บรรณาการ

ทูลถวาย / ภูบาล / ตามบัญชา

(ทูลถวายภูบาลตามบัญชา)

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 1 บท

เพลงจินหน้าเรือเป็นเพลงสำเนียงจีน มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 2 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 2 / 3

2 / 2 / 3

(2 / 2 / 3)

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

(3 / 2 / 3)

2. การขั้บร้อ้ง

2.1 อารมณั้ในบร้อ้ง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงจิ้นหน้าเรือแสดงถึงการมาถึงของราชทูตเมืองใหญ่ ที่ต้องการมายึดเมืองน้อย แต่มาด้วยไมตรี ฉะนั้นการขั้บร้อ้งของครูศิริ วิชเวชจั้งใช้กระแสเสียงที่ชัดเจนน ทำให้รู้สึกถึงความ ภาคภูมิใจแต่แฝงความอ่อนน้อม

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

ท 1

ควั้	ถึง	จั้ง	ตรง		(เอื้อ เอื้อ	เอื้อ	เอื้อเอื้อ
___ ช	ฟ ฟ _ ดั้	___ ล	_ ล _	___	_ ช _ ล	___ รึ้	ฟั้ ดั้ _

บรรทัดที่ 2

เอื้อ)		เข้าไป	เฝ้า	ใจ	เปื้อว	น้อม	เกล้า
_ รึ้ฟั้ _	___	_ ดั้ ล ดั้	_ ดั้ \ ล	___ รึ้	_ รึ้ _	___ ฟั้	_ ดั้ \ ล

บรรทัดที่ 3

	(เอื้อ	เอื้อเอื้อ	เอื้อ	เสอะเจิง เงอ		เอื้อเอื้อเอื้อเอื้อ	เอื้อเอื้อเอื้อ	
ท 2	_ รึ้	___ ฟั้ ดั้	___ ท	ดั้ ท _ ล	___	ดั้ ล ช ฟ	_ ช ฟ ล	___

บรรทัดที่ 4

(เออ	เง้อเออ	เออ	เง้อเออ	เฮอะเออ)	ถวาย	สาร	
_ ร _	_ ฟ _	_ ล	_ ด _	_ ล	_ ฟ _	_ ฟ _	_

เที่ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

อีกลึง	ของ	เคว็อง	ราช (อือ)		(เอ้อ เออ	เออ	เง้อเออ
_ ร _	_ ฟ _	_ ด _	_ ชฟ _		_ ช _	_ ร _	_ ฟ _

ค 1   ท 3

บรรทัดที่ 2

เอย)		บรรณา	การ	ทูล	ถวาย	ภู	บาล
_ ร _	_	_ ด _	_ ด _	_ ร _	_ ร _	_ ฟ _	_ ด _

บรรทัดที่ 3

(เออ	เง้อเออ	เอ้อ	เฮอะเอิง เงอ		เง้อเออเออเออ	เฮ้อเออเออ	
_ ร _	_ ฟ _	_ ท	_ ด _	_	_ ด _	_ ชฟ _	_

ท 4

บรรทัดที่ 4

ทูล	ถวาย	ภู	บาล		ตาม	บัญชา	
_ ร _	_ ร _	_ ล	_ ช	_	_ ฟ	_ ฟ	_

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จันทน์น้ำเรือ	ท่อนเดียว	1	ไม่พบ	-
	ท่อนเดียว	2	ค 1	1 วรรค

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จันทน์หน้าเรือ	ท่อนเดียว	1	ท 1 - ท 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 3 - ท 4	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

ครั้น	ถึง	จึง	ตรง		(เอื้อ เอื้อ)	เอื้อ	เอื้อเอื้อ
___ ช	ฟ ฟ	___ ล	___ ล	___	___ ช ___ ล	___ ริ	ฟ ดิ ___

บรรทัดที่ 2

เอื้อ)		เข้าไป	เฝ้า	ใจ	เปี้ยว	น้อม	เกล้า
___ ริฟ	___	___ ดิล ดิ	ดิ ___ ล	___ ริ	___ ริ	___ ฟ	___ ดิ ___ ล

บรรทัดที่ 3

(เอื้อ	เอื้อเอื้อ	เอื้อ	เอื้อเอื้อ เอื้อ		เอื้อเอื้อเอื้อเอื้อ	เอื้อเอื้อเอื้อ	
___ ริ	___ ฟ ดิ	___ ท	ดิ ท ___ ล	___	ดิ ล ช ฟ	___ ช ฟ ล	___

บรรทัดที่ 4

(เอื้อ	เอื้อเอื้อ	เอื้อ	เอื้อเอื้อ	เอื้อเอื้อเอื้อ)	ถวาย	สาร	
___ ริ	___ ฟ ดิ	___ ล	___ ดิ ช	___ ล ช	___ ฟ ฟ	___ ฟ ดิ ___	___

เที่ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

อีกสิ่ง	ของ	เครื่อง	ราช (อื้อ)		(เอื้อ เอื้อ)	เอื้อ	เอื้อเอื้อ
___ ริ ___ ริ	___ ฟ	ดิ ___ ชฟ	___ ชฟ ___ ล	___	___ ช ___ ล	___ ริ	ฟ ดิ ___

บรรทัดที่ 2

เอื้อ)		บรรณา	การ	ทูล	ถวาย	ภู	บาล
--------	--	-------	-----	-----	------	----	-----

_รِفี่ _	_____	_ ตี _ ตี	_ ตี _	_____ รั	__ รั รั	ฟี่ __ ตี	_ ตี _ ล
----------	-------	-----------	--------	----------	----------	-----------	----------

บรรทัดที่ 3

(เออ	เง้อเออ	เอ้อ	เฮอะเอิง เงอ		เง้อเออเออเอ้อ	เฮ้อเอ้อเออ	
_____ รั	__ ฟี่ ตี	___ ท	ตี ท _ ล	_____	ตี ล ช ฟ	_ ช ฟ ล	_____

บรรทัดที่ 4

ทูล	ถวาย	ฎ	บาล		ตาม	บัญชา	
_____ รั	__ รั ตี	_____ ล	_____ ช	_____	_____ ฟ	__ ฟ ฟ	_____

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทน์หน้าเรือ	ประคบเสียง	2 3 6 7
	ลักจิ้งหรีด	4

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทน์หน้าเรือ	ครั้น	1
	เสียงนาสิก	5

เพลงที่ 3 เพลงพม่ากำซับ

บทร้องเพลงพม่ากำซับ

ครั้นจบสารทราบความตามเหตุ	พระทรงเดชยินดีจะมีไหน
ทรงตรึกนึกนิยมสมหทัย	ดูจได้สู้สุวรรณค์ชั้นวิมาน
จะทำยุทธ์ครั้งนี้เห็นดีแท้	สมควรแก่กษัตรามหาศาล
แล้วตรัสสั่งอาลักษณ์พนักงาน	จงคิดอ่านแต่งตอบให้ชอบกล

ความหมาย

เมื่อพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องฟังข้อความในพระสารจบ ก็มีความยินดีที่จะได้ทำศึกที่สมควรแก่ศักดิ์ศรีของการเป็นพระมหากษัตริย์ จึงสั่งให้อาลักษณ์แต่งจดหมายตอบให้เหมาะสม

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

ครั้นจบสาร /ทราบความ //(เลเลเลเลเล) //(เลเลเล) /ตามเหตุ
พระทรงเดช /ยินดี /พระทรงเดช //(กำซับโยซา) //(เอโยโยซา) /จะมีไหน

เที่ยวที่ 2

ทรงตรึก /นึกนิยม //(เลเลเลเลเล) //(เลเลเล) /สมหทัย
ดูจได้ /สู้สุวรรณค์ /ดูจได้สู้สุวรรณค์ //(กำซับโยซา) //(เอโยโยซา) /ชั้นวิมาน

เที่ยวที่ 3

จะทำยุทธ์ /ครั้งนี้ //(เลเลเลเลเล) //(เลเลเล) /เห็นดีแท้
สมควรแก่ /กษัตรา /สมควรแก่กษัตรา //(กำซับโยซา) / (เอโยโยซา) /มหาศาล

เทียวกี่ 4

แล้วตรัสสั่ง / อาลักษณ์ / (เลเลเลเลเล) / (เลเลเล) / พนักงาน

จงคิดอ่าน / แต่งตอบ / จงคิดอ่านแต่งตอบ / (กำชับโยธา) / (เอยโยธา) / ให้ชอบกล

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 2 บท

เพลงพม่ากำชับเป็นเพลงสำเนียงพม่า มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 4 เทียว ใช้คำร้องเทียวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เทียวกี่ 1

3/2/(5)/(3)/2

3/2/5/(4)/(3)/3

เทียวกี่ 2

2/3/(5)/(3)/3

2/3/5/(4)/(3)/3

เทียวกี่ 3

3/2/(5)/(3)/3

3/3/6/(4)/(3)/3

เทียวกี่ 4

3/2/(5)/(3)/3

3/2/5/(4)/(3)/3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพม่ากำชับแสดงถึงความดีใจของพระเจ้ามณเฑียรทองที่จะได้ทำการรบตามแบบฉบับของพระมหากษัตริย์ และให้ตอบพระราชสาส์นพระเจ้ากรุงจีนด้วยความยินดี ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสด

เสียงที่ชัดเจน ทำให้รู้สึกถึงความดีใจของผู้มีอำนาจบารมิ ในวรรคสุดท้าย ให้นำเสียงออกคำสั่งแบบปกติ

2.2 การเขียน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

ท 1	(เอก	เฮอะเอิง เงอ	เอก	เอย)	ค ^๒ รีนจบ	สาร์	ป	(ฮือ) ความ
	___ ฟ	_ ซฟ _ ร	___ ฟ	___ ซ	_ ล ซฟ	___ ซ	_ ค ^๑ ซฟ	ซ ล _ ล

บรรทัดที่ 2

	ท 2	เล็ เล	เหล็เหล็	เหล็เหล	เล็	(ฮือฮือ)ตาม	เหตุ
___	___	_ ร ^๑ ค ^๑	_ ฟ ล ซ	_ ค ^๑ ร	_ ฟ ___	ซ ล ซ ___	___ ค ^๑ ร

บรรทัดที่ 3

				พระทรง	เดช	ยีน	ดี
___	___	___	___	_ ร _ ค ^๑	___ ค ^๑	___ ร	_ ร ___

บรรทัดที่ 4

พระทรง	เดช	ยีน	ดี	ท 3	(ฮือฮือ)	กำ ซับ	โย	(ฮือฮือ) ซา
_ ร _ ค ^๑	___ ค ^๑	___ ร	_ ร ___	___ ฟ ร	_ ค ^๑ _ ฟ	___ ซ	___ ซ	ฟ ซ ล _ ล

บรรทัดที่ 5

		เอี้ยโย	ซา	(ฮือฮือ	ฮือ)	จะมี	(ฮือ	ฮือฮือฮือ) ไหน
___	___	_ ร ^๑ ค ^๑	_ ล _ ซ	_ ฟ ม	_ ร	รวม	___ ม	รวม _ ม

บรรทัดที่ 6

ค 4	(ฮือฮือ)			
	_ ซ ร	___	___	___

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

ท 4	(เอก	เฮอะเอิง เงอ	เอก	เอย)	ทรง	ตริก	นิก	นิยม
	___ ฟ	_ ซฟ _ ร	___ ซฟ	_ ซ ___	___ ล	___ ซ	ล _ ต	_ ล ล

บรรทัดที่ 2

ค 5	ฮือฮือ	เล็ เล	เหล่เหล่เล	เหล่เล	เล็	ฮือฮือ	สม	หทัย

บรรทัดที่ 3

				ดูจ	ได้	ค 6	ฮือ	สวรรค(ฮือฮือ)
___	___	___	___	___ ล	_ ดร _ ด		___ ด	ร ม

บรรทัดที่ 4

ดูจ	ได้	ฮือ	สวรรค	ท 6	ฮือฮือ	กำ ซับ	โย	(ฮือฮือ) ซา
___ ล	_ ด _ ร	_ ด _ ด	ร ม _ ซ ร		___ ฟ ร	_ ด _ ฟ	___ ซ	ฟ ซ ล

บรรทัดที่ 5

		เอียโย	ซา	(ฮือฮือ	ฮือ)	ฮือ	(ฮือ	ฮือฮือ) วิมาน
___	___	_ รี่ _ ต	_ ล _ ซ	___ ฟ ม	_ ร _ ซ	___ ม	_ ร ด	ร ร

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

ท 7	(เอก	เฮอะเอิง เงอ	เอก	เอย)	จะทำ	ยุทธิ์	ควัง	นึ
	___ ฟ	_ ซฟ _ ร	___ ซฟ	_ ซ ___	_ ล ล	___ ต	_ ล _ ต	ล ต _ ล

ค 7

บรรทัดที่ 2

ท8	เล็ เล	เหล็เหล็	เหล็	เล็ (สี่อ็)	เห็น ดี	แท้
---	_ ร็ _ ดั	_ ฟ ล ช	_ ด ร	_ ฟ _ ล ช	_ ม ช _ ม	_ _ _ ม

บรรทัดที่ 3

ค 8	อ็			สมควร	แก้	กษัตร-	ตรา
	_ ช ร	---	---	_ ร _ ด	---	_ ด ร ด	_ ร _ _

บรรทัดที่ 4

	สมควร	แก้	กษัตร-	ตรา	(สี่อ็)	กำ ชัป	โย	(สี่อ็) ช่า
	_ ร ด	---	_ ด ร ด	_ ร _ _	_ ฟ ร	_ ด _ ฟ	_ _ _ ช	ฟ ช ล _ ล

บรรทัดที่ 5

		อ็โย	ช่า	(สี่อ็อ็)	มหา	(สี่อ็)	อ็อ็	ศาล
	---	_ ร็ _ ดั	_ ล _ ช	_ _ ฟ ม ร	_ _ ม ม	_ _ ช ม	_ ร ด	_ _ ม

บรรทัดที่ 6

ค 10	(สี่อ็)		
	_ ช ร	---	---

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

ท 10	(เออ	เออเอิง เงอ	เออ	เออ)	แล้วตัวรัส	ตั้ง	อา	ลักษณะ
	_ _ _ ฟ	_ ช ฟ _ ร	_ _ _ ช ฟ	_ ช _ _	_ ดั _ ช	_ ช _ _	_ _ _ ล	_ _ _ ดั

บรรทัดที่ 2

ค 11	(สี่อ็อ็)	ท 11	เล็ เล	เหล็เหล็	เหล็	เล็ (สี่อ็)	พนัก	งาน
	_ _ ล ดั	---	_ ร็ _ ดั	_ ฟ ล ช	_ _ ด ร	_ ฟ _ ล ช	_ _ ร ม	ด ร _ _

บรรทัดที่ 3

				จงคิด	อ่าน	แต่ง	ตอบ
---	---	---	---	_ด_ร	_ด_ล	_ด_ด	_ด_ร

บรรทัดที่ 4

จงคิด	อ่าน	แต่ง	ตอบ	(จื่ออ)	กำ ชับ	โย	ชา
__ด_ร	ด_ล_ด	___ด	_ด_ร	__ฟ_ร	_ด_ฟ	___ช	ฟ_ช_ล_ล

บรรทัดที่ 5

		เอี้ยโย	ชา	(อื่ออื่ออื่อ)	โห่บ	(อื่ออื่ออื่อ)	อื่ออื่อ) กล
---	---	_ร_ด	_ล_ช	__ฟ_ม	_ช_ด	_ม_ช_ม	ร_ด_ร

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่ากำชับ	ท่อนเดียว	1	ค1 - ค 4	4 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 5 - ค 7	3 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ค 8 - ค 10	3 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ค 11 - ค 12	2 วรรค

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่ากำชับ	ท่อนเดียว	1	ท 1 - ท 3	3 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท4 - ท 6	3 วรรค

	ท่อนเดียว	3	ท7 – ท 9	3 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 10 – ท 12	3 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที๊วแรก

บรรทัดที่ 1

	(เออ	เฮอเอิง เอ	เออ	เอย)	ครันจบ	สาร	ทราบ	(ฮือ ความ
_ _	ฟ	ซฟ	ร	_ _	ฟ	_ _	ซ	ล

บรรทัดที่ 2

		ลั เล	เหลลัเล	เหลล	ลั	(ฮือฮือ)ตาม	เหตุ
_ _ _ _	_ _ _ _	_ ร	ด	_ ฟ	ล	ซ	ร

บรรทัดที่ 3

				พระทรง	เดช	ยีน	ดี
_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _	_ ร	ด	_ _	ด

บรรทัดที่ 4

พระทรง	เดช	ยีน	ดี	(งือฮือ)	กำ ชับ	โย	(ฮือฮือ) ซา
_ ร	ด	_ _	ด	_ _	ร	_	ด

บรรทัดที่ 5

		เอียโย	ซา	(ฮือฮือ	ฮือ) จะมี	(ฮือ	ฮือฮือฮือ) ไหน
_ _ _ _	_ _ _ _	_ ร	ด	_	ล	ซ	_

บรรทัดที่ 6

(ฮือฮือ)			
_ _	ซ	ร	_ _ _ _

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

8						9	
(เออ	เฮอะเอิง เงอ	เออ	เอย)	ทรง	ตริก	นึ่ง	นิยม
_ _ ฟ	_ ชฟ _ ร	_ _ ชฟ	_ ช _ _	_ _ ล	_ _ ช	ล _ ต	_ _ ล ล

บรรทัดที่ 2

ฮือฮือ		เล็ เล	เหล่เหล่เล	เหล่เล	เล็	10	ฮือฮือ) สม	หทัย
_ _ ต	_ _ _ _	_ ร	_ ฟ ล ช	_ _ ด ร	_ ฟ _ _	ช ล ช	_ ม	ช ร ร

บรรทัดที่ 3

				ดูจ	11	ได้	สู	12	สวรรค์(ฮือฮือ)
_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ ล	ด ร _ ด	_ _ _ ด	ร ม	ช ร	

บรรทัดที่ 4

ดูจ	ได้	สู	13	สวรรค์	งือฮือ	กำ ชับ	โย	(ฮือฮือ) ซา
_ _ _ ล	_ _ ด _ ร	_ _ ด _ ด	ร ม _ ช ร	_ _ ฟ ร	_ _ ด _ ฟ	_ _ _ ช	ฟ ช ล _ ล	

บรรทัดที่ 5

		เอี้ยโย	ซา	(ฮือฮือ	ฮือ	ชั้น	14	(ฮือ	ฮือฮือ)วิมาน
_ _ _ _	_ _ _ _	_ ร	_ ล _ ช	_ _ ฟ ม	_ ร _ ช	_ _ _ ม	_ ร	ด ร ร	

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

15							
(เออ	เฮอะเอิง เงอ	เออ	เอย)	จะทำ	ยุทธิ์	คั้ง	นี้
_ _ ฟ	_ ชฟ _ ร	_ _ ชฟ	_ ช _ _	_ _ ล ล	_ _ _ ต	_ ล _ ต	ล ต _ ล

บรรทัดที่ 2

		เล็ เล	เหล่เหล่เล	เหล่เล	16	เล็ (ฮือฮือ)	เห็น ดี	แท้
_ _ _ _	_ _ _ _	_ ร	_ ฟ ล ช	_ _ ด ร	ฟ _ ล ช	_ ม ช _ ม	_ _ _ ม	

บรรทัดที่ 3

ชื่อ				สมควร	แก่	กษัตริ-	ตรา
_ ช ร	_____	_____	_____	_ ร _ ด	___ ล	ด ร ด	_ ร _

บรรทัดที่ 4

สมควร	แก่	กษัตริ-	ตรา	(ชื่อ)	กำ ชับ	โย	(ชื่อ) ช่า
_ ร ด	___ ล	_ ด ร ด	_ ร _	_ ฟ ร	_ ด _ ฟ	___ ช	ฟ ช ล _ ล

บรรทัดที่ 5

		เคี้ยว	ช่า	(ชื่อชื่อ)	มหา	(ชื่อชื่อ)	ศาล
_____	_____	_ ร _ ด	_ ล _ ช	_ ฟ ม ร	_ ม ม	_ ช ม	_ ร ด _ ม

บรรทัดที่ 6

(ชื่อชื่อ)			
_ ช ร	_____	_____	_____

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

(เอก	เฮงเฮิง เสง	เอก	เอย)	แล้วตรัส	สั่ง	อา	ลักษณะ
_ ฟ	_ ช ฟ _ ร	___ ช ฟ	_ ช _	_ ด _ ช	_ ช _	___ ล	___ ด

บรรทัดที่ 2

(ชื่อชื่อ)	เล่ เล	เหล่เล่เล	เหล่เล	เล่ (ชื่อชื่อ)	พนัก	งาน	
_ ล ด	___	_ ร _ ด	_ ฟ ล ช	_ ด ร	_ ฟ _ ล ช	_ ร ม	ด ร _

บรรทัดที่ 3

				จงคิด	อ่าน	แต่ง	ตอบ
_____	_____	_____	_____	_ ด _ ร	_ ด _ ล	_ ด _ ด	_ ด _ ร

บรรทัดที่ 4

จงคิด	อ่าน	แต่ง	ตอบ	(เงื่อน)	กำ ชับ	โย	ชา
_ _ ด ร	ด ลู _ ด	_ _ _ ด	_ ด _ ร	_ _ ฟ ร	_ ด _ ฟ	_ _ _ ช	ฟ ชล _ ล

บรรทัดที่ 5

		เอ๋ยโย	ชา	(ชื้อชื้อชื้อ)	ให้ชอบ	(ชื้อชื้อชื้อ)	ชื้อชื้อ กล
_ _ _ _	_ _ _ _	_ รี่ _ ดี่	_ ล _ ช	_ _ ฟ มร	_ ช _ ด	_ ม ช ม	ร ด _ ร

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่ากำชับ	ครั้น	23
	เน้นเสียง	9
	ประคบเสียง	4
	กล่อมเสียง	12
	ลักจังหวะ	11 13

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่ากำชับ	กระทบ	1 8 15 19
	โหนเสียง	5
	สะบัดเสียง	3 6 7 10 12 16 17 18 22 24
	เอื้อนสามเสียง	14
	เสียงนาสิก	2

เพลงที่ 4 เพลงจีนต้องเซียง

บทร้องเพลงจีนต้องเซียง

บัดนั้น

ใจเป็ยวบังคมก้มเกศี

รับสารามาพลันมันที

อัญชลีลากลับไปพลับพลา

ความหมาย

ใจเป็ยวราชทูตของพระเจ้ากรุงต้าฉิงถวายบังคมต่อพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง รับพระราชสาร แล้วทูลลากลับไปยังพลับพลา

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

บัดเคย/บัดนั้น

ใจเป็ยว /บังคม /ก้มเกศี

เที่ยวที่ 2

รับสารา /มาพลัน /มันที

อัญชลี /ลากลับ /ไปพลับพลา

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 1 บท

เพลงจีนต้องเซียงเป็นเพลงสำเนียงจีน มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 2 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2/2

2 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 2

3 / 2 / 3

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

			บัตเอย	(เอ้อเออ	เง้อเออ	เฮอะเอย)บัต	นััน
----	----	----	_ พ _ ซ	_ _ พ ล	_ _ ดั ซ	ล ซ _ พ	_ ล _ ซ

บรรทัดที่ 2

ใจ	เปี้ยว	บั้ง	คม	(เอ้อเออ	เออ เอย)	กั้มเก-	คี (จือฮือฮือ)
__ ซ	__ พ	__ ร	_ ด _ ล	_ _ ดั ซ	_ ล _ ดั	_ ดั ล ดั	_ ริ ฟัดริดั

เที่ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

		รืบสาวรา	มาพลัน	(เอ้อเออ	เง้อเออ	เฮอะเอย)พัน	ที่
----	----	_ ดั ดั ล	_ ซ _ ซ	_ _ พ ล	_ _ ดั ซ	ล ซ _ พ	_ พ _ _

บรรทัดที่ 2

อัญ-	ชลี	ลา	กลับ	(เอ้อเออ	เออ เอย)	ไปพลับ	พลา
__ ซ	_ ซ พ	__ ร	_ ด _ ซล	_ _ ดั ซ	_ ล _ ดั	_ ดั _ ริ	_ ล _ ดั

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จิ้นต้องเขียง	ท่อนเดียว	1	ค1	1 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ไม่พบ	-

เงื่อนไขดำเนินงาน

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จีนต้องเขียง	ท่อนเดียว	1	ท 1 – ท 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 3 – ท 4	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

			บัดเอย	(เอ้อเออ	เง้อเออ	เฮอะเออ)บัก	นั่น
---	---	---	_ พ _ ซ	_ _ พ ล	_ _ ดั ซ	ล ซ _ พ	_ ล _ ซ

บรรทัดที่ 2

ใจ	เปียว	บัง	คม	(เง้อเออ	เออ เอย)	กั่มเก-	สี่ (จื้อฮื้อฮื้อ)
--- ซ	--- พ	--- ร	_ ด _ ล	_ _ ดั ซ	_ ล _ ดั	_ ดั ล ดั	_ รั พัดรัด้

เที่ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

		รับสวารา	มาพฉัน	(เอ้อเออ	เง้อเออ	เฮอะเออ)พัน	ที
---	---	_ ดั ดั ล	_ ซ _ ซ	_ _ พ ล	_ _ ดั ซ	ล ซ _ พ	_ พ _

บรรทัดที่ 2

อัญ-	ซลี	ลา	กลับ	(เง้อเออ	เออ เอย)	ไปพลับ	พลา
--- ซ	_ _ ซ พ	--- ร	_ ด _ ซล	_ _ ดั ซ	_ ล _ ดั	_ ดั _ รั	_ ล _ ดั

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทองเขี้ยว	กล่อมเสียง	3
	ลักจังหวะ	2

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทองเขี้ยว	สะบัดเสียง	1 4

เพลงที่ 5 เพลงพม่าไชยา

บทร้องเพลงพม่าไชยา

เมื่อนั้น	พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องไม่ผ่องใส
ไม่มีคนอาสาสู้กู่เวียงชัย	เสียพระทัยคิดครุ่นแสนขุ่นเคือง
จึงตรัสสั่งเสนาพฤตมาตย์	ให้ประกาศร้องป่าวแจ้งราวเรื่อง
แม้ใครรับอาสาสู้กู่เมือง	ให้ลือเลื่องเทิดหน้าชาติ
ราษฎรอนช้านะทหารจีน	จะแบ่งสินทรัพย์กึ่งครึ่งกรุงศรี
อภิเษกกับพระราชบุตร	ให้เป็นที่อุปราชประกาศไป

ความหมาย

หลังจากที่ใจเปื่อยย่นราชสารของพระเจ้ากรุงต้าฉิงเรื่องการมาทำรบ ไม่มีผู้ใดในกรุงอังวะกล้าที่จะอาสาทำการรบตัวต่อตัวกับกามะ พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องเสียพระทัยมาก จึงสั่งให้เสนาอำมาตย์ป่าวประกาศว่า หากใครรับอาสาสู้กับกามะนี้จนชนะจะแบ่งสมบัติให้ครึ่งพระนครและจะให้อภิเษกกับพระราชบุตร ดำรงตำแหน่งพระมหาอุปราช

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

เมื่อเอย / (ไชยา) / เมื่อนั้น   พระเจ้า / ฝรั่งมังฆ้อง / ไม่ผ่องใส

เที่ยวที่ 2

ไม่มีคน / อาสาสู้ / (ไชยา) / กู่เวียงชัย   เสียพระทัย / คิดครุ่น / แสนขุ่นเคือง

เที่ยวที่ 3

จึงตรัสสั่ง / เสนา / (ไชยา) / พฤตมาตย์   ให้ประกาศ / ร้องป่าว / แจ้งราวเรื่อง

เที่ยวที่ 4

แม่ใครรับ / อาสาสู / (ไชยา) / กู้เมือง   ให้ลือเลื่อง / เทิดหล้า / ชาติวี

เที่ยวที่ 5

ราษฎรอน / ชำนะ / (ไชยา) / ทหารจีน   จะแบ่ง / สิ้นทรัพย์กึ่ง / ครึ่งกรุงศรี

เที่ยวที่ 6

อภิเชก / กับพระราช / (ไชยา) / (ชะ)บุตร   ให้เป็นที่ / อุปราชา / ประกาศไป

ลักษณะคำประพันธ์   กลอนบทละคร 3 บท

เพลงพม่าไชยาเป็นเพลงสำเนียงพม่า มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 6 เที่ยว ใช้คำ
ร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / (2) / 2

2 / 4 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 3 / (2) / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 3

3 / 2 / (2) / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 4

3 / 3 / (2) / 2

3 / 2 / 2

เที่ยวที่ 5

2 / 2 / (2) / 3

2 / 3 / 3

เที่ยวที่ 6

3 / 3 / (2) / 3

3 / 3 / 3

2. การขั้บร้อง

2.1 อารมณืในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพม่าไชยาแสดงถึง ความผิดหวังของพระเจ้ามณเฑียรทองที่ไม่มีผู้ใดกล้าอาสาสู้กับกามะนี แฝงความไม่สบายใจที่ บ้านเมืองอาจถูกยึด ฉะนั้นการขั้บร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแเสียงที่อ่อนเบา แต่ยังแฝงลีลา ความมีอำนาจ ทำให้รู้สึกถึงความไม่สบายใจของกษัตริย์

2.2 การเื้ออน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

			เมื่อ	คอย	ท 1	ไซ	ยา		เมื่อนั้น
---	---	---	ช	ฟ	ล	.....	ว	_	ว

บรรทัดที่ 2

(ชื่อชื่อ)	พระเจ้าฝรั่ง	มังฆ้อง	(ชื่อ)	ไม่ฟ้อง	(ชื่อชื่อ)	ชื่อชื่อ	ใส่
__ ร ม	ค 1	ร ล ด ด	_	ร	_	ฟ	_

บรรทัดที่ 3

(ชื่อชื่อ)			
ค 3	ช	ว	---

ค 2

ท 2

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

		ไม่มี คน	อาสา สู้	ท 3	ไซ ยา	กู่	เวียงชัย
----	----	ฟ ฟ _ ฟ	ล ตั้ _ ฟช	ล.....ร	_ ร _ ร	__ รด	_ ร _ ร

บรรทัดที่ 2

		เสียพระทัย	คิด ครุ่น		แสนขุ่น	(ฮือฮือ)	ฮือฮือ เคือง
----	----	_ ร ด ด	_ ฟ _ รด	----	_ มช _ ด	_ ม ช ม	ร ด _ ร

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		จิ้งจอก	เสนา	ท 5	ไซ ยา	พดมา-	มาตย์
----	----	ฟ ร _ ร	_ ตั้ _ ล	.....ร	_ ร _ ร	_ ม ร	_ ร _ ด

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือ)	ให้ประกาศ	ร้องป่าว		แจ้งราว	(ฮือฮือ)	ฮือฮือ เคือง
_ ม ร	ด ล _ ด ล	_ ด ร _ ล	ด _	_ ช _ ม	_ ช ม	ร ด _ ร

ค 4

ท 6

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ)		
_ ม ร	----	----

ค 5

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

		แม่ใครรบ	อาสา สู้	ท 7	ไซ ยา		กู่ เมือง
----	----	ช ฟ _ ช	ล ตั้ _ ล	.....ร	_ ร _ ร	__	_ ร ด _ ร

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือ)		ให้ลือเลื่อง	เทิดหล้า	(ฮือฮือ)	ธา	(ฮือฮือ)	ฮือฮือ ตรี
_ ม ร		ลุด _ รด	_ รด _ ร	_ ม ร	ม	_ ช ม	ร ด _ ร

ค 6

ค 7

ท 8

เที่ยวที่ห้า

บรรทัดที่ 1

		วานรอน	ขำนะ	ไช	ท 9	หาร	จิ้น
---	---	_ พ _ พ	_ ล ด	ล.....วิ	_ วิ _ วิ	_ วิ มช	_ วิ _

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือฮือ)		จะแบ่งสิน	ทวิพยัก		ควังกรุง	(ฮือ ฮือฮือ)	ตรี
_ ร ม ร	ค 8	ด ลู _ ดวิ	_ ม _ ด	---	_ ช _ ม	_ ช ม	วิ ด _ ม

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ)			
_ ช วิ	ค 9	---	---

เที่ยวที่หก

บรรทัดที่ 1

		อภิเชก	กับพระราช-	ไช	ท 11	ชบุตรี
---	---	_ วิ พ วิ	_ ช ล ล	..... วิ	_ วิ _ วิ	วิ ด _ วิ

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือ)	ค 10	ให้เป็นที่	อุปราช		ประกาศ	(ฮือ ฮือฮือ)	ไป
_ ม วิ	---	_ ด ล วิ ด	_ ด วิ วิ ด	_ วิ _	_ ม วิ	_ ม ช ม	วิ ด _ วิ

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าไชยา	ท่อนเดียว	1	ค 1 - ค 3	3 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ไม่พบ	-
	ท่อนเดียว	3	ค 4 - ค 5	2 วรรค

	ท่อนเดียว	4	ค 6 – ค 7	2 วรรค
	ท่อนเดียว	5	ค 8 – ค 9	2 วรรค
	ท่อนเดียว	6	ค 10	1 วรรค

เงื่อนไขดำเนินงาน

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าไชยา	ท่อนเดียว	1	ท 1 – ท 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 3 – ท 4	2 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ท 5 – ท 6	2 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 7 – ท 8	2 วรรค
	ท่อนเดียว	5	ท 9 – ท 10	2 วรรค
	ท่อนเดียว	6	ท 11 – ท 12	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

			เมื่อเคย		ไช ยา		เมื่อนั้น	
----	----	----	ชฟ	1	.....ริ	_ร_ร	----	_รด_ม

บรรทัดที่ 2

	(อือฮือฮือ)	พระเจ้าฝรั่ง	มังซ้อง	(อือ)	ไม่พอง	(อือฮือฮือ	อือฮือ) ไส	
2	_รวมร	ร ลุ ด ด	_ร_	3	ล_	_ฟ_ด	_ม ช ม	ร ด _รม

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ)			
_ _ ฮ ร	_____	_____	_____

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

		ไม่มี คน	อาสา สู้		ไซ ยา	4	กู่	เวียงชัย
_____	_____	ฟ ฟ _ ฟ	ล ดั _ ฟช	ล.....ร	_ ร _ ร		_ _ รด	_ ร _ ร

บรรทัดที่ 2

		เสียพระทัย	คิด ครุ่น		แดนขุน	(ฮือฮือ)	ฮือฮือ)เคื่อง
_____	_____	_ ร ด ด	_ ฟ _ รด	_____	_ ม ช _ ด	_ ม ช ม	ร ด _ ร

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		จิตรรัศมิ์	เสนา		ไซ ยา	พฤตมา-	มาตย์
_____	_____	ฟ ร _ ร	_ ดั	_____	_ ร _ ร	_ _ ร	_ ร _ ด

บรรทัดที่ 2

8	(ฮือฮือ)		ให้ประกาศ	ร้องป่าว		แจ้งราว	(ฮือฮือ)	ฮือฮือ) เรือง
	_ _ ร ม ร	_____	ด ลุ _ ด ลุ	_ ด ร _ ลุ	ด _____	_ ช _ ม	_ _ ช ม	ร ด _ รด

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ)			
_ _ ม ร	_____	_____	_____

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

		แม่ใครรับ	อาสา สู้		ไซ ยา		กู่ เมือง
_____	_____	ช ฟ _ ช	ล ดั	_____	_ ร _ ร	_____	_ รด _ ร

9

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือ)		ให้ล้อเลื่อน	เทิดหล้า	(ฮือฮือ)	ธา	(ฮือฮือ)	ฮือฮือ) ตวี
_ _ ม ร	_____	ลุด _รด	_รด _ร	_ _ ม ร	__ _ ม	_ _ ฮ ม	ร ด _ร

เที่ยวที่ห้า

บรรทัดที่ 1

		รานรอน	ช้านะ		ไซ ยา	ทหาร	จีน
_____	_____	_ ฟ _ ฟ	_ ค _ ค	ล.....ร	_ ร	_ ร ม ช	_ ร _ _

Diagram annotations: Circles 10, 11, and 12 are drawn around the words 'รานรอน', 'ช้านะ', and 'ไซ ยา' respectively, with lines connecting them to the corresponding syllable boxes in the second row.

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือฮือ)		จะแบ่งสิน	ทรัพย์กิง		ครึ่งกรุง	(ฮือฮือ)	ฮือฮือ) ตวี
_ _ ร ม ร	_____	ค ลู _ด ร	_ ม _ ค	_____	_ ฮ _ ม	_ _ ฮ ม	ร ด _ ม

เที่ยวที่หก

บรรทัดที่ 1

		อภิเชก	กับพระราช-		ไซ ยา		ชบุตรี
_____	_____	_ ร ฟ ร	_ ฮ ล	.....ร	_ ร _ ร	_____	ร ด _ ร

Diagram annotation: Circle 13 is drawn around the word 'ชบุตรี' in the second row, with a line connecting it to the syllable box containing 'ชบุตรี' in the first row.

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือ)		ให้เป็นที	อุปราช		ประกาศ	(ฮือฮือ)	ฮือฮือ) ไป
_ _ ม ร	_____	_ ด ลู ร ด	_ ค ร ร ด	_ ร _ _	_ _ ม ร	_ ม ฮ ม	ร ด _ ร

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าไชยา	เน้นเสียง	4 5 10 12
	กล่อมเสียง	7

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าไชยา	กระทบ	2 8
	โหนเสียง	1 6 9 11 13

เพลงที่ 6 เพลงม่านมวย

บทร้องเพลงม่านมวย

บัดนั้น	ผู้คุมนักโทษจิตโหดหาญ
นั่งคอยดูผู้คนอยู่บนร้าน	ให้นักโทษจักสานดินดาษาไป
พอได้ยินเสียงฆ้องปาวร้องแซ่	รู้เรื่องแน่หนักพรั่นหัวนไหว
จึงพูดกับเพื่อนกันทันใด	ด้วยศึกใหญ่ครั้งนี้ที่ไม่เบา
ไม่มีใครเก่งกล้าอาสารับ	กรุงอังวะคงจะยับเป็นข้าเขา
จะได้ใครรับสู้กู่เมืองเรา	ช่วยบรรเทาทุกข์ทอนร้อนรำคาญ

ความหมาย

ผู้คุมนักโทษเฝ้าดูนักโทษให้จักสานสิ่งของต่าง ๆ ได้ยินตีฆ้องร้องปาว ก็ทราบเรื่องว่าเป็นการตามหาผู้มีฝีมืออาสาไปรบกับทหารเอกของพระเจ้ากรุงต้าฉิง จึงคุยกันกับเพื่อนผู้คุมด้วยความรู้สึกไม่สบายใจ ว่าสงครามครั้งนี้ เป็นสงครามใหญ่ หากกรุงอังวะไม่มีใครมีฝีมือรับอาสาสู้คงจะต้องตกเป็นเมืองขึ้นของพระเจ้ากรุงต้าฉิง

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

บัดเคย / บัดนั้น

ผู้คุม / นักโทษ / จิตโหดหาญ

เที่ยวที่ 2

นั่งคอยดู / ผู้คน / อยู่บนร้าน

ให้นักโทษ / จักสาน / ดินดาษาไป

เที่ยวที่ 3

พอได้ยิน / เสียงฆ้อง / ปาวร้องแซ่

รู้เรื่องแน่ / หนักพรั่น / หัวนไหว

เที่ยวที่ 4

จึงพูดกับ / เพื่อนกัน / ทันใด

ด้วยศึกใหญ่ / ครั้งนี้ / ที่ไม่เบา

เที่ยวที่ 5

ไม่มีใคร / เก่งกล้า / อาสารับ

กรุงอังวะ / คงจะยับ / เป็นข้าเขา

เที่ยวที่ 6

จะได้ใคร / รบสู้ / ภูเมืองเรา

ช่วยบรรเทา / ทุกข์ทอน / ร้อนรำคาญ

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 3 บท

เพลงม่านมวยเป็นเพลงสำเนียงพม่า มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 6 เที่ยว ใช้คำ

ร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 2

2 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 3

3 / 2 / 3

3 / 2 / 2

เที่ยวที่ 4

3 / 2 / 2

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 5

3 / 2 / 3

3 / 3 / 3

เที่ยวที่ 6

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงมานมวยแสดงถึงการพูดคุยกันของผู้คนักโทษ ซึ่งมีอุปนิสัยแข็งกระด้าง เพราะต้องควบคุมนักโทษทั้งหลาย โดยบทสนทนา กล่าวถึงความไม่สบายใจที่บ้านเมืองอาจถูกยึดเพราะไม่มีใครอาสาสู้กับกามะณี ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวทจึงใช้กระแสเสียงที่แข็งในตอนต้นเพื่อให้ทราบถึงนิสัยของผู้คุม แล้วใช้เสียงที่อ่อนลงช่วงบทสนทนา ทำให้รู้สึกถึงความไม่สบายใจของตัวละครที่มีความแข็งกระด้างแต่รักชาติบ้านเมือง

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

			บัดเคย		(เออ	เอื้อเอ็งเงอ	เออเออ)บัด	นั่น
---	---	---	_ ม _ ช	---	_ ล	_ ดิ้ล ช ล	_ ชม _ ม	_ ชล _ ช

บรรทัดที่ 2

ผู้	คุม	นัก	โทษ		(เอ็งเงอ	เอื้อเออเออ)	จิตโหด	หาญ (ฮือ)
___ ด	_ ช _ ด	___ ช	_ ชด _ ม		_ ร ช ด	_ ร ด ม	_ พ _ พ	_ ชล _ ด ช

บรรทัดที่ 3

นั่งมอง	ดู	ผู้	คน		(เออ	เอื้อเอ็งเงอ	เออเออ)อยู่บน	ร้าน
___ ดิ้ล ด	___ ด	___ ชม	_ ช _		_ ล	_ ดิ้ล ช ล	_ ชม _ ม ช	_ ล _ ช

บรรทัดที่ 4

ใช้	นักโทษ	จัก	สถาน	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	ตื่นตา	ไป
__ รื	__ รื ดิ	ล __ รื	__ รื	_ รื ชื ดิ	_ รื ดิ มิ	_ ฟ _ ฟ	_ ช __

ท 4

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

พอ	ได้ยิน	เสียง	ห้อง	(เออ	เฮ้อเอ็งเงย)	ป่าวร้อง	แช่
__ ดิ	__ ดิ ดิ	__ ล ดิ	_ ดิ _ ช	__ ล	_ ดิ ล ช ม	_ ม _ ล	_ ช _ ม

ท 5

บรรทัดที่ 2

รู้เรื่อง	แน่	นึก	พริ้น	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	ห้วน	ไหว
_ รื _ ดิ	_ ล _ ดิ	__ ชื	_ ชื รื มิ	_ รื ชื ดิ	_ รื ดิ	_ ม	_ ชล _ ดิ ช

ท 6

บรรทัดที่ 3

จึงพูด	กับ	เพื่อน	กัน	(เออ	เฮ้อเอ็งเงอ)	ทัน	ใด
__ ดิ ดิ	_ ล _ ดิ	__ ช ม	_ ช __	__ ล	_ ดิ ล ช ล	_ ช ม _ ช	_ ช __

ท 7

บรรทัดที่ 4

ด้วยศึก	ใหญ่	ครั้ง	นี้	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	ที่	ไม่	เบา
_ ดิ ล _ ล	__ ล	__ ชื	_ ชื มิ __	_ รื ชื ดิ	_ รื ดิ มิ	_ ช ฟ _ ฟ	_ ช __	

ท 8

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

ไม่มี	ใคร	เก่ง	กล้า	(เออ	เฮ้อเอ็งเงย)	อาสา	รับ
__ ดิ ล ดิ	__ ดิ	_ รื ดิ _ ม	_ ช ม _ ช	__ ล	_ ดิ ล ช ม	_ ช _ ล ดิ	_ ดิ _ ช

ท 10

ท 9

บรรทัดที่ 2

กรุง	อังวะ	คง	ยับ	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	เป็นข้า	เขา
__ ดิ	__ ดิ ดิ รื	_ ดิ _ มิ	_ ชื _ มิ	_ รื ชื ดิ	_ รื ดิ มิ	_ ช ฟ	_ ชล _ ดิ ช

ท 11

บรรทัดที่ 3

จะได้	ใคร	รบ	สู้	(เออ	เฮ้อเอ็งเงย)	เมือง	เรา
__ ดิ ดิ ล	__ ดิ	__ ดิ	_ ช ม _ ช	__ ล	_ ดิ ล ช ม	_ ช ม _ ช	_ ช __

บรรทัดที่ 4

ช่วย	บรรเทา	ทุกข์	ทอน	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	รื้อน	รำคาญ
___ดัล	__ดัด	___ซี่	_ม่__	_ริซี่ด	_ริดม่	_ซล	__ซซ

ท 12

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ม่านมวย	ท่อนเดียว	1	ค1	1 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ไม่พบ	-
	ท่อนเดียว	3	ไม่พบ	-

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ม่านมวย	ท่อนเดียว	1	ท1 – ท 4	4 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 5 – ท 8	4 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ท 9 – ท 12	4 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

			บัดเอย	(เออ	เฮ้อเอ็งเงอ	เออเอ้ย)บัด	นั่น
----	----	----	_ม_ซ	___ล	_ดัล ซ ล	ซม	ซล_ซ

1

บรรทัดที่ 2

ผู้	คุม	นัก	โทษ	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	จิตโหด	หาญ (ฮือ)
___ คื	_ ซ _ คื	2	_ ซ คื _ มี่	_ ริ ซ คื	_ ริ คื มี่	ฟ _ ฟ	_ ซ คื _ คื ซ

บรรทัดที่ 3

นั่งมอง	ดู	ผู้	คน	(เออ	เฮ้อเอ็งเงอ	เออเฮ้อ)อยู่บน	ร้าน
_ คื คื	___ คื	5	_ ซ _	___ ล	_ คื ซ ล	ซม _ ม ซ	_ ล _ ซ

บรรทัดที่ 4

ใช้	นักโทษ	จัก	सान	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	ดินดาศ	ไป
___ ริ	_ ริ คื	ล	_ มี่ _	_ ริ ซ คื	_ ริ คื มี่	_ ฟ _ ฟ	_ ซ _

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

พอ	ได้ยิน	เสียง	ซ้อง	(เออ	เฮ้อเอ็งเงย)	ป่าวร้าง	แซ่
___ คื	_ คื คื	7	_ คื _ ซ	___ ล	_ คื ซ ม	_ ม _ ล	_ ซ _ ม

บรรทัดที่ 2

รู้เรื่อง	แน่	นึก	พริ้น	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	ห้วน	ไหว
_ ริ _ คื	_ ล _ คื	8	_ ซ ริ มี่	_ ริ ซ คื	_ ริ คื มี่	9	_ ซ ล _ คื ซ

บรรทัดที่ 3

จึงพูด	กับ	เพื่อน	กัน	(เออ	เฮ้อเอ็งเงอ	ทัน	ใด
_ คื คื	_ ล _ คื	10	_ ซ _	___ ล	_ คื ซ ล	ซม	_ ซ _

บรรทัดที่ 4

ด้วยศึก	ใหญ่	ครั้ง	นี้	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	ที่	ไม่	เบา
_ คื คื	___ ล	12	_ ซ มี่ _	_ ริ ซ คื	_ ริ คื มี่	13	_ ซ _	_ ซ _

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

ไม่มี	ใคร	แก่ง	กล้า	(เออ	เฮ้อเอ็งเงย)	อาสา	รับ
_ คื คื	___ คื	_ ริ คื	ซม _ ซ	___ ล	_ คื ซ ม	14	15

บรรทัดที่ 2

กรุง	อึ้งวะ	คง	ยับ	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	เป็นข้า	เนา
___ ตั้	__ ตั้ ตั้ว	___ ตั้	_ ชั้ _ มั้	_ รื้ ชั้ ตั้	_ รื้ ตั้ มั้	_ ชั้	_ ชั้ ตั้

16

17

บรรทัดที่ 3

จะได้	ใคร	รบ	สู้	(เออ	เฮ้อเอ็งเงย)	กั้ เมือง	เรา
__ ตั้ ตั้	___ ตั้	___ ตั้	ชั้ ม ชั้	___ ล	_ ตั้ ล ชั้ ม	_ ชั้	_ ชั้ ___

18

19

บรรทัดที่ 4

ช่วย	บรรเทา	ทุกข์	ทอน	(เอ็งเงอ	เฮ้อเฮ้อเฮย)	ร้อน	รำคาญ
___ ตั้	__ ตั้ ตั้	___ ตั้	มั้ ___	_ รื้ ชั้ ตั้	_ รื้ ตั้ มั้	___ ชั้ ล	__ ชั้ ชั้

20

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ม่านมวย	เน้นเสียง	3
	ลักจังหวะ	1 2 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ม่านมวย	เสียงนาสิก	4

เพลงที่ 7 เพลงพญาแปรร

บทร้องเพลงพญาแปรร

จะเป็นข้าสองเจ้าบ่าวสองนาย	คนทั้งหลายจะตำหนิติฉิน
แล้วหวนคิดขึ้นได้ถึงไพริน	ยกล่องถิ่นต่างประเทศข้ามเขตมา
แม่นได้กรุงอังวะจะมีหยุด	คงรีบรุดเลยลงไปหงสา
ราษฎรจะร้อนทั้งพารา	ต้องตริกรากำจัดตัดกำลัง
เหมือนกับอาสาเจ้าของเราด้วย	จะรำรวยหรือหาไม่มีได้หวัง
จำนงจิตคิดกำจัดตัดกำลัง	ด้วยจิตตั้งกตัญญูต่อผู้มี

ความหมาย

สมเด็จพระรามา นายทหารมอญแห่งหงสาวดีที่ถูกคุมขังเป็นเชลยอยู่ในคุกของกรุงอังวะ ได้ยินผู้คุมคุยกันเรื่องข่าวศึกจึงคิดได้ว่า จะอาสาสู้ศึกให้เมืองอังวะ แต่ก็เกรงว่าจะถูกติฉินว่าเป็น ข้าสองเจ้า บ่าวสองนาย เพราะหงสาวดีเป็นปฏิปักษ์กับอังวะ แต่ก็คิดได้ว่าการที่ศัตรูยกทัพมาไกลขนาดนี้ เมื่อตีกรุงอังวะได้แล้ว ก็คงจะยกไปตีกรุงหงสาวดีต่อ ราษฎรจะเดือดร้อน จึงต้องคิดตัดกำลัง หวังแต่เพียงว่าจะได้เหมือนการอาสาสู้เพื่อกรุงหงสาวดี ไม่ได้หวังลาภยศจากพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

จะเป็นข้า / สองเจ้า / บ่าวสองนาย	คนทั้งหลาย / จะตำหนิ / ติฉิน
----------------------------------	------------------------------

เที่ยวที่ 2

แล้วหวนคิด / ขึ้นได้ / ถึงไพริน	ยกล่องถิ่น / ต่างประเทศ / ข้ามเขตมา
---------------------------------	-------------------------------------

เที่ยวที่ 3

แม่นได้กรุง / อังวะ / จะมีหยุด	คงรีบรุด / เลยลง / ไปหงสา
--------------------------------	---------------------------

เที่ยวที่ 4

ราษฎร / จะร้อน / ทั้งพารา

ต้องตริกตรา / กำจัด / ตัดกำลัง

เที่ยวที่ 5

เหมือนกับ / อาสาเจ้า / ของเราด้วย

จะร้ายรวย / หรือหาไม่ / มิได้หวัง

เที่ยวที่ 6

จำนงจิต / คิดกำจัด / ตัดกำลัง

ด้วยจิตตั้ง / กตัญญู / ต่อผู้มี

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 3 บท

เพลงพญาแปรรูป เป็นเพลงสำเนียงมอญ มีท่อนเดียว ชับร้องทั้งหมด 6 เที่ยว ใช้คำ
ร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

3 / 2 / 3

3 / 3 / 2

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 3 / 3

เที่ยวที่ 3

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 4

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 5

2 / 3 / 3

3 / 3 / 3

เทีี่ยวที่ 6

3 / 3 / 3

3 / 3 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพญาแปรแสดงถึงการครุ่นคิดของสมเด็จพระราม ว่าถ้าอาสาไปรบจะถูกติฉินว่าเป็นข้าสองเจ้าบ่าวสองนาย แต่เมื่อคิดอย่างละเอียดแล้วว่าถ้ากรุงอังวะแพ้ ทักษิณคงยกมาตีหิงสาวดีบ้านเกิด จึงตัดสินใจอาสาเข้าร่วม ฉะนั้นการขับร้องของครุฑศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่แข็งในตอนต้นเพื่อให้ทราบถึงความเด็ดเดี่ยวของสมเด็จพระราม แล้วใช้เสียงที่อ่อนลงตอนที่คิดถึงภัยของบ้านเกิด จากนั้นก็กลับมาใช้กระแสเสียงเข้มแข็งอีกครั้ง เพื่อให้รู้สึกถึงเจตจำนงของตัวเองโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

2.2 การเอื้อน

เทีี่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

		จะเป็นข้า	สองเจ้า	(คือ)	(เออ	เฮอะเฮอะเฮ)	บ่าวสอง	นาย (ชื่อ
----	----	_ ล ท ลช	_ ทรี _ ช	_ ลท _ ม	ฟ ม _ ท	_ ช _ ลรี	_ ล _ ท	

บรรทัดที่ 2

(ชื่อชื่อ)	คนทั้งหลาย	จะ	ตำหนิ	(เอ็งเง้อเออ	เฮ้อเออเอ็งเงอ	เออเออ) ติ	ฉิน	(ชื่อ
ล ช _ _	_ ร ม ร		ท 2	_ ม ช ร	ม _ ร ด ร	_ ด ล _ ช	_ ล ร	

บรรทัดที่ 3

(ชื่อชื่อ)แล้วหวาน	คิด	(ชื่อชื่อชื่อ) ขึ้น	ได้	(เออ เออ	เง้อเออเออเออ)	ถึง ไพ	วิน	(ชื่อ
ลช ล _ ช	ล _ ล	มรช _ ลช	_ ช	_ ล _ ท	_ ร ี ท ล ฟ	_ ม ล _ ม	_ ม _ ฟ	

บรรทัดที่ 4

(ชื่อชื่อ)ยกแล้ว	ถิ่น	ต่าง	ประเทศ	(เออ	เฮ้อเฮ้อเฮอ)	ข้ามเขต	มา
มร ม _ ร	_ ท _ ท	--- ท	ร	_ ช	_ ล ช ทรี	_ ลช _ ช	--- ล

บรรทัดที่ 5

	(ฮือ ฮือฮือ)		
ค 5	ท ลช	---	---

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

		แม่นยำ	อึ้งวะ	(เอ๋อ เอ๋อ เอ๋อ เอ๋อ)	จะ	มิหยุด
---	---	รื ลช	ท	ท ร	ม	ล ช

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือฮือฮือ)	คงวิบ รูด	เลย	ลง	(เอ็งเอ็งเออ เอ้อเออเอ็งเออ เออเออเออเออ)	ง่า	(ฮือ
ล ท	ลช	ร ท	ม	ม ช	ร	ม

บรรทัดที่ 3

ค 7	(ฮือ) วา	ชกร	จะ	ร้อน	(เออ เออ เอ้อเออเออเออ)	ทั้ง พา	วา (ฮือ	ค 7
ลช	ล	ช	ม	ล	ท	ร	ม	ล

บรรทัดที่ 4

(ฮือฮือ)ต้องตริก	ตรา	กำ	จัด	(เอ๋อ เอ้อเอ้อเออ)	ตัด	กำลัง
ม	ร	ร	ท	ล	ท	ล

บรรทัดที่ 5

	(ฮือ ฮือฮือ)		
---	ท ลช	ค 8	---

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		เหมือนกับ	อาสาเจ้า	(เอ๋อ เอ้อ เอ้อ เอ้อ)	ของเรา	ด้วย (ฮือฮือ	ค 9
---	---	ท	ท	ท	ร	ล	ล

บรรทัดที่ 2

ชื่อชื่อ)	จะรำรวย	หรือหา	ไม่	(เอ็งเง้อเออ	เฮ้อเออเอ็งเงอ	เออเออ) มีได้	หวัง (งื่อ	ค 10
ลชช __	ร รพ _ ร	_ มช _ มช	_ ช ร ม	_ ม ช ร	ม _ ร ค ร	ค ล _ ล ช	_ ล _ ร ล	

ท 10

บรรทัดที่ 3

ชื่อชื่อ) จำนวน	จิต	(ชื่อชื่อ	ค 11	(เออ เออ	เง้อเออเออเออ)	โดยสัจ	จ้ง (ชื่อ	ค 12
ทลช ม ม	_ _ _ ร	ม ร ค ร ม ท	ล ช _ ล	_ ล _ ท	_ ร ี ท ล ฟ	_ ม _ ร	_ ม _ ฟ	

ท 11

บรรทัดที่ 4

ชื่อชื่อ) ด้วยจิต	ตั้ง	กัตัญ-	ญ	(เอ้อ	เฮ้อเอ้อเออ)	ต่อ ฎ	มี
ม ร ร _ ร พ	_ ร _ พ	_ _ ร ร	_ ร _ _	_ _ _ ช	_ ล ช ท ี	_ ช _ ล	_ ล _ ร ล

ท 12

บรรทัดที่ 5

(ชื่อ	ชื่อชื่อ)		
_ _ ท	ลชช _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

ค 13

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พญาแปร	ท่อนเดียว	1	ค1 – ค 5	5 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 6 – ค 8	3 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ค 9 – ค 13	5 วรรค

บรรทัดที่ 5

(ฮือ ฮือฮือ)		
__ ท	ลช __	7

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

		แม่นยำกรง	อึ้งวะ	(เอ๋อ เฮอ	เอ๋อ เอย)	จะ	มิหยุด
_____	_____	รื ลช _ ท	_ ท _ รื	ท ร _ ม	_ ร มร ท	___ ช	_ ล ช

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือฮือฮือ)	คงวิป รูด	เลย	ลง	(เอ็งเง้อเออ	เฮ้อเออเอ็งเงอ	เออเออ) ไปหง	สา (ฮือ
ค ท _ ลช	ร ท _ ม	ร _ ช ม	_ ม _	_ ม ช ร	ม _ ร ด ร	ด ล _ ล ล	รื ล _ ท

ค 7

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ) ภา	ชฏว	จะ	รื้อน	(เออ เออ	เง้อเออเออเออ)	ทั้ง พา	ร (ฮือ
ลช _ ล	ช ม _ ช ช	ม ช _ ช	_ ล ท _ ล	_ ล _ ท	_ รื ท ล ฟ	_ ม ฟ _ ร ม	_ ม _ ฟ

9

บรรทัดที่ 4

(ฮือฮือ) ตอ ตริก	ตรา	กำ	จัด	(เอ๋อ	เฮ้อเอ้อเออ)	ตัด	กำลัง
ม ร _ รื ท	_ ร _	___ ร	_ ท ร _	___ ช	_ ล ช ท รื	___ ช	_ ล ล

บรรทัดที่ 5

(ฮือ ฮือฮือ)		
__ ท	ลช __	10

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		เหมือนกับ	อาสาเจ้า	(เอ๋อ	เอ๋อ เอย)	ของเรา	ด้วย (ฮือฮือ
_____	_____	_ ท รื _ ล	ท ท รื _ ช	ท ร _ ม	_ ร มร ท	รื ล รื _ ล	_ ล ช _ ล ท

12

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือ)	จะรำรวย	หรือหา	ไม่	(เอ็งเง้อเออ	เฮ้อเออเอ็งเงอ	เออเออ) มิได้	หวัง (ฮือฮือ
----------	---------	--------	-----	--------------	----------------	---------------	--------------

_ลช __	ร รพ _ ร	_มช _มช	_ช ร ม	_ม ช ร	ม _ร ด ร	ดล _ล ช	_ล _ร ีล
--------	----------	---------	--------	--------	----------	---------	----------

บรรทัดที่ 3

13

ชื่อชื่อ) จำนวน	จิต	(ชื่อชื่อชื่อ) คิด	กำจัด	(เออ เออ	เงอเงอเงอ)	โดยสัจ	จึง (ชื่อ
ทลช ม ม	__ _ ร	มรดวม ท	ล ช _ล	_ล _ท	_ร ีท ล ฟ	_ม _ร	_ม _ฟ

14

บรรทัดที่ 4

ชื่อชื่อ) ด้วยจิต	ตั้ง	กัตัญ-	ญ	(เออ	เฮอเฮอเฮอ)	ต่อ ฎ	มี
ม ร ร	_ร พ	__ ร ร	_ร __	__ _ ช	_ล ช ทรี	_ช _ล	_ล _ร ีล

บรรทัดที่ 5

15

(ชื่อ	ชื่อชื่อ)		
_ _ ท	ลช _ _	__ _ _	__ _ _

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พญาแปรร	เน้นเสียง	1 11

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พญาแปรร	สะบัดเสียง	5 13
	เอื้อนสามเสียง	3 4 6 7 8 9 10 12 14 15
	เสียงนาสิก	2

เพลงที่ 8 เพลงมอญรำดาบ ชั้นเดียว

บทร้องเพลงมอญรำดาบ ชั้นเดียว

บัดนั้น	ฝ่ายสมเด็จพระรามงามสง่า
จึงเอื้อนตอบข้อความตามกิจจา	เราอาสาโดยจริงออกชิงชัย
หวังจะกู้บูรินทร์ให้สิ้นศึก	มิได้นึกลาภยศสิ่งไหนไหน
เห็นด้วยว่าราษฎรเดือดร้อนใจ	จึงจะให้เป็นผู้สุขถ้วนทุกคน

ความหมาย

สมเด็จพระรามตอบคำถามผู้คุมนักโทษว่า การที่อาสาสู้ศึกครั้งนี้ มีความมุ่งหวังอยากจะช่วยบ้านเมืองได้พ้นจากศึกสงคราม เพื่อให้ราษฎรมีความสุขไม่ต้องเดือดร้อนใจ โดยมีได้หวังลาภยศ

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

บัดเดย / บัดนั้น   ฝ่ายสมิง / พระราม / งามสง่า

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

จึงเอื้อนตอบ / ข้อความ / ตามกิจจา   เราอาสา / โดยจริง / ออกชิงชัย

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

หวังจะกู้ / บูรินทร์ / ให้สิ้นศึก   มิได้นึก / ลาภยศ / สิ่งไหนไหน

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

เห็นด้วยว่า / ราษฎร / เดือดร้อนใจ   จึงจะให้ / เป็นผู้สุข / ถ้วนทุกคน

ลักษณะคำประพันธ์   กลอนบทละคร 2 บท

เพลงมอญรำดาบ ชั้นเดียว เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 2 ท่อน ใช้คำร้องท่อนละ 1 บาท ชับร้องทั้งหมด 2 เที้ยว

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1 เที้ยวที่ 1

2 / 2

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2 เที้ยวที่ 1

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 1 เที้ยวที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2 เที้ยวที่ 2

3 / 3 / 3

3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงมอญรำดาบ ชั้นเดียว แสดงถึงการพูดของสมิงพระรามที่กล่าวกับผู้คุมว่าตนจะอาสาไปสู่กับกามะณี ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวทจึงใช้กระแสดเสียงปานกลาง แต่เข้มแข็ง เพื่อให้รู้สึกถึงการพูดกับผู้คุมด้วยจริงใจและมุ่งมั่น

2.2 การเอื้อน

เที้ยวแรก ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

		บัต	เอย	(อื่อ ฮื่อ อื่อฮื่อฮื่อ)	บัต	นััน
----	----	__ ท	_ ดี่ _ ดี่	_ ดี่ท _ ฟ	_ ซฟ ท	__ ดี่
						_ รี่ฟี่ _ รี่

ท 1

บรรทัดที่ 2

ฝ่าย	สมิง	พระ	ราม	(อื่อ อื่อ อื่อ)	งาม	สง่า
__ _ ท	__ _ ดั ริ	พื _ ริ	_ ดั __	_ ท _ ล	_ ช _ ลช	ช พ _ ช

ท 2

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

จึงเอื้อน	ตอบ	ข้อ	ความ	(เอ็งเงอ	เฮ้อเอเองเงย)	ตามกิจ	จา
__ ช ช	_ พ __	__ _ ชพ	_ ช __	_ ล ดั ช	ล _ ชพ ร	_ ริ _ ดั	_ ริ __

ท 3

บรรทัดที่ 2

เรา	อาสา	โดย	จริง	(อื่อ อื่อ อื่อ)	ออกซิง	ชัย
__ _ ดั	__ _ ดั ริ	พื _ ดั	_ ดั __	_ ท _ ล	_ ช _ ลช	พ _ ช

ท 4

เที่ยวที่สอง ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

หวัง	จะกู่	บุ	รินทร์	(อื่อ อื่อ อื่อ)	ให้ สิ้น	ศึก
__ _ ดั ริ	__ _ ดั ท	__ _ ดั	_ ดั __	_ ช _ ล	ชพชท	_ ดั ท _ ดั ท

ท 5

บรรทัดที่ 2

มิได้	คิด	ลาภ	ยศ	(อื่อ อื่อ อื่อ)	สิ่งไหน	ไหน
__ _ ริ ดั	_ ท _ ริ	__ _ ดั ท	_ ริ _ ดั	_ ท _ ล	_ ช _ ลช	_ ช _ ลท

ท 6

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ด้วยเห็น	ว่า	ราช-	ชฎ	(เอ็งเงอ	เฮ้อเอเองเงย)	เดือดร้อน	ใจ
_ ชพ _ ลดั	_ ช _ พ	__ _ ชพ	__ ช ช	_ ล ดั ช	ล _ ชพ ร	_ ดั _ ริพ	_ ริ __

ท 7

บรรทัดที่ 2

จึง	จะให้	เป็น	สุข	(อื่อ อื่อ อื่อ)	ทั่ว ทุก	คน
__ _ ดั	__ _ ดั ท	__ _ ดั	_ ท _ ดั	_ ท _ ล	_ ช _ ลช	_ ชพ _ ชล

ท 8

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
มอญรำดาบ ชั้นเดียว	1	1	ไม่พบ	-
	2	1	ไม่พบ	-
	1	2	ไม่พบ	-
	2	2	ไม่พบ	-

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
มอญรำดาบ ชั้นเดียว	1	1	ท 1 - ท 2	2 วรรค
	2	1	ท 3 - ท 4	2 วรรค
	1	2	ท 5 - ท 6	2 วรรค
	2	2	ท 7 - ท 8	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

		บ้ด	เอย	(อื่อ อื่อ อื่ออื่ออื่อ)	บ้ด	น้ัน	
----	----	--- ท	- ดี่ - ดี่	- ดี่ ท - ฟ	- ช ฟ	-- ดี่	- รัฟ - รั

บรรทัดที่ 2

ฝ่าย	สมิง	พระ	ราม	(อื่อ ฮื่อ	อื่อ ฮื่อ อื่อ)	งาม	สง่า
___ ท	__ ดํ รั	พํ รั	_ ดํ __	_ ท _ ล	_ ช _ ลช	__ ช	ช พ _ ช

2

3

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

จึงเอื้อน	ตอบ	ข้อ	ความ	(เอ็งเงอ	เฮ้อเออเองเงย)	ตามกิจ	จา
__ ช ช	_ พ _	ช พ	_ ช _	_ ล ดํ ช	ล _ ช พ ร	_ รั _ ดํ	_ รั _

4

บรรทัดที่ 2

เรา	อาสา	โดย	จริง	(อื่อ ฮื่อ	อื่อ ฮื่อ อื่อ)	ออกซิง	ชัย
___ ดํ	__ ดํ รั	พํ _ ดํ	_ ดํ __	_ ท _ ล	_ ช _ ลช	พ _ ช	_ ช _

5

เที่ยวที่สอง ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

หวัง	จะกู่	บู	วินทร์	(อื่อ ฮื่อ	อื่อ ฮื่อ อื่อ)	ให้ สิ้น	ศึก
___ ดํ รั	__ ดํ ท	___ ดํ	_ ดํ __	_ ช _ ล	ช พ ช พ	_ ดํ ท _ ดํ พ	_ ดํ รั

6

7

บรรทัดที่ 2

มิได้	คิด	ลาม	ยศ	(อื่อ ฮื่อ	อื่อ ฮื่อ อื่อ)	สิ่งไหน	ไหน
_ รั _ ดํ	_ ท _ รั	___ ดํ	_ รั _ ดํ	_ ท _ ล	_ ช _ ลช	_ ช _ ลท	_ ลท _ ลช

8

9

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ด้วยเห็น	ว่า	ราช-	ษฏร	(เอ็งเงอ	เฮ้อเออเองเงย)	เดือดร์อน	ใจ
_ ช พ _ ล ดํ	_ ช _ พ	___ ช พ	_ ช ช	_ ล ดํ ช	ล _ ช พ ร	_ ดํ รั พ	_ รั _

บรรทัดที่ 2

จึง	จะให้	เป็น	สุข	(อื่อ ฮื่อ	อื่อ ฮื่อ อื่อ)	ทั่ว ทุก	คน
___ ดํ	__ ดํ ท	___ ดํ	_ ท _ ดํ	_ ท _ ล	_ ช _ ลช	_ ช พ _ ช ล	___ ช

10

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มอญรำดาบ ชั้น เดี่ยว	ลักจังหวะ	3 4 7 8

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มอญรำดาบชั้นเดี่ยว	กลืนเสียง	1 2 5 6 9

เพลงที่ 9 เพลงจีนลั่นถัน

บทร้องเพลงจีนลั่นถัน

เสด็จทรงพาซีมีอำนาจ

ให้เคลื่อนพยุหบาตรปึกซ้ายขวา

กามนีนุ่มค้ำบัชบ้อฮาชา

นำโยธาเป็นกระบวนด่วนเดิน

ความหมาย

พระเจ้ากรุงต้าฉิงขึ้นนั่งบนม้าแล้วให้เคลื่อนทัพ โดยมีกามนีเป็นผู้นำขบวน ไปด้วยความรวดเร็ว

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

เสด็จทรง / พาซี / มีอำนาจ

ให้เคลื่อน / พยุหบาตร / ปึกซ้ายขวา

เที่ยวที่ 2

กามนี / นุ่มค้ำบัช / บ้อฮาชา

นำโยธา / เป็นกระบวน / ด่วนเดิน

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 1 บท

เพลงจีนลั่นถันเป็นเพลงสำเนียงจีน มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 2 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 2 / 3

2 / 3 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 3 / 3

3 / 3 / 3

2. การขบร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงจีนล้วนกันแสดงถึงการจัดทัพของพระเจ้ากรุงจีน โดยมีกามะนีทหารเอกซึ่งมีอำนาจหน้าขบวน ฉะนั้นการขบร้องของครูศิริวิเศษจึงใช้กระแสเสียงที่โต เข้มแข็ง เพื่อให้รู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระเจ้ากรุงจีน

2.2 การเอื้อน

บรรทัดที่ 1

				เสด็จ	ทรง	พา	ซึ่ง
---	---	---	---	__ ซ ม	_ ซ _	___ ดั	___ ดั

บรรทัดที่ 2

	มี	อำนาจ	(คือ)	ให้	เคลื่อน	พยุ-	หบาตร
---	___ ดั	__ ดั ดั	__ ล _ ดั	___ ริ	__ ดั ริ	__ ริ มั	__ ริ ดั

บรรทัดที่ 3

(คือ)	(เอ่อ เออ	เอ็ง เงอ	เง้อเออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ		
ริ _	_ ม _ ซ	___	_ ล ดั _ ล	___	__ ดั ซ	___ ลซ	_ ม ซ ร

บรรทัดที่ 4

	เอ่อ เออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ	เออ	ปีก	ซ้าย	ขวา
---	_ ม _ ซ	__ ล ซ	_ ม ซ ริ	___ ม ซ	___ ดั	___ ริ มั	___ ดั ริ

บรรทัดที่ 5

ฮือ ฮือ ฮือ				กา	มนี่	น้อม	ค้ำบั
มิ ริ ดั				___ ซ	__ ซ ซ	___ ริ	__ ดั ริ

บรรทัดที่ 6

	ขับ	อาชา		นำโย-	ธา	เป็น	กระบวน
_ ดิ _	_ _ ล	_ _ ดิ ดิ	_ _ _ _	_ _ มี่ มี่	_ _ _ มี่	_ _ _ ริ	_ _ ริ ริ

บรรทัดที่ 7

	(เอ๋อ เออ	ท 2	เอ็ง เงอ		เง้อเออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ
_ _ _ _	_ มี่ _ ซึ	_ _ _ _	_ ลดิ _ ล	_ _ _ _	_ _ ดิ ซึ	_ _ _ ลซึ	_ มี่ ซึ ร

บรรทัดที่ 8

	เอ๋อ เออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ	เออเฮอะ	เออ)	ด่วน	เดิน
_ _ _ _	_ มี่ _ ซึ	_ _ ลี่ ซึ	_ มี่ ซึ ริ	_ _ _ มี่ ซึ	_ _ _ มี่	_ _ _ ริ ดิ	_ _ _ ริ

บรรทัดที่ 5

สี่สี่สี่สี่)			
มี ริ ดิ			

ค 4

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จิ้นลั่นถัน	ท่อนเดียว	เที่ยว เดียว	ค 1 - ค 4	4 วรรค

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จิ้นลั่นถัน	ท่อนเดียว	เที่ยว เดียว	ท 1 - ท 2	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

บรรทัดที่ 1

				เสด็จ	ทรง	พา	สู่
----	----	----	----	_ช ม	_ช _	__ ดั	__ ดั

บรรทัดที่ 2

	มี	อำนาจ	(คือ)	ให้	เคลื่อน	พยุ-	หบาตร
----	__ ดั	__ ดั ดั	__ ลั __ ดั	__ วิ	__ ดั __ วิ	__ วิ มั	__ วิ ดั

บรรทัดที่ 3

(คือ)	(เอ่อ เออ		เอ็ง เงอ		เง้อเออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ
__ วิ __	_ ม _ ช	----	_ ลั ดั _ ล	----	__ ดั ช	__ ลช	_ ม ช ร

บรรทัดที่ 4

	เอ่อ เออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ	เอย	ปึก	ซ่าย	ขวา
----	__ วิ	__ ลั ช	_ มั ช วิ	__ มั ช	__ ดั	__ วิ มั	__ ดั วิ

บรรทัดที่ 5

ฮือฮือฮือ				กา	มนี้	น้อม	ค่านับ
__ วิ ดั	----	----	----	__ ช	__ ช ช	__ วิ	__ ดั วิ

บรรทัดที่ 6

	ขับ	อาชา		นำ	ธา	เป็น	กระบวน
__ ดั	__ ล	__ ดั ดั	----	__ วิ	__ มั	__ วิ	__ วิ วิ

บรรทัดที่ 7

	(เอ่อ เออ		เอ็ง เงอ		เง้อเออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ
----	_ ม _ ช	----	_ ลั ดั _ ล	----	__ ดั ช	__ ลช	_ ม ช ร

บรรทัดที่ 8

	เอ่อ เออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ	เออเฮอะ	เอย)	ต่วน	เดิน
--	----------	---------	---------	---------	------	------	------

_____	_ม้_ซึ	_ล้_ซึ	_ม้_ซึ_รึ	___ม้ซึ	___ม้	___รึดี	___รึ
-------	--------	--------	-----------	---------	-------	---------	-------

บรรทัดที่ 5

8	ซึอซึอซึอ)			
	ม้ รึดี	_____	_____	_____

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จิ้นลันถัน	เน้นเสียง	1 6

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จิ้นลันถัน	กระทบ	3 4 7
	เอื้อนสามเสียง	5 8
	เสียงนาสิก	2

เพลงที่ 10 เพลงเดินทัพจีน

บทร้องเพลงเดินทัพจีน

ไชยกินเฉียนโก๋ คุยกินเหมี่ยนเฉียนโก๋ เกียงซื่อล่ง เกียงซื่อโฟ มาเพียวเพียวมาฮุย
 มาเพียวเพียวลือมาฮุย เฉ่าซันจ้อ คุยเอี่ยวคุย ซันจวนจ้อ คุยเอี่ยวเกีย
 เตอเจิ่น ซังกายยอ เตอเซินซังสีกายกอ คุยเสียงกง
 จิ่งหมิ่นเหลียงกอ เลียงทาย หัวกู เกียงซื่อจู่ เกียงซื่อฟู่
 อี้เจิ่นเจิ่นกง ต้าตังฟู่ ลี้กู่วังตุ
 จังกินเจ้า บเจินลือเฮย่า เปาอะจี้จิ้น อี้ อี้ อี้ อี้ เซียน
 คุยยังวังวางวังเวียง อี้ อี้ เซียน

ลักษณะคำประพันธ์ เป็นบทประพันธ์เลียนแบบสำเนียงการพูดภาษาจีน

เพลงจีนเดินทัพเป็นเพลงสำเนียงจีน มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 1 เที้ยว

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงจีนเดินทัพไม่ปรากฏความหมาย แต่เป็นทำให้ผู้ฟังคล้อยตามไปกับจินตภาพความยิ่งใหญ่ของกองทัพจีน ฉะนั้นการขับร้องของครุฑศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่ดังกังวาน และใช้กระแสเสียงที่สูง เพื่อให้รู้สึกถึงกองทัพของพระเจ้ากรุงจีน ที่มีเสียงดังแข็งแ่

2.2 การเอื้อน

เพลงจินเดินทัพเป็นเพลงสำเนียงจีน มีท่อนเดียว ชับร้องทั้งหมด 1 เที้ยว

บรรทัดที่ 1

					ไชย		กิน
---	---	---	---	---	ริ	มิ ริ	ดิ ล

ค 1

บรรทัดที่ 2

	เฉียน		โก		ดูย	กิน	เหมียน
---	ดิ	---	ริ มิ	---	ล	ช	ด

บรรทัดที่ 3

เฉียน	โก				เกียง	ซื่อ	ลิ่ง
ริ	ม	---	---	---	ดิ	ดิ	ดิ

บรรทัดที่ 4

	เกียง	ซื่อ	โพ		มา	เพียว
---	ดิ	ดิ	ดิ	---	---	---

บรรทัดที่ 5

เพียว	มา		ฮุย		มา	เพียว
ดิ	ริ	มิ	ริ	---	---	---

บรรทัดที่ 6

เพียว	สือ	มา	ฮุย		เฉ่า	ซัน จอ
---	ช ม	ช ท	---	---	---	---

บรรทัดที่ 7

	ดูย	เฉียว	ดูย		ซัน	จวน	จอ
---	มิ	ช มิ	ริ มิ	---	มิ	ช มิ	ริ มิ

บรรทัดที่ 8

		ดูย	เฉียว	เกีย		เตอ	เฉิน
---	ช มิ	ริ	ดิ	---	---	---	---

ค 2

บรรทัดที่ 9

ซัง	กาย		ยอ			เตอ	เ็น
___ ดิ	___ ริ	___ มี่	___ ริ	___	___	___ ล	___ ล

บรรทัดที่ 10

ซัง	ลี	กาย	ยอ		อูย		เลียงกง
___ ล	ซุ ม	ซึ ท	___ ล	___	___ ดิ	___	___ ริ มี่

บรรทัดที่ 11

จิง	หมิน	เหลียง	กอ		เลียง	ทาย	
___ มี่	___ ดิ	___ ริ	___ มี่	___	___ ล	___ ดิ	___

บรรทัดที่ 12

หัว	กู				เกียง	ซื่อ	จู
___ ริ	ซึ มี่	___	___	___	___ มี่	ซึ มี่	___ ริ มี่

บรรทัดที่ 13

	เกียง	ซื่อ	ฟู	อี่	เจิน	เจิน	กง
___	___ มี่	ซึ มี่	___ ริ มี่	___ ริ	___ มี่	___ ริ	___ มี่

บรรทัดที่ 14

ต้า	ตั้ง	ฟู		ลี้	กู่		หวัง
___ มี่	___ ริ	___ มี่	___	___ ริ	___ ล	___	___ ซึ มี่

บรรทัดที่ 15

ตู			จ้ง	กิน	เจ้า		บเจิน
___ มี่	___	___	___ ล	___ มี่	___ มี่	___	___ ซึ ริ

บรรทัดที่ 16

ลือ	เหย่า	เปา	วะลี้	งัน		อี่	อี่
___ ดิ	___ ริ มี่	___ ริ	___ มี่ ดิ ริ	___ มี่	___	___ ซ	___ ม

บรรทัดที่ 17

อี่	อี่	อี่	อี่		เซี่ยน		
___ ซ	___ ม	___ ซ	___ ล ท	___	___ ริ ล	___	___

บรรทัดที่ 18

ดูย	ยั้ง	วัง	วาง			วัง	เวียง
___ ล	___ รั	___ ดั	___ ดั	___	___	___ ฑ	___ ฑ

บรรทัดที่ 19

		อ	อ	อ	อ		เขียง
___	___	___ รั	___ ดั	___ มั	___ ลั	___	___ ฑั

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จินเดินทัพ	ท่อนเดียว	เที่ยว เดียว	ค 1 – ค 2	2 วรรค

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จิ้นลั่นถัน	ท่อนเดียว	เที่ยว เดียว	ไม่พบ	-

2.3 เทคนิคลีลา

บรรทัดที่ 1

					ไชย		กิน
___	___	___	___	___	___ รั	___ มั รั	___ ดั _ ล

บรรทัดที่ 2

	เขียน		โก		คุย	กิน	เขียน
---	ดื่	---	มิ	---	ล	ช	ด

บรรทัดที่ 3

เขียน	โก				เกียง	ซื้อ	ล่ง
วิ	ม	---	---	---	ดื่	ดื่	ดื่

บรรทัดที่ 4

	เกียง	ซื้อ	ไฟ		มา	เพียว
ล	ดื่	ดื่	ดื่	---	ดื่	ล

บรรทัดที่ 5

เพียว	มา		ฮุย		มา	เพียว
ดื่	มิ	---	มิ	---	ล	ล

บรรทัดที่ 6

เพียว	ซื้อ	มา	ฮุย	เนา		ชั้น จอ
ล	ช ม	ช ท	ล	ดื่	---	มิ

บรรทัดที่ 7

	คุย	เอียว	คุย		ชั้น	จวน	จอ
---	มิ	มิ	มิ	---	มิ	มิ	มิ

บรรทัดที่ 8

	คุย	เอียว	เกีย		เตอ	เดิน
มิ	ดื่	ดื่	ดื่	ช	---	ล

บรรทัดที่ 9

ซัง	กาย		ยอ			เตอ	เดิน
ดื่	มิ	---	มิ	มิ	---	ล	ล

บรรทัดที่ 10

ซัง	ลี	กาย	ยอ		คุย		เสียงกง
ล	ช ม	ช ท	ล	---	ดื่	---	มิ

บรรทัดที่ 11

จิง	หมิ่น	เหลียง	กอก		เตียง	ทาย	
___ มิ่ง	___ ดิ่ง	___ ริ่ง	___ มิ่ง	___	___ ล	___ ดิ่ง	___

บรรทัดที่ 12

หัว	กู่				เกียง	ซื่อ	จู
___ ริ่ง	___ ซื่อ	___ มิ่ง	___	___	___ มิ่ง	___ ซื่อ	___ ริ่ง

บรรทัดที่ 13

	เกียง	ซื่อ	ฟู	อี่	เจิ้น	เจิ้น	กิง
___	___ มิ่ง	___ ซื่อ	___ ริ่ง	___ ริ่ง	___ มิ่ง	___ ริ่ง	___ มิ่ง

บรรทัดที่ 14

ต้า	ตั้ง	ฟู		อี่	กู่	หว่ง
___ มิ่ง	___ ริ่ง	___ มิ่ง	___	___ ริ่ง	___ ลิ่ง	___ ซื่อ

บรรทัดที่ 15

ตู			จิง	กิ้น	เจ้า		บเจิ้น
___ มิ่ง	___	___	___ ลิ่ง	___ มิ่ง	___ มิ่ง	___	___ ซื่อ

บรรทัดที่ 16

ลื่อ	เหย่า	เป่า	วะลิ่ง	จิ่ง		อี่	อี่
___ ดิ่ง	___ ริ่ง	___ ริ่ง	___ มิ่ง	___ ดิ่ง	___ มิ่ง	___ ซ	___ ม

บรรทัดที่ 17

อี่	อี่	อี่	อี่		เซี่ยน		
___ ซ	___ ม	___ ซ	___ ลท	___	___ ริ่ง	___	___

บรรทัดที่ 18

อูย	ยั้ง	วัง	วาง			วัง	เวียง
___ ล	___ ริ่ง	___ ดิ่ง	___ ดิ่ง	___	___	___ ซ	___ ซ

บรรทัดที่ 19

		อี่	อี่	อี่	อี่		เซียง
--	--	-----	-----	-----	-----	--	-------

----	----	___ รั	___ ตั	___ มั	___ ลั	----	___ ษั
------	------	--------	--------	--------	--------	------	--------

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จินเดินทัพ	เน้นเสียง	1 6
	โหนเสียง	2 3 5 7

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเชื่อม

ไม่พบเทคนิคลีลาในการเชื่อม

เพลงที่ 11 เพลงจีนบั้งหลัง

บทร้องเพลงจีนบั้งหลัง

ครั้นถึงสนามยุทธ์หยุดโยธา	รอม่าตามนัดไม่ขัดเขิน
เจ้ากรุงจีนยินดีเป็นที่เพลิน	ทรงดำเนินขึ้นประทับบนพลับพลา

ความหมาย

เมื่อกองทัพจีนมาถึงสนามรบแล้ว ก็หยุดรอกัณฑ์พม่าที่มาตามนัดหมายด้วยความยินดี พระเจ้ากรุงต้าฉิงไปประทับรอบบนพลับพลา

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

ครั้นถึง / สนามยุทธ์ / หยุดโยธา	รอม่า / ตามนัด / ไม่ขัดเขิน
---------------------------------	-----------------------------

เที่ยวที่ 2

เจ้ากรุงจีน / ยินดี / เป็นที่เพลิน	ทรงดำเนิน / ขึ้นประทับ / บนพลับพลา
------------------------------------	------------------------------------

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 1 บท

เพลงจีนบั้งหลังเป็นเพลงสำเนียงจีน มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 2 เที่ยว ใช้คำร้อง
เที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 3 / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 3 / 3

2. การขั้บร้อง

2.1 อารมณึ้ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงจีนบั้งหลังแสดงถึงความยินดีของพระเจ้ากรุงจีนที่มาถึงสนามรบ และรอชมการต่อสู้ของกามะณีกับตัวแทนทหารจากพม่า ฉะนั้นการขั้บร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่ใหญ่ และกระชับ เพื่อทำให้รู้สึกถึงความยินดีของขั้ตรีย์

2.2 การเอื้อน

เท็ยวแรก

บรรทัดที่ 1

	ครันถึง		สนามยุทธ์	(เอื้อ	เอ็งเงอ	เฮอะเฮ)หยุด	โย ธา
----	_ท_ล	_ช_ทล	รร_ม	_อ_ช	_ท_ล	_ทล_ท	_ร็_ร็

บรรทัดที่ 2

					รพม่า		ตามนัด
----	----	----	----	----	_ท_ท_ท	_ล_ช	_ล_ท

บรรทัดที่ 3

	เอื้อเออเออเออ		เอื้อเออเออ	เออ	เอื้อเออ	เอ็ง	เอื้อเออ
_ล_	ร็_ท_ล_ช	----	_ท_ล_ช	_ม	_ช_ร	_ท	_ร็_ล

บรรทัดที่ 4

เอ็ง เงอ	เอื้อเออเอ็งเงอ	เออ(เฮ)ไม่ชัด	เขิน (ฮึบ	ฮึบฮึบ)			
_ท_ร็_ล	ท_ล_ช_ม	_ล_ช_ล	_ล_ท	_ล_ช_	ค 1	----	----

เท็ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

	เจ้ากรุงจีน		ยิน ดี	(เอื้อ	เอ็งเงอ	เฮอะเฮ)เป็น	ที่เพลิน
----	ช_ล_ล	----	_ร็_ร็	_ช	_ล_ท_ร็_ล	ทลช_ร็	_ท_ร็

บรรทัดที่ 2

					ทรงดำเนิน		ขึ้นประทับ
---	---	---	---	---	_ ท ท ท	---	_ ช ล ท

บรรทัดที่ 3

	(เงอเออเออเออ)		ท 4	เออ	เงอเออ	เอ็ง	เงอเออ
ล---	วิ ท ล ช	---	_ ท ล ช	---	ม	---	ช ร

บรรทัดที่ 4

				ค 2			
(เอ็งเงอ)	เออเออเอ็งเงอ)	บนพลับ	ปลา	(ฮือ ฮือฮือ)			
_ ท วิ ล	ท ล ช ม	_ ล _ ท	_ ล _ ท	_ ล ช _	---	---	---

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จันทน์หลัง	ท่อนเดียว	1	ค 1	1 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 2	1 วรรค

เอื้อนดำเนินทำนอง

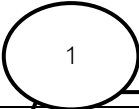
เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จันทน์หลัง	ท่อนเดียว	1	ท 1 – ท 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 3 – ท 4	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

	ครั้นถึง		สนามยุทธ์	(เอื้อ	เอ็งเงอ	เสอะ(เอย)หุด	โย ธา
_____	_ท_ล	_ช_ทล	ร ร _ม	_ร_ช	_ท_ล	_ทล_ท	_ร_ร

บรรทัดที่ 2

					รพม่า		ตามนัด
_____	_____	_____	_____	_____	_ท_ท_ท	_ล_ช	_ล_ท

บรรทัดที่ 3

	(เง้อเออเออเออ		เอ้อเออเออ	เออ	เง้อเออ	เอ็ง	เง้อเออ
ล_	ร ี ท ล ช	_____	_ท ล ช	_ม	_ช_ร	_____ท	_ร ี ล

บรรทัดที่ 4

เอ็ง เงอ	เอ้อเออเอ็งเงอ	เออเออ)ไม่ชัด	เขิน (ฮือ ฮือฮือ)				
_ท ี ล	ท ล ช ม	_ลช_ล	_ล_ท	_ลช_	_____	_____	_____

เที่ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

	เจ้ากรุงจีน		ยีน ดี	(เอื้อ	เอ็งเงอ	เสอะ(เอย)เป็น	ที่เพลิน
_____	ช ล _ล	_____	_ร ี _ร ี	_ช	_ลท_ร ี ล	ทลช_ร ี	_ท_ร ี

บรรทัดที่ 2

					ทรงดำเนิน		ขึ้นประทับ
_____	_____	_____	_____	_____	_ท_ท_ท	_____	_ช_ล_ท

บรรทัดที่ 3

	(เง้อเออเออเออ		เอ้อเออเออ	เออ	เง้อเออ	เอ็ง	เง้อเออ
ล_	ร ี ท ล ช	_____	_ท ล ช	_ม	_ช_ร	_____ท	_ร ี ล

บรรทัดที่ 4

3

(เอ็งเอก)	เฮ้อเออเอ็งเงย)	บนพลับ	พลา (ฮือ	อืออือ)			
_ท รัด	ท ล ช ม	_ล _ท	_ล _ท	_ลช	---	---	---

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทน์หลัง	เน้นเสียง	1

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทน์หลัง	เอื้อนสามเสียง	2 3

เพลงที่ 12 เพลงจีนขิมเล็ก ชั้นเดียว

บทร้องเพลงจีนขิมเล็ก ชั้นเดียว

ไพร่พลรักพร้อมล้อมวง

จัดรงค์เรียงรายซ้ายขวา

คอยดูท่วงทีกริยา

กามนียื่นมำเฝ้าประจำ

ความหมาย

ไพร่พลฝั่งกองทัพจีนเมื่อจัดทัพเสร็จเรียบร้อยแล้ว หมวดยุทธ์จัดรงค์ทั้งซ้ายขวา เพื่อบรรลุ
 หน้าที่ของกองทัพพม่า โดยมีกามนียื่นมำเฝ้าประจำอยู่

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

ไพร่พล / รักพร้อม / ล้อมวง

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 1

จัดรงค์ / เรียงราย / ซ้ายขวา

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

คอยดู / ท่วงที / กริยา

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 2

กามนี / ยื่นมำ / เฝ้าประจำ

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 1 บท

เพลงจีนขิมเล็ก ชั้นเดียวเป็นเพลงสำเนียงจีน มี 3 ท่อน ช้บร้องเฉพาะท่อน 1 และ
 3 ทั้งหมด 2 เทียบ ใช้คำร้องท่อนละ 1 บาท

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ท 2

จ-	ตุรงค์	เรียง	ราย	(เงื่อเออ	เออเออ	เอื่อ เออ	เออ เออ
___ ดั	__ รี่ รี่	___ รี่	_ รี่ ___	___ ซี่ มี่	รี่ยี่ ___	_ รี่ _ ท	_ ล _ ซ

บรรทัดที่ 2

เงื่อ	เออเออเออ)	ซ่าย	ขวา				
___ ซี่	_ มี่ รี่ยี่	___ รี่	_ ล _ ดั	_ ซี่ ___	___	___	___

เที่ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ท 3

	คอยดู	ท่วง	ที	(เอื่อเอื่อเออ	เอื่อเอิงเอย)	กิ-	รียา
___	_ ดั _ ดั	___ ซม	_ ซ ___	_ ลี่ ซี่ มี่	_ มี่ รี่ยี่	___ ล	_ ดั _ ดั

ท่อนที่ 2 ไม่มีการขบร้อง

___	___	___	___	___	___	___	___

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ท 4

กา-	มณี	ยีน	ม่า	(เงื่อเออ	เออเออ	เอื่อ เออ	เออ เออ
___ รี่	__ รี่ รี่	___ รี่	_ มี่ _ รี่	___ ซี่ มี่	รี่ยี่ ___	_ รี่ _ ท	_ ล _ ซ

บรรทัดที่ 2

เงื่อ	เออเออเออ)	เฝ้า	ประจำ
___ มี่	_ มี่ รี่ยี่	___ ดัล	_ ดั _ ดั

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

จ-	ตุรจค์	เวียง	ราย	(เงื่อเออ)	เออเอ่อ	เอื่อ เออ	เออ เอ่อ
___ ด้	__ รั รั	___ รั	_ รั ___	__ ซี่ มี่	รั ด้ ___	_ รั _ ท	_ ล _ ษ

บรรทัดที่ 2

เงื่อ	เออเออเออ)	ซ่าย	ขวา				
___ ซี่	_ มี่ รั ด้	___ รั	_ ล _ ด้	_ ซี่ ___	_____	_____	_____

เที๋ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	คอญคฺ	ท่วง	ที่	(เอื่อเอ่อเออ)	เอื่อเอิงเงย)	กิ-	วิทยา
_____	_ ด้ _ ด้	___ ษม	_ ษ ___	_ ลี่ ซี่ มี่	_ มี่ รั ด้	___ ล	_ ด้ ด้

ท่อนที่ 2 ไม่มีการขั้วร้อง

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

กา-	มณี	ยีน	ม้า	(เงื่อเออ)	เออเอ่อ	เอื่อ เออ	เออ เอ่อ
___ รั	__ รั รั	___ รั	_ มี่ _ รั	__ ซี่ มี่	รั ด้ ___	_ รั _ ท	_ ล _ ษ

บรรทัดที่ 2

เงื่อ	เออเออเออ)	เฝ้า	ประจำ
___ ซี่	_ มี่ รั ด้	___ ด้ล	_ ด้ ด้

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทิมเล็ก	เน้นเสียง	1 2

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเขี่ยน

ไม่พบเทคนิคลีลาในการเขี่ยน

เพลงที่ 13 เพลงพม่าประเทศ

บทร้องเพลงพม่าประเทศ

ขึ้นทรงคอประยาคชาชาติ

ให้เคลื่อนคลาดนิกรซ้อนลำ

ฝ่ายสมิงพระรามชีฟ้าสีดำ

ชักม่านำกระบวนออกนอกบุรี

ความหมาย

พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องเสด็จเหนือช้างทรง แล้วให้เคลื่อนทัพ โดยมีสมิงพระรามชีฟ้าสีดำ นำทัพออกจากกรุงอังวะ

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1

ขึ้นทรง / คอประยา / คชาชาติ

ให้เคลื่อนคลาด / นิกร / ซ้อนลำ

ท่อนที่ 2

ฝ่ายสมิง / พระรามชี / ฟ้าสีดำ

ชักม่านำ / กระบวนออก / นอกบุรี

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 1 บท

เพลงพม่าประเทศเป็นเพลงสี่เนียงพม่า มี 2 ท่อน ชั้บร้องทั้งหมด 1 เที้ยว ใช้คำร้องท่อนละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1

2 / 3 / 3

3 / 2 / 2

ท่อนที่ 2

3 / 3 / 3

3 / 3 / 3

2. การขบรับ้อง

2.1 อารมณีนในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพม่าประเทศ แสดงถึงการจัดทัพของพระเจ้ามณฑลเตียวทอง ที่ทรงช้างศึก มีสมเด็จพระรามขี่ม้านำ ฉะนั้นการขบรับ้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่โต กังวาล เพื่อให้รู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของกองทัพพม่าที่มีทั้งช้างและม้า

2.2 การเอื้อน

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ขึ้นทรง	คอ	พระยา	(เง้อเออ	เออเอย)		คชา ชาติ
---	_ รื ท _ รื	_ มี่ _ รื	_ _ ดี่ ท	_ _ มี่ รื	_ _ ดี่ รื ท	---	ช ช _ มช

บรรทัดที่ 2

ไว้เคลื่อน	คลาด	นิ-	กร	(เอ้อเฮอ	เออเออ)	ซ้อน	ล้า (ฮือ)
_ _ ช ช	_ _ ม _ ช	_ _ ม _ ท	_ _ ล _ _	_ _ ร _ ม	_ _ ช _ ล	_ _ ล ท	_ _ ล _ ท

บรรทัดที่ 3

อืออือ)			
ลช _ _	---	---	---

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ฝ่าย	สมิง	พระราม	ชี	(เอ้อเฮอ	เออเออ	เฮอะเออะ)พา	ชี ดำ
_ _ _ ม	_ _ ช ช	_ _ ท ท	_ _ ล ท	_ _ ล ท	_ _ รื _ มี่	_ _ ชี่ มี่ _ ล	_ _ ล _ ล

บรรทัดที่ 2

ชัก ม้า	นำ	ขบวน	ออก	(เอ้อเฮอ	เออเออ)	นอก	บุรี
_ _ ล _ ล	_ _ ม _ ช	_ _ ล ล	_ _ ช _ ล	_ _ ร _ ม	_ _ ช _ ล	_ _ _ ลช	_ _ ล ล

ท 4

บรรทัดที่ 3

(ชื่อชื่อชื่อ)			
ท ลช	---	---	---

ค 2

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าประเทศ	1	เที่ยว เดียว	ค 1	1 วรรค
	2	เที่ยว เดียว	ค 2	1 วรรค

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าประเทศ	1	เที่ยว เดียว	ท 1 – ท 2	2 วรรค
	2	เที่ยว เดียว	ท 3 – ท 4	1 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ขึ้นทรง	คอ	พระยา	(แจ๋เออ	เอ็งเย)		คชา ซาติ
----	_ รืท _ รื	_ มี่ _ รื	_ _ ดี่ ท	_ _ มี่ รื	_ _ ดี่ รื ท	----	ซซ _ มซ

บรรทัดที่ 2

ให้เคลื่อน	คลาด	นิ-	กร	(เอ๋อ เเฮอ	เออ เเฮย)	ซ้อน	สี่ (สี่)
_ _ ซซ	_ _ ม _ ซ	_ _ ม _ ท	_ _ ล _ _	_ _ ร _ ม	_ _ ซ _ ล	_ _ _ ลท	_ ซล _ ท

บรรทัดที่ 3

อื้ออื้อ)			
ลซ _ _	----	----	----

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ฝ่าย	สมีง	พระราม	ซี้	(เอ๋อเฮอ	เออ เเฮอ	เฮอะเฮย)พา	ซี้ ดำ
_ _ _ ม	_ _ ซซ	_ _ ทท	_ _ ลท	_ _ ลท	_ _ รี่ _ มี่	_ _ ซี่ _ ล	_ _ ล _ ล

บรรทัดที่ 2

ซัก ม้า	น้ำ	ขบวน	ออก	(เอ๋อ เเฮอ	เออ เเฮย)	นอก	บุรี
_ _ ล _ ล	_ _ ม _ ซ	_ _ ล ล	_ _ ซ _ ล	_ _ ร _ ม	_ _ ซ _ ล	_ _ _ ลซ	_ _ ล ล

บรรทัดที่ 3

(สี่อื้ออื้อ)			
ท ลซ _ _	----	----	----

4

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าประเทศ	เน้นเสียง	13

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1

2 / 3 / (4) / 3

3 / 2 / (4) / 2

ท่อนที่ 2

2 / 3 / (4) / 3

3 / 2 / (4) / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงปลายพม่ารำชวาน แสดงถึงการมาถึงอย่างยิ่งใหญ่ของกองทัพพระเจ้ามณเฑียรทอง ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวจจึงใช้กระแสเสียงที่เข้มแข็ง เพื่อให้รู้สึกถึงความฮึกเหิมของกองทัพพม่า

2.2 การเอื้อน

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ครั้นถึง	สนาม	ยุทธ	เล เล	เล เล	ให้หยุด	พล
----	_ รี่ _ ดี่	_ _ มี่ มี่	_ ซี่ _ มี่	_ ดี่ _ ล	_ ซี่ _ ดี่	_ มี่ _ รี่	_ มี่ _

บรรทัดที่ 2

พระเจ้า	มณ	เฑียร	ทอง	เล เล	เล เล	ผ่อง	ศิริ (ฮือ)
_ _ รี่ ดี่	_ _ _ รี่	_ _ _ รี่	_ รี่ _	_ ล _ ท	_ ดี่ _ รี่	_ _ _ ดี่	_ รี่ _ มี่

บรรทัดที่ 3

ฮือฮือ)			
รี่ยี่	----	----	----

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

	ลงจาก	คอ	คชา	ท 3	เล เล	เล เล	ศักดิ์	ดี
----	_ม่_ม่รี	___รี	รีรี__	_ล_ท	_ดี_รี	_ล_ดี	_ดี_	

บรรทัดที่ 2

ขึ้นสู่	ที่		ประทับ	เล เล	เล เล	บนพลับ	พลา
_ล_ช	___ลช	----	_ล_ทล	_ช_ท	_ล_ท	_ดี_รี	_ล_ดี

ท 4

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ปลายพม่ารำชวาน	1	เที่ยว เดียว	ค 1	1 วรรค
	2	เที่ยว เดียว	ไม่พบ	-

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ปลายพม่ารำชวาน	1	เที่ยว เดียว	ท 1 – ท 2	2 วรรค
	2	เที่ยว เดียว	ท 3 – ท 4	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ครึ่งถึง	สนาม	ยูทรี	เล เล	เล เล	ให้หยุด	พล
----	_ รี่ _ ดี่	_ มี่ มี่	_ ซี่ _ มี่	_ ดี่ _ ล	_ ซี่ _ ดี่	_ มี่ _ รี่	_ มี่ _

บรรทัดที่ 2

พระเจ้า	มณ	เทียร	ทอง	เล เล	เล เล	ผ่อง	ศรี (ฮือ)
_ รี่ _ ดี่	_ รี่	_ รี่	_ รี่ _	_ ล _ ท	_ ดี่ _ รี่	_ ดี่	_ รี่ _ มี่

บรรทัดที่ 3

ฮือฮือ)			
รี่ยี่	----	----	----

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

	ลงจาก	คอ	คชา	เล เล	เล เล	ศักดิ์	ดี
----	_ มี่ มี่	_ รี่	_ รี่ _	_ ล _ ท	_ ดี่ _ รี่	_ ล _ ดี่	_ ดี่ _

บรรทัดที่ 2

ขึ้นสู่	ที่		ประทับ	เล เล	เล เล	บนพลับ	พลา
_ ล _ ซ	_ ล _ ซ	----	_ ล _ ทล	_ ซ _ ท	_ ล _ ท	_ ดี่ _ รี่	_ ล _ ดี่

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
------	------------	--------------

ปลายพม่ารำชวาน	เน้นเสียง	2
----------------	-----------	---

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ปลายพม่ารำชวาน	เอื้อนสามเสียง	1

เพลงที่ 15 เพลงจีนฮุ่ยฮิน

บทร้องเพลงจีนฮุ่ยฮิน

เมื่อนั้น

เจ้ากรุงจีนขึ้นชมสมประสงค์

ตรัสสั่งกามะนีผู้าจอง

ขับม้าตรงออกไปก่อนชนรอนราญ

ความหมาย

พระเจ้ากรุงจีนมีความยินดีที่กองทัพทั้งสองได้มาพร้อมกัน จึงสั่งให้กามะนีผู้กล้าหาญ ที่ม้าออกไปก่อนเพื่อทำรบ

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1

เมื่อเอ๋ย / เมื่อนั้น

เจ้ากรุงจีน / ขึ้นชม / สมประสงค์

ท่อนที่ 2

ตรัสสั่ง / กามะนี / ผู้าจอง

ขับม้าตรง / ออกไปก่อน / ชนรอนราญ

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 1 บท

เพลงจีนฮุ่ยฮินเป็นเพลงสำเนียงจีน มี 2 ท่อน ขับร้องทั้งหมด 1 เที้ยว ใช้คำร้อง
ท่อนละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1

2 / 2

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2

2 / 3 / 3

3 / 3 / 3

2. การขบร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงจีนฮุนยินแสดงถึงความยินดีและการใช้คำสั่งของพระเจ้ากรุงจีน ฉะนั้นการขบร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่เข้มแข็ง เพื่อให้รู้สึกถึงความกะตือรือร้นของพระเจ้ากรุงจีน

2.2 การเอื้อน

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ท 1	(เออ	เง้อเออ	เออ	เง้อเออ)	เมื่อ	นั้น	(อือ)
	__ ท	__ รัล	__ ท	__ รัล	__ ชม	__ ท	__ ล

บรรทัดที่ 2

เจ้ากรุง	จีน	ขึ้น	ชม	ท 2	(เออ	เออเออ	เออ เออ
__ ชม	__ ช	__ ม	__ รั ท	__ ล	__ ช ม	__ ช	__ ล

บรรทัดที่ 3

	เอ้อ	เออเออ เออ	เง้อเออ	เฮอะเออ	เออ เอ้อ	เออ	เออ
__	__ ท	__ ลช	__ รัล	__ ท ล	__ ช	__ ม	__ ล

บรรทัดที่ 4

เอ้อ	เออ	เออ	เง้อเออ)	สม	ประสงค์		
__ รั	__ ล	__ ท	__ รัล	__ ท	__ ล	__ ท	__

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ตรัส	สั่ง	กา-	มณี	ผู้อาจ	อง		
__ รั	__ รั	__ มรั	__ ล ทรั	__ ท	__ ล	__ รั	__

บรรทัดที่ 2

ท 3	(เอ้อ	เออ	เง้อเออ	เอ้อ	เอ็งเออ		เง้อเออ
	__ ล	__ ทดี	__ ม่ ท	__ ล	__ ดี ม่ ท	__	__ รัล

บรรทัดที่ 3

เฮื้อ	เออเอื้อ	เฮื้อเอย)		ขั๊บ ม้า	ตรง	ออก	ไปก่อน
___ ท	__ ล ช	__ ล ท	_____	_ ม _ ล	_ ช _	__ _ ช	_ _ ล ช ล

บรรทัดที่ 4

ชวน	รอน	ราญ	ท 4	(เอ็งเงอ	เฮื้อ เออ	เออ เออ	เออ เออ
___ ฟ	_ ม _ ร	_ ม _ ช		_ ล _ ล	_ ท _ ล	_ ช _ ฟ	_ ม _ ร

บรรทัดที่ 5

เอ็ง เงอ		เออ	เออ เอย
_ ม _ ร	_____	_ ม _	_ ช _ ล

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จีนฮุยิน	1	เที่ยว เดียว	ค 1	1 วรรค
	2	เที่ยว เดียว	ไม่พบ	-

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
------	----------	------------	--------------	-------

จีนฮุยฮิน	1	เที่ยว เดียว	ท 1 – ท 2	2 วรรณคดี
	2	เที่ยว เดียว	ท 3 – ท 4	2 วรรณคดี

3. เทคนิคลีลา

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	1		2				
(เออ)	เง้อเออ	เออ	เง้อเออ)		เมื่อ	นั้น	(อือ)
___ ท	___ รี่	___ ท	___ รี่	___	___ ชม	___ ท	___ ล

บรรทัดที่ 2

เจ้ากรุง	จีน	ขึ้น	ชม		(เออ	เออเออ	เออ เออ
___ ชม ___	___ ช	___ ม	___ รี่	___	___ ล	___ ชม	___ ช ___ ล

บรรทัดที่ 3

	เอ้อ	เออเออ เออ	เง้อเออ	เฮอะเออ	เออ เอ้อ	เออ	เออ
___	___ ท	___ ลช ___ ลท	___ รี่	___ ท ล	___ ช ___ ม	___ ช	___ ล

บรรทัดที่ 4

เอ้อ	เออ	เออ	เง้อเออ)	สม		ประสงค์	
___ ร	___ ล	___ ท	___ รี่	___ ท	___	___ ล ___ ท	___

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

	3						
ตรัส	สั่ง	กา-	มณี		ผู้อาจ	อง	
___ รี่	___ รี่	___ มรี่ ___ ท	___ ล ทรี่	___	___ ท ___ ล	___ รี่	___

บรรทัดที่ 2

(เอ้อ	เออ	เง้อเออ		เอ้อ	เอ็งเออ		เง้อเออ
___ ล	___ ทดี	___ มี่ ท	___	___ ล ___	___ ดี ___ มี่ ท	___	___ รี่

บรรทัดที่ 3

เฮื้อ	เออเอื้อ	เฮื้อเอย)		ขั๊บ ม้า	ตรง	ออก	ไปก่อน
___ ท	__ ล ช	__ ล ท	_____	_ ม _ ล	_ ช _	___ ช	__ ล ชล

บรรทัดที่ 4

ชวน	รอน	ราญ		(เอ็งเงอ	เฮื้อ เออ	เออ เออ	เออ เออ
___ ฟ	_ ม _ ร	_ ม _ ช	_____	_ ล _ ล	_ ท _ ล	_ ช _ ฟ	_ ม _ ร

บรรทัดที่ 5

เอ็ง เงอ		เออ	เออ เอย
_ ม _ ร	_____	_ ม _	_ ช _ ล

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จิ้นฮูหยิน	เน้นเสียง	3

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จิ้นฮูหยิน	กระทบ	1 2

เพลงที่ 16 เพลงจีนเข้าห้อง

บทร้องเพลงจีนเข้าห้อง

บัดนั้น

กามนีชาญชัยใจหาญ

น้อมเศียรรับรสพจมาน

ก็ควมม้าเผ่นทะยานออกมา

ความหมาย

กามนีทหารจีนผู้กล้าหาญ รับคำสั่งจากพระเจ้ากรุงจีนแล้ว ก็รีบขี่ม้าออกมาทำรบกับฝั่ง
กรุงอังวะ

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1

บัดเดย / บัดนั้น

กามนี / ชาญชัย / ใจหาญ

ท่อนที่ 2

น้อมเศียร / รับรส / พจมาน

ก็ควมม้า / เผ่าทะยาน / ออกมา

ลักษณะคำประพันธ์

กลอนบทละคร 1 บท

เพลงจีนฮุ่ยฮินเป็นเพลงสำเนียงจีน มี 2 ท่อน ขับร้องทั้งหมด 1 เที้ยว ใช้คำร้อง

ท่อนละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1

2 / 2

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2

2 / 2 / 3

3 / 3 / 2

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงจีนเข้าห้องแสดงถึงการขี้ออกไปรบของกามะนี ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่เข้มแข็ง เน้นเสียงบางจุด เพื่อให้รู้สึกถึงความเก่งกล้าของกามะนี

2.2 การเอื้อน

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

		บัด	เอย	(อื่อ อื่ออื่อ)	บัด	นั่น	
---	---	ท	ริ	ม รท	ล	ริ	ท

บรรทัดที่ 2

กา-	มณี	ชาญ	ชัย	ท 1	(เอ็งเงอ	เออเออ	เอ้อ เออ
ล	ล ล	ช	ช		ท ริ ล	ช ม	ร ช

บรรทัดที่ 3

	เอ็งเงอ	เออ เออ	เอ็ง เงอ	เอย)		ใจ	หาญ
---	ท ริ ล	ช ม	ช ร	ม ช	---	ม	ม ชร

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

น้อม	เศียร	รับ	รส		พจ-	จมาน	
ริท	ทริ	ริ	ริ	ท	ริ	ท ท	---

บรรทัดที่ 2

ก็ควบ	ม้า	แผ่น	ทะยาน	ท 2	(เออ เอ้อ	เออ เอย)	
ล ลช	ท	ช	ล ล		ช ม	ช ล	---

บรรทัดที่ 3

ก็ควบ	ม้า	แผ่น	ทะยาน	ท 3	(เอ็งเงอ	เออเออ	เอ้อ เออ
ร รท	ม	ริ ม	ช ช		ท ริ ล	ช ม	ร ช

บรรทัดที่ 4

	เอ็งเงอ	เออ เออ	เอ็ง เงอ	เอย)		ออก	มา
----	_ ท รั ล	_ ช _ ม	_ _ ช ี ร	_ _ ม ช	----	_ _ _ ท	_ ี _ _

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จีนเข้าห้อง	1	เที่ยว เดียว	ค 1	1 วรรค
	2	เที่ยว เดียว	ไม่พบ	-

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จีนเข้าห้อง	1	เที่ยว เดียว	ท 1	1 วรรค
	2	เที่ยว เดียว	ท 2 - ท 3	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

		บ้ด	เอย	(ฮือ อ้ออ้อ)	บ้ด	นั้	
----	----	_ _ _ ท	_ _ _ ี	_ _ ม ี ี ี	_ _ _ ล	_ _ _ ี	_ _ _ ท

บรรทัดที่ 2

กา-	มณี	ชาญ	ชัย		(เชิงเงอ	เออเออ	เอ๋อ เออ
___ ล	__ ล ล	___ ช	___ ช	_____	_ ท ร ี ล	__ ช ม	_ ร _ ช

บรรทัดที่ 3

	เชิงเงอ	เออ เออ	เชิง เงอ	เอย)		ใจ	หาญ
_____	_ ท ร ี ล	_ ช _ ม	_ ช _ ร	__ ม ช	_____	__ ม	_ ม _ ช ร

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

น้อม	เศียร	รับ	รส		พจ-	จมาน	
___ ร ี ท	___ ท ร ี	___ ร ี	___ ร ี	_ ท _	___ ร ี	__ ท ท	_____

บรรทัดที่ 2

ก็ควบ	ม้า	แผ่น	ทะยาน		(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	
__ ล ล ช	___ ท	___ ช	__ ล ล	_____	_ ช _ ม	_ ช _ ล	_____

บรรทัดที่ 3

ก็ควบ	ม้า	แผ่น	ทะยาน		(เชิงเงอ	เออเออ	เอ๋อ เออ
__ ร ร ุ	___ ร ม	_ ร _ ม	__ ช ช	_____	_ ท ร ี ล	__ ช ม	_ ร _ ช

บรรทัดที่ 4

	เชิงเงอ	เออ เออ	เชิง เงอ	เอย)		ออก	มา
_____	_ ท ร ี ล	_ ช _ ม	__ ช ร	__ ม ช	_____	__ ท	_ ร _

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จิ้นเข้าห้อง	เน้นเสียง	3
	ลักจังหวะ	24

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จีนเข้าห้อง	เอื้อนสามเสียง	1

เพลงที่ 17 เพลงสองกุมาร

บทร้องเพลงสองกุมาร

บัดนั้น

เจ้าสมิงพระรามงามสง่า

แลดูกามนีมีศักดา

เห็นกายาหุ้มเกราะไม่เหมาะใจ

ถ้า मैंนออกจู่โจมโรมรัน

เราจะฟันแทงลงที่ตรงไหน

จำจะล่อลวงเขาเอาชัย

จึงจะได้ชนะกะศัตรู

ประการหนึ่งม้าก็กำลังกัน

ต้องผ่อนผันให้หย่อนจนอ่อนหู

กับอนึ่งเราไซ้จะได้ดู

พอได้รู้ช่องลอดสอดทวนแทง

ความหมาย

สมิงพระรามเห็นกามนีใส่ชุดหุ้มเกราะ จึงไตร่ตรองว่าถ้าไปต่อสู้จะฟันแทงได้ลำบาก ควรจะใช้อุบายล่อลวงเพื่อหาทางชนะ นอกจากนี้ม้าของกามนี มีกำลังมากกว่าม้าของสมิงพระรามถึงกึ่งหนึ่ง ทั้งยังจะได้รู้ช่องว่างในของชุดเกราะเพื่อสอดทวนแทง

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

บัดเอย / บัดนั้น

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

เจ้าสมิง / พระราม / งามสง่า

ตอนที่ 3 เทียบที่ 1

แลดูกา / มณี / มีศักดิ์

ท่อนที่ 4 เทียบที่ 1

เห็นกายา / หุ้มเกราะ / ไม่เหมาะสมใจ

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

ถ้ามันออก / ลู่วิ่ง / โรมรัน

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

เรา / จะฟัน / แทะลง / ที่ตรงไหน

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 2

จำจะล่อ / ลวงเขา / เอาชัย

ท่อนที่ 4 เทียบที่ 2

จึงจะได้ / ชนะ / กะศัตถุ

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

ประการหนึ่ง / ม้ากึ่ง / กำลังกัน

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

ต้องผ่อนผัน / ให้หย่อน / จนอ่อนหู

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 3

กับ / อนึ่ง / เราไซ้ / จะได้ดู

ท่อนที่ 4 เทียบที่ 3

พอได้รู้ / ช่องลอด / สอดทวนแทง

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 3 บท

เพลงสองกุมาร เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 4 ท่อน ซ้ำร้องทั้งหมด 3 เที้ยว ใช้คำร้องท่อนละ

1 วรรค

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1 เที้ยวที่ 1

2 / 2

ท่อนที่ 2 เที้ยวที่ 1

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 3 เที้ยวที่ 1

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 4 เที้ยวที่ 1

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 1 เที้ยวที่ 2

3 / 2 / 2

ท่อนที่ 2 เที้ยวที่ 2

1 / 2 / 2 / 3

ท่อนที่ 3 เที้ยวที่ 2

3 / 2 / 2

ท่อนที่ 4 เทียบที่ 2

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 3

1 / 2 / 2 / 3

ท่อนที่ 4 เทียบที่ 3

3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงสองกุมารแสดงถึงการครุ่นคิดของสมิงพระราม ที่คิดหาวิถีวิธีเอาชนะกามะนีที่มีสวมนไส่ชุดเกราะแน่นหนา ฉะนั้น การขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่เข้มแข็งสลับกับการผ่อนเสียง เพื่อให้รู้สึกถึงการคิดของนักรบผู้กล้าหาญ

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

						บัดนั้น	(ฮือฮือฮือ)
						_ช_ลท	_ท_ลช

ค 1

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

เจ้า	สมิง	พระ	วาม	(เฮ้อเฮ้อเฮ้อ)	เง้อเฮ้อเฮ้อ	เฮ้อเฮ้อเฮ้อ	เง้อเฮ้อ
_ร_ท	_ _ ม_ร	_ _ _ ท	_ ล ท ลช	_ ท ล ท	ร_ ท ล ช	_ ล ช ม	ช ม _ _

ท 1

บรรทัดที่ 2

งาม	สง่า	(ฮือฮือ)	(ฮือฮือ)
_ _ _ ล	_ _ ล ช	_ _ ล ท	_ ล ช _

ค 2

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

แล	ดู	กา-	มณี	(เฮ้อเฮ้อเฮ้อ)	เง้อเฮ้อเฮ้อ	เฮ้อเฮ้อเฮ้อ	เง้อเฮ้อ
_ ม _ _	_ พ _ ม	_ ร _ ช	ช ช _ _	_ ท ล ท	ร_ ท ล ช	_ ล ช ม	ช ม _ _

ท 2

บรรทัดที่ 2

มี	ศักดิ์	(ฮือ ฮือฮือ)	
_ _ _ ล	_ _ ช ล	_ ท _ ลช	_ _ _ _

ค 3

ท่อนที่ 4

บรรทัดที่ 1

ท 3

เห็น	กายา	หุ้ม	เกราะ	(เชิงเงอ	เคอ เคอ	เชิงเงอ	เชิงเงย)
_ทรี__	_ท_ท	___ลช	_ลท__	_ม่ ฑี ร์	_ดี_ท	_ม่ ฑี ร์	_ท ร์ ล

บรรทัดที่ 2

ไม่เหมาะ	ใจ	(ฮือ ฮือฮือ)	
ทล_ลช	_ล_ท	_ลช	ค 4

เที่ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ท 4

ค 5

ถ้า	แม้นอก	ลู	โคม	(เออ เอิง	งย)	โรม ร์น	(ฮือฮือฮือ)
_รืท__	_ม่_ท	___ท	_รื__	_ท_ม่	_รื__	_ล_ล	ทลช__

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ท 5

เรา	จะพัน	แทง	ลง	(เฮ้อเฮอเฮอ	เง้อเฮอเฮอ	เฮ้อเฮอเอิง	เง้อเฮอ
_รื__	_ม่_รื	___ทล	_ลทลช	_ทลท	รืทลช	_ลชม	ชม__

บรรทัดที่ 2

ค 6

ที่	ตรงไหน	(ฮือ ฮือฮือ)	
___ลช	_ลล	_ท_ลช	___

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ท 6

จำ	จะ ล้อ	ลวง	เขา	(เฮ้อเฮอเฮอ	เง้อเฮอเฮอ	เฮ้อเฮอเอิง	เง้อเฮอ
_ม__	_ฟ_ม	_ร_ช	_มช__	_ทลท	รืทลช	_ลชม	ชม__

บรรทัดที่ 2

เอา	ซ้าย	(ชื่อ อ้ออ้อ)	
__ ล	__ ล	_ ท _ ลช	__

ค 7

ตอนที่ 4

บรรทัดที่ 1

จึง	จะได้	ช้า	นะ	(เอ็งเงอ	เออ เออ	เอ็งเงอ	เอ็งเงย)
_ ท __	_ ล _ ท	ลช __ ท	_ รื _ ท	_ มื ชื รื	_ ตื _ ท	_ มื ชื รื	_ ท รื ล

ท 7

บรรทัดที่ 2

กะ	ศัตรู	(ชื่อ อ้ออ้อ)	
ทล __ ช	__ ช ล	_ ท _ ลช	__

ค 8

เที่ยวที่สาม

ตอนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ประการ	หนึ่ง	ม้า	กึ่ง	(เอ่อ เอิง	งย)	กำลังกัน	(ชื่อ อ้ออ้อ)
_ รื รื	__ ท	__ มื	_ รื ท	_ ท _ มื	_ รื _	ล ล _ ล	_ ท _ ลช

ท 8

ค 9

ตอนที่ 2

บรรทัดที่ 1

จนอ่อน	ผัน	ให้	หย่อน	(เฮ้อเฮอเฮอ	เง้อเฮอเฮอ	เฮ้อเฮอเอิง	เง้อเฮอ
__ รื ท	_ รื __	__ ล	ช __	_ ท ล ท	รื ท ล ช	_ ล ช ม	ช ม __

ท 9

บรรทัดที่ 2

จนอ่อน	หู	(ชื่อ อ้ออ้อ)	
_ ล _ ช	__ ล	_ ท _ ลช	__

ค 10

ตอนที่ 3

บรรทัดที่ 1

กับ	อนึ่ง	เรา	ไซ้	(เฮ้อเฮอเฮอ	เง้อเฮอเฮอ	เฮ้อเฮอเอิง	เง้อเฮอ
_ ม __	_ พ _ ม	_ ร _ ช	_ ล _ ช	_ ท ล ท	รื ท ล ช	_ ล ช ม	ช ม __

ท 10

บรรทัดที่ 2

จะ	ได้	(ชื่อ อธิชื่อ)	
__ ช	__ ล ล	_ ท _ ลช	__

ค 11

ท่อนที่ 4

บรรทัดที่ 1

จะ	ได้	รู้	ช่อก	ลกด	(เอ็งเงอ	เออ เออ	เอ็งเงอ	เอ็งเงย)
_ ท _	_ ล _	ร	ลช _	ลช	_ ม	ช	ร	_ ด

ท 11

บรรทัดที่ 2

สอดสวน	แพง	(ชื่อ อธิชื่อ)	
_ ช _	ลท	__ ล	_ ท _

ค 12

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
สองกุมาร	1	1	ค 1	1 วรรค
	2	1	ค 2	1 วรรค
	3	1	ค 3	1 วรรค
	4	1	ค 4	1 วรรค
	1	2	ค 5	1 วรรค
	2	2	ค 6	1 วรรค
	3	2	ค 7	1 วรรค

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
	4	2	ค 8	1 วรรค
	1	3	ค 9	1 วรรค
	2	3	ค 10	1 วรรค
	3	3	ค 11	1 วรรค
	4	3	ค12	1 วรรค

เขื่อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
สองกุมาร	1	1	ไม่พบ	-
	2	1	ท 1	1 วรรค
	3	1	ท 2	1 วรรค
	4	1	ท 3	1 วรรค
	1	2	ท 4	1 วรรค
	2	2	ท 5	1 วรรค
	3	2	ท 6	1 วรรค
	4	2	ท 7	1 วรรค
	1	3	ท 8	1 วรรค

เพลง	ท่อนที่	เที่ยวที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
	2	3	ท 9	1 วรรค
	3	3	ท 10	1 วรรค
	4	3	ท 11	1 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

						บัดนั้น	(ฮือฮือฮือ)
						_ช_ลท	_ท_ลช

เจ้า	สมิง	พระ	ราม	(เฮ้อเฮ้อเฮ้อ)	เง้อเฮ้อเฮ้อ	เฮ้อเฮ้อเฮ้อ	เง้อเฮ้อ
_ร_ท	_ม_ร	_ท	_ลทลช	_ทลท	ร_ทลช	_ลชม	ช_ม_

บรรทัดที่ 2

งาม	สง่า	(ฮือฮือ)	(ฮือฮือ)	
___ล	__ลช	__ลท	__ลช	

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

แล	ดู	กา-	มณี	(เฮ้อเฮ้อเฮ้อ)	เง้อเฮ้อเฮ้อ	เฮ้อเฮ้อเฮ้อ	เง้อเฮ้อ
_ม_	_พ_ม	ช	ชช_	_ทลท	ร_ทลช	_ลชม	ช_ม_

บรรทัดที่ 2

มี	ศักดิ์	(ฮือฮือฮือ)	
___ล	__ชล	ท_ลช	_____

ท่อนที่ 4

บรรทัดที่ 1

เห็น	กายา	หุ้ม	เกราะ	(เชิงเงอ	เคอ เคอ	เชิงเงอ	เชิงเงย)
_ทรี__	_ท_ท	___ลช	_ลท__	_ม่ ฑี ร์	_ดี_ท	_ม่ ฑี ร์	_ท ร์ ล

บรรทัดที่ 2

ไม่เหมาะ	ใจ (ฮือ ฮือฮือ)		
ทล_ลช	_ล_ท	_ลช	___

เที่ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ถ้า	แม่นอก	จู่	โจมตี	(เอ่อ เอิง	เงย)	โรม รั	(ฮือฮือฮือ)
_รืท__	_ม่_ท	___ท	_รื__	_ท_ม่	_รื__	_ล_ล	ทลช__

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

เรา	จะพัน	แทง	ลง	(เฮ้อเฮ้อเฮ้อ	เง้อเฮ้อเฮ้อ	เฮ้อเฮ้อเอิง	เง้อเฮ้อ
_รื__	_ม่_รื	___ทล	ลทลช	_ทลท	รืทลช	_ลชม	ชม__

บรรทัดที่ 2

ที่	ตรงไหน (ฮือ ฮือฮือ)		
___ลช	_ล_ล	_ท_ลช	___

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

จำ	จะ ล้อ	ลวง	เขา	(เฮ้อเฮ้อเฮ้อ	เง้อเฮ้อเฮ้อ	เฮ้อเฮ้อเอิง	เง้อเฮ้อ
_ม__	_พ_ม	_ร_ช	___	_ทลท	รืทลช	_ลชม	ชม__

บรรทัดที่ 2

เอา	ห้วย (ฮือ ฮือฮือ)		
___ล	___ล	_ท_ลช	___

ท่อนที่ 4

บรรทัดที่ 1

จึง	จะได้	ช้า	นะ	(เอ็งเงอ	เออ เออ	เอ็งเงอ	เอ็งเงย)
_ ท _	_ ล _ ท	ลช _ _ ท	รื _ ท	_ มื ชื รื	_ ตื _ ท	_ มื ชื รื	_ ท รื ล

บรรทัดที่ 2

กะ	ศัตรู	(ฮือ ฮือฮือ)	
ทล _ _ ช	_ _ ช ล	ท \ลช	_ _ _ _

12

เที่ยวที่สาม

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ประการ	หนึ่ง	ม้า	กึ่ง	(เอ่อ เอ็ง	เงย)	กำลังกัน	(ฮือฮือฮือ)
_ _ รื รื	_ _ _ ท	_ _ _ มื	_ รื ท รื	_ ท _ มื	_ รื _ _	ล ล _ ล	_ ท \ลช

13

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

จงอ่อน	ผัน	ให้	หย่อน	(เฮ้อเฮอเฮอ	เง้อเฮอเฮอ	เฮ้อเฮอเอ็ง	เง้อเฮอ
_ _ รื ท	_ รื _ _	_ _ _ ล	ช _ _	_ ท ล ท	รื ท ล ช	_ ล ช ม	ช ม _ _

14

บรรทัดที่ 2

จนอ่อน	หู	(ฮือ ฮือฮือ)	
_ ล _ ช	_ _ _ ล	_ ท \ลช	_ _ _ _

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

กับ	อนึ่ง	เรา	ไซ้รื	(เฮ้อเฮอเฮอ	เง้อเฮอเฮอ	เฮ้อเฮอเอ็ง	เง้อเฮอ
_ ม _ _	_ พ _ ม	ร _ ช	ล \ช	_ ท ล ท	รื ท ล ช	_ ล ช ม	ช ม _ _

15

บรรทัดที่ 2

จะ	ได้ดู	(ฮือ ฮือฮือ)	
_ _ _ ช	_ _ ล ล	_ ท \ลช	_ _ _ _

ท่อนที่ 4

บรรทัดที่ 1

จะ	ได้ ู้	ช่อก	ลกด	(เอ็งเงอ	เออ เออ	เอ็งเงอ	เอ็งเงย)
_ ท _	_ ล _ ู้	ลช _ ลช	_ ลช _ ท	_ มี่ ู้	_ ดี่ _ ท	_ มี่ ู้	_ ท ู้ ล

บรรทัดที่ 2

สอดสวน	แวง	(ฮือ ฮือฮือ)	
_ ช _ ลท	_ _ _ ล	_ ท _ ลช	_ _ _ _

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
สองกุมาร	เน้นเสียง	3 6 9 16
	ลักจังหวะ	2

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
สองกุมาร	สะบัดเสียง	4
	เอื้อนสามเสียง	1 5 7 8 10 11 12 13 14 15 17

เพลงที่ 18 เพลงจีนชั้น

บทร้องเพลงจีนชั้น

บัดนั้น

กามนีฟังแจ้แงงไซ

จิ้งร้องตอบทันทีด้วยดีใจ

ตัวเราไซร์รำนำจงรำตาม

ความหมาย

กามนีได้ฟังสมิงพระรามทำรำทวนก่อนต่อสู้อย่างดี จึงตอบรับด้วยความยินดี ว่ากามนีจะรำก่อน ให้สมิงพระรามรำทวนตาม

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1

บัดนั้น

กามนี / ฟังแจ้ / แงงไซ

ท่อนที่ 2

จิ้งร้องตอบ / ทันที / ด้วยดีใจ

ตัวเราไซร์ / รำนำ / จงรำตาม

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 1 บท

เพลงจีนชั้น เป็นเพลงสำเนียงจีน มี 2 ท่อน ชั้บร้อง 1 เที้ยว ใช้คำร้องท่อนละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1

2

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงจีนชวนแสดงถึงความดีใจของกามะนีที่จะได้รำทวนก่อน ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่เข้มแข็ง กระชับ เพื่อให้รู้สึกถึงความดีใจและกะตือรือร้นของกามะนี

2.2 การเอื้อน

บรรทัดที่ 1

		(เออ	เฮอะเออ	เอ้อ เอ้อ	เออ	เง้อเออ	เฮอะเออ) บัด	นั่น
---	---	ล	ท ล	ท ร	ฟ	ล ม	ฟม ทุ	ม ร

บรรทัดที่ 2

กา-	มณี	ฟัง	แจ้ง	(เง้อเออ	เออ เออ)	แถลง	ไซ	
---	ล	ล	ท	ท 2	ร ี ท	ล ช	ท ทวี	ท ี

บรรทัดที่ 3

	จึ่งร้องตอบ	ทัน	ที่	ท 3	(เอ้อ	เออ	เง้อ
ร ี	ล ช ม	ล	ล	ช	ล ท	ร ี	

บรรทัดที่ 4

เฮอะเออ)	ด้วยดี	ใจ		ตัวเรา	ไซร้	(ฮือ	ฮือฮือ
ท ล	ร ม	ม		ล ล	ล ท	ท	ท 4

บรรทัดที่ 5

รำ		(เง้อเออ	เออ เออ		เอ้อเออ	เง้อเออ	เออเออ)
ม	ม	ช ม	ร ด		ร ด ม	ช ม	ร ด

บรรทัดที่ 6

จงรำ	ตาม	(เออ	เออ	เออเออ	เอ้อ เออ		เอ็งเงย)
ล ล	ล	ท ี	ท	ล ช	ม ล	ท ี	ร ี

ท 6

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จันทน์	ท่อนเดียว	เที่ยว เดียว	ไม่พบ	-

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จันทน์	ท่อนเดียว	เที่ยว เดียว	ท 1 - ท 6	6 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

บรรทัดที่ 1

	(เออ	เฮอะเออ	เฮ้อ เอ้อ	เออ	เง้อเออ	เฮอะเออ) บัด	นั้น
---	__ ล	__ ท ล	_ ท _ ร	___ ฟ	__ ล ม	_ ฟ ม _ ทุ	_ ม _ ร

บรรทัดที่ 2

กา-	มณี	พง	แจ้ง	(เง้อเออ	เออ เออ)	เถลง	ไซ
___ ล	__ ล ล	ท	_ ล ช _ ท	___ รั ท	_ ล _ ช	__ ท ท รั	___ ท รั

บรรทัดที่ 3

	จิ่งร้องตอบ	ทัน	ที่		(เอ้อ	เออ	เง้อ
_ รั ล _	ช ล _ ช ม	___ ล	___ ล	___	___ ช	ล ท	_ รั ล

บรรทัดที่ 4

เฮอะเออ)	ด้วยดี	ใจ		ตัวเรา	ไซรั	(ฮือ	ฮือฮือ)
----------	--------	----	--	--------	------	------	---------

__ ท ล	_ ร _ ม	___ ม	_____	_ ล _ ล	___ ลท	___ ท	__ ล ซ
--------	---------	-------	-------	---------	--------	-------	--------

บรรทัดที่ 5

ร่ำ	นำ	(เงื่อเออ	เออ เออ		เอื่อเออ	เงื่อเออ	เออเออ)
___ ม	___ ม	__ ซ ม	_ ร _ ด	_____	_ ร ค ม	__ ซ ม	__ ร ด

บรรทัดที่ 6

จงร่ำ	ตาม	(เออ	เออ	เออเออ	เอื่อ เออ		เอิ่งเงย)
__ ล ล	___ ล	___ ทรี	___ ท	__ ล ซ	_ ม _ ล	_____	_ ท รี้ ล

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จิ้นซ้วน	เน้นเสียง	2 3

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จิ้นซ้วน	สะบัดเสียง	1
	เอื้อนสามเสียง	4

เพลงที่ 19 เพลงช่อพุ่มเรียง

บทร้องเพลงช่อพุ่มเรียง

ครั้นรำทวนถ้วนครบจบทุกสิ่ง	ฝ่ายสมิงพระรามงามสง่า
แกล้งรำทวนดูทีกริยา	แล้วชักม้ารำร้ายย้ายทำนอง
กามนี้ใจเขลาเบาความ	ก็รำตามสารพัดไม่ขัดข้อง
ฝ่ายสมิงพระรามเยื้องเข้าเลื่องมอญ	ทำยกสองแขนเคียงเอียงตะแคง
เข้าเลื่องเนตรแลชม้ายทั้งซ้ายขวา	แล้วย้ายทำยักทำรำแผลงแผลง
เห็นช่องในที่ได้รักแฉ่แดง	พอจะแทงสอดทวนชวนยินดี
แล้วรำไถ่ไค้คองคอปอแลปะ	ช่องที่จะสอดฟันบั่นเกศี
เห็นเกราะทำยหมวกเปิดกระเดียดมี	หยุดพาศีบอกกล่าวตามกิจจา

ความหมาย

เมื่อสมิงพระรามรำทวนตามวิชาของตนเองจนครบถ้วนแล้ว จึงแกล้งเพิ่มเติมทำรำนอกเหนือจากทำรำเดิมเพื่อดูท่าทีของกามนี้ กามนี้ไม่รู้ว่าเป็นกลอุบายจึงรำตามอย่างไม่ขัดข้อง

สมิงพระรามรำทวนหลอกล่อด้วยทำรำแผลง ทั้งยกแขนเอียงตะแคง และไถ่ไค้คอง ทำให้เห็นช่องว่างระหว่างชุดเกราะบริเวณรักแฉ่ และเกราะทำยหมวก ซึ่งมีช่องพอที่จะสอดทวนฟันคอได้ ดังนั้นแล้วกามนี้จึงหยุดม้า ให้ล่ามพูดตามที่ตนต้องการ

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

ครั้นรำทวน / ถ้วนครบ / จบทุกสิ่ง   ฝ่ายสมิง / พระราม / งามสง่า

เที่ยวที่ 2

แก่งลำทวน / ดุที / กิริยา

แล้วชักม้า / จำร้าย / ย้ายทำนอง

เที่ยวที่ 3

กามนี / ใจเขลา / เบาความ

ก็จำตาม / สารพัด / ไม่ขัดข้อง

เที่ยวที่ 4

ฝ่ายสมิงพระรามเยื้อง / ข้าเลื่องมอ

ทำยกสอง / แขนเคียง / เอียงตะแคง

เที่ยวที่ 5

ข้าเลื่องเนตร / แลชม้าย / ทิ้งซ้ายขวา

แล้วย้ายท่า / ยักท่า / จำแผลงแผลง

เที่ยวที่ 6

เห็นช่องโน / ที่ใต้ / รักแร้แดง

พอจะแทง / สอดทวน / ชวนยินดี

เที่ยวที่ 7

แล้วจำ / โกงโค้งคอ / พอแลปะ

ช่องที่จะ / สอดฟัน / บั่นเกศ

เที่ยวที่ 8

เห็นเกราะท้ายหมวกเปิด / กระเดียดมี

หยุดพาชี / บอกล้าม / ตามกิจจา

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 4 บท

เพลงซอซุ่มเรียง เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 1 ท่อน ชั้บร้อง 8 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงซอพุมเรียงแสดงถึงการครุ่นคิดของสมเด็จพระราม ขณะรำทวนเพื่อหาช่องว่างระหว่างชุดเกราะของกามะนี ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่แข็งแรง แต่ไม่แสดงความรุนแรง เพื่อให้รู้สึกถึงการคิดอย่างมีสติของสมเด็จพระราม

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

ครั้น	รำทวน	ถ้วนครบ	(เออ)	(เออ เออ	เออ เอย)	จบทุก	สิ่ง
___ ชี่	_ มี่ _ มี่	_ ท _ มี่	_ รั ___	_ ดี่ _ ท	_ ดี่ _ รั	_ ท _ รั	_ ทล _ ท

บรรทัดที่ 2

ฝ่าย	สมิง	พระ	ราม	(เออ เฮอ	เออ เอย)	งาม	สง่า
___ ม	_ ช ช	_ รั _ ท	_ ล	_ รั _ ม	_ ช _ ล	_ ทล _ ล	ล ช ทลช

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

แกดั่ง	รำทวน	ดู ที่	(เออ)	(เออ เออ	เออ เอย)	กิ-	รียา
_ รัท ___	_ มี่ _ มี่	_ รั _ รั	_ รั ___	_ ดี่ _ ท	_ ดี่ _ รั	_ มี่ รั _ ล	ท ท ___

บรรทัดที่ 2

แล้วชัก	ม้า	รำ	รำย	(เออ เฮอ	เออ เอย)	ย้าย	ทำนอง
___ ชล	___ ชล	_ ช _ ล	_ ล	_ รั _ ม	_ ช _ ล	_ ลท _	ล ล ทลช

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

กา-	มณี	ใจเขลา	(เออ)	(เออ เออ	เออ เอย)	เบา	ความ
___ มี่	_ มี่ มี่	_ มี่ _ ชี่	_ รั ___	_ ดี่ _ ท	_ ดี่ _ รั	_ มี่ รั _ ท	_ ท ___

บรรทัดที่ 2

ก็ รำ	ตาม	สา-	รพัด	(เอ๋อ เฮอ	เออ เอย)	ไม่ขัด	ข้อง
_ม_ช	___ช	___ท	ล	ท 6	ร_ม	_ช_ล	_ล_ช

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

ฝ่าย	สมิง	พระราม	เยื้อง	(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	ชำเลื่อง	มอง
___ด	_ร_ม	_ช_ร_ร	_ร_ม_ร	ท 7	_ด_ท	_ด_ร	_ม_ร_ท_ท

บรรทัดที่ 2

ทำยก	สอง	แขน	เคียง	(เอ๋อ เฮอ	เออ เอย)	เคียง	ตะแคง
_ช_ล	_ช_ร	___ท	_ล_	ท 8	_ร_ม	_ช_ล	_ล_

เที่ยวที่ห้า

บรรทัดที่ 1

ชำเลื่อง	เนตร	แลขมา	(เออ)	(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	ทั้งซ้าย	ขวา
_ม_ม	_ร_ด_	_ร_ร_ม	_ช_ร	ท 9	_ด_ท	_ด_ร	_ร_ท_ร

บรรทัดที่ 2

แล้วย้าย	ท่า	ยัก	ท่า	(เอ๋อ เฮอ	เออ เอย)	รำแฝง	แฝง
_ล_ล	_ช_ม	___ท	_ล_	ท 10	_ร_ม	_ช_ล	_ล_ล_ท

เที่ยวที่หก

บรรทัดที่ 1

เห็น	ช่องโน	ที่ เต	(เออ)	(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	รักแ้ว	แดง
_ม_ช_	_ด_ม	_ร_ด_ร_ด	_ร_	ท 11	_ด_ท	_ด_ร	_ร_ร

บรรทัดที่ 2

พอ	จะแกง	สอด	ทวน	(เอ๋อ เฮอ	เออ เอย)	ชวนยิน	ดี
_ช_ม	___ช	___ช	_ล_	ท 12	_ร_ม	_ช_ล	_ล_ล

เที่ยวที่เจ็ด

บรรทัดที่ 1

แล้วรำ	กุ่ม	โค่ง	ท 13 (เออ)	(เออ เอ๋อ เออ เอย)	พอแล	ปะ
_ _ ช้ มี่	_ รัด _ _	_ มี่ ช้ _ รี่	_ รี่ _ _	_ ดี่ _ ท	_ ดี่ _ รี่	_ ท _ ท _ ทล _ ท

บรรทัดที่ 2

ช่อ	ที่จะ	สอด	พิน	ท 14 (เอ๋อ เฮอ เออ เอย)	บั้นเก-	คี
_ _ ชม	_ _ ช ม	_ _ _ ช	_ ล _ _	_ รี่ _ ม	_ ช้ _ ล	_ ช้ _ ล _ ล ทลช

เที่ยวที่แปด

บรรทัดที่ 1

เห็น	เกาะท่าย	หมวกเปิด	ท 15 (เออ)	(เออ เอ๋อ เออ เอย)	กระเดิด	มี
_ มี่ ช้ _ _	_ ดี่ _ มี่	_ ดี่ _ ดี่	_ รี่ _ _	_ ดี่ _ ท	_ ดี่ _ รี่	_ _ ท ล _ ท _ _

บรรทัดที่ 2

หยุดพา-	ชี	บอก	ล้ำ	ท 16 (เอ๋อ เฮอ เออ เอย)	ตามกิจ-	จา
_ ม _ ช	_ _ _ ช	_ _ _ ช	_ ลช _ ล	_ รี่ _ ม	_ ช้ _ ล	_ ล _ ช _ ล ทลช

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

ไม่พบเอื้อนตกแต่งทำนอง

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ช่อพุ่มเรียง	ท่อนเดียว	1	ท 1 - ท 2	1 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 3 - ท 4	1 วรรค

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
	ท่อนเดียว	3	ท 5 – ท 6	1 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 7 – ท 8	1 วรรค
	ท่อนเดียว	5	ท 9 – ท 10	1 วรรค
	ท่อนเดียว	6	ท 11– ท 12	1 วรรค
	ท่อนเดียว	7	ท 13 – ท 14	1 วรรค
	ท่อนเดียว	8	ท 15 – ท 16	1 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

ครั้น	รำทวน	ถ้วนครบ	(เออ)	(เออ เอ่อ	เออ เอย)	จบทุก	สิ่ง
___ ช้	_ ม้ _ ม้	_ ท _ ม้	_ ร้ _	_ ด้ _ ท	_ ด้ _ ร้	_ ท _ ร้	_ ทล _ ท

บรรทัดที่ 2

ฝ่าย	สมิง	พระ	ราม	(เอ่อ เฮอ	เออ เอย)	งาม	สง่า
___ ม	_ ชช	_ ร้ _ ท	_ ล _	_ ร้ _ ม	_ ช _ ล	_ ทล _ ล	ล ช ท ลช

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

แกดั่ง	รำทวน	ดู ที่	(เออ)	(เออ เอ่อ	เออ เอย)	กิ-	รียา
_ ร้ท _	_ ม้ _ ม้	_ ร้ _ ร้	_ ร้ _	_ ด้ _ ท	_ ด้ _ ร้	_ ม้ร้ _ ล	ท ท _

บรรทัดที่ 2

3

แล้วซัก	ม้า	รำ	ร้าย	(เอ๋อ เเฮอ	เออ เอย)	ย้าย	ทำนอง
_ _ ช ล	_ _ ช ล	ช _ ล	_ ล _ _	_ ร _ ม	_ ช _ ล	_ ล ท _	ล ล ทลช

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

4

กา-	มณี	ใจเขลา	(เออ)	(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	เบา	ความ
_ _ _ ม	_ _ ม ม	_ ม _ ช	_ ร _ _	_ ด _ ท	_ ด _ ร	_ ม ร _ ท	_ ท _ _

บรรทัดที่ 2

ก็ รำ	ตาม	สา-	รพัด	(เอ๋อ เเฮอ	เออ เอย)	ไม่ชัด	ซ้อง
_ ม _ ช	_ _ _ ช	_ _ _ ท	ล ท _ ล	_ ร _ ม	_ ช _ ล	_ ล _ ช	_ ลช ทลช

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

5

ฝ่าย	สมิง	พระราม	เยื้อง	(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	ชำเลื่อง	มอง
_ _ _ ด	_ _ ร ม	ช ร ร	_ ร ม _ ร	_ ด _ ท	_ ด _ ร	_ ม ร ท ท	_ ท _ _

6

บรรทัดที่ 2

ทำยก	สอง	แขน	เคียง	(เอ๋อ เเฮอ	เออ เอย)	เฉียง	ตะแคง
_ ช _ ล	_ ช _ ร	_ _ _ ท	_ ล _ _	_ ร _ ม	_ ช _ ล	_ ล _ _	ล ล ทลช

7

เที่ยวที่ห้า

บรรทัดที่ 1

8

9

10

ชำเลื่อง	เนตร	แลขม้าย	(เออ)	(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	ทั้งซ้าย	ขวา
_ _ ม ม	_ ร ด _ _	_ ร ร ม	ช _ ร	_ ด _ ท	_ ด _ ร	_ ร _ ท ร	_ ท ร _

บรรทัดที่ 2

แล้วย้าย	ท่า	ยก	ท่า	(เอ๋อ เเฮอ	เออ เอย)	รำเพลง	เพลง
_ ล _ ล	_ ช _ ม	_ _ _ ท	_ ล _ _	_ ร _ ม	_ ช _ ล	_ ล _ ล ท	_ ล ท ทลช

เที่ยวที่หก

บรรทัดที่ 1

เห็น	ช่องใน	ที่ ได้	(เออ)	(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	รักไว้	แดง
_มื๋_	_ดื๋_	_รื๋_	_รื๋_	_ดื๋_	_ดื๋_	_รื๋_	_ท_

บรรทัดที่ 2

พอ	จะแพง	สอด	ทวน	(เอ๋อ เเฮอ	เออ เอย)	ชวนยืน	ดี
_ช_	_ช_	_ช_	_ล_	_ร_	_ช_	_ล_	_ล_

เที่ยวที่เจ็ด

บรรทัดที่ 1

แล้วว่า	กุ่ม	โค้งคอ	(เออ)	(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	พอแล	ปะ
_ช_	_รื๋_	_มื๋_	_รื๋_	_ดื๋_	_ดื๋_	_ท_	_ท_

บรรทัดที่ 2

ช่อง	ที่จะ	สอด	พัน	(เอ๋อ เเฮอ	เออ เอย)	บันแก-	ดี
_ช_	_ช_	_ช_	_ล_	_ร_	_ช_	_ช_	_ล_

เที่ยวที่แปด

บรรทัดที่ 1

เห็น	เกาะทำย	หมวกเปิด	(เออ)	(เออ เอ๋อ	เออ เอย)	กระเดิด	มี
_มื๋_	_ดื๋_	_ดื๋_	_รื๋_	_ดื๋_	_ดื๋_	_ท_	_ท_

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ช่อพุ่มเรียง	กล่อมเสียง	3 9
	ลักจังหวะ	1 2 4 5 6 7 8 10 11 12 13

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเขียน

ไม่พบเทคนิคลีลาการเขียน

เพลงที่ 20 เพลงผ้าโพก ชั้นเดียว

บทร้องเพลงผ้าโพก ชั้นเดียว

ฝ่ายสมิงพระรามไม่ขามฤทธิ	ประจักษ์จิตสมหวังไม่กังขา
เห็นม้ากามนี่ที่จะล่า	ด้วยเหงือม้าตกก็รีบเข้าแพง
รำท่าผ่าหมากกรากเข้าใส่	หมายเอาชัยไม่พรั่นขยับแห่ง
กามนี่ม้าหย่อนอ่อนแรง	จะวกแว้งเอียงเคี้ยวเคี้ยวทัน
ฝ่ายสมิงพระรามก็ตามติด	ชักม้าชิดเวียนวกผกผัน
สอดทวนแทงถูกรักแฉะแผลสำคัญ	ชักดาบพลันเงื้อง่าเข้าราวี่
ฟันเสียงขาดขาดจับขอสับฉวย	ปลดใส่ในตะกรวยขม้นขมี
พวกเสนาใหญ่่น้อยพลอยยินดี	เสียงอึงมีสรรเสริญว่าเกินคน

ความหมาย

สมิงพระรามผู้กล้าหาญ สมตั้งใจทุกประการ เห็นว่าของกามนี่อ่อนแรง มีเหงือออกถึงก็บ
จึงรำทวนท่าผ่าหมากด้วยหวังเอาชัยชนะโดยไม่หวั่นกลัว

ผ่านกามนี่ม้านั้นหมดแรงแล้ว เพราะถูกสมิงพระรามหลอกล่อ ทำให้หลบหลีกม้าของสมิง
พระรามไม่ทัน สมิงพระรามได้ที่ จึงสอดทวนแทงที่รักแร้ของกามนี่ ซึ่งมีจุดอ่อนเป็นรอยต่อระหว่าง
ชุดเกราะ ทำให้กามนี่บาดเจ็บ สมิงพระรามอาศัยโอกาสนั้น ใช้ดาบฟันกามนี่ แล้วใช้ขอสับฉวยใส่
ไว้ในตะกรวย ขุนนางฝั่งอังวะที่อยู่ ณ ที่นั้น ล้วนแสดงความชื่นชมยินดี และแซ่ซ้องสรรเสริญสมิง
พระรามว่ามีความสามารถไม่มีใครสู้ได้

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

ฝ่ายสมิง / พระราม / ไม่ขามฤทธิ

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

ประจักษ์จิต / สมหวัง / ไม่กังขา

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 1

เห็นม้า / กามนี / ทีจะล้า ด้วยเหงือม้า / ตกก็บ / รีบเข้าแพง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

รำท่า / ผ่าหมาก / กรากเข้าใส่

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

หมายเอาชัย / ไม่พรั่น / ขยั้นแหง

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 2

กามนี / ม้าหย่อน / อ่อนแรง จะวกแว้ง / เียงเอี้ยว / เลี้ยวทัน

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

ฝ่ายสมิง / พระราม / ก็ตามติด

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

ชักม้าชิด / เวียนวก / ผกผัน

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 3

สอดทวนแพง / ถูกรักแร้ / แผลสำคัญ ชักดาบพลัน / เงื้อง่า / เข้าราว

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 4

พื้นเสียงขาด / ขาดฉับ / ขอสับฉวย

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 4

ปลดใส่ / ในตะกรวย / ขม้นขมี

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 4

พวกเสนา / ใหญ่่น้อย / พลอยยินดี   เสียงอึ้งมี / สรรเสริญ / ว่าเกินคน

ลักษณะคำประพันธ์   กลอนสุภาพ 4 บท

เพลงผ้าโปก ชั้นเดียว เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 3 ท่อน ชั้บร้อง 4 เที้ยว ใช้คำร้องทีละ
1 บท ท่อนที่ 1 ใช้คำร้อง 1 วรรค ท่อนที่ 2 ใช้คำร้อง 1 วรรค ท่อนที่ 3 ใช้คำร้อง 2 วรรค

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 1

2 / 3 / 3

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

2 / 2 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

3/2/3

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 2

3/2/2

3/2/3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

3/2/3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

3/2/2

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 3

3/3/3

3/2/3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 4

3/2/3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 4

2/3/4

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 4

3/2/3

3/2/3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงผ้าโพกชั้นเดียว แสดงถึงการบและชัยชนะของสมเด็จพระรามาธิบดีกับกามะณี ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้ กระแสเสียงที่ดัง กระแทกกระทั้น รวดเร็ว เพื่อให้รู้สึกถึงการรบอย่างดุเดือดของสมเด็จพระรามาธิบดีและกามะณี

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ฝ่าย	สมิง	พระ	ราม	ท 1	(เอื้อ เอื้อ)	เอ็ง เงอ	เออเออ)ไม่	ขามฤทธิ
___ ค	_ ร็ ร็มิ	_ ช็ ช็	_ ัง	ค1	ล	_ ม็ ช็	_ ค็ ค็	_ ค็ ร็

บรรทัดที่ 2

	ประจักษ์จิต	สม	หัง	ท 2	(เอื้อ เอื้อเออ)	ไม่กั-	ชา
_ ค	_ ม็ ร็	_ ม็ ร็	_ ร็	ค1	_ ล ช ท	_ ล ท	_ ท ร็

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

	เห็นม้า	กา-	มนี้	ท 3	(เอื้อเอื้อ เอื้อ เออ)	ที	จะล่า
_____	_ ร็ ร็	_ ล ค	_ ค ค	ค1	_ ค ร็	_ ล ช ล	_ ล ท

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ด้วยเหงื่อ	ม้า	ตก	ก๊ีบ	ท 4	(เอื้อ เอื้อเออ)	ร็บเข้า	แทง
_ ช	_ ม	_ ล	_ ค	ค1	_ ล ช ท	_ ล ช	_ ล

เที่ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	รำ ท่า	ผ่า	หมาก	(เฮอ เอ่อ	เอ็ง เงอ	เออเออ)กราก	เข้าใส่
_____	_ มี่ รัตี้	___ รั	_____	_ มี่ _ ล	_ มี่ รั	ล	ตี้ ล

ท 5

บรรทัดที่ 2

หมายเอา	ซัย	ไม่	พริ้ว	(เอ่อ	เอื้อเอย)	ขยัน	แหยง
_ มี่ รัตี้	___ มี่	___ รัตี้	รัตี้ รัตี้	รัตี้	ช	_ ล ช ท	___ รัตี้

ค 2

ท 6

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

กา-	มนี้	ม้า	หย่อน	(เอ่อ	เอื้อเอย)	อ่อน	แรง
___ ล	__ ล ล	_ ดี่ รั	_ ดี่ รั	___ ดี่	_ ล ช ท	_ ช	_ ล

ท 7

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

จะวก	แว้ง	เอียง	เอี้ยว	(เอ่อ	เอื้อเอย)	เดี่ยวไม่	ทัน
__ ล ช	___ ล ช	___ ดี่	_ ดี่ รัตี้	___ ช	_ ล ช ท	_ รัตี้	_ ล

ค 3

ท 8

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

ฝ่าย	สมิง	พระ	ราม	(เฮอ เอ่อ	เอ็ง เงอ	เออเออ) กี่	ตามติด
___ ดี่	_ รั รัตี้	_ ชี่ ชี่	___ มี่	_ มี่ _ ล	_ มี่ รัตี้	ดี่ รัตี้	_ ดี่ _ ล

ท 9

บรรทัดที่ 2

ชัก ม้า	ซิด	เวียน	วก	(เอ่อ	เอื้อเอย)	ผก	ผัน
_ ชี่ ชี่	_ มี่ ชี่	___ รั	_ มี่ รัตี้	รัตี้	ช	___ ล	_ ท รัตี้

ท 10

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

สอทวน	แพง	ถูก	รักแ้ว	(เอ๋อ เอื้อเออย)	แผล	สำคัญ
_ ล _ ดั	___ ดั	___ ล	ดั รั _ ดั	___ ช	_ ล ช ลท	_ ทรี ___

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ชักดาบ	พลัน	เงื่อ	ง่า	(เอ๋อ เอื้อเออย)	เข้า รา-	วี
_ ล _ ม	___ ช	___ ดั รั	_ ดั ล _ ดั	___ ช	_ ล ช ท	_ ล ช _ ล

เทียวที่สี่

บรรทัดที่ 1

พันเสียง	ขาด	ขาด	ด้น	(เอื้อ เอื้อ เอ็ง เงย)	ขอสี่บ	ฉวย
_ รั _ รั	___ รั ดั	___ รั	_ รั _ มั	_ มั _ ล	_ มั ช รั	_ ดั _ ล

บรรทัดที่ 2

	ปลดไล้	ใน	ตะกรวย	(เอ๋อ เอื้อเออย)	ขมัน	ขมี
___	_ มั _ มั รั	_ มั _ รั	รั รั _ มั	___ ช	_ ล ช ทรี	___ ท ทรี

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

พวกเส-	นา	ใหญ่	น้อย	(เอ๋อ เอื้อเออย)	พลอย	ยีนดี
_ ล _ ดั รั	___ ดั	___ ล	_ ดั รั _ ดั	___ ช	_ ล ช ทรี	_ ล ___

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

เสียงอึ่ง	มี	สรร-	เสริญ	(เอ๋อ เอื้อเออย)	ว่าเกิน	คน
_ ชล _ ช	___ ชม	___ ดั รั	_ ดั รั _ ดั	___ ช	_ ล ช ท	_ ช _ ล

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตักแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ผ้าโพกชั้นเดียว	1	1	ค 1	1 วรรค
	2	1	ไม่พบ	-
	3	1	ไม่พบ	-
	1	2	ค 2	1 วรรค
	2	2	ไม่พบ	-
	3	2	ค 3	1 วรรค
	1	3	ไม่พบ	-
	2	3	ไม่พบ	-
	3	3	ไม่พบ	-

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ผ้าโพกชั้นเดียว	1	1	ท 1 – ท 2	2 วรรค
	2	1	ท 3	1 วรรค
	3	1	ท 4	1 วรรค

เพลง	ท่อนที่	เที่ยวที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
	1	2	ท 5 – 6	2 วรรค
	2	2	ท 7	1 วรรค
	3	2	ท 8	1 วรรค
	1	3	ท 9 – ท 10	2 วรรค
	2	3	ท 11	1 วรรค
	3	3	ท 12	1 วรรค
	1	4	ท 13 – ท 14	2 วรรค
	2	4	ท 15	1 วรรค
	3	4	ท 16	1 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ฝ่าย	สมิง	พระ	ราม	(เฮอ เอ่อ	เอ็ง เงอ	เออเอ่ย) ไม่	ขามฤทธิ
___ ดั	_ รั รัมิ	___ ษั	_ มิ ___	_ มิ _ ล	_ มิ ษั _ มิ	ดริ ด้ล	_ ด้ รั

บรรทัดที่ 2

	ประจักษ์จิต	สม	หวัง	(เอ่อ	เอ้อเอย)	ไม่กั-	ขา
___ ด้	มิ รั รั	_ มิ รั ษั	_ รั ษั ด้	___ ษ	_ ล ษ ท	__ ล ท	_ ท รัล

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

	เห็นม้า	กา-	มนี้	(เงื่อเอื่อ	เอื่อเอย)	ที่	จะล่า
----	_ รี่ _ รี่	_ ล _ ดี่	ดี่ ดี่ _	_ ดี่ รี่ ช	_ ล ช ลท	_ ล _	ลท _ ล

3

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ด้วยเหงื่อ	ม้า	ตก	กึบ	(เอื่อ	เอื่อเอย)	รีบเข้า	แทง
_ ช _ ม	----ชล	ช _ ล	_ ล _ ดี่	----ช	_ ล ช ท	_ ลช _ ล	_ ล _

4

เที่ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	รำ ท่า	ผ่า	หมาก	(เฮื่อ เอื่อ	เอื่อ เงอ	เดอเอย)กราก	เข้าใส่
----	_ มี่ _ รี่ ดี่	_ รี่	_ รี่ _ มี่	_ มี่ _ ล	_ มี่ _ รี่	_ ล	ดี่ ล _

5

บรรทัดที่ 2

หมายเอา	ซัย	ไม่	พวัน	(เอื่อ	เอื่อเอย)	ขยัน	แหยง
_ มี่ ชี่ _ มี่	---- มี่	---- รี่ ดี่	_ รี่ ดี่ _ รี่ มี่	รี่ยี่ ดี่ _ ช	_ ล ช ท	_ รี่ รี่ ล	_ ท _ รี่ ล

6

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

กา-	มนี้	ม้า	หย่อน	(เอื่อ	เอื่อเอย)	อ่อน	แรง
---- ล	_ ล ล	_ ดี่ รี่ _	_ ดี่ ล _ ดี่	---- ดี่ ช	_ ล ช ลท	_ ช _	_ ล _

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

จะวก	แว้ง	เอียง	เอี้ยว	(เอื่อ	เอื่อเอย)	เอี้ยวไม่	ทัน
_ ล ลช	---- ลช	---- ดี่	_ ดี่ ล _ รี่ ดี่	---- ช	_ ล ช ท	_ รี่ _ ลช	_ ล _

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

ฝ่าย	สมิง	พระ	ราม	(เฮอ เออ	เอ็ง เงอ	เออเออ) ก็	ตามติด
___ ดิ	_ ริ_ ริมิ	ชี้_ ชี้	___ มิ	_ มิ_ ล	_ มิชี้_ มิ	ดิริ_ ดิล	

บรรทัดที่ 2

ชัก ม้า	ซิด	เวียน	วก	(เออ	เอ้อเออ)	ผก	ผัน
_ ชี้_ ชี้	_ มิ_ ชี	___ ริ	_ มิ_ ริมิ	ริดิ_ _ ช	_ ล ช ท	___ ล	_ ท_ ริล

ตอนที่ 2

บรรทัดที่ 1

สอดทวน	แพง	ถูก	รักแร้	(เออ	เอ้อเออ)	แผล	สำคัญ
_ ล_ ดิ	___ ดิ	___ ล	ดิ ริ_ ดิ	___ ช	_ ล ช ท	_ ทริ_ _	ริล_ _

ตอนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ชักดาบ	พลัน	เงื่อ	ง่า	(เออ	เอ้อเออ)	เข้า รา-	วี
_ ล_ ม	___ ช	___ ดิ ริ	_ ดิล_ ดิ	___ ช	_ ล ช ท	_ ลช_ ล	_ ล_ _

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

พันเสียง	ขาด	ขาด	ฉับ	(เอ้อ เออ	เอ็ง เงย)	ขอสี่	ฉวย
_ ริ_ ริ	___ ริดิ	___ ริ	_ ริ_ มิ	_ มิ_ ล	_ มิชี้_ ริ	_ ดิ_ ล	_ ดิ_ ริ

บรรทัดที่ 2

	ปลดไล้	ใน	ตะกรวย	(เออ	เอ้อเออ)	ขมัน	ขมี
___	_ มิ_ มิริ	_ มิ_ ริ	ริ ริ_ มิ	ริดิ_ _ ช	_ ล ช ทริ	_ ท ทริ	ท ทริ_ ล

ตอนที่ 2

บรรทัดที่ 1

พวกเส-	นา	ใหญ่	น้อย	(เออ	เอ้อเออ)	พลอย	ยินดี
_ ล_ ดิ ริ	___ ดิ	___ ล	_ ดิ ริ_ ดิ	___ ช	_ ล ช ทริ	_ ล_ _	ล ล_ _

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

เสียงอื่น	มี	สรร-	เสริญ	(เอ่อ	เฮ้อเฮย)	ว่าเกิน	คน
_ชด _ช	___ชม	___ดรี	_ดรี _ดี	___ช	_ล ช ท	_ช _ล	_ล _

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ผ้าโพก ชั้นเดียว	เน้นเสียง	1 2 5 6 7 8 9 10 11
	ลักจังหวะ	3 4

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

ไม่พบเทคนิคลีลาในการเอื้อน

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 2

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

2 / 3 / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 3

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 4

3 / 2 / 2

3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงจันทรงแสดงถึงความโศกเศร้าของพระเจ้ากรุงจีนที่สูญเสียกามะนี ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสดเสียงที่เบา นุ่มนวล เพื่อให้รู้สึกถึงเศร้าของพระเจ้ากรุงจีน

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

		เมื่อ	เคย	(เอื้อน	เอ็ง เอง	เออเออเออ) เมื่อ	นั้น
----	----	__ซม	_ช__	__ม	_ลดี_ล	ซลซล รัต	_รัม_ริ

บรรทัดที่ 2

	(เอื้อน	เอ็ง เอง	เออ เออเออ	เอ็ง)	เจ้ากรุง	จีน	มัว	หมอง
ท 2	_ม่	ซ้ มี่_ริ	_ดี_ม่ริ	_ริ__	_ช_รม	_ม__	___ม	_ม__

บรรทัดที่ 3

ท 3	(เอ๋อ เออ	เฮอ เออ	เฮอะเอิง	งอ	เอิงงอ	เอิง งาม	เออ	เฮอะเอิง งาม
	_ ด _ ร	_ ม _ ช	_ _ ล ช	_ ช _ _	_ ดิ _ ดิ	_ มิ ชิ _ ริ	_ _ _ ดิ	_ ริ ดิ _ ล

บรรทัดที่ 4

เออ	เฮอะเอิง งาม	เออ	เง้อเออ		ไม่ผ่อง	ใส	
_ _ _ ริ	_ มิ ริ _ ดิ	_ _ _ ล	_ _ ดิ ช	_ _ _ _	_ ช ม _ ช	_ _ _ ล	_ _ ดิ ช

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

สุด	แสน	อัป-	ประยศ	(เอ๋อ	เอิง งาม	เฮอเฮอะเออ) สล	ใจ
_ _ _ ช	_ ล _ ดิ	_ _ _ ม	_ _ ช ล	_ ช _ มิ	_ ล ดิ _ ล	_ ช ล ช ริ	_ ริ _ _

บรรทัดที่ 2

(เอ๋อ	เอิง งาม	เฮอ เฮอะเอิง	งอ)	คิด	อาลัย		ทหาร
_ มิ	ชิ มิ ริ	_ ดิ มิ ริ	_ ริ _	_ _ _ ช	_ ม _ ม	_ _ _ _	_ ม ม _

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ เออ	เฮอ เออ	เฮอะเอิง	งอ	เอิงงาม	เอิง งาม	เออ	เฮอะเอิง งาม
_ ด _ ร	_ ม _ ช	_ _ ล ช	_ ช _ _	_ ดิ _ ดิ	_ มิ ชิ _ ริ	_ _ _ ดิ	_ ริ ดิ _ ล

บรรทัดที่ 4

เออ	เฮอะเอิง งาม	เออ	เง้อเออ)		ชาญ	สงคราม	
_ _ _ ริ	_ มิ ริ _ ดิ	_ _ _ ล	_ _ ดิ ช	_ _ _ _	_ _ _ ช	_ _ ล ช	_ _ _ _

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

จิ้งจอก	สั่ง	เส-	นา	(เอ๋อ	เอิง งาม	เฮอเฮอะเออ) ว่า	บัดนี้
_ ล _ ช	_ ช _ ล	_ _ _ ช	_ ดิ ช _ ล	_ ช มิ _ มิ	_ ล ดิ _ ล	_ ช _ ริ	_ ดิ _ มิ

บรรทัดที่ 2

(เอ๋อ	เอิง งาม	เฮอ เฮอะเอิง	งอ)	กา-	มณี	วายุ	วาง
_ ริ _ มิ	ชิ มิ ริ	_ ดิ มิ ริ	_ ริ _	_ _ _ ม	_ _ ม ม	_ _ _ ม	_ ม _ _

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ เออ)	เฮอ เออ	เฮอะเอ็ง	ง	ท 9	เอ็งเงอ	เอ็งเงอ	เออ	เฮอะเอ็งเงอ
_ ค _ ริ	_ ม _ ช	_ ล ช	_ ช _	_ ค _ ค	_ ม ช _ ริ	_ ค	_ ริ ค _ ล	

บรรทัดที่ 4

เออ	เฮอะเอ็งเงอ	เออ	เง้อเอย)		กลาง	สนาม	
_ ริ	_ ม ริ _ ค	_ ล	_ ค ช	_	_ ช	_ ช ล	_ ค ช

เทีฮวที่สี่

บรรทัดที่ 1

ต่อหีบ	ให้	สม	ยศ	(เอ๋อ	เอ็งเงอ	เออ(เฮอะเอย) งค	งาม
_ ช _ ช	_ ล _ ชม	_ ช	_ ค ล _ ล	_ ชม _ ม	_ ค ค _ ล	_ ล ช _ ม	_ ค ริ _

บรรทัดที่ 2

(เอ๋อ	เอ็งเงอ	เออ เฮอะเอ็ง	เงย)	ท 11	ไล่	ไปฝั่ง	เสีย	ตาม
_ ม	_ ช ม _ ริ	_ ค _ ม ริ	_ ริ _	_ ริ	_ ม มช	_ มช	_ ม _	

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ เออ)	เฮอ เออ	เฮอะเอ็ง	งอ	เอ็งเงอ	เอ็งเงอ	เออ	เฮอะเอ็งเงอ
_ ค _ ริ	_ ม _ ช	_ ล ช	_ ช _	_ ค _ ค	_ ม ช _ ริ	_ ค	_ ริ ค _ ล

บรรทัดที่ 4

เออ	เฮอะเอ็งเงอ	เออ	เง้อเอย)		ประเพ-	ณี	
_ ริ	_ ม ริ _ ค	_ ล	_ ค ช	_	_ ช ช	_ ช _	_

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

ไม่พบเขียนตกแต่งคำร้อง

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จินหลาง	ท่อนเดียว	1	ท 1 – ท 3	3 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 4 – ท 6	3 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ท 7 – ท 9	3 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 10 – ท 12	3 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

		เมื่อ	เคย	(เอ๋อ	เอ็ง เงอ	เฮอเฮอเฮอ) เมื่อ	นั้น
---	---	---ชม	---ช	ม	_ลดี_ล	ชลช วิดี	_วิมิ_วิ

บรรทัดที่ 2

(เอ๋อ	เอ็ง เงอ	เฮอ เฮอเอ็ง	งอย)	เจ้ากรุง	จิ้น	มัว	หมอง
---	มิ	มิ	มิ	มิ	มิ	มิ	มิ

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ เออ	เฮอ เออ	เฮอเอ็ง	งอ	เอ็งงอ	เอ็ง เงอ	เออ	เฮอเอ็ง เงอ
_ด_วิ	_ม_ช	_ล_ช	_ช_	_ดี_ดี	_มิ_มิ_วิ	_ดี	_วิดี_ล

บรรทัดที่ 4

เออ	เฮอเอ็ง เงอ	เออ	เงอเออ)		ไม่พอง	ไส	
---	มิ	---	---	---	_ชม_ช	---	---

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

สุด	แสน	อัป-	ประยศ	(เอ๋อ	เอ็ง เงอ	เฮอเฮอเฮอ) สลด	ใจ
_ _ _ ช	_ ล _ ต์	_ _ _ ม	_ _ ช ล	_ ช _ ม	_ ล ต์ _ ล	ชลช รื ต์	_ รื _ _

บรรทัดที่ 2

(เอ๋อ	เอ็ง เงอ	เฮ่อ เฮอะเฮิง	งอย)	คิด	อาลัย		ทหาร
_ _ _ ม	ชื ม _ รื	_ ต์ _ ม รื	_ รื _ _	_ _ _ ช	_ ม _ ม	_ _ _ _	_ ม ม _

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ เออ	เฮอ เออ	เฮอะเอ็ง	งอ	เอ็งงอ	เอ็ง เงอ	เออ	เฮอะเอ็ง เงอ
_ ด _ ร	_ ม _ ช	_ _ ล ช	_ ช _ _	_ ต์ _ ต์	_ ม ชื _ รื	_ _ _ ต์	_ รื ต์ _ ล

บรรทัดที่ 4

เออ	เฮอะเอ็ง เงอ	เออ	ง้อเอย)		ชาญ	สงคราม	
_ _ _ รื	_ ม รื _ ต์	_ _ _ ล	_ _ ต์ ช	_ _ _ _	_ _ _ ช	_ _ ล ช	_ _ _ _

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

จิ้งจรัล	สั่ง	เส-	นา	(เอ๋อ	เอ็ง เงอ	เฮอเฮอเฮอ) ว่า	บัดนี้
_ ล _ ช	_ ช _ ล	_ _ _ ช	ต้ ช _ ล	_ ช ม _ ม	_ ล ต์ _ ล	ช _ รื	_ ต์ _ ม

บรรทัดที่ 2

(เอ๋อ	เอ็ง เงอ	เฮ่อ เฮอะเฮิง	งอย)	กา-	มนี้	วาย	วาง
_ รื _ ม	ชื ม _ รื	_ ต์ _ ม รื	_ รื _ _	_ _ _ ม	_ _ ม ม	_ _ _ ม	_ ม _ _

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ เออ	เฮอ เออ	เฮอะเอ็ง	งอ	เอ็งงอ	เอ็ง เงอ	เออ	เฮอะเอ็ง เงอ
_ ด _ ร	_ ม _ ช	_ _ ล ช	_ ช _ _	_ ต์ _ ต์	_ ม ชื _ รื	_ _ _ ต์	_ รื ต์ _ ล

บรรทัดที่ 4

เออ	เฮอะเอ็ง เงอ	เออ	ง้อเอย)		กลาง	สนาม	
_ _ _ รื	_ ม รื _ ต์	_ _ _ ล	_ _ ต์ ช	_ _ _ _	_ _ _ ช	_ _ ช ชล	_ _ ต์ ช

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

ต่อหีบ	ให้	สม	ยศ	(เอื้อ)	เอ็ง เงอ	เออ(เออเอ) งด	งาม
_ช_ช	_ล_ชม	___ช	ดํชล_ล	_ชม_ม	_ลดํ_ล	ชลช_ม	ดํรํ_

บรรทัดที่ 2

(เอื้อ)	เอ็ง เงอ	เออ เออเอ	งย)	ใส่	ไปฝั่ง	เสีย	ตาม
___ม	ชํม_รํ	_ดํ_มรํ	_รํ_	___ร	_ม มช	___มช	_ม_

บรรทัดที่ 3

(เอื้อ เออ)	เออ เออ	เออเอเอ	งอ	เอ็งเออ	เอ็ง เงอ	เออ	เออเอเอ งอ
_ด_ร	_ม_ช	___ลช	_ช_	_ดํ_ดํ	มํชํ_รํ	___ดํ	_รํดํ_ล

บรรทัดที่ 4

เออ	เออเอเอ งอ	เออ	เออเออ)		ประเพ-	ณี	
___รํ	_มรํ_ดํ	___ล	___ดํ_ช	___	_ช_ช	_ช_	___

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทหลวง	ครั้น	1
	ลักจันทวะ	2 3 4 5

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเขื่อน

ไม่พบเทคนิคลีลาในการเขื่อน

เพลงที่ 22 เพลงจีนขิมเล็ก

บทร้องเพลงจีนขิมเล็ก

บัดนั้น	ขุนนางจีนน้อยใหญ่ใคร่อาสา
จึงกราบทูลพร้อมกันมิทันช้า	ว่ายกมาก็หวังจะรอนราญ
ถึงเสียกามนี้ฉะนี้เล่า	ไซ้ข้าเจ้าจะมีไซ้ใจทหาร
ซึ่งจะล่าเลิกทัพอัประมาณ	ขอคิดการอาสาตามอารมณ
จะตีกรุงอังวะมาถวาย	เห็นได้ง่ายกว่าคู้ยู้ข้าวต้ม
ไม่พักถือศาสตราที่กล้าคม	ขุดดินถมคนละก้อนไม่รอนราญ
ก็เกินเต็มทั่วทั้งกรุงอังวะ	ไม่ควรจะเลิกลาโยธาหาญ
ควรมีควรงดโทษโปรดประทาน	ขอคิดการาวีตีเอาเมือง

ความหมาย

ขุนนางจีนทั้งหลาย เมื่อเห็นพระเจ้ากรุงจีนความเสียใจที่กามนี้ตาย จึงอาสาจะรบเพื่อเอาชนะกรุงอังวะให้ได้ เพราะทุกคนล้วนแต่เป็นทหารทั้งสิ้น ไม่ควรยกทัพกลับ จะเอาชัยครั้งนี้ง่ายยิ่งกว่ากินข้าวต้ม ทั้งจำนวนทหารจีนที่มา มีมากมายไม่จำเป็นต้องถืออาวุธรบ แค่ขุดดินถมคนละก้อนก็เต็มกรุงอังวะ

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

บัดเอย / บัดนั้น

ขุนนางจีน / น้อยใหญ่ / ใคร่อาสา

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

จึงกราบทูล / พร้อมกัน / ไม่ทันช้า

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 1

ยกมา / เพื่อหวัง / ยกมา / เพื่อหวัง / ยกมา / จะรอนราญ

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

ถึงเสีย / กามนี้ / ครั้งนี้เล่า   ไซ้ข้าเจ้า / จะมีไซ้ / ใจทหาร

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

ซึ่งจะล่า / เลิกทัพ / อับระมาณ

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 2

ขอคิดการ / อาสา / ขอคิดการ / อาสา / ตามอารมณ

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

จะตีกรุง / อังวะ / มาถวาย   เห็นได้ง่าย / กว่าคู้ย / พุ้ยข้าวต้ม

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

ไม่พังก้อ / ศาสดรา / ที่กล้าคม

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 3

ขุดดินถม / คนละก้อน / ขุดดินถม / คนละก้อน / ไม่รอนราญ

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 4

ก็เกินเต็ม / ท้วท้ง / กรุงอังวะ   ไม่ควรจะ / เลิกล่า / โยธาหาญ

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 4

ควรมีควร / งตโทษ / โปรดประทาน

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 4

ขอคิดการ / ราวี / ขอคิดการ / ราวี / ตีเอาเมือง

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 4 บท

เพลงจีนขิมเล็ก เป็นเพลงสำเนียงจีน มี 3 ท่อน ชั้บร้อง 4 เที้ยว ใช้คำร้องเที้ยวละ 1 บท
 ท่อนที่ 1 ใช้คำร้อง 1 บาท ท่อนที่ 2 ใช้คำร้อง 1 วรรค ท่อนที่ 3 ใช้คำร้อง 1 วรรค

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

2/2 3/2/3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

3/2/3

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 1

2/2/2/2/3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

2/3/3

3/3/3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

3/2/3

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 2

3/2/3/2/3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 3

3 / 3 / 3 / 3 / 3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 4

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 4

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 3 เทียบที่ 4

3 / 2 / 3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงจีนซิมเล็กแสดงถึงความแค้นของขุนนางในกองทัพจีน ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่ดัง กระชับ มีเน้นเสียงบางจุด เพื่อให้รู้สึกถึงความแข็งแกร่งของขุนนางกองทัพจีนที่กำลังโกรธ

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

			บัดเคย	(เง้อเออ	เอิ่งเงย)	บัด	นั่น
---	---	---	_ ล _ ดั	_ รื ดั	_ ล ดั ซ	--- ม	_ ล _ ซ

บรรทัดที่ 2

ขุนนาง	จิ้น	น้อย	ใหญ่	(เง้อเออ	เอย) ไคว	อา-	สา
_ ซ _ ม	--- ม	--- ซ	--- รรม	_ ซ ม	_ รื รื	ดั _ รื	--- รื ม

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ)			
รื ดั	---	---	---

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

จิ้งกราบ	พูล	พร้อม	กัน	(เง้อเออ	เฮอ เอย)	มีทัน	ซ้า
_ ดั ล	---	_ รื	--- ดั	_ ดั ซ	_ ล _ ดั	_ รื ดั	--- รื

บรรทัดที่ 2

	(เอ้อ	เออ	เห้อเออเออเออ	เง้อเออ	เออ เออ	เอ้อ	เฮอะเอิง เงย
_ ดั	_ ดั	--- รื	มื รื ดั _ ล	_ ดั ซ	_ ล _ ดั	_ ล _	รื ดั _ ดั

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ว่ายก	มา	ก็	หวัง	(ฮือฮือ)	(เอ้อ	เออ	เง้อเออ
_ รด _ ซ	--- ม	--- มด	--- รรม	_ ซ ร	--- ด	--- รรม	_ ซ ร

บรรทัดที่ 2

	เอ้อ	เออเออ เออ	เฮอะเอ้อ	เออ เออ	เง้อเออ	เอิ่ง เงย	เอ้อ	เฮอะเอิง เงย)
--- ม	ร ด _ ล	_ ดั ซ	_ ล _ ดั	_ รื ดั	_ ล ดั ซ	_ ม _	ล ซ _ ซ	

บรรทัดที่ 3

ว่ายก	มา	ก็	หวัง	เงื่อเออ (เคย)	จะ	รอน	ราญ
_รด _ช	___ม	___มด	___รม	__ช ม	_ร _ล	___ล	___ดี

ท 6

เที่ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ถึงเสีย	กา-	มี	(เงื่อเออ	เอ็งเงย)	นะนี้	เล่า
_____	_ชล _ช	___ดี	___ดี	___ร ดี	_ล ดี	__ช ล	_ช _ม

ท 7

บรรทัดที่ 2

ใช้	เข้า	เจ้า	จะ	มีใช้	(เอ็งเงย	ใจ	ทหาร
_ชด _ร	_ด _ร	_ด _ร	___มมด	_มช ม	_ร ดี	_____	_ดี _ร

ท 8

บรรทัดที่ 3

สี่ช้อช้อ)			
มีรดี	_____	_____	_____

ค 3

ท 9

บรรทัดที่ 1

ซึ่ง	จะล่า	เล็ก	ทัพ	(เงื่อเออ	เฮอเคย)	อัป	ประมาณ
___ดี	___ดี	___ดี	___รดี	___ดี	_ล ดี	___ล	___ดี

ท 10

บรรทัดที่ 2

	(เออ	เออ	เหอเออเออเออ	เงื่อเออ	เออ เออ	เออ	เฮอะเอิงเงย
_____	___ดี	___ร	มีรดี	_ล	___ดี	_ล	___ดี

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ขอคิด	การ	อา	สา	(สี่ช้อ)	(เออ	เออ	เงื่อเออ
_ช _ช	___ม	___ม	___ม	___ช ร	___ด	___รม	___ช ร

ค 4

ท 11

บรรทัดที่ 2

แฮอ	เออเออ เออ	เฮอะเออ	เออ เออ	เงื่อเออ	เอิงเงย	เออ	เฮอะเอิงเงย)
___ม	รด _ล	___ดี	_ล ดี	___ร ดี	_ล ดี	_ม	ล ช _ช

บรรทัดที่ 3

ขอคิด	การ	อา	สา	(เอ็ง เอง	เคย)	ตาม	อา-	รณณ์
_ช_ช	___ม	___ม	___ม	__ช ม	_จ_ด้	___ด้	___ด้	___ด้

ท 12

เที่ยวที่สาม

ตอนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	จะตีกรุง		อั้งวะ	(เง้อเอย	เอ็งเงย)	มา	ถวาย
_____	ชช_ช	_____	_ด้_ด้	__จ_ด้	_ล_ด้	_ช_	ชล_ด้

ท 13

บรรทัดที่ 2

เห็นได้	ง่าย	กว่า	คู้ย	(เอ็ง เอง	เคย)	พู้ย	ข้าว	ด้ม
_ช_รด	___รด	___รม	___ชม	_มช ม	_จ_จ	___ด้ล	___ด้	___ด้

ท 14

ตอนที่ 2

บรรทัดที่ 1

	ไม่พักถือ	คัส-	ตรา	(เอ้อ	เฮอ เอย)	ที่กล้า	คม
_____	_ด้ล_จ	___ล	___ด้	___ช	_ล_ด้	_ด้ล_ด้ล	___ด้

ท 15

ท 16

บรรทัดที่ 2

	(เอ้อ	เออ	เห้อเออเออเออ	เง้อเออ	เออ เออ	เอ้อ	เฮอะเอ็ง เอย
_____	___ด้	___จ	มีจ_ด้_ล	___ด้_ช	_ล_ด้	_ล_	จ_ด้_ด้

ตอนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ขุดดิน	ถม	คน	ละก้าน	(ฮือฮือ)	(เอ้อ	เออ	เง้อเออ
_มจ_ม	___ม	_ช_ม	___ม ม	___ม จ	___ด	___รม	___ช จ

ค 5

ท 17

บรรทัดที่ 2

ฮือ	เออเออ เอ้อ	เฮอะเอ้อ	เออ เออ	เง้อเออ	เอ็ง เอง	เอ้อ	เฮอะเอ็ง เอย)
___ม	จ_ด้_ล	___ด้_ช	_ล_ด้	___จ_ด้	_ล_ด้_ช	_ม_	ล_ช_ช

บรรทัดที่ 3

ชุดดิน	ถม	คน	ละก้อน	(เอ็ง เอง	เคย	ไม่	ราน	รณญ
_มร _ม	___ม	_ช_ม	__ม มด	_ม ช ม	_ _	_ดัล	___ด	___ด

ท 18

เที่ยวที่สี่

ตอนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ก็เกินเต็ม		ทั่วทั้ง	(เง้อ เอง	เอ็ง เงย)	กรุงอัง-	วะ
_____	ชม ช _ช	_____	_ดัล _ร	_ดัล _ร	_ล ด ช	_ช _ช	_ล _

ท 19

บรรทัดที่ 2

ไม่ควร	จะ	เลิก	ล่า	(เอ็ง เอง	เคย	โย	ธา	หาญ
_ชร _ม	___มร	___ช	ด _รด	_ม ช ม	_ _	_ด	___ด	___รมี

ท 20

ตอนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ควร	มิควร	งด	โทษ	(เง้อ เอง	เฮอ เอย)	โปรด	ประทาน
___ด	___	___ร	___ดัล	___ด ช	_ล _ด	___ล	__ด ด

ท 22

บรรทัดที่ 2

	(เอ้อ	เออ	เห้อเออเออเออ	เง้อเออ	เออ เออ	เอ้อ	เฮอะเอ็ง เงย
_____	___ด	___ร	มีร ดัล	___ด ช	_ล _ด	_ล _	ร ด ด

ตอนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ขอคิด	การ	รา	วี		(เอ้อ	เออ	เง้อเออ
_ช _ช	___ม	___ม	___มร	_____	___ด	___รม	_ช ร

ท 23

บรรทัดที่ 2

เอ้อ	เออเออ เอ้อ	เฮอะเอ้อ	เออ เออ	เง้อเออ	เอ็ง เงอ	เอ้อ	เฮอะเอ็ง เงอ)
___ม	ร ด _ล	___ด ช	_ล _ด	___ร ด	_ล ด ช	_ม _	ล ช _ช

บรรทัดที่ 3

ขอคิด	การ	รา	ว	(เอ็ง เงอ	เตย	ตี	เอา	เมือง
_ช_ช	___ม	___ม	___ม	___ช	___ม	___ด	___ด	___ด

ท 24

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จันทิมเล็ก	1	1	ค 1	1 วรรค
	2	1	ไม่พบ	-
	3	1	ค 2	1 วรรค
	1	2	ค 3	1 วรรค
	2	2	ไม่พบ	-
	3	2	ค 4	1 วรรค
	1	3	ไม่พบ	-
	2	3	ไม่พบ	-
	3	3	ค 3	1 วรรค
	1	4	ไม่พบ	-
	2	4	ไม่พบ	-
	3	4	ไม่พบ	-

เงื่อนไขดำเนินงาน

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
จีนขิมเล็ก	1	1	ท 1 - ท 2	2 วรรค
	2	1	ท 3 - ท 4	2 วรรค
	3	1	ท 5 - ท 6	2 วรรค
	1	2	ท 7 - ท 8	2 วรรค
	2	2	ท - ท 10	2 วรรค
	3	2	ท 11 - ท 12	2 วรรค
	1	3	ท 13 - ท 14	2 วรรค
	2	3	ท 15 - ท 16	2 วรรค
	3	3	ท 17 - ท 18	2 วรรค
	1	4	ท 19 - ท 20	2 วรรค
	2	4	ท 21 - ท 22	2 วรรค
	3	4	ท 23 - ท 24	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

			บัดเคย	(เง้อเออ	เอ็งเงย)	บัด	นั่น
---		---	_ ล _ ดั	__ รั ดั	_ ล ดั ซ	___ ม	_ ล _ ซ

บรรทัดที่ 2

ขุนนาง	จิ้น	น้อย	ใหญ่	(เง้อเออ	เอย) ไคว่	อา-	สา
_ ซ _ ม	___ ม	___ ซ	___ รรม	__ ซ ม	_ ร _ รั	ดั _ รั	___ รั ม

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ)			
รั ดั	---	---	---

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

จิ้งกราบ	ทูล	พร้อม	กัน	(เง้อเออ	เฮอ เอย)	มีทัน	ซ้า
__ ดั ล	___ ดั	___ รั	___ ดั	__ ดั ซ	_ ล _ ดั	__ รั ดั	___ รั

บรรทัดที่ 2

	(เอ้อ	เออ	เห้อเออเออเออ	เง้อเออ	เออ เออ	เอ้อ	เฮอะเอ็ง เงย
_ ดั	___ ดั	___ รั	มีรั ดั _ ล	__ ดั ซ	_ ล _ ดั	_ ล _	รั ดั _ ดั

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ว่ายก	มา	ก็	หวัง	(ฮือฮือ)	(เอ้อ	เออ	เง้อเออ
_ ร ด _ ซ	___ ม	___ ม ด	___ ร ม	___ ซ รั	___ ด	___ ร ม	__ ซ รั

บรรทัดที่ 2

เฮ้อ	เออเออ เอ้อ	เฮอะเอ้อ	เออ เออ	เง้อเออ	เอ็ง เงย	เอ้อ	เฮอะเอ็ง เงย)
___ ม	ร ด _ ล	__ ดั ซ	_ ล _ ดั	__ รั ดั	_ ล ดั ซ	_ ม _	ล ซ _ ซ

บรรทัดที่ 3

3

ว่ายก	มา	ก็	หวัง	เงื่อเออ	เอย) จะ	รอน	ราญ
_รด _ช	___ม	___มด	___รม	__ช ม	_ร _ล	___ล	___ดี

เที่ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ถึงเสีย	กา-	มนี้	(เงื่อเออ	เิ่งเอย)	นะนี้	เล่า
_____	_ชล _ช	รู่ _ดี	__ดี ดี	__ รู่ ดี	_ล ดี ช	__ ช ล	_ช _ม

บรรทัดที่ 2

ใช้ ข้า	เจ้า	จะ	มิใช่	(เิ่ง เงอ	เอย) ใจ		ทหาร
_ชด _ร	ด _ร	ด _ร	__ ม มด	_ม ช ม	_ร _ดี	_____	_ดี _รู่

บรรทัดที่ 3

สี่ช้อช้อ)			
ม้วดี __	4	_____	_____

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ซึ่ง	จะล่า	เล็ก	ทัพ	(เงื่อเออ	เฮอ เอย)	อัป	ประมาณ
___ดีล	__ ดี ล	___ดีล	___รู่ดี	__ ดี ช	_ล _ดี	___ล	__ ดี ดี

บรรทัดที่ 2

	(เอ่อ	เออ	เหื่อเออเออเออ	เงื่อเออ	เออ เออ	เอ่อ	เฮอเอิง เงย
_____	___ดี	___ รู่	ม้วดี _ล	__ ดี ช	_ล _ดี	_ล __	รู่ดี _ดี

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ขอคิด	การ	อา	สา	(สี่ช้อ)	(เอ่อ	เออ	เงื่อเออ
_ช _ช	___ม	___ม	___ม	__ ช ร	___ด	___รม	__ ช ร

บรรทัดที่ 2

แฮ็	เออเออ เออ	เฮอเออเออ	เออ เออ	เงื่อเออ	เิ่ง เงอ	เอ่อ	เฮอเอิง เงย)
___ม	ร ด _ล	__ ดี ช	_ล _ดี	__ รู่ ดี	_ล ดี ช	_ม __	ล ช _ช

บรรทัดที่ 3

ขอคิด	การ	อา	สา	(เอ็ง เอง ⁺	เดย) ตาม	อา-	รณณ์
_ช_ช	___ม	___ม	___ม	__ช ม	_ร_ดี	___ดี	___ดี

เที่ยวที่สาม

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	จะตีกรุง		อ้งวะ	(เง้อเออ	เอ็งเงย)	มา	ถวาย
_____	ชช_ช	_____	5	__รดี	_ลดีช	_ช__	ชล_ดีช

บรรทัดที่ 2

เห็นได้	ง่าย	กว่า	คู้ย	(เอ็ง เอง ⁺	เดย) พู้ย	ข้าว	ต้ม
_ช_รด	___รด	___รม	___ชม	_มช ม	_ร_รี	___ดีล	___ดี

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

	ไม่พักถือ	ศีล-	ตรา	(เอ้อ	เฮอ เอย)	ที่กล้า	คม
_____	_ดีล รดี	___รดี	___ดี	___ช	_ล_ดี	_ดีล_ดีล	___ดี

บรรทัดที่ 2

	(เอ้อ	เออ	เห้อเออเออเออ	เง้อเออ	เออ เออ	เอ้อ	เฮอะเอ็ง เงย
_____	___ดี	___รี	มรีดี_ล	___ดีช	_ล_ดี	_ล__	รีดี_ดี

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ขุดดิน	ถม	คน	ละก้อน	(ฮือฮือ)	(เอ้อ	เออ	เง้อเออ
_มร_ม	___ม	_ช_ม	___ม มด	___ม ร	___ด	___รม	_ช_ร

บรรทัดที่ 2

เฮ้อ	เออเออ เอ้อ	เฮอะเอ้อ	เออ เออ	เง้อเออ	เอ็ง เอง ⁺	เอ้อ	เฮอะเอ็ง เงย)
___ม	ร ด _ล	___ดีช	_ล_ดี	___รีดี	_ล ดีช	___ม	ลช_ช

บรรทัดที่ 3

ขุดดิน	ถม	คน	ละก้อน	(เอ็ง เอง ⁺	เดย) ไม่	ราน	รณญ
_มร_ม	___ม	___ช_ม	___ม มด	_มช ม	_ร_ดีล	___ดี	___ดี

เที่ยวที่สี่

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ก็เกินเต็ม		ทั่วทั้ง	(เงี้ยวเออ	เค็งเงย)	กรุงอ้ง-	วะ
_____	ชม ช _ช	_____	_ดัล _รึ	ดึ _รึ ดึ	_ล ดึ ช	_ช _ช	_ล _

8

บรรทัดที่ 2

ไม่ควร	จะ	เล็ก	ล่า	(เค็งเงอ	เคย) โย	ธา	หาญ
_ชร _ม	___มร	___ช	ด _รด	_ม ช ม	_ร _ดึ	___ดึ	___รึมึ

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ควร	มิควร	งด	โทษ	(เงี้ยวเออ	เฮอ เคย)	โปรด	ประทาน
___ดึ	__ รึ ดึ	___ รึ	___ดัล	__ ดึ ช	_ล _ดึ	___ล	__ ดึ ดึ

บรรทัดที่ 2

	(เอ๋อ	เออ	เหอเออเออเออ	เงี้ยวเออ	เออ เออ	เอ๋อ	เฮอะเค็งเงย
_____	___ดึ	___รึ	มึรึดึ_ล	__ ดึ ช	_ล _ดึ	_ล _	รึ ดึ _ดึ

ท่อนที่ 3

บรรทัดที่ 1

ขอคิด	การ	รา	วี		(เอ๋อ	เออ	เงี้ยวเออ
_ช _ช	___ม	___ม	___มร	_____	___ด	___รม	__ ช ร

บรรทัดที่ 2

เฮ้อ	เออเออ เออ	เฮอะเอ๋อ	เออ เออ	เงี้ยวเออ	เค็งเงอ	เอ๋อ	เฮอะเค็งเงย)
___ม	ร ด _ล	__ ดึ ช	_ล _ดึ	__ รึ ดึ	_ล _	___ม	ล ช _ช

9

บรรทัดที่ 3

ขอคิด	การ	รา	วี	(เค็งเงอ	เคย) ดี	เออ	เมือง
_ช _ช	___ม	___ม	___ม	__ ช ม	_ร _ดึ	___ดึ	___ดึ

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทิมเล็ก	เน้นเสียง	1 3 5 7
	ลักจังหวะ	8 9

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทิมเล็ก	สะบัดเสียง	2 6
	เอื้อนสามเสียง	4

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 4

แม่นยำแล้ว / กลับได้ / หลากครวลง   ผิดทำนอง / กรุงกะตริย์ / ชัดตียวงค์

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 5

ชีวิตเรา / ไม่เท่า / รักความสัตย์   อันสมบัติ / ไม่ปอง / ต้องประสงค์

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 6

ตรัสเสร็จ / จีบพระแสง / สำหรับทรง   สั่งให้เคลื่อน / จตุรงค์ / กลับพารา

ลักษณะคำประพันธ์   กลอนบทละคร 4 บท

เพลงจีนใจย่อ เป็นเพลงสำเนียงจีน มี 2 ท่อน ในบทละครชุดนี้ ขับร้องเฉพาะท่อน 1 ขับ
ร้อง 6 เทียบ ใช้คำร้องทีละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

2 / 3   3 / 2 / 2

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

3 / 2 / 2   3 / 2 / 3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

2 / 3 / 3   3 / 2 / 3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 4

3 / 2 / 3   3 / 3 / 3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 5

3/2/3

3/2/3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 6

2/3/3

3/3/3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงเงินใจยอดแสดงถึงความโกรธของพระเจ้ากรุงจีน ที่ขุนนางของตนทำตัวไร้สำนึก ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่กระแทกกระทั้น เพื่อให้รู้สึกถึงความโกรธของพระเจ้ากรุงจีน

2.2 การเอื้อน

เทียวกแรก

บรรทัดที่ 1

		ฟัง	เคย	(ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ)	ฟัง	อำมาตย์
---	---	ช	ช	ล ช ม ชล	ด	ด ล

บรรทัดที่ 2

กระที่บ	บาท	ฝั่ง	ผาง	(เง้อเออ เออเอ้ย)	ปร่าง	เป็ร้อง
ม ม	ด	ม ช	ม	ช ม ริ ด	ม	ม

บรรทัดที่ 3

	พิโรธ	กริ้ว		ฉิว	ฉุน	ชุน	เคือง
ช	ช ชม	ช	ม	ด	ล ด	ม	ช

บรรทัดที่ 4

จะ	ให้เลื่อง	ลือ	เยี่ยง	(เง้อ เออ เออ)	ดั่ง	เสียง	กลอง
ม ริ	ม ม	ด ม	ม	ม ช ม	ริ ด	ริ	ด

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

ท 4

	เราเป็น	กษัต-	ตรา	(ฮือ ฮือฮือ ฮือ)	รักษา	สัตย์
----	_ช_ช	_ช_ม	_ช_	_ล_ช_ม_ช_ล	_ด_ร_	_ล_

บรรทัดที่ 2

ท 5

ไม่ขอ	ตรัส	กลับ	ซ้ำ	(เออ เออเอ๋)	เป็นคำ	สอง
_ม_ช	_ร_	_ด_	_ม_ร_	_ม_ร_ด_	_ล_ล	_ล_ด_ช

บรรทัดที่ 3

	ตรัส	แล้ว		กลับ	ได้	หลายครร-	รอง
----	_ม_	_ด_	_ล_	_ช_ม_	_ล_ช	_ช_	_ช_

ท 6

บรรทัดที่ 4

ผิด	ทำนอง	กรุง	กษัตริย์	(เง้อ เออ เออ)	ซัด-	ติวงค์
_ร_	_ม_ม_	_ม_	_ม_ร_	_ม_ช_ม_	_ร_ด_	_ล_ด_

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

ท 7

	ชีวิตเรา	ไม่	เท่า	(ฮือ ฮือฮือ ฮือ)	รักความ	สัตย์
----	_ล_ช	_ช_ม	_ช_ม_	_ล_ช_ม_ช_ล	_ร_ด_	_ล_

บรรทัดที่ 2

อัน	สมบัติ	ไม่	ปอง	(เง้อเออ เออเอ๋)	ต้อง	ประสงค์
_ม_	_ช_ด_	_ร_ด_	_ร_	_ม_ร_ด_	_ช_ม	_ช_ล

ท 8

บรรทัดที่ 3

	ตรัส	เสร็จ		จับ	พระแสง	สำหรับ	ทรง
_ด_ช_	_ช_	_ล_ช_	_ล_	_ม_	_ช_ล_ด_	_ช_ม	_ช_

บรรทัดที่ 4

สั่ง	ให้เคลื่อน	จัด-	ตุรงค์	(เง้อ เออ เออ)	กลับ	พา	รา
_ม_ร_	_ม_ม_	_ด_ร_	_ม_ม_	_ช_ม_	_ช_ม_	_ด_	_ด_

ท 9

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

	เราเป็น	กษัต-	ตรา	(ฮื่อ	ฮื่อฮื่อ ฮื่อ)	รักษา	สัตย์
----	_ช_ช	__ช_ม	_ช_	___ล	ช_ม_ชล	_ด_ร	___ล

บรรทัดที่ 2

ไม่ช	ตรัส	กลับ	ซ้ำ	(เออ	เออเอ่ย)	เป็นคำ	สอง
__ม_ช	___ร	___ด	_ม_ร	___ม	ร_ด_	_ล_ล	_ล_ด_ช

บรรทัดที่ 3

	ตรัส	แล้ว		กลับ	ได้	หลายคร-	รอง
----	___ม	___ด	_ล_	___ม	_ช_ม_	_ล_ช	_ช_

บรรทัดที่ 4

ผิด	ทำนอง	กรุง	กษัตริย์	(เงอ	เออ)	ชัต-	ติวงศ์
___ร	__ม_ม	___ม	__ม_ร	_ม_ช_ม	_ร_ด	___ล	__ด_ด

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

	ชีวิตเรา	ไม่	เท่า	(ฮื่อ	ฮื่อฮื่อ ฮื่อ)	รักความ	สัตย์
----	ช_ล_ช	___ช_ม	_ช_ม_	___ล	ช_ม_ชล	_ร_ด	___ล

บรรทัดที่ 2

อัน	สมบัติ	ไม่	ปอง	(เงอ	เออเอ่ย)	ต้อง	ประสงค์
___ม	__ช_ด	___ร_ด	_ร_	___ม	ร_ด_	___ช_ม	__ช_ล

บรรทัดที่ 3

	ตรัส	เสร็จ		จับ	พระแสง	สำหรับ	ทวง
_ด_ช_	___ช	_ล_ช	_ล_	___ม	_ช_ล_ด	__ช_ม	_ช_

บรรทัดที่ 4

สั่ง	ให้เคลื่อน	จัด-	ตุรงค์	(เงอ	เออ)	เอย)	กลับ	พา	รา
___ม_ร	__ม_ม	_ด_ร	__ม_ม	__ช_ม	_ร_ล	___ด	___ด		

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
จันทิฉายอ	เน้นเสียง	1 2 3 4

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเขี่ยน

ไม่พบเทคนิคลีลาในการเขี่ยน

เพลงที่ 24 เพลงกลางพม่าใหญ่

บทร้องเพลงกลางพม่าใหญ่

เมื่อนั้น

พระจอมเจ้าอังวะนาถา

พร้อมด้วยมเหสีแสนปรีดา

เสด็จมาสถิตในพิธิ

ความหมาย

พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง และพระมเหสีเสด็จมาในพิธิอภิเษกสมรสของสมเด็จพระรามและพระ
ราชธิดา ในพระราชสมณเฑียรกรุงอังวะ

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1

เมื่อเอย / เมื่อนั้น

พระจอมเจ้า / อังวะ / นาถา

ท่อนที่ 2

พร้อมด้วย / มเหสี / แสนปรีดา

เสด็จมา / สถิต / ในพิธิ

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 1 บท

เพลงกลางพม่าใหญ่ เป็นเพลงสำเนียงพม่า มี 2 ท่อน ชั้บร้อง 1 เที้ยว ใช้คำร้องทีละ 1
บท ท่อนที่หนึ่งใช้คำร้อง 1 บาท ท่อนที่ 2 ใช้คำร้อง 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1

2 / 2

3 / 2 / 2

ท่อนที่ 2

2 / 3 / 3

3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงกลางพม่าใหญ่ แสดงถึงการมาสู่มณฑลพิธีของพระเจ้ามณฑลเกียรติทอง พระมเหสี พระราชธิดา ฉะนั้นการขับร้องของครุศรีวิชัยจึงใช้มันคงแต่เรียบเรียง เพื่อให้รู้สึกถึงความสง่างามของกษัตริย์

2.2 การเอื้อน

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

(เอ็งเง้อเออ)	เอ้อเออเอ้อเออ)	เมื่อ	เอย	(เอ้อเอ้อเอ้อ)	(เอ้อ เออ เอย)	เมื่อ	นั้น
_ มี่ ษี รั	มี รั ด้ รั	__ ล ษ	_ ล __	_ ท ล ษ _ ท	_ ด้ _ รั	__ รั ด้	_ มี _ รั มี รั

บรรทัดที่ 2

พระจอม	เอ้อเอ้อเอ้อ	เจ้า	อั้ง	วะ	(เออเอ้อเออ)	เง้อเออเอ็งเงอ	เอย	นาถา	(เอ้อเอ้อเอ้อ)
__ รั รั	มี รั ด้ ด้ ษ	__ ท	_ รั _ ท	_ ท ล ท	รั ท ล ท	ล ษ ษ _ ล	_ ท _ ล ษ		

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

พร้อม	ด้วย	มเห-	สี		แสนปรี-	ดา	
__ ล	_ ษ ม __	__ ษ ษ	_ ล _ ษ	_ ล __	_ ษ ล _ ษ	__ ษ	__

บรรทัดที่ 2

เสด็จ	มา	(เอ้อเอ้อเอ้อ เอ้อ)	สถิต		ใน	พิธี	(เอ้อเอ้อเอ้อ)
__ ล ษ	_ ล __	ท ล ษ ล ท	__ รั ด้	_ รั __	__ ล	_ ท ล	_ ท ล ษ

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
กลางพม่าใหญ่	1	เที่ยว เดียว	ค 1 –ค 3	3 วรรค
	2	เที่ยวเดียว	ไม่พบ	-

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
กลางพม่าใหญ่	1	เที่ยว เดียว	ท 1 – ท 2	2 วรรค
	2	เที่ยวเดียว	ท 3 – ท 4	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

(เชิงเงอ)	เชอ (เชอ)	เม็	เอย	(ชื่อชื่อ) (เชอ	เอย เอย	เม็	นั
_ มั ุ ุ	ม ุ ุ ุ ุ	_ ล ุ	_ ล ุ	_ ท ล ุ ุ	_ ุ ุ ุ	_ ุ ุ ุ ุ	_ ม ุ ุ ุ ุ

บรรทัดที่ 2

พระจอม	ชื่อชื่อ	เจ้า	อั้ง	วะ	(เออเออ)	เออเออเออ	เอย, นาถา	(ชื่อชื่อ)
_ ุ ุ ุ	ม ุ ุ ุ ุ	_ ุ ุ ุ	_ ุ ุ ุ	_ ท ล ุ	ุ ุ ุ ุ	ล ุ ุ ุ	_ ุ ุ ุ	_ ุ ุ ุ

2

3

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

พร้อม	ด้วย	มเห-	สี		แสนปรี-	ดา	
___ ล	_ขม_	_ชช_	_ล_ช_	_ล_	_ชล_ช_	___ช_	_____

บรรทัดที่ 2

เสด็จ	มา	(ชื่อชื่อชื่อ ชื่อ)	สถิต		ใน	พิธี	(ชื่อชื่อชื่อ)
__ ล ช	_ล_	ท ลช ลท	__ รั ดั	_ รั _	___ ล	_ ท ล	_ ท ลช

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
กลางพม่าใหญ่	ครั้น	1
	ลักจังหวะ	4

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
กลางพม่าใหญ่	สะบัดเสียง	5
	เอื้อนสามเสียง	2 3 6

เพลงที่ 25 เพลงพม่าโลม

บทร้องเพลงพม่าโลม

จึงดำรัสกับสมิงพระราม	อันสงครามรบพุ่งกู่กรุงศรี
เจ้ามีชัยชำนะกับไพร่	ได้แก่กู่บุรีเอาน้ำไว้
เราจะตั้งเป็นที่อุปราช	มอบอำนาจราชกิจน้อยใหญ่
เสกสมพระธิดายาใจ	ตามสัญญาว่าไว้แต่เดิมที

ความหมาย

พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องตรัสกับสมิงพระรามว่า ในการสงครามที่ผ่านมา สมิงพระรามชนะศัตรู เป็นการรบพุ่งกู่กรุงอังวะไว้ จึงจะแต่งตั้งสมิงพระรามเป็นมหาอุปราช และห้อมภิเษกกับพระราชาธิดา ตามที่สัญญาไว้

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

จึงดำรัส / กับสมิง / (เลเลเลเล) / พระราม

อันสงคราม / รบพุ่ง / กู่กรุงศรี

เที่ยวที่ 2

เจ้ามีชัย / ชำนะ / (เลเลเลเล) / กับไพร่

ได้แก่กู่ / บุรี / เอาน้ำไว้

เที่ยวที่ 3

เราจะตั้ง / เป็นที่ / (เลเลเลเล) / อุปราช

มอบอำนาจ / ราชกิจ / น้อยใหญ่

เที่ยวที่ 4

เศกสม / พระธิดา / (เลเลเลเล) / ยาใจ

ตามสัญญา / ว่าไว้ / แต่เดิมที

ลักษณะคำประพันธ์กลอนสุภาพ 2 บท

เพลงพม่าโลม เป็นเพลงสำเนียงพม่า มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 4 เที่ยว ใช้คำร้อง เที่ยว ละ 1 บาท

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพม่าโลมแสดง ถึงการพูดเอาใจสมิงพระรามของพระเจ้ามณฑิยรทอง ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้ กระแสเสียงที่นุ่มนวลอ่อนโยน เพื่อให้รู้สึกถึงการเอาใจของพระเจ้ามณฑิยรทอง

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

		จึ่งดำรัส	กับสมิง	ได้ไ	เลเหล่	พระ	(อือฮือฮือ) ราม
----	ค 2	_ ฟ ฟ ร	_ ฟ ช ชล	_ ด ไล	ช ล _ ชฟ	_ _ ล	ชลชช _ ช

บรรทัดที่ 2

	(อือฮือฮือ)	อัน	สงคราม	รบ	ฟุง	กู่ กรุง	ศรี
----	_ ลช _ ริ	_ _ ช	_ _ ช ฟ	ช ร _ ม	_ รด _ _	_ รด _ ร	ด ร ม _ ม

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ)			
_ _ ช ริ	ค 3	----	----

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

		เจ้ามีชัย	ชำนาญ	ไล่ไล่	เลเหล่	กับไฟ-	รี
----	----	ฟ ร _ ฟ	_ _ ล ดัล	_ _ ดัล	ช ล _ ชฟ	_ ฟ _ ช	_ ช _ _

ท 2

บรรทัดที่ 2

		ได้ แก่	กู่	บุ	รี	เอาน้ำ	ไว้
----	----	_ ช _ ฟ	ชลชฟ ร	_ _ _ ร	_ ร _ _	_ ร _ รด	_ _ _ รม

บรรทัดที่ 3

(อือฮือฮือ)			
_ _ รมร	ค 4	----	----

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		เราจะตั้ง	เป็นที่	ไล่ไล่	เลเหล่	อุป-	ปราช
----	----	_ ฟ ฟ ร	_ ช _ ฟ	ล _ ดัล	ช ล _ ชฟ	_ _ _ ฟ	ลช _ ช ฟ

ท 3

บรรทัดที่ 2

		มอบ	อำนาจ	ราช-	ชกิจ	น้อย	ใหญ่
_ _ _ ช	----	_ _ _ ฟร	_ _ ฟ ฟ	_ ร _ ฟ	ฟ ร _ _	_ _ _ รม	_ _ _ รด

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ)			
_ _ _ มร	ค 5	----	----

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

		เศกสม	พระธิดา	ไล่ไล่	เลเหล่	ยา	ใจ
----	----	_ ร _ ฟ	_ ดัล ล	_ _ ดัล	ช ล _ ชฟ	_ _ _ ช	_ _ _ ช

ท 4

บรรทัดที่ 2

(อือฮือฮือ)		ตาม	สัญญา	ว่า	ไว้	แต่เดิม	ที่
_ _ ชล	ค 6	_ _ _ ช	ลชฟช ฟ	ชฟร _ ร	_ ค ม _ _	_ ค _ ร	_ _ _ ร

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตงค้ร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าโลม	ท่อนเดี่ยว	1	ค 1 –ค 3	3 วรรค
	ท่อนเดี่ยว	2	ค 4	1 วรรค
	ท่อนเดี่ยว	3	ค 5	1 วรรค
	ท่อนเดี่ยว	4	ค 6	1 วรรค

เขียนด้าเนนท้านอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าโลม	ท่อนเดี่ยว	1	ท 1	1 วรรค
	ท่อนเดี่ยว	2	ท 2	1 วรรค
	ท่อนเดี่ยว	3	ท 3	1 วรรค
	ท่อนเดี่ยว	4	ท 4	1 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

		จึงดำรง	กับสมิง	เล็เด	เลเหล่	พระ	(ชื่อชื่อ) ร
----		_ ฟ ฟ ร	_ ฟ ช ช ล	_ _ ด ี ล	ช ล _ ช ฟ	_ _ _ ล	ช ล ช _

บรรทัดที่ 2

	(ชื่อชื่อ)	อัน	สงคราม	รบ	ฟุง	กู่ กรุง	ศรี
----	ล ช _ ร	_ _ _ ช	_ _ ช ฟ	ช ร _ ม	_ ร ด	_ ร ด _ ร	ด ร ม _ ม

บรรทัดที่ 3

(ชื่อชื่อ)			
_ _ ช ร		----	----

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

		เจ้ามีชัย	ชำนาญ	เล็เด	เลเหล่	กับไฟ-	รี
----	----	ฟ ร _ ฟ	_ _ ล ด ี ล	_ _ ด ี ล	ช ล _ ช ฟ	_ ฟ _ ช	_ ช _ _

บรรทัดที่ 2

		ได้ แก่	กู่	บุ	รี	เอาหน้า	ไว้
----	----	_ ช _ ฟ	ช ล ช ฟ ร	_ _ _ ร	_ ร _ _	_ ร _ ร ด	_ _ _ ร ม

บรรทัดที่ 3

(ชื่อชื่อ)			
_ _ ร ม ร		----	----

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		เราจะตั้ง	เป็นที่	เล็เด	เลเหล่	อุป-	ปราช
----	----	_ ฟ ฟ ร	_ ช _ ฟ	ล _ ด ี ล	ช ล _ ช ฟ	_ _ _ ฟ	ล ช _ ช ฟ

บรรทัดที่ 2

		มอบ	อำนาจ	ราช-	ชกิจ	น้อย	ใหญ่
___ช	_____	___พร	__ฟฟ	ร_ฟ	ฟร__	___รม	___รด

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือ)			
___มร	7	_____	_____

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

		เศกสม	พระริดา	ไล่ไล	เลเหล่	ยา	ใจ
_____	_____	_ร_ฟ	_ดัลล	___ดัล	ซล_ซฟ	___ซ	___ซ

บรรทัดที่ 2

(ฮือฮือฮือ)		ตาม	สัญญา	ว่า	ไว้	แต่เดิม	ที่
___ซลซ	___ริ	___ซ	ลซฟซฟ	ซพร_ร	ด.ม. ___	___ร	___ร

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าโลม	ลักจังหวะ	3 5 9

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าโลม	กระทบ	1 6 8
	สะบัดเสียง	4 7
	เสียงนาสิก	2

เพลงที่ 26 เพลงแขกมอญบางขุนพรหม

บทร้องเพลงแขกมอญบางขุนพรหม

บัดนั้น

ฝ่ายสมเด็จพระรามงามศักดิ์ศรี

คิดอาลัยอยู่ในพระบุตรี

แต่แสรังทูลภูมิบายเบี่ยงไป

ความหมาย

สมเด็จพระรามผู้สง่างาม มีความพึงใจในพระราชนิดา แต่รู้สึกเจียมเนื้อเจียมตัว จึงแสรังทูล
บายเบี่ยงต่อพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1

บัดเคย / บัดนั้น

ฝ่ายสมิง / พระราม / งามศักดิ์ศรี

ท่อนที่ 2

คิดอาลัย / อยู่ใน / พระบุตรี

แต่แสรังทูล / ภูมิ / บายเบี่ยงไป

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 1 บท

เพลงแขกมอญบางขุนพรหม เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 3 ท่อน ในบทร้องละครชุดนี้ ชั้บ
ร้องเฉพาะท่อน 1 และ ท่อน 2 ชั้บร้องร้อง 1 เทียบ ท่อนที่ 1 ใช้คำร้อง 1 บาท ท่อนที่ 2 ใช้คำร้อง 1
บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1

2 / 2

3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2

3/2/3   3/2/3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงแขกมอญบาง
 ชุณพรมแสดงถึงความรู้สึกของสมิงพระรามที่มีต่อพระราชบิดาของพระเจ้ามณฑลเกียรติทอง แต่ไม่
 อยากรำผิดต่อบ้านเกิด ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่เข้มแข็งเพื่อให้ความรู้สึก
 ถึงความสง่างามของสมิงพระราม

2.2 การเอื้อน

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

							บัด	เอย
---	---						ดี่	รี้

บรรทัดที่ 2

		(เออ	เงอเออ	เอิง เยง	อื่อ อื่อ	อื่ออื่อ อื่อ)	บัด	นั (อื่ออื่อ
---	---	รี้	ซี้ ฟี้	รี้ ดี่	ซี้ ล	ซี้ ฟ ซี้ท	ดี่ท	ดี่ รี้ ดี่

บรรทัดที่ 3

อื่ออื่อ)		ฝ้าย	ส	(เออ	เหอเออเอิงเยง)	พระ	ราม (อื่ออื่ออื่อ)
ดี่ท	---	ดี่	รี้ รี้	ซี้	ล ซี้ ฟ รี้	ฟี่ ดี่	ดี่ รี้ ดี่

บรรทัดที่ 4

เออ	เออ	เฮอเออ เงอเออ	เออ เอย	อื่ออื่อ	อื่ออื่ออื่อ)	งามศักดิ์-	ศรี
ฟ	ซ	ลซ ดี่ ซ	ล ท	ล ท	ดี่ รี้ ดี่	ล ซ	ล ล

บรรทัดที่ 5

อื่ออื่อ)			
ดี่ซ	ค 3	---	---

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

(เอ๋อ)		เออ เออ	เฮอะเฮอะ) คิด	อาลัย	(ฮือ ฮือ	ฮือฮือ	ฮือ)	อยู่	ใน
___ ดี่	___ รั	___ ฟี	___ ฟี	___ รั	___ ดี่	___ ล	___ ฟี	___ ล	___ ฟี

บรรทัดที่ 2

(เง้อเออ	เฮอะเฮอะเงง เงง	เออเอ๋อ เออย	ฮือฮือฮือ ฮือ)			พระบุตร-	ตี	(ฮือฮือ
___ ดี่	___ ล	___ ฟี	___ ฟี	___ ล	___ ฟี	___ ฟี	___ ฟี	___ ดี่

บรรทัดที่ 3

ฮือฮือ)		แต่เสร้าง	ทูล	(เอ๋อ เออ	เฮ้อเฮอเองเงง	ฮือ)	ฏ	มี(ฮือฮือฮือ)
___ ดี่	___ ฟี	___ ดี่	___ ฟี	___ ฟี	___ ฟี	___ ฟี	___ ฟี	___ ดี่

บรรทัดที่ 4

(เอ๋อ	เออ	เฮอะเฮอเง้อ	เออ เออย	ฮือฮือ	ฮือฮือฮือ)	บายเบียง	ไป
___ ฟี	___ ฟี	___ ล	___ ดี่	___ ล	___ ฟี	___ ฟี	___ ฟี

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
แขกมอญ บางขุนพรหม	1	เที่ยว เดียว	ค 1 – ค 3	3 วรรค
	2	เที่ยวเดียว	ค 4 – ค 5	2 วรรค

__ ตั	_ รั ฟ	ซัฟ __ รั	ตั ตั __	_ ซ _ ล	_ ซฟ ล ซ	_ ตั _ ฟ	_ ซ __
-------	--------	-----------	----------	---------	----------	----------	--------

บรรทัดที่ 2

(ใจเออ)	เออะเอะเอิง เอง	เออเออ เอย	อ้ออ้ออ้อ อ้อ)			พระบุตร-	ตีรี (อ้ออ้อ)
__ ตั ล	ซลซ _ ล	_ ซฟ _ ซ	ล ซฟ _ ล	__ ตั	__ _	รั _ ท	_ ตั ตั รั

บรรทัดที่ 3

อ้ออ้อ)		แต่แส่ว้ง	ทูล	(เอ้อ เออ	เอ้อเออเองเอย	อ้อ)	ญ	มี(อ้ออ้ออ้อ)
__ ตั ฟ	__ _	_ ตั รั _ ท	ตั รั _ รั	ฟ _ ซ	ลั ซัฟ _ รั	ฟ _ ตั		ตั รั ตั

บรรทัดที่ 4

(เอ้อ	เออ	เออะเออเอ้อเออ	เออ เอย	อ้ออ้อ	อ้ออ้ออ้อ)	บายเบียง	ไป
__ _ ฟ	__ _ ซ	_ ลซ ตั ซ	_ ล _ ท	__ ล ท	ตั รั ตั __	_ ฟ _ ฟ	ซ _

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
แขกมอญ	เน้นเสียง	1
บางขุนพรหม	ลักจังหวะ	15

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
แขกมอญ	ครั้น	4
บางขุนพรหม	กระทบ	8
	สะบัดเสียง	7
	เอื้อนสามเสียง	3 11 13

	เสียงนาสิก	12
	กลืนเสียง	2 3 5 9 10 14

เพลงที่ 29 เพลงแขกมอญบางขุนพรหม ชั้นเดียว

บทร้องเพลงแขกมอญบางขุนพรหม ชั้นเดียว

ขอเดชะพระอาญาไม่พินเกล้า	อันข้าเจ้าต่ำศักดิ์ไม่มักใหญ่
มิกล้าเป็นเช่นเขยพระภูวนัย	ให้เจียมใจเจียมตัวกลัวบารมี
แต่สุดขัดทัดทานโองการตรัส	ด้วยเห็นชัดว่าพระโปรดเกล้าเกศี
จึงน้อมรับพระบรรหารโองการนี้	ขอแต่พระภูมิได้เมตตา
โปรดประทานสัญญาแก่ข้าบาท	มิให้ใครบังอาจเรียกตัวข้า
ว่าเซลดยัยยันห้วนวิญญาน์	ได้โปรดห้ามชาวพาราทุกคนไป
แม้ใครขึ้นเรียกข้าว่าเซลด	เปรียบเปรยเยาะหยันข้าวันไหน
ขอกราบบังคมลาคลาไคล	กลับเวียงชัยหงสาธานี
กับอึ่งขอประทานข้อสัญญา	แม้องค์ราชาภิราชเรื่องศรี
ยกกองทัพขึ้นมาราวี	ต่อตีอั้งวะพระนคร
ข้าไม่ขอต่อรบทั้งสองฝ่าย	ด้วยเจ้านายมีพระคุณมาแต่ก่อน
แม้ศึกอื่นหมิ่นมาไม่อาวรณ์	จะต่อกรรบสู้ผู้แผ่นดิน

ความหมาย

สมเด็จพระรามาธิบดีพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องว่า ตนเองเป็นชาติกำเนิดต่ำ มีความเจียมตัวว่าไม่ควรเป็นราชาบุตรเขย แต่ไม่อาจขัดพระราชโองการ จึงขอรับพระราชธิดาเป็นชายา

อนึ่ง สมิงพระรามทูลขอสัญญาจากพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง 2 ข้อคือ ข้อ 1. ขอให้พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องห้ามทุกคนในกรุงอังวะเรียกสมิงพระรามว่า เชลย หากผู้ใดเรียกสมิงพระรามว่าเชลยให้ได้ยิน จะขอกลับเมืองหงสาวดี ข้อ 2. หากพระเจ้าราชาธิราชแห่งหงสาวดี ผู้เป็นเจ้านายของสมิงพระราม ยกทัพมาตีกรุงอังวะ สมิงพระรามขอไม่เข้าร่วมรบด้วย เพราะเป็นผู้มีพระคุณ แต่ถ้าเป็นสงครามจากเมืองอื่น ตนยินดีจะอาสาช่วยรบเต็มที่

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

ขอเดชะ / พระอาญา / ไม่พั้นเกล้า	อันข้าเจ้า / ต่ำศักดิ์ / ไม่มักใหญ่
มิกล้ำเป็น / เชนเขย / พระภูวนัย	ให้เจียมใจ / เจียมตัว / กลัวบารมี

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

แต่สุดซัด / ทัดทาน / โองการตรัส	ด้วยเห็นซัด / ว่าพระโปรด / เกล้าเกศี
จึ่งน้อมรับ / พระบรรหาร / โองการนี้	ขอแต่ / พระภูมิ / ได้เมตตา

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

โปรดประทาน / สัญญา / แก่ข้าบาท	มิให้ใคร / บังอาจ / เรียกตัวข้า
ว่าเชลย / เย้ยหยัน / หวันวิญญูณณ์	ได้โปรดห้าม / ซาวพารา / ทุกคนไป

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

แม่นใคร / ขึ้นเรียก / ข้าว่าเชลย	เปรียบเปรย / เยาะหยัน / ข้าวันไหน
ขอกราบ / บังคมลา / คลาไคล	กลับเวียงชัย / หงสา / ธานี

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

กับอนึ่ง / ขอประทาน / ข้อสัญญา	แม่นองค์ / ราชาธิราช / เรื่องศรี
--------------------------------	----------------------------------

ยกกองทัพ / ขึ้นมา / ราวี

ต่อตี / อังวะ / พระนคร

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

เข้าไม่ขอ / ต่อรบ / ทั้งสองฝ่าย

ด้วยเจ้านาย / มีพระคุณ / มาแต่ก่อน

แผ่นดินอื่น / หมิ่นมา / ไม่อ่าวรณ์

จะต่อกร / รบสู้ / ภูแผ่นดิน

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 6 บท

เพลงแขกมอญบางขุนพรหม ขึ้นเดียว เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 3 ท่อน ในบทละครชุดนี้
 ขึ้นร้องเฉพาะท่อน 1 และ ท่อน 2 ขึ้นร้องร้อง 3 เทียบ ท่อนที่ 1 ใช้คำร้อง 1 บท ท่อนที่ 2 ใช้คำร้อง 1
 บท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

3 / 3 / 3   3 / 2 / 3

3 / 2 / 3   3 / 2 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

3 / 2 / 3   3 / 3 / 3

3 / 3 / 3   2 / 3 / 3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

3 / 2 / 3   3 / 2 / 3

3 / 2 / 3   3 / 3 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

2/2/3   2/2/3

2/3/2   3/3/2

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

3/3/3   2/4/2

3/2/2   2/2/3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

3/2/3   3/3/3

3/2/3   3/2/3

2. การขับร้อง**2.1 อารมณ์ในบทร้อง**

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงแขกมอญบางขุนพรหม ชั้นเดียว แสดงถึงการกราบทูตของสมเด็จพระรามต่อพระเจ้ามณเฑียรทอง ฉะนั้นการขับร้องของครุศรีวิชัยจึงใช้กระแสดเสียงที่เข้มแข็ง เพื่อให้รู้สึกถึงความเด็ดเดี่ยว หนักแน่นของสมเด็จพระราม

2.2 การเอื้อน

เทียวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ขอเดชะ	พระอาญา	ไม่พิน	เกล้า	อินข้าเจ้า	ต่ำศักดิ์	ไม่มัก	ใหญ่
ล ช _ ล	_ ล ช ช	_ ดืท _ พื	_ รื ดืทริ	_ ดื ดืท ดื	_ ท _ ท	_ ดืช _ ดื	_ ช _

มิกล้าเป็น	เช่นเขย	พระภู-	วไนย	ให้เจียมใจ	เจียมตัว	กลัวบา-	รมี
ดื ดืช _ ท	_ ดืท _ ดื	_ _ ดื ท	ท ท _ _	ช พ _ ช	_ ช _ ช	_ ช _ ช	ช ช _ _

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

แต่สุดซัด	ตัดทาน	โองการ	ตรัส	ด้วยเห็นชัด	ว่าพระโปรด	เกล้าเก-	คี
ดื ท _ ดื	_ รื _ ดื	_ ซ _ ซ	_ ฟ _	ซ พ ล	_ ล ซ พ	_ ท _ ดื	_ รื _ ดืท

ค 2

บรรทัดที่ 2

จึงน้อมรับ	พระบรรหาร	โองการ	นี้	ของแต่	พระภู มี	ได้เมต-	ตา
รื ฟ _ ฟ	_ ฟ รื ฟ	_ ดื _ ดื	_ รื _ ดืท	_ ทดื _ ซ	ดื ท _ ท	_ ซพ _ ซ	_ ซ _

ค 3

เที๊ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

โปรดประทาน	สัญญา	แก่ข้า	บาท	มิให้ใคร	บังอาจ	เรียกตัว	ข้า
_ ฟ ซ ซ	_ ลดื _ ซ	_ ท _ ดื	_ ดื _ รื	_ ฟ ท ดื	_ ดื _ ท	_ ดื _ ซท	_ ทซ _ ดืท

ค 4

บรรทัดที่ 2

ว่าเซलय	เขี้ยหยัน	หวันวิญ-	ญาณ์	ได้โปรดห้าม	ชาวพารา	ทุกคน	ไป
_ ดท รื รื	_ ฟ _ รืฟ	_ ท _ ดื	_ ดื รืดืท	ดื ซ _ ดื	_ ท ท ท	_ ฟ _ ซ	_ ซ _

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

แม่นใคร	ขึ้นเรียก	ข้า ว่า	เซलय	เปรียบเปรย	เยาะหยัน	ข้าวัน	เหน
_ รื _ ดื	_ ทดื _ ซฟ	_ ซฟ _ ฟ	ซ ซ _	_ ฟ _ ซ	_ ฟรื _ ฟ	_ ท _ ดื	_ ดื รืดืท

ค 5

บรรทัดที่ 2

ขอกราบ	บังคมลา	คลา	ไคล	กลับเวียงชัย	หงสา	ธา	นี้
_ ฟ _ ดื	รื รื _ รื	_ _ _ ดื	_ ดื รืดืท	ซ ท _ ท	_ ทดื _ ดื	_ _ _ ซ	_ ซ _

เที่ยวที่สาม

ตอนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ก็บอ ^๑ นี่ง	ขอ ^๒ ประท ^๓ น	ข้อ ^๔ สั ^๕ ญ- ^๖	ญา	แม่ ^๗ นง ^๘ ศ ^๙ ร ^{๑๐} า ^{๑๑} ชา	อิ ^{๑๒} ร ^{๑๓} า ^{๑๔} ช	เร ^{๑๕} ื่อ ^{๑๖} ง	ศ ^{๑๗} รี
ฟ _ ช ฟ	_ ล ช ช	_ ด ^๑ ท ^๒ _ ร ^๓ ี ^๔ ฟ ^๕	_ ร ^๖ _ _	ฟ ^๗ ร ^๘ ร ^๙ ร ^{๑๐}	_ _ ฟ ^{๑๑} ร ^{๑๒}	ด ^{๑๓} _ ด ^{๑๔}	_ ด ^{๑๕} ร ^{๑๖} ด ^{๑๗} ท

ค 6

ค 7

บรรทัดที่ 2

ยก ^๑ ก ^๒ อง ^๓ ท ^๔ ัพ	ซึ ^๕ น ^๖ มา	รา	วี	ต่อ ^๗ ตี	อ ^๘ ัง ^๙ วะ	พระ	นคร
ด ^๑ ท ^๒ _ ด ^๓	_ ด ^๔ ช ^๕ _ ท	_ _ _ ท	_ ท _ _	_ ฟ ^๗ _ ช	_ ช ^๘ _ ล	_ _ _ ล	ช ^{๑๐} ช ^{๑๑} _ _

ตอนที่ 2

บรรทัดที่ 1

จะ ^๑ ไม่ ^๒ ขอ	ต่อ ^๓ ร ^๔ บ	ทั้ง ^๕ สอง	ฝ่าย	ด้วย ^๗ เจ ^๘ ้าน ^๙ าย	มี ^{๑๐} พระ ^{๑๑} คุณ	มา ^{๑๒} แต่	ก่อน
ด ^๑ ท ^๒ _ ร ^๓ ี ^๔ ด ^๕	_ ช ^๖ _ ด ^๗	_ ช ^๘ ฟ ^๙ _ ล	_ ช ^{๑๐} ฟ ^{๑๑} _ ช	ล ^{๑๒} ฟ ^{๑๓} _ ช	_ ด ^{๑๔} ร ^{๑๕} ี ^{๑๖} ด ^{๑๗}	_ ท ^{๑๘} _ ฟ ^{๑๙} ท	_ ฟ ^{๒๐} ช ^{๒๑} _ _

บรรทัดที่ 2

แม่ ^๑ ศ ^๒ ี ^๓ ก ^๔ อน	หม ^๕ ็น ^๖ มา	ไม่ ^๗ อา-	ว ^๘ ร ^๙ ณ	จะ ^{๑๐} ต่อ ^{๑๑} กร	ร ^{๑๒} บ ^{๑๓} ส ^{๑๔} ู่	ก ^{๑๕} ู้ ^{๑๖} แผ ^{๑๗} ่น	ดิ ^{๑๘} น
ฟ ^๑ ี ^๒ ด ^๓ _ ด ^๔	_ ด ^๕ _ ร ^๖ ี	_ ท ^๗ _ ด ^๘	_ ด ^๙ ร ^{๑๐} ี ^{๑๑} ด ^{๑๒} ท	ล ^{๑๓} ช ^{๑๔} _ ล	_ ด ^{๑๕} _ ฟ	_ ช ^{๑๖} ฟ ^{๑๗} _ ฟ	_ _ _ ช

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตักแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
แขกมอญ	1	1	ค 1	1 วรรค
บางขุนพรหม	2	1	ค 2 – ค 3	2 วรรค
ชั้นเดียว	1	2	ค 4	1 วรรค
	2	2	ค 5	1 วรรค
	1	3	ค 6 – ค 7	2 วรรค
	2	3	ไม่พบ	-

เขียนดำเนินทำนอง

ไม่พบเขียนดำเนินทำนอง

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

		1	2			3	
ขอเดชะ	พระอาญา	ไม่พิน	เกล้า	อันข้าเจ้า	ต่ำศักดิ์	ไม่มัก	ใหญ่
ล ช _ ล	_ ล ช ช	_ ดืท _ พื	_ ริ ดืท	_ ดื ดืท ดื	_ ท _ ท	_ ดืช _ ดื	_ ช _

มิกล้าเป็น	เช่นเขย	พระภู-	วโนย	ให้เจียมใจ	เจียมตัว	กลัวบา-	รมี
ดื ดืช _ ท	_ ดืท _ ดื	_ _ ดื ท	ท ท _ _	ช พ _ ช	_ ช _ ช	_ ช	ช ช _

4

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

แต่สุดซัด	ตัดทาน	โองการ	ตรัส	ด้วยเห็นชัด	ว่าพระโปรด	เกล้าเเก-	ศี
ดื ท _ ดื	_ รื _ ดื	_ ซ _ ซ	_ ฟ _	ซ ฟ _ ล	_ ล ซ ฟ	_ ท _ ดื	รื _ ดื ท

5

6

บรรทัดที่ 2

จึงน้อมรับ	พระบรรหาร	โองการ	นี้	ของแต่	พระภู มี	ได้เมต-	ตา
รื ฟ _ ฟ	_ ฟ รื ฟ	_ ดื _ ดื	_ รื _ ดื ท	_ ท ดื _ ซ	ดื ท _ ท	_ ซ ฟ _ ซ	_ ซ _

เที๋ยวที่่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

โปรดประทาน	สัญญา	แก่ข้า	บาท	มิให้ใคร	บังอาจ	เรียกตัว	ข้า
_ ฟ ซ ซ	_ ล ดื _ ซ	_ ท _ ดื	_ ดื _ รื	_ ฟ ท ดื	_ ดื _ ท	_ ดื _ ซ ท	_ ท ซ _ ดื ท

7

8

บรรทัดที่ 2

ว่าเซलय	เขี้ยหยัน	หวันวิญ-	ญาณ์	ได้โปรดห้าม	ชาวพารา	ทุกคน	ไป
_ ดื ท รื รื	_ ฟ _ รื ฟ	_ ท _ ดื	_ ดื รื ดื ท	ดื ซ _ ดื	_ ท ท ท	_ ฟ _ ซ	_ ซ _

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

แ่งนใคร	ขึ้นเรียก	ข้า ว่า	เซलय	เปรียบเปรย	เยาะหยัน	ข้าวัน	ไหน
_ รื _ ดื	_ ท ดื _ ซ ฟ	_ ซ ฟ _ ฟ	ซ ซ _	_ ฟ _ ซ	_ ฟ รื _ ฟ	_ ท _ ดื	_ ดื รื ดื ท

9

บรรทัดที่ 2

ขอกทราบ	บังคมลา	คลา	ไคล	กลับเวียงชัย	หงสา	ธา	นี้
_ ฟ _ ดื	รื รื _ รื	_ _ _ ดื	_ ดื รื ดื ท	ซ ท _ ท	_ ท ดื _ ดื	_ _ _ ซ	_ ซ _

เที่ยวที่สาม

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ก็บอ ^๑ นี่ง	ขอประท ^๑ าน	ข้อสั ^๑ ญ-	ญา	แม ^๑ นองคร ^๑ าชา	ธ ^๑ ิราช	เร ^๑ ือง	ศ ^๑ รี
ฟ _ ซ ฟ	_ ล ซ ซ	_ ด ^๑ ท _ ร ^๑ ี	_ ร ^๑ ี _ _	ฟ ^๑ ร ^๑ ี ร ^๑ ี	_ _ ฟ ^๑ ร ^๑ ี	_ ด ^๑ ท _ ด ^๑	_ ด ^๑ ร ^๑ ี ด ^๑ ท

บรรทัดที่ 2

ยกกอง ^๑ ทัพ	ซึ ^๑ นมา	รา	วี	ต่อ ^๑ ตี	อ ^๑ ังวะ	พระ	นคร
ด ^๑ ท _ ด ^๑	_ ด ^๑ ซ _ ท	_ _ _ ท	_ ท _ _	_ ฟ _ ซ	_ ซ _ ล	_ _ _ ล	ซ ซ _ _

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

จะไม่ ^๑ ขอ	ต่อ ^๑ รบ	ทั้ง ^๑ สอง	ฝ่าย	ด้วย ^๑ เจ้านาย	มี ^๑ พระคุณ	มา ^๑ แต่	ก่อน
ด ^๑ ท _ ร ^๑ ี ด ^๑	_ ซ _ ด ^๑	_ ซฟ _ ล	_ ซฟ _ ซ	ล ฟ _ ซ	_ ด ^๑ ร ^๑ ี ด ^๑	_ พท	_ ฟซ _ _

บรรทัดที่ 2

แม่ ^๑ ศึก ^๑ อื่น	หม ^๑ ินมา	ไม่ ^๑ อา-	ว ^๑ รณ	จะ ^๑ ต่อ ^๑ กร	รบ ^๑ สู้	ก ^๑ ู้ ^๑ แผ ^๑ ่น	ดิ ^๑ น
ฟ ^๑ ี ด ^๑ _ ด ^๑	_ ด ^๑ _ ร ^๑ ี	_ ท _ ด ^๑	_ ด ^๑ ร ^๑ ี ด ^๑ ท	ล ซ _ ล	_ ด ^๑ _ ฟ	_ ซฟ _ ฟ	_ _ _ ซ

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
แขกมอญ	เน้นเสียง	1 7 8 9 11
บางขุนพรหม	ประคบเสียง	2 5 10
ชั้นเดียว	ลักจังหวะ	3 4 6

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

ไม่พบเทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลงที่ 28 เพลงปรมัย

บทร้องเพลงปรมัย

เมื่อนั้น	จอมอั้งวะขึ้นชมสมถวิล
โองการตรัสตอบว่าอย่าราคะิน	เรามีให้ได้ยินคำหยาบคาย
การเพียงนี้เรายินดีให้สัญญา	ตามวาจาเจ้าประสงค์จ้านงค์หมาย
แม้ใครเอ่ยคำเชลยโทษถึงตาย	จะป่าวร้องหญิงชายทั่วบุรี

ความหมาย

พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องมีความยินดี ตอบรับคำขอของสมิงพระรามทุกประการ และสั่งต่อไปว่า ถ้าผู้ใดเรียกสมิงพระรามพระรามว่าเชลย ผู้นั้นมีโทษถึงตาย

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

เมื่อเอ่ย / เมื่อนั้น

จอมอั้งวะ / (จอมอั้งวะ) / ขึ้นชม / สมถวิล

เที่ยวที่ 2

โองการตรัส / ตอบว่า / อย่าราคะิน

เรามีให้ / (เรามีให้) / ได้ยิน / คำหยาบคาย

เที่ยวที่ 3

การเพียงนี้ / เรายินดี / ให้สัญญา

ตามวาจา / (ตามวาจา) / เจ้าประสงค์ / จ้านงค์หมาย

เที่ยวที่ 4

แม่นไครเอ๋อ / คำเซलय / โทษถึงตาย

จะปาวร้อง / (จะปาวร้อง) / หญิงชาย / หัวบุรี

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 2 บท

เพลงปรมัย เป็นเพลงสำเนียงพม่า มีท่อนเดียว ชั้บร้องทั้งหมด 4 เที่ยว ใช้คำร้อง เที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 2

3 / (3) / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3

3 / (3) / 2 / 3

เที่ยวที่ 3

3 / 3 / 3

3 / (3) / 3 / 3

เที่ยวที่ 4

3 / 3 / 3

3 / (3) / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงปรบมัยแสดงถึงความยินดีของพระเจ้ามณเฑียรทอง ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสดเสียงที่ดังแต่ไม่รุนแรงกระแทกกระทั้น เพื่อให้รู้สึกถึงดีใจของพระเจ้ามณเฑียรทอง

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

						เมื่อ	เคย
---	---	---	---	ท 1	---	__ล	ช ลท _ท

บรรทัดที่ 2

		(เออ เอ๋อ	เอ็ง เงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	เมื่อ	นั่น
---	---	_ท _ม	_ท ร็ล	__ม ฟ	_มร _มช	__ลช	__ลท

บรรทัดที่ 3

	(อือฮือ	อือฮือ)		
__ล ท	__ลช	ค 1	---	---

บรรทัดที่ 4

		จอม	อั้งวะ	จอม	อั้งวะ	ซึน	ทม
---	---	__ท	__ท ร็	__ท	__ท ร็	__ลช	_ลท _ท

บรรทัดที่ 5

		(เออ เอ๋อ	เอ็ง เงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	สม	ถวิล
__ท ร็ท	---	_ท _ม	_ท ร็ล	__ม ฟ	_มร _มช	__ลร็	__ล ล

บรรทัดที่ 6

(อ้อ อ้อ)	อ้อ อ้อ	ค 2	
_ ล ท	_ ลช		

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

		โองการ	ตรัส	(อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ)	ตอบ	ว่า	
		_ ช _ ช		ช _ ลช	พ มร _ ช	_ ล	_ ทริ _ ลช

บรรทัดที่ 2

(อ้อ)	(เออ เออ	เอิง เงย	อ้อ อ้อ	อ้อ อ้อ อ้อ)	อย่าว่า	คิน
_ ลท	ท _ ม	_ ท ริ ล	_ ม ฟ	_ มร _ มช	_ ช _ ล	_ ล

บรรทัดที่ 3

_ ท	_ ลช		

บรรทัดที่ 4

		เรา	มิให้	เรา	มิให้	ได้	ยิน
		_ ท	_ ริ ลช	_ ท	_ ริ ลช	_ ล	ช ลท _ ท

บรรทัดที่ 5

		(เออ เออ	เอิง เงย	อ้อ อ้อ	อ้อ อ้อ อ้อ)	คำหยาบ	คาย
_ ทริท		_ ท _ ม	_ ท ริ ล	_ ม ฟ	_ มร _ มช	_ ลช	_ ล

บรรทัดที่ 6

(อ้อ อ้อ)	อ้อ อ้อ	ค 5	
_ ล ท	_ ลช		

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		การเพียง	น	(คือ คือ คือคือ คือ)	เรา	ยินดี
----	----	_ช_ช	__ชล	ช_ลช	พ มร_ช	__ล_ททท

ท 6

บรรทัดที่ 2

		(เออ เออ	เอิง เงย	คือคือ	คือคือ คือ)	ให้	สัญญา
----	----	_ท_ม	_ท รืล	__มฟ	_มร_มช	__ลช	__ลทล

ท 7

บรรทัดที่ 3

	(คือ คือคือ)		
__ท	_ลช	ค 6	----

บรรทัดที่ 4

		ตาม	วาคา	ตาม	วาคา	เจ้า	ประสงค์
----	----	__ท	__ทท	__ท	__ทท	__ลช	ลท_ทท

บรรทัดที่ 5

		(เออ เออ	เอิง เงย	คือคือ	คือคือ คือ)	จำนง	หมาย
__รืท	----	_ท_ม	_ท รืล	__มฟ	_มร_มช	__ลล	__ล

ท 8

บรรทัดที่ 6

	(งือฮือฮือ	ฮือฮือ	
__รืล	ทลช	ค 7	----

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

		แม่นใคร	เอ่ย	(คือ คือ คือคือ คือ)	คำ	เชลย
----	----	_ล_ช	_ชม_ช	__ลช	พ มร_ช	__ล_ชททท

ท 9

บรรทัดที่ 2

		(เออ เอ๋อ	เอ็ง เงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	โทษถึง	ตาย
---	---	_ท_ม	_ท_รืล	_ม_ฟ	_มร_มช	_ลช_ล	_รื_ล

บรรทัดที่ 3

(อือ	อือฮือ)		
---	---	ค 8	---

บรรทัดที่ 4

		จะป่าว	ร็อง	จะป่าว	ร็อง	หญิง	ชาย
---	---	_ท_	ทรี	_ท_ล	_ทรี	_ท_ทรี	_ท

บรรทัดที่ 5

		(เออ เอ๋อ	เอ็ง เงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	ทัว	บุรี
---	---	_ท_ม	_ท_รืล	_ม_ฟ	_มร_มช	_ลช	_ล_ล

บรรทัดที่ 6

(อือฮือ	อือฮือ)		
_ลท	_ลช	ค 9	---

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ปรมัย	ท่อนเดียว	1	ค 1- ค 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 3 - ค 5	2 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ค 6 - ค 7	2 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ค 8 - ค 9	2 วรรค

เงื่อนไขดำเนินงาน

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ปรมัย	ท่อนเดียว	1	ท 1 – ท 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 3 – ท 5	3 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ท 6 – ท 8	3 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 9 – ท 11	3 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

						เมื่อ	เคย
---	---	---	---	1	---	---	ช ลท _ ท

บรรทัดที่ 2

		(เออ เอ๋อ	เอิง เงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	เมื่อ	นั้น
---	---	_ ท _ ม	_ ท รื ล	_ ม ฟ	_ มร _ มช	---	ลช _ ลท

บรรทัดที่ 3

	อือฮือ	อือฮือ)		
---	ล ท	ลช _	2	---

บรรทัดที่ 4

		จอม	อังกะ	จอม	อังกะ	ขึ้น	ทม
---	---	_ ท	_ ท รื	_ ท	_ ท รื	---	ลช _ ลท _ ท

บรรทัดที่ 5

		(เออ เอ๋อ	เอิง เงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	สม	ถวิล
_ ท รื	---	_ ท _ ม	_ ท รื ล	_ ม ฟ	_ มร _ มช	---	ล รื _ ล ล

4

บรรทัดที่ 6

(ชื่อชื่อ)	ชื่อชื่อ	5	
_ ล ท	_ ลช		

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

		โองการ	ตรัส	(ชื่อชื่อ ชื่อชื่อชื่อ)	ตอบ	ว่า
		_ ช _ ช	_ _ ม	ช _ ลช	พ มร _ ช	_ _ ล / _ ทริ _ ลช

บรรทัดที่ 2

(ชื่อ)		(เออ เออ	เอิง เงย	ชื่อชื่อ	ชื่อชื่อ ชื่อ)	อย่าว่า	คืน
_ _ ลท		_ ท _ ม	_ ท ริ ล	_ _ ม ฟ	_ มร _ มช	ช _ ล	_ _ _ ล

บรรทัดที่ 3

_ ท	_ ลช		

บรรทัดที่ 4

		เรา	มิให้	เรา	มิให้	ได้	ยिन
		_ ท	_ _ ริ ลช	_ _ ท	_ _ ริ ลช	_ _ ล	ช ลท _ ท

บรรทัดที่ 5

		(เออ เออ	เอิง เงย	ชื่อชื่อ	ชื่อชื่อ ชื่อ)	คำหยาบ	คาย
_ _ ทริท		_ ท _ ม	_ ท ริ ล	_ _ ม ฟ	_ มร _ มช	_ _ ลช	_ _ _ ล

บรรทัดที่ 6

(ชื่อชื่อ)	ชื่อชื่อ	11	
_ ล ท	_ ลช		

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		การเพียง	น	(คือ ฮือ ฮือฮือ ฮือฮือ)	เรา	ยินดี
---	---	_ช_ช	___ชล	ช_ลช	พ มร_ช	___ล_ททท

12

บรรทัดที่ 2

		(เออ เอ่อ	เอิง เงย	อือฮือ	อือฮือ ฮือ)	ให้	สัญญา
---	---	_ท_ม	_ท รืล	_มฟ	_มร_มช	___ลช	___ลทล

บรรทัดที่ 3

	(ฮือ	ฮือฮือ)		
---	ท	_ลช		---

13

14

บรรทัดที่ 4

		ตาม	วาจา	ตาม	วาจา	เจ้า	ประสงค์
---	---	_ท	_ทท	---	ทท	___ลช	ลท_ทท

15

บรรทัดที่ 5

		(เออ เอ่อ	เอิง เงย	อือฮือ	อือฮือ ฮือ)	จำนง	หมาย
_รืท	---	_ท_ม	_ท รืล	_มฟ	_มร_มช	___ลล	___ล

บรรทัดที่ 6

	(งือฮือฮือ	ฮือฮือ)		
---	_รืล	ท ลช		---

16

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

		แม่นใคร	เคย	(คือ ฮือ ฮือ	ฮือฮือ ฮือ)	คำ	เซलय
---	---	_ล_ช	_ชม_ช	___ลช	พ มร_ช	___ล_ช	ททท

17

บรรทัดที่ 2

		(เออ เอ่อ	เอิง เงย	อือฮือ	อือฮือ ฮือ)	โทษถึง	ตาย
---	---	_ท_ม	_ท รืล	_มฟ	มร_มช	_ลช_ล	_รื_ล

18

บรรทัดที่ 3

(ฮือ ฮือฮือ)			
__ ท	__ ลช	19	

บรรทัดที่ 4

		จะป่าว	ร้อง	จะป่าว	ร้อง	หญิง	ชาย
_____	_____	__ ท ล	__ ทรี	ท __ ท ล	__ ทรี	ท __ ทรี	__ ท

บรรทัดที่ 5

		(เออ เออ	เอ็ง เงย	ฮือฮือ	ฮือฮือ ฮือ)	ทัว	ปรี
_____	_____	__ ท __ ม	__ ท รี่ ล	__ ม ฟ	__ มร __ ลช	__ ลช	__ ล ล

บรรทัดที่ 6

(ฮือฮือ	ฮือฮือ)		
__ ลท	__ ลช	22	

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ปรมัย	เน้นเสียง	3 9 20

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ปรมัย	เอื้อนสามเสียง	2 5 8 11 14 16 19 22
	กลืนเสียง	1 4 6 7 10 12 13 15 17 18

เพลงที่ 29 เพลงพม่าเกษม

บทร้องเพลงพม่าเกษม

สั่งเสร็จเสด็จหลังน้ำประสาท	แต่อุปราษและธิดามารศรี
ฝ่ายว่าองค์พระเสาวนีย์	ทรงยินดีตรัสอวยอำนวยชัย
ให้นั่งเหนือกองสุวรรณหิรัญเวียง	ตามอย่างเป็ยงประเพณีพิธิไสย
พร้อมพระราชวงศาเสนาใน	สั่งโหรจุดเทียนชัยติดแว่นเวียน

ความหมาย

เมื่อพระเจ้าอู่ฝรังมั่งฮ่องรับสั่งเสร็จแล้ว จึงรดน้ำประสาทแก่พระมหาอุปราษและพระราชธิดา พระมเหสีของพระเจ้าอู่ฝรังมั่งฮ่องอวยพรว่าให้ทั้งสองร่ำรวยเหมือนนั่งบนกองเงินกองทองตามอย่างพิธิโบราณ ทั้งเหล่าเชื้อพระวงศ์ เสนาบดีก็อยู่ในพิธินั้น เมื่อพร้อมแล้ว จึงให้โหรจุดเทียนชัยที่แว่นเทียนเพื่อทำการเวียนเทียน

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

สั่งเสร็จ / เสด็จหลัง / เลเลเลเลเลเลเลเล / น้ำประสาท
แต่อุปราษ / และธิดา / แต่อุปราษ / และธิดา / เลเลเลเลเลเลเลเล / มารศรี

เที่ยวที่ 2

ฝ่ายว่า / องค์พระ / เลเลเลเลเลเลเลเล / เสาวนีย์
ทรงยินดี / ตรัสอวย / ทรงยินดี / ตรัสอวย / เลเลเลเลเลเลเลเล / อำนวยชัย

เที่ยวที่ 3

ให้[่]นั่ง[่]เหนือ / กอง[่]สุวรรณ / เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่] / หิริ[่]ญ[่]เร[่]ียง

ตาม[่]อย่าง[่]เ[่]ียง / ประ[่]เพ[่]ณี / ตาม[่]อย่าง[่]เ[่]ียง / ประ[่]เพ[่]ณี / เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่] / พิ[่]ธิ[่]ไส[่]ย

เที่ยวที่ 4

พร[่]้อม[่]พระ[่]ราช / วง[่]ศา / เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่] / เ[่]สนา[่]ใน

สั่ง[่]โห[่]ร[่]จุด / เท[่]ียน[่]ชัย / สั่ง[่]โห[่]ร[่]จุด / เท[่]ียน[่]ชัย / เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่]เล[่] / ตี[่]ด[่]แ[่]ว[่]น[่]เท[่]ียน

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 2 บท

เพลงพม่าเกษม เป็นเพลงสำเนียงพม่า มี 1 ท่อน ชั้บร้อง 4 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 3 / 9 / 3   4 / 3 / 4 / 3 / 9 / 3

เที่ยวที่ 2

2 / 2 / 9 / 3   3 / 2 / 3 / 2 / 9 / 3

เที่ยวที่ 3

3 / 3 / 9 / 3   3 / 3 / 3 / 3 / 9 / 3

เที่ยวที่ 4

3 / 2 / 9 / 3   3 / 2 / 3 / 2 / 9 / 3

2. การขบِّร้อง

2.1 อารมณีนบขบِّร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพม่าเกษมกล่าวถึงพิธีแต่งงานของสมเด็จพระรามาธิบดีกับพระราชธิดา ฉะนั้นการขบِّร้องของครูศิริ วิชาเวทจึงใช้กระแสเสียงที่นุ่มนวล เพื่อให้รู้สึกถึงความงดงามของพิธีนั้น

2.2 การเอื้อน

เท่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

	สั่งเสด็จ	เสด็จ	หลัง	เลเลเล	เลเล เล	เลเลเลน้ำ	ประสาท
----	ค 1	ดล	ล	ฟฟฟ	ชลช	พมรรรม	รร

บรรทัดที่ 2

แต่อุป	ปราช	และธ-	ดา	แต่อุป	ปราช	และธ-	ดา
ด	มรด	ลท	ล	ด	มรด	ลท	ล

บรรทัดที่ 3

เลเลเล	เลเล เล	เลเลเลมา	วศิริ	(จ้ออ้ออ้ออ้อ)			
ฟฟฟ	ชลช	พมรร	รร	ชรมรด	----	----	----

เท่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

	ฝ่ายว่า	องค์	พระ	เลเลเล	เลเล เล	เลเลเลเสา-	วณีย์
----	ค 4	ล	ร	ฟฟฟ	ชลช	พมรรรม	รร

บรรทัดที่ 2

ทรงยีน	ดี	ตรัส	อวย	ทรงยีน	ดี	ตรัส	อวย
ร	มรด	ลท	ล	ร	มรด	ลท	ล

ค 5

บรรทัดที่ 3

เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล	อำนาจชัย	(จื่อฮือฮือฮือ)			
ฟ ฟ ฟ	ช ล _ช	ฟ ม ร	ร ร _ร	_รม _ร	ค 6	----	----

ท 4

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

	ให้นั่งเหนือ	กอง	สุวรรณ	เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล	หิรัญเวียง
----	ดัด	ฟ _ด	ดัด	_ฟ ฟ ฟ	ช ล _ช	ฟ ม ร	ร ร _ร

ท 5

ค 7

บรรทัดที่ 2

ตามอย่าง	เยียง	ประเพ	ณี	ตามอย่าง	เยียง	ประเพ	ณี
_ร _ด	มรด	_ลท	_ลด	_ร _ด	มรด	ช ล ท	_ลด

ท 6

ค 8

บรรทัดที่ 3

เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล	อำนาจชัย	(จื่อฮือฮือฮือ)			
_ฟ ฟ ฟ	ช ล _ช	ฟ ม ร	ม ร _ร	_รม _รด	ค 9	----	----

ท 7

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

	พร้อมพระราช-	ชวง	ศา	เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล	เสนาใน
----	_ร ร ด	ล ด ด	_ร ฟ ด	_ฟ ฟ ฟ	ช ล _ช	ฟ ม ร	ร ฟ ร _ร

ค 10

บรรทัดที่ 2

สั่งโหร	พูด	เทียบ	ชัย	สั่งโหร	จุด	เทียบ	ชัย
_ด _ร	มรด	_ลท	_ลด	_ด _ร	มรด	_ลท	_ลด

ค 11

บรรทัดที่ 3

เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล	ติดฉนวนเวียน	(จื่อฮือฮือฮือ)			
_ฟ ฟ ฟ	ช ล _ช	ฟ ม ร	ด ร ด _ร	_รม _รด	ค 12	----	----

ท 8

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าเกษม	ท่อนเดียว	1	ค 1- ค 3	3 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 4 - ค 6	3 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ค 7 - ค 9	3 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ค 10 - ค 12	3 วรรค

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าเกษม	ท่อนเดียว	1	ท 1 - ท 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 3 - ท 4	2 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ท 5 - ท 6	2 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 7 - ท 8	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

	สังเสริจ	เสด็จ	หลัง	เลเลเล	เลเล เล	เลเลเลน้ำ	ประสาท
----	_ ล _ ล	_ _ ค ล	_ ล _ ค	_ ฟ ฟ ฟ	ช ล _ ช	พ ม ร ร ม	_ _ ร ค

บรรทัดที่ 2

แต่อุป-	ปราท	และริ-	ดา	แต่อุป-	ปราท	และริ-	ดา
_ ดิ _ ดิ	มิริดิ ดิ ช	_ _ ล ท	_ ลดิ _ _	_ ดิ _ ดิ	มิริดิ ดิ ช	_ _ ล ท	_ ลดิ _ _

บรรทัดที่ 3

เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล มา-	รศรี	(งือฮือฮือฮือ)			
_ ฟ ฟ ฟ	ช ล _ ช	ฟ ม ร ร	_ _ ร ร	ร ม ร ด	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

	ฝ่ายว่า	องค์	พระ	เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล เสา-	วนีย์
_ _ _ _	_ ล _ ดิ	_ ดิ	_ ริ _ ดิ	_ ฟ ฟ ฟ	ช ล	ฟ ม ร ร ม	_ _ ร ร

บรรทัดที่ 2

ทรงยिन	ดี	ตรัส	อวย	ทรงยिन	ดี	ตรัส	อวย
_ ริ _ ริ	มิริดิ ดิ	ช ล ท	_ ลดิ _ _	_ ริ _ ริ	มิริดิ ดิ	ช ล ท	_ ลดิ _ _

บรรทัดที่ 3

เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล	อำนาจชัย	(ฮือฮือฮือ)			
_ ฟ ฟ ฟ	ช ล _ ช	ฟ ม ร _	ร ร _ ร	_ ม _ ร ด	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

	ให้นั่งเหนือ	กอง	สุวรรณ	เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล	หิริญเรียง
_ _ _ _	ดิ ล _ ดิ	_ ฟ _ ดิ	ดิ ดิ _ _	_ ฟ ฟ ฟ	ช ล _ ช	ฟ ม ร _	ร ร _ ร

บรรทัดที่ 2

ตามอย่าง	เยียง	ประเพ	ณี	ตามอย่าง	เยียง	ประเพ	ณี
_ ริ _ ดิ	มิริดิ ดิ	ช ล ท	_ ลดิ _ _	_ ริ _ ดิ	มิริดิ ดิ	ช ล ท	_ ลดิ _ _

บรรทัดที่ 3

เลเลเล	เลเล่ เล	เลเลเล	อำนาจชัย	(ฮือฮือฮือฮือ)			
_ ฟ ฟ ฟ	ช ล _ ช	ฟ ม ร _	ม ร _ ร	_ ร ม _ ร ด	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

	พร้อมพระราช-	ชวง	ศา	เลเลเล	เลเล เล	เลเลเล	เสนาใน
----	_ รั รั ด้	ด้ ด้	_ รั ฝ ด้	_ ฝ ฝ ฝ	ช ล _ ช	ฝ ม ร _	ร ฝ ร _ รั

บรรทัดที่ 2

สั่งโหร	จุด	เทียน	ชัย	สั่งโหร	จุด	เทียน	ชัย
_ ด้ _ รั	มี รั ด้ _ ช	_ _ ล ท	_ ล ด้ _ _	_ ด้ _ รั	มี รั ด้ _ ช	_ _ ล ท	_ ล ด้ _ _

บรรทัดที่ 3

เลเลเล	เลเล เล	เลเลเล	ติดฉนวนเวียน	(จื่อฮื่อฮื่อฮื่อ)			
_ ฝ ฝ ฝ	ช ล _ ช	ฝ ม ร _	ด ร ด้ _ รั	_ รั ม _ รั ด้	----	----	----

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเกษม	เน้นเสียง	8
	ประคบเสียง	1 2
	โหนเสียง	3 6

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเกษม	เอื้อนสามเสียง	4 5 7 9 10

เพลงที่ 30 เพลงพม่าเริง

บทร้องเพลงพม่าเริง

ครั้นคำรบครบเสร็จสำเร็จการ	ทรงประทานสุพรรณบัฏต่อหัตถา
ทั้งเครื่องยศเครื่องทรงอลงการ	ให้มหาอุปราชและบุตรี
ทรงมอบการนครสอนสั่ง	ตรัสฝากฝังพระธิดามารศรี
จงอยู่สืบสมบัติสวัสดิ	ให้เจ้ามีชันษาเกินกว่าพัน
แล้วคำรัสตรัสสั่งพนักงาน	ให้เปิดการมหรสพทุกสิ่งสรรพ
โปรดให้จัดฟ้อนรำระบำบรรพ	เฉลิมขวัญอุปราชราชธิดา

ความหมาย

เมื่อเสร็จพิธีเวียนเทียนแล้ว พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง ทรงมอบสุพรรณบัฏ เครื่องประกอบเกียรติยศ เครื่องทรง แก่พระมหาอุปราชและพระธิดา ทั้งยังสอนการบ้านการเมือง ฝากฝังพระธิดา แก่สมเด็จพระราม แล้วววยพรให้พระมหาอุปราชและพระธิดาอยู่สืบสมบัติ มีอายุยืนยาว

หลังจากววยพร พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง ให้เบิกการแสดงมหรสพ ฟ้อนรำเพื่อฉลองขวัญพระมหाराชและธิดา

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

ครั้นคำรบ / ครบเสร็จ / สำเร็จการ	ทรงประทาน / สุพรรณบัฏ / ต่อหัตถา
----------------------------------	----------------------------------

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

ทั้งเครื่องยศ / เครื่องทรง / อลงการ	ให้มหา / อุปราช / และบุตรี
-------------------------------------	----------------------------

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

ทรงมอบ / การนคร / สอนสั่ง

ตรัสฝากฝัง / พระธิดา / มารศรี

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

จงอยู่สืบ / สมบัติ / สวัสดิ์

ให้เจ้ามี / ชันษา / เกินกว่าพัน

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

แล้วดำรัส / ตรัสสั่ง / พนักงาน

ให้เปิดการ / มหรสพ / ทุกสิ่งสรรพ

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

โปรดให้จัด / ฟ้อนรำ / ระบายบรรพ์เฉลิมขวัญ / อูปราช / ราชธิดา

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 2 บท

เพลงพม่าเริง เป็นเพลงสำเนียงพม่า มี 2 ท่อน ชั้บร้อง 3 เทียบ ท่อนที่ 1 ใช้คำร้อง 1 บาท
ท่อนที่ 2 ใช้คำร้อง 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

3 / 2 / 3

3 / 4 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

3 / 2 / 3

3 / 3 / 4

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

2 / 3 / 2

3 / 3 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 3 / 3

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 3

3 / 2 / 3

3 / 4 / 3

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 3

3 / 2 / 3

3 / 3 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพม่าเริงแสดงถึงการมอบเครื่องยศและสอนสั่งการนครของพระเจ้ามณเฑียรทอง แก่สมเด็จพระราม ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสดเสียงที่นุ่มนวลแต่เข้มแข็ง เพื่อให้รู้สึกถึงความยินดี และบรรยากาศของงานแต่งงาน

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ท 1

ครั้น	คำรบ	ครบ	เสด็จ	(เอื้อ เอื้อ	เอื้อ เอื้อ	เอื้อเอื้อเอื้อ)	สำเร็จการ
___ ดั	__ ล ดั	___ ดั	ด ช ล	_ ช _ ล	_ ดั _ ริ	พั ริ ดั ___	ช ล ฟ _ ช

บรรทัดที่ 2

ท 2

เอื้อ เอื้อเอื้อ	เอื้อ เอื้อ	เอื้อเอื้อเอื้อเอื้อ	เอื้อ)	ทรง	ประทาน	สุพรรณ-	ณ บัญ
ฟ ล _ ดั ช	_ ฟ _ ล	ดั ล ช ฟ	_ ฟ _	___ ช	ลชฟ ฟ ม	_ ช ช	ช ฟ _ ช

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ	เฮอะเออ	เอ๋อ เฮอะเอิง	งอ)	(เอิง งอ	เอ๋อเออเออ)คือ	หัด-	ถา
_ _ _ ฟ	_ _ ล ช	ฟ _ ล ช	_ ช _ _	_ ล ด ี ช	ล ช ฟ _ ด	_ ม _ ม	_ ร _ ร ฟ

ท 3

บรรทัดที่ 4

_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ทั้ง	เครื่องยศ	เครื่อง	ทรง	(เอิงงอ	เออ เออ	เออเอ๋อ เออ	
_ ด ี _	_ ด ี ท _ ด ี	_ _ _ ล	ช ฟ ล _ _	_ ร ี ฟ ี ด ี	ร ี ด ี ท _ ล	ล ช ฟ _ ล	_ _ _ _

ท 4

บรรทัดที่ 2

เออ	เอิงงอ	เออ	เอ๋อ	เออ	เฮอะเออ	อ-	ลงการ์
_ ด ี _	_ ร ี ฟ ี ด ี	ร ี ด ี _ ท	_ ล _ _	_ _ _ ด ี	_ ร ี ด ี _ ฟ	_ ช _ ช	_ _ _ _

บรรทัดที่ 3

เอิงงอ	เอ๋อ เออ	เอ๋อเออเออเอิง	งอ)	ให้	มหา	อุป-	ปราช
_ ล _ ด ี ช	_ ฟ _ ล	ด ี ล ช ฟ	_ ฟ	_ ช ฟ	ล ช ฟ ฟ ฟ	_ ส _ ฟ	ช ฟ _ ช

ท 5

บรรทัดที่ 4

(เอ๋อ	เฮอะเออ	เอ๋อ เฮอะเอิง	งอ	เอิง งอ	เอ๋อเออเออ)และ	บุต-	ตรี
_ _ _ ฟ	_ _ ล ช	_ ฟ _ ล ช	_ ช _	_ ล ด ี ช	ล ช ฟ _ ฟ	_ ด _ ม	ม ร _ ร ฟ

ท 6

บรรทัดที่ 5

_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

เที่ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ท 7

ทรง	มอบ	การ	นคร	(เอ๋อ เออ)	เออ เออ	เง้อเออเออ)	สอนสั่ง
_ _ _ ดั	_ _ _ ล	ชฟ _ _ ล	ล ล _ _	_ ช _ ล	_ ดั _ ริ	พิริ ดั _ _	_ ลดั _ ฟ

บรรทัดที่ 2

(เออ เง้อเออ	เอ๋อ เออ	เง้อเออเออเออ	เงย)	ตรีศฟาก	ฝั่ง	พระ	ธิดา
_ ล _ ดัช	_ ฟ _ ล	ดั ล ช ฟ	_ ช _	_ _ ฟ ฟ	ลชฟ _ ฟ	_ ส _ ล	ล ช _ _

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ	เฮอะเออ	เอ๋อ เฮอะเออ	เงอ	เอ็ง เงอ	เอ้อเออเออ)มา	ร-	ศรี
_ _ _ ฟ	_ _ ล ช	_ ฟ _ ลช	_ ช _	ล ดั ช	ล ชฟ _ ฟ	_ ส _ ม	ม ร _ รฟ

บรรทัดที่ 4

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ท 10

จง	อยู่สืบ	สม	บัติ	(เอ็งเงอ	เออ เออ	เออเออ เออ	
_ ดั _ _	_ ท _ ท	ดั ริดั _ ล	ดั ฟ _ ชล	_ ริ ฟั ดั	ริ ดั ท _ ล	ล ชฟ _ ล	_____

บรรทัดที่ 2

เออ	เอ็งเงอ	เออ	เอ๋อ	เออ	เฮอะเออ) ฟ	วิสดี	
_ ดั _ _	_ ริ ฟั ดั	ริ _	_ ล _ _	_ _ _ ดั	_ ริ ดั _ ช	_ ฟ _ ช	_____

บรรทัดที่ 3

เอ็งเงอ	เอ๋อ เออ	เง้อเออเออเออ	เงย)	ให้เจ้า	มี	ชั้น-	นษา
_ ล _ ดัช	_ ฟ _ ล	ดั ล ช ฟ	_ ฟ _ _	_ ชฟ _ ชฟ	ลชฟ _ ฟม	_ ร _ ช	ช ฟ _ ลช

บรรทัดที่ 4

(เอ๋อ	เฮอะเออ	เอ๋อ เฮอะเออ	เงอ	เอ็ง เงอ	เอ้อเออเออ)เกิน	กว่า	พัน
_ _ _ ฟ	_ _ ล ช	_ ฟ _ ลช	_ ช _ _	_ ล ดั ช	ล ชฟ _ ริด	_ ร _ ม	_ ร _ รฟ

เที่ยวที่สาม

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ท 13

แล้ว	ดำรัส	ตรัส	สั่ง	(เอ๋อ เออ	เออ เออ	เง้อเออเออ)	พนักงาน
___ ดั	__ ล ช	ล ล ช	_ ล ช _ ล	_ ช _ ล	_ ดั _ ริ	พัร่ ดั ___	_ ช ล ช ฟ

บรรทัดที่ 2

(เออ เง้อเออ	เอ๋อ เออ	เง้อเออเออเอ็ง	เงย)	ให้เปิด	การ	มห-	รสพ
_ ล _ ดั ช	_ พ _ ล	ดั ล ช พ	_ พ	___ ช พ	ลชพ _ พ	ม ช ล	ช พ _ ช

ท 14

บรรทัดที่ 3

ท 15

(เอ๋อ	เฮอะเออ	เอ๋อ เฮอะเอ็ง	เงอ	เอ็ง เงอ	เฮ้อเออเออ)ทุก	สิ่ง	สรรพ์
___ พ	__ ล ช	_ พ _ ล ช	_ ช ___	_ ล ดั ช	ลชพ _ พ ด	ด ร _ ม	ม ร _ รพ

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

ท 16

โปรด	ให้จัด	พื่อน	รำ	(เอ็งเงอ	เออ เออ	เออเอ๋อ เออ	
_ ดั ท _	_ ดั _ ท	ดั ริ ดั _ ดั	_ ล _	_ ริ พั ดั	ริ ดั ท _ ล	ล ช พ _ ล	_____

บรรทัดที่ 2

เออ	เอ็งเงอ	เออ	เอ๋อ	เออ	เฮอะเออ)ระ	บำบรพ	
_ ดั _	_ ริ พั ดั	ริ ดั _ ท	_ ล _	___ ดั	_ ริ ดั ช ล	_ ช _ ช	_____

บรรทัดที่ 3

ท 17

(เอ็งเงอ	เอ๋อ เออ	เง้อเออเออเอ็ง	เงย)	เฉลิม	ขวัญ	อุป-	ราช
_ ล _ ดั ช	_ พ _ ล	ดั ล ช พ	_ พ	___ ช ช	ล ช พ _ พ	ล _ พ	ช พ _ ช

บรรทัดที่ 4

ท 18

(เอ๋อ	เฮอะเออ	เอ๋อ เฮอะเอ็ง	เงอ	เอ็ง เงอ	เฮ้อเออเออ)ราช	ชติ	ดา
___ พ	__ ล ช	_ พ _ ล ช	_ ช ___	_ ล ดั ช	ล ช พ _ ริ ด	ร ม	ม ร _ รพ

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

ไม่พบเขียนตกแต่งคำร้อง

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าเริง	1	1	ท 1 – ท 3	3 วรรค
	2	1	ท 4 – ท 6	3 วรรค
	1	2	ท 7 – ท 9	3 วรรค
	2	2	ท 10 – ท 12	3 วรรค
	1	3	ท 13 – ท 15	3 วรรค
	2	3	ท 16 – ท 18	3 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ครั้น	คำรบ	ครบ	เสร็จ	(เอ้อ เออ	เออ เออ	เง้อเออเออ)	สำเร็จการ
___ คื	__ ล คื	___ คื	_ ลช _ ล	_ ช _ ล	_ คื _ ริ	ฟริ คื __	ชล ฟ _ ช

บรรทัดที่ 2

(เออ เง้อเออ	เอ้อ เออ	เง้อเออเออเออ	เงย)	1	ทรง	ประทาน	สุพรรณ-	ณบัว
ฟ ล _ คื	_ ฟ _ ล	คื ล ช ฟ	_ ฟ _	___ ช	ลชฟ ฟ ม	___ ช ช	ช ฟ _ ช	

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ	เฮอะเออ	เอ๋อ เฮอะเอิง	งอ)	(เอ็ง งอ	เอ้อเออเออ)หือ	หืด-	ธา
___ ฟ	__ ล ช	_ ฟ _ ลช	_ ช __	_ ล ดื ช	ล ชฟ _ ด	_ ม _ ม	_ ร _ รฟ

บรรทัดที่ 4

----	----	----	----

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่

ทั้ง	เครื่องยศ	เครื่อง	ทรง	(เอ็งเงอ	เออ เออ	เออเอ้อ เออ	
_ ดื _	_ ดืท _ ดื	___ ล	ชฟ ล _	_ รื ฟั ดื	รื ดืท _ ล	ล ชฟ _ ล	----

บรรทัดที่ 2

เออ	เอ็งเงอ	เออ	เอ้อ	เออ	เฮอะเออ) อ-	ลงการ์	
_ ดื _	_ รื ฟั ดื	รื ดื _ ท	_ ล _	___ ดื	รื ดื _ ฟ	_ ช _ ช	----

บรรทัดที่ 3

เอ็งเงอ	เอ้อ เออ	เอ้อเออเออเอิง	งอ)	ให้	มหา	อุป-	ปราช
_ ล _ ดืช	_ ฟ _ ล	ดื ล ช ฟ	_ ฟ _	___ ชฟ	ล ชฟ ฟ ฟ	_ ส _ ฟ	ช ฟ _ ช

บรรทัดที่ 4

(เอ๋อ	เฮอะเออ	เอ๋อ เฮอะเอิง	งอ	เอ็ง งอ	เอ้อเออเออ)และ	บุต-	ตรี
___ ฟ	__ ล ช	_ ฟ _ ลช	_ ช __	_ ล ดื ช	ล ชฟ _ ฟ	_ ดื _ ม	ม ร _ รฟ

บรรทัดที่ 5

----	----	----	----

เที่ยวที่สอง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

ทรง	มอบ	การ	นคร	(เอ้อ เออ	เออ เออ	เอ้อเออเออ)	สนนั้ง
___ ดืล	___ ล	ชฟ _ ล	ล ล _	_ ช _ ล	_ ดื _ รื	ฟั รื ดื _	_ ล ดื _ ฟ

บรรทัดที่ 2

(เออ เอ้อเออ)	เอ้อ เออ	เอ้อเออเออเออ	งย)	ตรัสฝาก	ฝั่ง	พระ	ธิดา
_ ล _ ดัซ	_ พ _ ล	ดัล ซ พ	_ พ _ _	_ _ พ พ	ลซพ _ พ	_ ส _ ล	ล ซ _ _

บรรทัดที่ 3

(เอ้อ	เฮอะเออ	เอ้อ เฮอะเออ	งอ	เอ็ง งอ	เฮอะเฮอะ)มา		ร-	ศรี
_ _ _ พ	_ _ ล ซ	_ พ _ ลซ	_ ซ _ _	_ ล ดัซ	ลซพ _ พ	_ ส _ ล	ม	ม ร _ รพ

บรรทัดที่ 4

_____	_____	_____	_____

พ่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

จง	อยู่สืบ	สม	บัติ	(เอ็งงอ	เออ เออ	เออเอ้อ เออ	
_ ดั _ _	_ ท _ ท	ดัดัด _ ล	ดั พ _ ซล	_ รี่ พี่ ดั	รี่ ดั ท _ ล	ล ซ พ _ ล	_____

บรรทัดที่ 2

เออ	เอ็งงอ	เออ	เอ้อ	เออ	เฮอะเฮอะ) ส	วัสดี	
_ ดั _ _	_ รี่ พี่ ดั	รี่ ดั _ ท	_ ล _ _	_ _ _ ดั	_ รี่ ดั _ ซ	_ พ _ ซ	_____

บรรทัดที่ 3

เอ็งงอ	เอ้อ เออ	เอ้อเออเออเออ	งย)	ให้เจ้า	มี	ชั้น-	นษา
_ ล _ ดัซ	_ พ _ ล	ดัล ซ พ	_ พ _ _	_ ซพ _ ซพ	ลซพ _ พม	_ ร _ ซ	ซ พ _ ลซ

บรรทัดที่ 4

(เอ้อ	เฮอะเออ	เอ้อ เฮอะเออ	งอ	เอ็ง งอ	เฮ้อ(เฮอะ)เกิน	กว่า	พัน
_ _ _ พ	_ _ ล ซ	_ พ _ ลซ	_ ซ _ _	_ ล ดัซ	ลซพ _ รด	_ ส _ ม	_ ร _ รพ

บรรทัดที่ 5

_____	_____	_____	_____

เที่ยวที่สาม

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

แล้ว	ดำรัส	ตรัส	สั่ง	(เอ๋อ เออ	เออ เออ	เง้อเออเออ)	พนักงาน
___ ดั	__ ล ช	__ ล ลช	_ ลช _ ล	_ ช _ ล	_ ดั _ ริ	พัร่ ดั __	_ ช ล ชฟ

บรรทัดที่ 2

(เออ เง้อเออ	เอ๋อ เออ	เง้อเออเออเออ	เงย)	ให้เปิด	การ	มห-	รสพ
_ ล _ ดัช	_ ฟ _ ล	ดั ล ช ฟ	_ ฟ _	__ ช ฟ	ลชฟ _ ฟ	__ ม ช ล	ช ฟ _ ช

บรรทัดที่ 3

(เอ๋อ	เฮอะเออ	เอ๋อ เฮอะเออ	เงอ	เอ็ง เงอ	เออเออเออ)ทุก	สิ่ง	สรรพ
___ ฟ	__ ล ช	_ ฟ _ ลช	_ ช _	_ ล ดั ช	ลชฟ _ ฟด	__ ดริ _ ม	ม ร _ รฟ

บรรทัดที่ 4

_____	_____	_____	_____

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

โปรด	ให้จัด	พื่อน	รำ	(เอ็งเงอ	เออ เออ	เออเอ้อ เออ	
_ ดัท _	_ ดั _ ท	ดั ริ ดั _ ดั	_ ล _	_ ริ ฟั ดั	ริ ดัท _ ล	ล ชฟ _ ล	_____

บรรทัดที่ 2

เออ	เอ็งเงอ	เออ	เอ้อ	เออ	เฮอะเออ) ะ	บำบรรพ์	
_ ดั _	_ ริ ฟั ดั	ริ ดั _ ท	_ ล _	___ ดั	_ ริ ดั _ ชล	_ ช _ ช	_____

บรรทัดที่ 3

(เอ็งเงอ	เอ๋อ เออ	เง้อเออเออเออ	เงย)	เฉลิม	ขวัญ	อุป-	ราช
_ ล _ ดัช	_ ฟ _ ล	ดั ล ช ฟ	_ ฟ _	__ ช ช	ล ชฟ _ ฟ	__ ล _ ฟ	ช ฟ _ ช

บรรทัดที่ 4

(เอ็อ	เฮอะเออ	เอ็อ เฮอะเอ็ง	งอ	เอ็ง งอ	เอ็อ(เออ)ราช	ชธิ	ดา
___ ฝ	__ ลช	_ ฝ _ ลช	_ ช __	_ ล ดั ช	ล ช ฝ _ วด	___ วม	ม ร _ ฝ

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเริง	เน้นเสียง	1 2 5 6 8 9 11
	ประคบเสียง	10
	กล่อมเสียง	11
	ลักจังหวะ	3 4

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเริง	เอื้อนสามเสียง	7

เพลงที่ 31 เพลงตะลະแม่ศรี

บทร้องเพลงตะลະแม่ศรี

เมื่อนั้น	องค์พระบุตรศรีไส
ผันแปรแลหาไม่เห็นใคร	สะเทินเขินพระทัยนางเทวี
ยังนั่งเดียวเคียงองค์อุปราช	จึงขยับจากอาสน์เลื่อนถอยหนี
อุปราชแสนถวิลยินดี	เห็นได้ที่ช่วยกรวอนรำพัน

ความหมาย

พระราชธิดารู้สึกสะเทือนอายอาย ที่นั่งเคียงข้างพระอุปราชในห้องบรรทมเพียงลำพัง จึงจะขยับออกห่าง พระอุปราชได้ที่จับมือพระราชธิดาไว้ และพูดไว้วอน

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 1

เมื่อเคย / เมื่อนั้น	องค์พระ / บุตรี / ศรีไส
----------------------	-------------------------

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 1

ผันแปร / แลหา / ไม่เห็นใคร	สะเทิน / เขินพระทัย / นางเทวี
----------------------------	-------------------------------

ท่อนที่ 1 เทียบที่ 2

ยังนั่งเดียว / เคียงองค์ / อุปราช	จึงขยับ / จากกอาสน์ / เลื่อนถอยหนี
-----------------------------------	------------------------------------

ท่อนที่ 2 เทียบที่ 2

อุปราช / แสนถวิล / ยินดี	เห็นได้ที่ / ช่วยกร / วอนรำพัน
--------------------------	--------------------------------

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

		เมื่อ	เคย	(สี่อ้อเจ้อ) (เอ้อ)	เมื่อ	นั้น
---	---	__รด	_ร__	ม ร ช ด	_ร ด ร พ	__ช พ

บรรทัดที่ 2

องค์	พระ	บุตร	ตรี	(สี่อ้อสี่อ้อ) (เอ้อ)	เอ้อ (เออ)	ศิริ	ใด (สี่อ้อ)
__ล	__ดี	_ล_พ	_ช__	ล ช พ	_ร ด ร ม	__มช	_มช_ช ร

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

		ผัน	แปร	(เอ้อ เออ) (เอ้อเออ) แล	หา
---	---	__ล	ดีดี_ล	_ด_ร	ม ร ด

บรรทัดที่ 2

	(สี่อ้อสี่อ้อ)	(เออ เออ)	เอ้อ เออ	เอ้อเออ) ไม่เห็น	ใคร
__ด	ลุดล	_ช	_ช	_ด_ร	ม ร ด

บรรทัดที่ 3

	สะเทิน	เขิน	พระทัย	(สี่อ้อสี่อ้อ) (เอ้อ)	เอ้อ (เออ)	นางเท-	วี
---	__ล ดี	_ล_ช	ดี ช ช	ล ช พ	_ร ด ร ม	ช ร	__ร

เที่ยวหลัง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ยั้งนั่งเตียง	เคียง	องค์	(เอ้อเอ้อเจ้อเอ้อ)	เอ้อ (เออ)	อุป-	ปราช
---	พ พ ร	_ช_ร	_ร__	ม ร ช ด	_ร ด ร พ	__ร	พ ร

บรรทัดที่ 2

จึง	ขยับ	จาก	อาสน์	(สี่ซีสี่) (เออ	แฮ็อ เอ	ท 7	ลอย	หนี
__ ล	__ ล ช	ล ชฟ	ชฟ__	ล ชฟ	_ ด	_ ร ด ร ม	_ ม ร	_ ม ชร

ค 6

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

		อุป-	ปราช	(สี่ ซีสี่)	(เออ เออ	แฮ็อแฮ็อ) แสน	ถวิล
__	__	__ ช	__ ล ช	ล ด	_ ด	_ ร	ม ร

ค 8

บรรทัดที่ 2

(สี่ซีสี่)		(เออ	เออ		แฮ็อ เออ	แฮ็อแฮ็อเออ	ยินดี
_ ด	_ ด	__ ช	__ ช	ล	_ ด	_ ร	ม ร ด ฟ

ท 9

บรรทัดที่ 3

	เห็นได้ที	ฉวย	กร	(สี่ซีสี่) (เออ	แฮ็อ เออ)	วอน	รำพัน
__	ล ด	ช ด	__ ช	ล ชฟ	_ ด	_ ร	ช

ค 9

ท 10

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ตะลະแม่ศรี	1	1	ค 1 - ค 2	2 วรรค
	2	1	ค 3 - ค 4	2 วรรค
	1	2	ค 5 - ค 6	2 วรรค
	2	2	ค 7 - ค 9	3 วรรค

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อนที่	เที่ยวที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ตะลະแม่ศรี	1	1	ท 1 - ท 2	2 วรรค
	2	1	ท 3 - ท 5	3 วรรค
	1	2	ท 6 - ท 7	2 วรรค
	2	2	ท 8 - ท 10	3 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

		เมื่อ	เคย	(ฮือฮือแจ้อแจ้อ	เฮ้อเฮย)	เมื่อ	นั่น
---	---	---รด	_ ร _	ม ร ช ด	_ ร ด ร ฟ	---ชฟ	ร ฟช _ ฟ

บรรทัดที่ 2

องค์	พระ	บุตร-	ตรี	ฮือฮือฮือ(เฮอ	เฮ้อเฮย)	ศรี	ไล (ฮือฮือ)
---ล	---ด	_ ล _ ฟ	_ ช _	ล ชฟ _ ด	_ ร ด ร ม	---มช	_ มช _ ชร

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

		ผัน	แปร	(เอ้อ เออ	เห้อเฮอเฮย) แล	หา
---	---	---ล	ด ร ด	_ ด _ ร	ม ร ด _ ล	---ล

บรรทัดที่ 2

	(ฮือฮือฮือ)	(เออ	เออ	เอ้อ เออ	เฮ้อเฮอ) ไม่เห็น	ใคร
---ด	ลุดล _	_ ช	_ ช _	_ ด _ ร	ม ร ด ฟ ด	_ ล _

บรรทัดที่ 3

	สะเทิ้น	เชิน	พระทัย	(ชื่อชื่อชื่อ) (ชื่อ	แฮ็อ เออย)	นางเท-	วี
---	-- ล คื	ล ช	คื ช	ล ช พ	ด	_ ร ค ร ม	ช ร ร

เที่ยวหลัง

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	ยั้งนึ่งเตียง	เคียง	องค์	(ชื่อชื่อชื่อชื่อ) (ชื่อ	แฮ็อ เออย)	อุป-	ปราช
---	ฟ พร	ช	ร	ม ร ช ด	_ ร ค ร พ	___ ร	พ ร

บรรทัดที่ 2

จึ่ง	ขยับ	จาก	อาสน์	(ชื่อชื่อชื่อ) (ชื่อ	แฮ็อ เออย)	เลื่อนถอย	หนี
___ ล	-- ล ช	ล ช พ	ช พ	ล	_ ร ค ร ม	ม ร	ม ช ร

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

		อุป-	ปราช	(ชื่อ ชื่อชื่อ) (ชื่อ	เออ เออ	แฮ็อเออเออ) แสน	ถวิล
---	---	___ ช	___ ล ช	ล คื ล	คื	ร	ม

บรรทัดที่ 2

(ชื่อชื่อ)		(เออ	เออ		เออ เออ	แฮ็อเออเออ)	ยินดี
___ คื ล	_ คื	___ ช	ช	ล	_ ค	ร	ม

บรรทัดที่ 3

	เห็นได้ที่	ฉวย	กร	(ชื่อชื่อชื่อ) (ชื่อ	แฮ็อ เออย)	วอน	รำพัน
---	ล คื ช	___ ช คื	_ ช	ล ช พ	ด	_ ร ค ร ม	ช

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ตะลະแม่ศรี	เน้นเสียง	7 10
	กล่อมเสียง	2 5

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ตะลະแม่ศรี	กระทบ	3 11
	โหนเสียง	4 12
	สะบัดเสียง	8
	เอื้อนสามเสียง	1 6 9 13

เพลงที่ 32 เพลงมอญอ้อยอิ่ง

บทร้องเพลงมอญอ้อยอิ่ง

แสนสวาท	ปีตุราชโปรดประทานเป็นมิ่งขวัญ
ให้ปกป้องครองอยู่เป็นคู่กัน	ไฉนนั้นเป็อนบิตให้ผิตทาง
หรือทรงน้ยพระทัยมิได้รัก	ไม่สมศักดิ์นวลนงจิ่งหมองหมาง
หรือเห็นพื้คนคุดะราง	จิ่งระคางข้องคิดจิตบังอร
เสี้ยแรงพื้หมายรักสมัครจิต	ฝากชีวิตมอภกายส่ายสมร
พลางขยับจับต้องประคองกร	ลูงขึ้นแท่นบรรจถรณ์พลางชิตชม

ความหมาย

สมิงพระรามพูดกับกับพระราชธิดาว่า พระบิดาประทานพระราชธิดามาเป็นคู่ครอง ทำไมจิ่งเป็อนบิต หรือว่าตัวสมิงพระรามมีฐานะไม่สมศักดิ์ศรี และเคยเป็นคนคุด จึงทำให้พระราชธิดาชุ่นเคื่องใจ เสี้ยแรงที่รักและฝากชีวิต เมื่อพูดจบ สมิงพระรามจับมือพระราชธิดาพาไปที่เตียง

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

แสนเอย / แสนสวาท

ปีตุราช / ปีตุราช / โปรดประทาน / ปีตุราชโปรดประทาน / เป็นมิ่งขวัญ

เที่ยวที่ 2

ให้ปกป้อง / ครองอยู่ / เป็นคู่กัน

ไฉนนั้น / ไฉนนั้น / เป็อนบิต / ไฉนนั้นเป็อนบิต / ให้ผิตทาง

เที่ยวที่ 3

หรือทรงน้อย / พระทัย / มิได้รัก

ไม่สมศักดิ์ / ไม่สมศักดิ์ / นवलน้อย / ไม่สมศักดิ์นवलน้อย / จึงหมองหมาง

เที่ยวที่ 4

หรือเห็นพี่ / นี้คน / คู่กตเวรา

จึงระคาง / จึงระคาง / ข้องคิด / จึงระคางข้องคิด / จิตบังอร

เที่ยวที่ 5

เสียแรงพี่ / หมายรัก / สม์ครจิต

ฝากชีวิต / ฝากชีวิต / มอบกาย / ฝากชีวิตมอบกาย / สายสมร

เที่ยวที่ 6

พลงขยับ / จับต้อง / ประคองกร

จูงขึ้นแท่น / จูงขึ้นแท่น / บรรจถรณ์ / จูงขึ้นแท่นบรรจถรณ์ / พลงชิดชม

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 3 บท

เพลงมอญอ้อยอิ่ง เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 1 ท่อน ชั้บร้อง 6 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง**เที่ยวที่ 1**

2 / 3

3 / 3 / 3 / 6 / 3

เทียวกี่ 2

3 / 2 / 3

3 / / 3 / 5 / 3

เทียวกี่ 3

3 / 2 / 3

3 / 3 / 2 / 5 / 3

เทียวกี่ 4

3 / 2 / 3

3 / 3 / 2 / 5 / 3

เทียวกี่ 5

3 / 2 / 3

3 / 3 / 2 / 5 / 3

เทียวกี่ 6

3 / 2 / 3

3 / 3 / 3 / 6 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงมอญอ้อยอิ่ง แสดงถึงการการเกี่ยวพระพระราชธิดาของสมเด็จพระรามา ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวทจึงใช้ กระแสเสียงที่นุ่มนวลอ่อนโยน สลับกับเน้นเสียง เพื่อทำให้รู้สึกถึงการเล่าโลม และตัดพ้อของสมเด็จพระรามา

2.2 การเข้้น

เทียวกี่แรก

บรรทัดที่ 1

						แสน	เออ
---	---	---	---	---	---	--- ล	--- ล

บรรทัดที่ 2

ท 1

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอ เฮอะเฮอ	เอ็งเงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	แฮน	สวาท
_____	_ ล _ ล	ดํ ํ ล _ ํ รํ ํ ดํ	_ ล _ ดํ ํ ํ	_ ํ ํ ร ํ ม	_ ร ํ ด _ ร ํ ฟ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	ปี-	ตุราช	ปี-	ตุราช	โปรด	ประทาน
_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ

ค 1

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	ปีตุราช	โปรดประทาน		เป็นมิ่ง	ขวัญ	เคย
_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ

ค 2

เทียวกที่สอง

บรรทัดที่ 1

				ให้ปก	บ้อง	ครอง	อยู่
_____	_____	_____	_____	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ

ท 2

บรรทัดที่ 2

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอ เฮอะเฮอ	เอ็งเงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	เป็นคู่	กัน
_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	ดํ ํ ล _ ํ รํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	ไฉน	นั่น	ไฉน	นั่น	เป็อน	บิต
_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ

ค 3

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	ไฉน	นั่น	เป็อนบิต		ไปผิด	ทาง	เคย
_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ

ค 4

เทียวกที่สาม

บรรทัดที่ 1

				หรือทรง	น้อย		พระทัย
_____	_____	_____	_____	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ ํ

บรรทัดที่ 2

ท 3

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	ที่ได้	รัก
---	_ ล _ ล	ดํ ํ ํ ํ	_ ล _ ดํ	_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	ไม่สม	ศักดิ์	ไม่สม	ศักดิ์	นวล	น้อง
_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ

ค 5

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	ไม่สมศักดิ์	นวลน้อง		จึ้งหมอง	หมาง	เอย
_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ

ค 6

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

			หรือเห็น	พี่	นี้	คน
---	---	---	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ

ท 4

บรรทัดที่ 2

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	คุก	ตาวาง
---	_ ล _ ล	ดํ ํ ํ ํ	_ ล _ ดํ	_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	จึ้ง	ระคาง	จึ้ง	ระคาง	ข้อง	คิด
_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ

ค 7

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	จึ้งระคาง	ข้องคิด		จิต	บังอร	เอย
_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ

ค 8

เที่ยวที่ห้า

บรรทัดที่ 1

				เสียแรง	พี่	หมาย	รัก
---	---	---	---	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ	_ ํ ํ ํ ํ ํ

ท 5

บรรทัดที่ 2

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงย	อือฮืออ	อือฮืออ อือ)	สมัคร	จิตร
___	ล_ล	ดํ_ล_รํดํ	_ล_ดํซ	_ร_ม	_รด_รฟ	_ช_ฟ	___ฟ

บรรทัดที่ 3

(อือฮืออ	อือฮืออ)	ฝาก	ซิวิต	ฝาก	ซิวิต	มอบ	กาย
_ช_ล	_ชฟ	_ล_ช	_ล_ดํ	_ล_ลช	_ล_ดํ	_ล_ช	ฟ_ช

บรรทัดที่ 4

(อือฮืออ	อือฮืออ)	ฝากซิวิต	มอบกาย		ส่าย	สมร	เอย
_ช_ล	_ชฟ	_ล_ม_ช	_รด_ม	___	___ม	_ช_ม_ม	_ช_ร

เที๋ยวที่หก

บรรทัดที่ 1

				พलग	ขยั๊บ	จั๊บ	ด็อง
___	___		___	___ฟ	_ฟ_ร	_ฟ_ช	_ล_ดํฟ

บรรทัดที่ 2

	เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงย	อือฮืออ	อือฮืออ อือ)	ประคอง	กร
_ช_ล_	ล_ล	ดํ_ล_รํดํ	_ล_ดํซ	_ร_ม	_รด_รฟ	_ช_ช	___ช

บรรทัดที่ 3

(อือฮืออ	อือฮืออ)	จุง	ซึ้นแท่น	จุง	ซึ้นแท่น	บรร-	จถรณร์
_ช_ล	_ชฟ	_ดํ_ล	_ช_ฟ_ช	_ฟ_ดํ_ล	_ช_ฟ_ช	_ฟ_ช	_ช_ช

บรรทัดที่ 4

(อือฮืออ	อือฮืออ)	จุงซึ้นแท่น	บรรจถรณร์		พलगซิด	ชม	เอย
_ดํ_ช	ล_ช_ฟ	_ม_รด_ด	_ม_ม_ม	___	_ม_ช	_ด_ร	_ม_ร_ร

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตงค้ค้ร้ค้

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
มอญอ้อยอิ่ง	ท่อนเดียว	1	ค 1 – ค 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 3 – ค 4	2 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ค 5 – ค 6	2 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ค 7 – ค 8	2 วรรค
	ท่อนเดียว	5	ค 9 – ค 10	2 วรรค
	ท่อนเดียว	6	ค 11 – ค 12	2 วรรค

เขียนด้าเนนท้านอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
มอญอ้อยอิ่ง	ท่อนเดียว	1	ท 1	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ท 3	2 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 4	2 วรรค
	ท่อนเดียว	5	ท 5	2 วรรค
	ท่อนเดียว	6	ท 6	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

						แสน	เออ
---	---	---	---	---	---	ล	ล

บรรทัดที่ 2

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	แสน	สวาท
---	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	ปี-	ตุราช	ปี-	ตุราช	โปรด	ประทาน
ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	ปีตุราช	โปรดประทาน	เป็นมิ่ง	ขวัญ	เออ
ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

				ให้ปก	บ้อง	ครอง	อยู่
---	---	---	---	ล	ล	ล	ล

บรรทัดที่ 2

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	เป็นคู่	กัน
ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	ไหน	นั่น	ไหน	นั่น	เป็อน	บิต
ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	ไหน	นั่น	เป็อนบิต	ไปผิด	ทาง	เออ
ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

				หรือทรง	น้อย		พระทัย
----	----	----	----	ฟช _ ฟ	ฟช _ ฟ	ฟ	ลดี _ ล

บรรทัดที่ 2

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	ที่ได้	รัก
----	_ ล _ ล	ดี ล _ ริด	_ ล _ ดี	_ ร ม	_ รด _ รฟ	_ ช ชฟ	_ _ ชล

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	ไม่สม	ศักดิ์	ไม่สม	ศักดิ์	นวล	น้อง
_ _ ช ล	_ ชฟ _ _	_ ลช _ ล	_ ดี _ ชล	_ ลช _ ล	_ ดี _ ชล	_ _ _ ช	_ _ _ ชล

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	ไม่สมศักดิ์	นวลน้อง		จึงหมอง	หมาง	เอย
_ _ ช ล	_ ชฟ _ _	ร มช _ ร	_ ม _ มช	_ ม _ _	_ ม _ ม	_ ช _ ม	_ ช _ ร

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

				หรือเห็น	พี่	นี้	คน
----	----	----	----	ฟช _ ฟช	ฟ	ร ชฟ _ ดี	_ ล _ ล

บรรทัดที่ 2

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงย	อือฮือ	อือฮือ อือ)	คุก	ตาวาง
----	_ ล _ ล	ดี ล _ ริด	_ ล _ ดี	_ ร ม	_ รด _ รฟ	_ _ _ ล	_ _ ช ช

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	จึง	ระคาง	จึง	ระคาง	ข้อง	คิด
_ _ ช ล	_ ชฟ _ _	_ _ ดี	_ _ ล ล	_ ดี	_ _ ล ล	_ _ _ ช	_ ฟ _ ชล

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	จึงระคาง	ข้องคิด		จิต	บังอร	เอย
_ _ ช ล	_ ชฟ _ _	_ ม ม ม	_ รด _ ช	_ ม _ ช	_ _ _ ด	_ _ ร ร	ม ร ร _

เที่ยวที่ห้า

บรรทัดที่ 1

				เสียแวง	ที่	หมาย	รัก
_____	_____	_____	_____	_ฟช_ฟ	___ฟ	ร_ชฟ_ล	___ด_ดัล

บรรทัดที่ 2

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงอ	อือฮือ	อือฮือ อือ)	สมัคร	จิตร
_____	_ล_ล	ดัล_รดัล	_ล_ดัล	___ร_ม	_รด_รฟ	_ช_ฟ	___ฟ

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	ฝาก	ชีวิต	ฝาก	ชีวิต	มอบ	กาย
_ช_ล	_ชฟ_	___ลช	___ล_ดัล	___ล_ลช	___ล_ดัล	_ล_ช	_ฟ_ช

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	ฝากชีวิต	มอบกาย		สาย	สมัคร	เอย
_ช_ล	_ชฟ_	_ร_ม_ช	_รด_ม	_____	___ม	_ช_ม_ม	_ช_ร

เที่ยวที่หก

บรรทัดที่ 1

				พลาจ	ขยับ	จับ	ต้อง
_____	_____	_____	_____	ฟ	___ฟ_ร	___ฟ_ช	___ล_ดัล

บรรทัดที่ 2

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอะ เฮอะเฮอะ	เอ็งเงอ	อือฮือ	อือฮือ อือ)	ประคอง	กร
_ช_ล_	_ล_ล	ดัล_รดัล	_ล_ดัล	___ร_ม	_รด_รฟ	___ช_ช	___ช

บรรทัดที่ 3

(อือฮือ	อือฮือ)	จุง	ขึ้นแท่น	จุง	ขึ้นแท่น	บรร-	จถรณ์
_ช_ล	_ชฟ_	___ดัล	___ช_	_ฟ_ดัล	___ชฟ_ช	_ฟ_ช	___ช_ช

บรรทัดที่ 4

(อือฮือ	อือฮือ)	จุงขึ้นแท่น	บรรจถรณ์		พลาจชิต	ชม	เอย
_ดัล_ช	ลชฟ_	_ม_รด_ด	_ม_ม_ม	___ช	_ม_ช	_ด_ร	_ม_ร_ร

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มอญอ้อยอิ่ง	เน้นเสียง	2 5 8 10 12 14
	กล่อมเสียง	3 6

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มอญอ้อยอิ่ง	กลืนเสียง	1 4 7 9 11 13

เที่ยวที่ 4

จึงแก้งโลม / พอให้ปลง / หลงอาลัย   สมพระทัย / ทรงเดช / เจตนา

เที่ยวที่ 5

ก็จะคิด / แหนงหน่าย / วายสวาท   แรมนิราศ / กลับหลัง / ยังหวสา

เที่ยวที่ 6

ทอดทิ้งน้อง / ว้าเหว่ / อยู่เอกา   จะกินแต่ / น้ำตา / ไม่เว้นวัน

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 3 บท

เพลงมะตะแบ หรือเพลงพม่าแปลง เป็นเพลงสำเนียงพม่า มี 1 ท่อน ชั้บร้อง 6 เที่ยว ใช้คำ
ร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 2

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 3

3 / 2 / 3

3 / 3 / 3

เที่ยวที่ 4

3 / 3 / 3

3 / 2 / 3

เที๋ยวที่ 5

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

เที๋ยวที่ 6

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงมะตะแบบแสดงถึงความไม่มั่นใจของพระราชธิดา เพราะพระราชธิดารักสมเด็จพระรามแต่ไม่ไว้วางใจ กลัวว่าสมเด็จพระรามจะหนีไป ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวทจึงใช้กระแสเสียงที่นุ่มนวล มีการทอดเสียงเพื่อทำให้รู้สึกถึงความรักที่มีความไม่แน่ใจปนอยู่ของพระราชธิดา

2.2 การเอื้อน

เที๋ยวแรก

บรรทัดที่ 1

						ทรง	เอย
---	---	---	---	---	---	___ดัล	___ล

บรรทัดที่ 2

						ทรง	ศักดี
---	---	---	---	---	---	___ซฟ	___ด

บรรทัดที่ 3

(อีออีอ)	แม่น้ำหมาย	รัก	(อีออีอ)	ยาว	ยื่น	
_ ร วมร	ค 1	_ ล ดั _ ล ดั	_ ล _ ดั	ค 2	___ ล	___ ล

บรรทัดที่ 4

						อย่าขึ้น	่ม
---	---	---	---	---	---	_ฟ_ช	_ลช ดัฟ

บรรทัดที่ 5

(อ้ออ้อ)	อ้ออ้อ		
__ช ล	_ชฟ	ค 3	---

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

				ทรง	ระจับ	ยับ	ัยัง
---	---	---	---	_ล	_ล ดั	__ดั	__ลดั

บรรทัดที่ 2

(อ้ออ้อ)						ตั้ง	อารมณ์
__ลดั	ค 4	---	---	---	---	__ชว	ดรร

บรรทัดที่ 3

(อ้ออ้อ)		จะ	รัก			ทูล	ถาม
__มร	ค 5	__ช	_ล ล	---	---	__ดั	__ล

บรรทัดที่ 4

(อ้ออ้อ)						ความข้อง	ใจ
__ดั	ค 6	---	---	---	---	_ช_ชฟ	__ช

บรรทัดที่ 5

(อ้ออ้อ)	อ้ออ้อ		
__ช ล	_ช	ค 7	---

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

				ที่	ว่ารัก	น้อง	หญิง
---	---	---	---	__ลช	__ลช ดั	__ลดี	__ลดี

บรรทัดที่ 2

(อ้ออ้ออ)						จริงเหมือน	ตรัส
__ลดี	ค 8	---	---	---	---	_ฟ_ฟ	_ลช_ด

บรรทัดที่ 3

(อ้ออ้ออ)		หรือ	ว่าชัด	(อ้ออ้ออ)		พระ	บิดา
_รรวมร	ค 9	__ลดี	__ชฟฟ	_ลลดี	ค 10	__ลดี	__ชล

บรรทัดที่ 4

						ข้า	มิได้
---	---	---	---	---	---	__ชฟ	__ชฟ

บรรทัดที่ 5

(อ้ออ้อ)	(อ้ออ้อ)		
__ชล	_ชฟ	ค 11	---

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

				หรือแก้ง	โลม	พอ	ให้ปลง
---	---	---	---	__ลชฟ	__ชล	__ล	__ชฟล

บรรทัดที่ 2

(อ้ออ้ออ)						หลง	อาลัย
__ลดี	ค 12	---	---	---	---	__ชฟ	_ลชรร

บรรทัดที่ 3

		สม	พระทัย			ทรง	เดช
---	---	__ลดี	__ลล	---	---	__ล	__ลช

บรรทัดที่ 4

(อ้ออ้ออ้อ)						เจต-	ตนา
_ ล ล คั ล		ค 13				_ ฟ	_ ช ช

บรรทัดที่ 5

(อ้ออ้อ)	(อ้ออ้อ)		
_ ช ล	_ ชฟ	ค 14	

เที่ยวที่ห้า

บรรทัดที่ 1

				ก็	จะคิด	แห่ง	หน่าย
				_ ลช	_ ล ล คั	_ ล คั	_ วั คั ช

บรรทัดที่ 2

(อ้ออ้ออ้อ)						ว้าย	สวาท
_ ล ล คั ล		ค 15				_ ชฟ	_ ฟ ค

บรรทัดที่ 3

(อ้ออ้ออ้อ)		แรม	นิราศ			กลับ	หลัง
_ ร ม ร		_ ล	_ คั ชฟ			_ ช	_ ล คั

บรรทัดที่ 4

(อ้ออ้ออ้อ)						ยังห-	สา
_ คั ล คั ล						_ ช ช	_ คั ช
		ค 17					

บรรทัดที่ 5

(อ้ออ้อ)	(อ้ออ้อ)		
_ คั ช	_ ล ช	ค 18	

เที่ยวที่หก

บรรทัดที่ 1

				ทอดทิ้ง	น้อง	ว่า	เหว
				_ ลช _ ล คั	_ ล คั	_ ล _ ล คั	_ ล ช

บรรทัดที่ 2

(อื่อฮื่อฮื่อ)						ออยู่เอ-	กา
_ ล ล ล	ค 19	---	---	---	---	_ ด _ ร	_ _ ร

บรรทัดที่ 3

		จะกิน	แต่			น้ำ	ตา
---	---	_ ล ล	_ _ ฮ	---	---	_ _ ล ด	_ _ ล

บรรทัดที่ 4

						ไม่เว้น	วัน
---	---	---	---	---	---	_ ฮฟ _ ฮล	_ _ ฮ

บรรทัดที่ 5

(อื่อฮื่อฮื่อ)	(อื่อฮื่อฮื่อ)		
_ ฮ ล	_ ฮฟ	ค 20	---

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
มะตะแบ	ท่อนเดียว	1	ค 1 - ค 3	3 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 4 - ค 7	4 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ค 8 - ค 11	4 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ค 12 - ค 14	3 วรรค
	ท่อนเดียว	5	ค 15 - ค 18	4 วรรค
	ท่อนเดียว	6	ค 19 - ค 20	2 วรรค

เงื่อนไขดำเนินงาน

ไม่พบเงื่อนไขดำเนินงาน

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

						ทรง	เอย
---	---	---	---	---	---	__ดัล	__ล

บรรทัดที่ 2

						ทรง	คักดี
---	---	---	---	---	---	__ซฟ	__ด

บรรทัดที่ 3

(อื่ออื่ออื่อ)	แม่น้ำหมาย	รัก	(อื่ออื่ออื่อ)	ยาว	ยื่น
_ ร วมร	ลด์ ลด์	ล ด	ล ลด์	__ ล	__ ล

บรรทัดที่ 4

						อย่าขึ้น	ข่ม
---	---	---	---	---	---	_ ฟ _ ซ	_ ลซ ด ฟ

บรรทัดที่ 5

(อื่อ	อื่ออื่อ)		
__ ล	_ ซฟ		

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

				ทรง	ระงับ	ยับ	ยั้ง
---	---	---	---	__ ล	__ ล ด	__ ด	__ ลด

บรรทัดที่ 2

(อื่ออื่ออื่อ)						ตั้ง	อารมณ์
__ ลดัล						__ ซร	__ ด ร ร

บรรทัดที่ 3

(อ้ออ้ออ้อ)		จะ	รัก			ทูล	ถาม
__ ร ม ร	6	__ ช	__ ล ล	__	__	__ ดั	__ ล

บรรทัดที่ 4

(อ้ออ้ออ้อ)						ความข้ง	ใจ
__ ดั ล ดั	7	__	__	__	__	__ ช __ ฟ	__ ช

บรรทัดที่ 5

(อ้ออ้อ	อ้ออ้อ)		
__ ช ล	__ ฟ	8	__

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

				ที่	ว่ารัก	น้อง	หญิง
__	__	__	__	__ ล ช	__ ล ช ดั	__ ล ดั	__ ล ดั

บรรทัดที่ 2

(อ้ออ้ออ้อ)					จริงเหมือน	ตรัส
__ ล ดั	9	__	__	__	__ ฟ __ ฟ	__ ล ช __ ด

บรรทัดที่ 3

(อ้ออ้ออ้อ)		หรือ	ว่าชัด	(อ้ออ้ออ้อ)		พระ	บิดา
__ ร ม ร	10	__ ล ดั	__ ช ฟ ฟ	__ ล ล ดั	11	__ ล ดั	__ ช ล

บรรทัดที่ 4

						ข้า	มิได้
__	__	__	__	__	__	__ ช ฟ	__ ช ฟ

บรรทัดที่ 5

(อ้ออ้อ	อ้ออ้อ)		
__ ช ล	__ ช ฟ	12	__

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

				หรือแก้ง	โคม	พอ	ให้ปลง
---	---	---	---	__ ล ซฟ	__ ซล	__ ล	__ ซฟ ล

บรรทัดที่ 2

(อือฮือฮือ)						หลง	อาลัย
__ ล ดั	13	---	---	---	---	__ ซฟ	__ ล ซ ร

บรรทัดที่ 3

		สม	พระทัย			ทรง	เดช
---	---	__ ล ดั	__ ล ล	---	---	__ ล	__ ล ซ

บรรทัดที่ 4

(อือฮือฮือ)						เจต-	ตนา
__ ล ล ดั	14	---	---	---	---	__ ฟ	__ ซ ซ

บรรทัดที่ 5

(อือฮือฮือ)	(อือฮือฮือ)		
__ ซ ล	__ ซฟ	15	---

เที่ยวที่ห้า

บรรทัดที่ 1

				ก็	จะคิด	แหง	หน่าย
---	---	---	---	__ ล ซ	__ ล ล ดั	__ ล ดั	__ ล ดั ซ

บรรทัดที่ 2

(อือฮือฮือ)						ว้าย	สวาท
__ ล ล ดั	17	---	---	---	---	__ ซฟ	__ ฟ ด

บรรทัดที่ 3

(อือฮือฮือ)		แรม	นิราศ			กลับ	หลัง
__ ร ร ม ร	19	__ ล	__ ดั ซฟ	---	---	__ ซ	__ ล ดั

บรรทัดที่ 4

(อ้ออ้อ)						ยังหง-	สา
_ ดั ลดั						_ ช ช	_ ดั _ ช

20

บรรทัดที่ 5

(อ้ออ้อ)	(อ้ออ้อ)		
_ ดั ช	ล ช		

21

เที่ยวที่หก

บรรทัดที่ 1

				ทอดทิ้ง	น้อง	ว่า	เหว
				ลช ลดั	ลดั	ล ลดั	

22

บรรทัดที่ 2

(อ้ออ้อ)						อยู่เ-	กา
_ ล ลดั						_ ด _ ร	_ _ ร

23

บรรทัดที่ 3

		จะกิน	แต่			น้ำ	ตา
		ล ล	ช			ลดั	ล

บรรทัดที่ 4

						ไม่เว้น	วัน
						_ ชฟ _ ชล	_ _ ช

บรรทัดที่ 5

(อ้ออ้อ)	(อ้ออ้อ)		
_ ช ล	_ ชฟ		

24

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มะตะแบ	เน้นเสียง	4
	ประคบเสียง	16 17 18
	กล่อมเสียง	22

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มะตะแบ	กระทบ	1 2 5 6 10 11 13 19 20 23
	เอื้อนสามเสียง	3 7 8 9 12 14 15 21 24

เพลงที่ 34 เพลงโลมมอญ

บทร้องเพลงโลมมอญ

น้องรัก	ไซ่พีจัก / โหยกเหยก / แสร้งเสกสรรค์
พี่รักเจ้า / เท่าเทียม / ดวงชีวัน	จึงทูลชั้น / อาสาสู้ / ภูบุรี
ไม่เจียมตัว / ล้วตาย / หมายเซยชิด	แนบสนิท / พระธิดา / มารศรี
จนปราบศึก / มีชัยกับ / ไพรี	แสนยินดี / จะได้น้อง / ละของนวล
ตรัสพลาง / งามหัตถ์ / กระจวดกอด	พรำพรอด / แนบน้อง / ประคองสงวน
ทั้งสองราพา / ที่ชีชวน	เฝ้าเยี่ยม / วนเซย / โฉมประโลมลาน

ความหมาย

สมิงพระรามพูดกับพระราชธิดาว่า ที่พูดไม่ใช่คำโกหก เพราะรักพระธิดา จึงอาสาสู้กับ
 กามนีจนได้รับชัยชนะ เมื่อพูดจบจึงกอดพระธิดา และเกี่ยวพาราสีกัน

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

น้องเอย / น้องรัก

ไซ่พีจัก / โหยกเหยก / แสร้งเสกสรรค์

เที่ยวที่ 2

พี่รักเจ้า / เท่าเทียม / ดวงชีวัน

จึงทูลชั้น / อาสาสู้ / ภูบุรี

เที่ยวที่ 3

ไม่เจียมตัว / ล้วตาย / หมายเซยชิด

แนบสนิท / พระธิดา / มารศรี

เที่ยวที่ 4

จนปราบศึก / มีชัย / กับไพร่

แสนยินดี / จะได้น้อง / ละอองนวล

เที่ยวที่ 5

ตรัสพลาง / ทางหัตถ์ / กระหวัดกอด

พรำพรอด / แขนบ้อง / ประคองสงวน

เที่ยวที่ 6

ทั้งสองรา / พาที่ / ชี้อ้วน

เผ้าเยี่ยม / เชนโฉม / ประโลมลาน

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 3 บท

เพลงโลมมอญ เป็นเพลงประเภทฉิ่งตัด สำเนียงมอญ มี 1 ท่อน ชั้บร้อง 6 เที่ยว ใช้คำร้อง
เที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 2   3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3   3 / 3 / 3

เที่ยวที่ 3

3 / 2 / 3   3 / 3 / 3

เที่ยวที่ 4

3 / 2 / 3   3 / 3 / 3

เที่ยวที่ 5

2/2/3   2/2/4

เที่ยวที่ 6

3/2/2   3/2/3

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงโลมมอญแสดงถึงการการเกี่ยวพาราสีกันระหว่างสมิงพระรามและพระราชธิดา ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวท จึงใช้กระแสเสียงที่นุ่มนวล เพื่อให้รู้สึกถึงบรรยากาศของการลุ่มหลงในความรัก

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

					สุด	เอย
---	---	---	---	---	---	ฟชฟ _ ฟ

บรรทัดที่ 2

	(เออ	เฮอะเออ	เออ	เอ็งเงอ	เฮ้อเออ(เอย)สุด	ที่รัก
---	---	ลช _ ร	---	_ ร ช ร	มรด _ ช	_ ล ฟ ลดี

บรรทัดที่ 3

	ไ้	พี	(อื่ออื่อ	อื่ออื่อ	จัก	(อื่ออื่อ	อื่ออื่อ)	หยก	หยก
ล _	---	---	ดี	วิ ม	---	ดี	ดี	---	มร _ รฟ

บรรทัดที่ 4

(อื่ออื่อ)	(เออ	เออ	เฮ้อเออเอย	อื่ออื่อ	อื่ออื่อ)แสร้ง	สรวด์
ฟ ฟชฟ	---	ร ม	มร รฟ	_ ม ฟ	ชลช ช ร	_ ม _ ม

ท 1

ท 2

ท 3

ค 1

ท 4

บรรทัดที่ 5

(ฮื่อฮื่อ)			
ช ชร	ค 2		

เทียวที่สอง

บรรทัดที่ 1

	พื รัก	(ฮื่อฮื่อ ฮื่อฮื่อ)เจ้า	(เงื่อฮื่อ ฮื่อฮื่อ)เท่า	เทียม
	ดล รพ	ด ร ดล ร พ	ร พ ร ดรด พ	ร พ

บรรทัดที่ 2

	(เออ ฮื่อฮื่อ ฮื่อฮื่อ)	เออ	เออเงอ	ฮื่อฮื่อ(ฮื่อ)คว	ชี่วัน
	ช	ลช ร	ม	รช ร	มรด ดล

บรรทัดที่ 3

	จิ่งทูล	(ฮื่อฮื่อ ฮื่อฮื่อ)น	(เงื่อฮื่อ ฮื่อฮื่อ)อาสา	ฮื่อ	
	ร	มิ	รด	ร ร	มรดมร พ

บรรทัดที่ 4

(ฮื่อฮื่อฮื่อ)	(เออ	เออ	ฮื่อฮื่อฮื่อ	ฮื่อฮื่อ	ฮื่อฮื่อฮื่อ)กั	บุรี
ร พ พชพ	ด	ร ม	มร รพ	ม พ	ชลช ร	ร ร

เทียวที่สาม

บรรทัดที่ 1

	ไม่เจียม	(ฮื่อฮื่อ ฮื่อฮื่อ)ตัว	(เงื่อฮื่อ ฮื่อฮื่อ)กลัว	ตาย
	ดล ด	ด ร ดล ร ร	พ ร ดรด พ	พ

บรรทัดที่ 2

	(เออ	ฮื่อฮื่อฮื่อ	เออ	เออเงอ	หมายเซย	ชิด
	ช	ลช ร	ม	รช ร	มรด ลด	ด

บรรทัดที่ 3

(คือคือ)	แบบ	(คือคือ)	คือคือ สนิท	(จึงคือ)	คือคือ(คือ) พระ	ธิดา
_ ล ล ค	ค 4	_ ร มี	_ วิ ค	ค 4	ค 4	รวม ร ฟ

บรรทัดที่ 4

	(คือคือ)	คือคือ	คือคือคือ	คือคือ	คือคือ(คือ)มา	รศรี
_____	_____ ค	_____ ร ม	รวม ร ฟ	_____ ม ฟ	ชดช _____ ม	_____ ม ม

บรรทัดที่ 5

(จึงคือ)			
_____ ช ร	ค 5	_____	_____

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

	จนปราบ	(คือคือ)	คือคือ(คือ) คึก	(จึงคือ)	คือคือ(คือ) มี	ชัย
_____	_ ค _ ล	_ ค ค ร	ค ล ร _ ค	_ ร ฟ ร	ค ร ค _ ฟ	_____ ฟ

บรรทัดที่ 2

	(คือคือ)	คือคือคือ	คือคือ	เอ็งเงย	กับไฟ	วี
_____	_____ ช	_ ล ช _ ร	_____ ม	_ ร ช ร	ม ร ค ช ล	_____ ล

บรรทัดที่ 3

	แสน	(คือคือ)	คือคือ ยินดี	(จึงคือ)	คือคือ(คือ)จได้	น้อง
_____	_____ ร	_____ ช ร	ม วิ ค ค	_ ค ร	ค ล _ ร ค	_ ม ร _ ฟ ช

บรรทัดที่ 4

(คือคือ)	(คือคือ)	คือคือ	คือคือคือ	คือคือ	คือคือ(คือ) ละของ	นวล
ค 6	_____ ฟ ช ฟ	_____ ค	_____ ร ม	รวม ร ฟ	_____ ม ฟ	ชดช _____ ร

เที่ยวที่ห้า

บรรทัดที่ 1

	ตรัส	(คือคือ)	คือคือ(คือ)พลา	(จึงคือ)	คือคือ(คือ)กาง	หัตถ์
_____	_____ ล	_ ค ค ร	ค ล ร _ ร	_____ ฟ ร	ค ร ค _ ฟ	_____ ร

บรรทัดที่ 2

(คือคือ)	(เออ	เฮอะเฮอ	เฮอ	เออ	เอ็งเงย)	กระหวัด	กอด
ค 7	ชฟ	_ _ ช	_ ลช _ ร	_ _ ม	_ ร ช ร	มรด ล ช	_ _ _ ช

บรรทัดที่ 3

	พว้า	(คือคือ	คือคือ)	พรอด	(คือคือ	คือคือ)	แนบ	น้อง
_ _ ล	_ _ รัต	_ _ รัม	_ รัต	_ ดล	_ _ ด รัต	_ ดล	_ รัต	รวมร _ ฟช

บรรทัดที่ 4

	(เออ	เออ	เฮอะเฮอ	เออ	เออ	เออ	เออ	สงวน
_ _ ฟชฟ	_ _ ด	_ _ ร ม	รวมร _ รฟ	_ _ ม ฟ	ชลช	ม ม	_ _ ม ม	

บรรทัดที่ 5

(จือจือ)			
_ _ ช	ค 8	_ _ _	_ _ _

เทียวที่หก

บรรทัดที่ 1

	ทั้งสอง	(คือคือ	คือคือ)	ภา	(จือจือ	คือคือ)	พา	ที่
_ _ _	_ ฟ _ ด	_ _ ฟ ด	รดล	_ ร	_ _ ฟ ร	ดรด	_ ฟ	_ _ _ ฟ

บรรทัดที่ 2

	(เออ	เฮอะเฮอ	เฮอ	เออ	เอ็งเงอ	เฮอะเฮอ	ชวน
_ _ _	_ _ ช	_ ลช _ ร	_ _ ม	_ ร ช ร	_ ร	_ ล	_ ล _ ล

บรรทัดที่ 3

	เฝ้า	(คือคือ	คือคือ)	ยวน	(คือคือ	คือคือ)	เขย	โฉม
_ _ _	_ รัต	_ _ รัม	_ รัต	_ ด	_ _ ด รัต	_ ดล	_ รัต	รวมร _ ร

บรรทัดที่ 4

	(เออ	เออ	เฮอะเฮอ	เออ	เออ	เออ	สงวน
_ _ ฟ	_ _ ด	_ _ ร ม	รวมร _ รฟ	_ _ ม ฟ	ชลช	_ ร	_ _ _ ร

ท 34

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
โลมมอญ	ท่อนเดียว	1	ค 1 – ค 2	2 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 3	1 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ค 4 – ค 5	2 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ค 6	1 วรรค
	ท่อนเดียว	5	ค 7 – ค 8	2 วรรค
	ท่อนเดียว	6	ไม่พบ	-

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
โลมมอญ	ท่อนเดียว	1	ท 1 – ท 4	4 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 5 – ท 10	6 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ท 11 – ท 15	5 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 16 – ท 21	6 วรรค
	ท่อนเดียว	5	ท 22 – ท 27	6 วรรค
	ท่อนเดียว	6	ท 28 – ท 34	7 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

					สุด	เอย
_____	_____	_____	_____	_____	ร	ฟชฟ _ พ

1

บรรทัดที่ 2

	(เออ	เฮอะเออ เออ	เออ	เอ็งเงอ	เฮ้อเออ(เฮย)สุด	ที่รัก
_____	___ ช	_ ลช _ ร	___ ม	_ ร ช ร	มรด _ ช	_ ล ฟ ล ค

บรรทัดที่ 3

	ไซ่	พี	(ฮือฮือ	ฮือฮือ	จัก	(ฮือฮือ	ฮือฮือ) ไหยก	เหยก
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

2

3

บรรทัดที่ 4

(ฮือฮือฮือ)	(เอ้อ	เออ	เฮ้อเออเอย	ฮือฮือ	ฮือฮือ) แสร้งเสก	สรรวค
_ พ ฟชฟ	___ ด	_ ร ม	รวมร _ รฟ	_ _ ม ฟ	ชลช ช ร	_ ม _ ม

4

5

บรรทัดที่ 5

(ฮือฮือ)			
___ ช _ ชร	_____	_____	_____

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

	พี	รัก	(ฮือฮือ	ฮือฮือ) เจ้า	(เงี๊ยบ	ฮือฮือ) เท่า	เทียม
_____	_ ดล _ รฟ	_ ด ร	ดล ร	_ พ	_ ร ฟ ร	ดรด _ พ	_ ร _ พ

6

7

บรรทัดที่ 2

	(เออ	เฮอะเออ เออ	เออ	เอ็งเงอ	เฮ้อเออ(เฮย)ดว	ชี่วัน
_____	___ ช	_ ลช _ ร	___ ม	_ ร ช ร	มรด _ ดล	_ _ ล ล

บรรทัดที่ 3

	จิงทูล	(ฮือฮือ	ฮือฮือ) ขัน	(เงี๊ยบ	ฮือฮือ) อาสา	สู
_____	_ ร _ ร	_ _ ร ม	_ ร ด _ ด	_ _ พ ด	รดล ร ร	มรดมร พ

บรรทัดที่ 4

(คือฮือฮือ)	(เอ๋อ	เออ	เฮ้อเออเออ	ฮือฮือ	ฮือฮือฮือ) ภู	บุรี
ร พ พชพ	___ ด	__ ร ม	รวมร _ รพ	__ ม พ	ชดชช _ รด	__ ร ร

8

9

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

	ไม่เจียม	(คือฮือ	ฮือฮือฮือ) ตัว	(จึงฮือ	ฮือฮือฮือ) กตัว	ตาย
_____	_ ด ล _ ด	__ ด ร	ดล ร _ ร	__ พ ร	ดรด _ พ	__ พ

10

บรรทัดที่ 2

	(เออ	เฮอะเฮอะ เอะ	เออ	เอ็งเงย	หมายเขย	ฮิด
_____	__ ช	_ ล ช _ ร	__ ม	_ ร ช ร	มรด ล ต ล	__ ต

11

บรรทัดที่ 3

(คือฮือฮือ)	นบ	(คือฮือ	ฮือฮือ สนิท	(จึงฮือ	ฮือฮือฮือ) พระ	ธิดา
_ ล ล ต ล	__ ต	__ ร ม	__ ร	__ ต ร	_ ต ล _ ร ม	รวมร พ พ

12

13

บรรทัดที่ 4

	(เอ๋อ	เออ	เฮ้อเออเออ	ฮือฮือ	ฮือฮือฮือ) มา	รศรี
_____	__ ด	__ ร ม	รวมร _ รพ	__ ม พ	ชดชช _ ม	__ ม ม

บรรทัดที่ 5

(จึงฮือ)			
__ ช ร	_____	_____	_____

14

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

	จนปราบ	(คือฮือ	ฮือฮือฮือ) คึก	(จึงฮือ	ฮือฮือฮือ) มี	ชัย
_____	_ ด _ ล	_ ด ด ร	ดล ร _ ด	_ ร พ ร	ดรด _ พ	__ พ

15

บรรทัดที่ 2

	(เออ	เฮอะเฮอะ เอะ	เออ	เอ็งเงย	กับไฟ	วี
--	------	--------------	-----	---------	-------	----

_____	_____ช	_ลช_ร	_____ม	_รช_ร	มรดชล	_____ล
-------	--------	-------	--------	-------	-------	--------

บรรทัดที่ 3

	แสน	(คือคือ)	คือคือ ยินดี	(จึงคือ)	คือคือคือ	น้อง
_____	_____ร	__ช_ร	มีรดี ดั ดั	__ ดั ร	ดัด_รด	_มร_ฟช

บรรทัดที่ 4

(คือคือคือ)	(เอือ	เอือ	เอือเอือเอือ	คือคือ	คือคือคือ ละของ	นวน
_____ฟชฟ	_____ด	__ร_ม	รวมร_รฟ	__ม_ฟ	ชลช_ร_ร	_____ร

เทียวกที่ห้า

บรรทัดที่ 1

	ตรัส	(คือคือ	คือคือ(กลาง	(จึงคือ	คือคือ(กาง	หัตถ์
_____	_____ล	_ด_ด_ร	ดล_ร_ร	__ฟ_ร	ดรด_ฟ	_____ร

บรรทัดที่ 2

(คือคือคือ)	(เอือ	เอือเอือ เอือ	เอือ	เอือเอือ)	กระหวัด	กอด
_ฟ_ช	_____ช	_ลช_ร	_____ม	_รช_ร	มรดลช	_____ช

บรรทัดที่ 3

	พัว	(คือคือ	คือคือ)พรอด	(คือคือ	คือคือ)แนบ	น้อง
_____ล	_____รดี	__ร_มี	_รดี_ดัด	__ ดั ร	ดัด_รด	รวมร_ฟช

บรรทัดที่ 4

	(เอือ	เอือ	เอือเอือเอือ	คือคือ	คือคือ)ละของ	สงวน
__ฟชฟ	_____ด	__ร_ม	รวมร_รฟ	__ม_ฟ	ชลช_ม_ม	__ม_ม

บรรทัดที่ 5

(จึงคือ)			
_____ช_ร	_____	_____	_____

เที่ยวที่หก

บรรทัดที่ 1

	ทั้งสอง	(คือฮือ)	ฮือฮือฮือ) ภา	(จึงฮือ	ฮือฮือฮือ) พา	ที่
----	_ ฟ _ ด	__ ฟ ด	รดล ู ร _ ร	__ ฟ ร	ดรด _ ฟ	__ ฟ

บรรทัดที่ 2

	(เออ	เฮอะเออ เอ่อ	เออ	เอ็งเงอ	เฮ้อเออเอ๋อฮือ	ชวน
----	_____	_____ ลข _ ร	_____ ม	_ ร ช ร	มรด _____ ลดี	_ ล _ ล

บรรทัดที่ 3

	เฝ้าฮือ	(คือฮือ	ฮือฮือ)ยวน	(คือฮือ	ฮือฮือ)เซย	โถม
----	_ รดี _ ร	__ ร มี	_ รดี _ ดี	__ ดี ร	ดีล _ รด	รวมร _ ร

บรรทัดที่ 4

	(เอ้อ	เออ	เฮ้อเออเอ๋อ	ฮือฮือ	ฮือฮือประโลม	ลาน
_____ ฟ _	_____ ด	__ ร ม	รวมร _____ ฟ	__ ม ฟ	ชลช _____ ร ร	_____ ร

2.3.1 เทคนิคลีลา

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
โถมมอญ	เน้นเสียง	11
	ประคบเสียง	1 3 24
	กล่อมเสียง	16 21 23

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
โถมมอญ	กระทบ	4 8 10 15 17 19 20
	สะบัดเสียง	7 12 18
	เอื้อนสามเสียง	2 6 13

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
	กลืนเสียง	5 9 14 22 25

เพลงที่ 35 เพลงพม่าเห่

บทร้องเพลงพม่าเห่

จอมขัตติยะ	ครองบุรีอังวะราชฐาน
คุ่มนั้ดดาออกห้องพระโรงธาร	ฟังบอกราชการแล้วบัญชา
ส่วนพระราชนั้ดดาเป็นทารก	เกาะอังสาคว่าพระศกเล่นเกศา
จอมกษัตริย์ตรัสดูมารา	เอ๊ะ! ใ้ลูกเซลยกล้ำกว่าหัวกู

ความหมาย

พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง กษัตริย์แห่งกรุงอังวะ เสด็จออกกว่าราชการพร้อมกับคุ่มพระราชนั้ดดา
ไว้บนตัก พระราชนั้ดดาซึ่งเป็นเด็กน้อยเกาะบ่าแล้วจับผมพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง
จึงดูแถมหยอกว่า ลูกเซลยนี้ใจกล้า มาคว่าหัวตัวเองเล่น

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

จอมเอย / จอมขัตติยะ   ครองบุรี / อังวะ / ราชฐาน

ครองบุรี / อังวะ / ราชฐาน

เที่ยวที่ 2

คุ่มนั้ดดา / ออกห้อง / พระโรงธาร   ฟังบอก / ราชการ / แล้วบัญชา

ฟังบอก / ราชการ / แล้วบัญชา

เที่ยวที่ 3

ส่วนพระราช / (ชะ)นัดดา / เป็นทารก   เกาะอังกฤษ / คิวาพระศก / เล่นเกศา

เกาะอังกฤษ / คิวาพระศก / เล่นเกศา

เที่ยวที่ 4

จอมกษัตริย์ / ตรัสดู / กุมารา   เอ๊ะไ้ลู่ก / เซลยกล้า / คิวาหัวกู

เอ๊ะไ้ลู่ก / เซลยกล้า / คิวาหัวกู

ลักษณะคำประพันธ์   กลอนบทละคร 2 บท

เพลงพม่าเห่ เป็นเพลง สำเนียงพม่า มี 1 ท่อน ชับร้อง 4 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 4   3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3   2 / 3 / 3

2 / 3 / 3

เที่ยวที่ 3

3 / 3 / 3   3 / 3 / 3

3 / 3 / 3

เที่ยวที่ 4

3 / 2 / 3   3 / 3 / 3

3 / 3 / 3

2. การขั้บร้อง

2.1 อารมณเ็นบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพม่าให้แสดงถึงการออกกว่าราชการของพระเจ้ามณเฑียรที่เาพระราชานัดดาบงบดัก แล้วพระราชนัดดาเก็เื่อมมือไปจับพระเศียร จิงตรัสดู แต่ดูด้วยความรัก ฉะนั้นการขั้บร้องของครุศิริ วิชเวทจิงใช้กระเสเสียงที่เข้มแข็งสง่างาม มีการกระแทกเสียง เมื่อถึงบทดู เพื่อให้รู้สึกถึงความสง่างามในทองพระโรงของพระเจ้ามณเฑียรทอง และต่อเนืองด้วยการดูของพระเจ้ามณเฑียรทอง

2.2 การเือน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

ท 1

		จอม	เอย		(เื่อเอย)	เสอเสอเสอเสอ	เสอเสอเสอเสอ
---	---	ม	ม	...	ด ร	ม ร ...	ม ร ...

บรรทัดที่ 2

เอยเื่อ	เื่อเอย	เสอเสอเสอเสอ	เอย เอย	เอย	เสอเสอ (เสอเสอ)	จอมขั้ด-	ติยะ
ด ...	ด ...	ล ...	ล ...	...	ร ...	ด ...	ด ...

บรรทัดที่ 3

(เื่อเื่อเื่อ)	ค 1	ครอง	บุรี	ท 2	(เื่อ เอย)	เสอ เอย)	อังวะ
ด ...	...	...	...	...	ด ...	ม ...	ด ...

บรรทัดที่ 4

ค 2	(เื่อเื่อเื่อ)	(เื่อเอย)	เสอเสอเสอเสอ	เอย เอย)	ท 3	ราช-	ชูฐาน	เอย
ด ...	ด ...	ด ...	ล ...	...	...	...	...	...

บรรทัดที่ 5

	(สี่สี่สี่สี่สี่)	(สี่สี่สี่สี่สี่)	(สี่สี่สี่สี่สี่)	ครอง	บุรี		ังวะ
ท 4	ม รด_ร	ช ม_ม	___ รี่	___ รี่ รี่	___	___	_ดี_ดีรี่ยี่

บรรทัดที่ 6

(สี่สี่สี่สี่สี่)	(เงื่อเออ)	เฮื่อเฮื่อเฮื่อเฮื่อ	เออ เออ	เออ	เงื่อเออ)	ราช-	ชฐาน
ค 3	ดี รี่_ดีล	___ ดีช	ล ชม_ช	___ ล_ดี	___ มี่	___ ชี่ รี่	_มีรี่ยี่_ดีล ___ รี่ รี่

ท 5

บรรทัดที่ 7

(สี่สี่สี่สี่สี่)			
ค 4	ชี่ รี่ มี่ รี่ ดี	___	___

เทียวกี่สอง

บรรทัดที่ 1

		คู้ม	นัดดา		(เออ เออ	เฮื่อเฮื่อ) ออก	ท้ง
___	___	___ รี่ดี	___ ชี่ มี่	___ ชี่	___ ดี_รี่ยี่	___ มีรี่ยี่_ล	___ ดีรี่ยี่

ท 6

บรรทัดที่ 2

(สี่สี่สี่สี่สี่)	เงื่อเออ	เฮื่อเฮื่อเฮื่อเฮื่อ	เออ เออ	เออ	เงื่อ เออ	เฮื่อเฮื่อเออ)	พระโรงธาร
ค 5	_ดี รี่ ดีล	___ ดีช	ล ชม_ช	___ ล_ดี	___ มี่	___ ชี่ รี่ยี่	_มีรี่ยี่_ ___ ดี ดี_ดี

ท 7

บรรทัดที่ 3

(สี่สี่สี่สี่สี่)		ฟ้ง	บอ		(เงื่อ	เออ เออ	เฮื่อเฮื่อ)ราช-	ชการ
___ ดีรี่ยี่	___	___ มี่	_มีรี่ยี่_	___ มี่	___ ชี่	___ ดี_รี่ยี่	_มีรี่ยี่_ดีล	___ ดี ดี

ท 8

บรรทัดที่ 4

(สี่สี่สี่สี่สี่)	(เงื่อเออ)	เฮื่อเฮื่อเฮื่อเฮื่อ	เออ เออ)		แล้ว	บรรชา	เออ
ค 7	ดี รี่_ดีล	___ ดีช	ล ชม_ช	___ ล_ดี	___ ช	___ ม ม	___ ม

ท 9

บรรทัดที่ 5

	(สี่สี่สี่สี่สี่)	(สี่สี่สี่สี่สี่)		ฟ้ง	บอ	ราช-	ชการ
___	___	ม รด_ร	ช ม_ม	___ รี่	_ดี_	มีมีรี่ยี่_ดีล	___ ดี ดี

ท 10

บรรทัดที่ 6

ค 8	(ถือถือถือ)	(เง้อเงอ)	เอ้อเอ้อเอ้อ	เออ เออ	เออ	เง้อเออ)	แล้ว	บรรษา
	ดื รั ด้	__ ด้ ฑ	ล ช ม _ ฑ	_ ล _ ด้	__ มี่	__ ฑ รั	_ มี่ รั	__ ด้ ด้

บรรทัดที่ 7

ค 9	(ถือถือถือ)			
	__ ด้ ด้	---	---	---

ท 11

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		ส่วน	ราช	(ถือ	ชนิด-	(ถือ ถือ	ถือถือ)ดา
---	---	_ มี่ รั	_ มี่	__ ด้ มี่ ฑ	_ รั มี่	_ รั _ มี่	_ รั ด้ _ ด้

ค 10

บรรทัดที่ 2

	(เง้อเงอ)	เอ้อเอ้อเอ้อ	เออ เออ	เออ	เง้อ เออ	เอ้อเออ)	เป็นทารก
_ ด้ รั ด้	__ ด้ ฑ	ล ช ม _ ฑ	_ ล _ ด้	__ มี่	__ ฑ รั	_ มี่ รั	ด้ ด้ _ รั

ท 12

บรรทัดที่ 3

(ถือถือถือ)		เกาะ	ังศา	คว่า	(ถือถือถือ)	พระศก
__ ด้ ด้		__ มี่ รั	__ มี่ มี่	__ ฑ	__ รั มี่	__ ด้ ด้

ค 11

ท 13

บรรทัดที่ 4

(ถือถือ)	ถือถือ) (เง้อ	เอ้อเอ้อเอ้อ	เออ เออ)		เล่นเก-	ศา	เออ
_ ด้ รั	ด้ ด้ _ ด้ ฑ	ล ช ม _ ฑ	_ ล _ ด้	---	__ ฑ รรม	__ ฑ	ล ฑ _ ม

ค 12

ท 14

บรรทัดที่ 5

	(ถือถือถือ)	ถือถือ) (เง้อ	เอ้อเอ้อเอ้อ	เออ เออ)	เกาะ	ังศา	คว่า	พระศก
---		ม รัต _ รั	ฑ ม _ ม	__ ด้	__ รั รั	_ มี่ รั _ รั	__ ด้ ด้	

ท 15

บรรทัดที่ 6

(ถือถือถือ)	(เง้อเงอ)	เอ้อเอ้อเอ้อ	เออ เออ	เออ	เง้อเออ)	แล้ว	บรรษา
__ ด้ รั	ด้ ด้ _ ด้ ฑ	ล ช ม _ ฑ	_ ล _ ด้	__ มี่	_ ฑ รั _ มี่ รั	__ ด้ ด้	__ รั

ค 13

ท 16

บรรทัดที่ 7

ค 14				
	__ ฑ์ ร์	ม่ ร์ ด้ __	_____	_____

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

		จอม	กษัตริย์	(คือ สี)	(เอ๋อ เออ เฮอะเอย)	ตรัส ดู
_____	_____	__ ม่	__ ม่ ร์	__ ม่ ฑ์	__ ด้ ร์	__ ม่ ร์ __
						__ ฑ์ ด้ ล

บรรทัดที่ 2

ค 16	(คือคือ)	คือคือ	(เอ๋อเออ)	เอ๋อเออเอ๋อเออ	เออ เออ	เออ	เอ๋อ เออ	เฮอะเอย)	กุมาร
	__ ด้ ร์	ด้ ด้ ฑ์	ด้ ฑ์	ล ฑม ฑ์	__ ล ด้	__ ม่	__ ฑ์ ร์	__ ม่	__ ด้ ด้

บรรทัดที่ 3

		เอ๊ะ	ไ้ดู	เฮลย	(คือคือคือคือ)	กล้า
_____	_____	__	__ ม่ ร์ ด้	__ ม่ ฑ์	__ ร์ ร์	__ ร์ ม่ ร์ ด้
						__ ด้ ล

บรรทัดที่ 4

	(เอ๋อเออ)	เอ๋อเออเอ๋อเออ	เออ เออ)	คว่าหัว	ญ	เอย
__ ด้ ร์	ด้ ล __ ด้ ฑ์	ล ฑม ฑ์	__ ล ด้	_____	__ ฑร ฑ์	__ ล ฑ ฑ ม
						__ ฑ ม

บรรทัดที่ 5

		(คือคือคือคือ)	อี๋อึงเงย)	เอ๊ะ	ไ้ดู	เฮลย	กล้า
_____	_____	ม ร์ ด้ ร์	ฑ ม ฑ ม	__ ร์	__ ร์ ร์ ด้	__ ร์ ร์ ด้ ด้	__ ด้ ล

บรรทัดที่ 6

ค 18	(คือคือคือคือ)	(เอ๋อเออ)	เอ๋อเออเอ๋อเออ	เออ เออ	เออ	เอ๋อเอย)	คว่าหัว	ญ
	__ ด้ ร์	ด้ ล __ ด้ ฑ์	ล ฑม ฑ์	__ ล ด้	__ ม่	__ ฑ์ ร์	__ ร์ __ ด้	__ ร์ __ ด้

ท 21

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าเห่	ท่อนเดียว	1	ค 1 - ค 4	4 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 5 - ค 9	5 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ค 10 - ค 14	5 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ค 15 - ค 18	4 วรรค

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าเห่	ท่อนเดียว	1	ท 1 - ท 5	5 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 6 - ท 11	6 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ท 12 - ท 16	5 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 17 - ท 21	5 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

		จอม	เอย		(เอ๋อเออ)	เฮอะเออเอ๋อเออ	เฮ้อเฮอเฮิง เอ้อเฮ้อ
_____	_____	___ มี่	___ มี่	_____	_ ตี่ _ รี่	มี รี่ ซี่ รี่	มี รี่ ตี่ _ ตี่ รี่

บรรทัดที่ 2

เออเอ๋อ	เง้อเออ	เฮ้อเออเอ๋อเออ	เออ เออ	เออ	เง้อเออ เฮอะเออ)	จอมซี่ต-	ติยะ
_ ตี่ _	__ ตี่ ซ	ล ซม _ ซ	_ ล _ ตี่	___ มี่	ซี่ รี่ _ มี รี่	_ ตี่ _ ล	__ ตี่ ตี่ รี่

บรรทัดที่ 3

(ฮือฮือฮือฮือ)	1	ครอง	บุรี		(เอ๋อ เออ)	เฮอ เอย)	อั้งวะ
_ ตี่ ตี่ รี่	_____	___ มี่	___ มี มี	_____	_ ตี่ _ รี่	_ มี รี่ _	_ ตี่ _ ตี่ รี่

บรรทัดที่ 4

2	(ฮือฮือฮือฮือ)	(เง้อเออ	เฮ้อเออเอ๋อ เออ	เออ เอย)	3	ราช-	ชฐาน	เอย
	ตี่ รี่ _ ตี่	__ ตี่ ซ	ล ซม _ ซ	_ ล _ ตี่		_____ ซ	_____ ร ม ซ	___ ม

บรรทัดที่ 5

		(ฮือฮือฮือฮือ	ฮือฮือเงย)	ครอง	บุรี		อั้งวะ
_____	_____	ม รต _ ร	ซ ม _ ม	___ รี่	__ รี่ รี่	_____	_ ตี่ _ ตี่ รี่

บรรทัดที่ 6

4	(ฮือฮือฮือฮือ)	(เง้อเออ	เฮ้อเออเอ๋อ เออ	เออ เออ	เออ	เง้อเอย)	ราช-	ชฐาน
	ตี่ รี่ _ ตี่	__ ตี่ ซ	ล ซม _ ซ	_ ล _ ตี่	___ มี่	__ ซี่ รี่	_ มี รี่ _ ตี่	__ รี่ รี่

5

บรรทัดที่ 7

6	(ฮือฮือฮือฮือ)			
	ซี่ รี่ มี รี่	_____	_____	_____

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

		อุ่ม	นัดดา		(เอ๋อ เออ)	เฮอะเออ) ออ	ท้อง
_____	_____	___ รี่ ตี่	__ ซี่ มี	_____	_ ตี่ _ รี่	_ มี รี่ _ ล	___ ตี่ รี่

บรรทัดที่ 2

7	(คือคือคือคือ)	เง้อเออ	เอ้อเออเอ้อเออ	เออ เออ	เออ	เง้อ เออ	เฮอะเออ)	พระโรงธาร
	_ คื รั คืล	_ _ คื ฑ	ล ฑม _ ฑ	_ คื ฌ	_ _ _ มี่	_ _ ฑี่ รั	_ มี่ รั _ _	คื คื _ คื

บรรทัดที่ 3

8	(คือคือคือคือ)		ฟัง	บอก	(เง้อ	เอ้อ เออ	เฮอะเออ)ราช-	ชการ
	คื รั คืล	_ _ _ _	_ _ _ มี่	_ มี่ รั _ _	_ _ _ มี่ ฑ	_ คื รั	_ มี่ รั คืล	_ _ คื คื

บรรทัดที่ 4

10	(คือคือคือคือ)	(เง้อเออ	เอ้อเออเอ้อเออ	เออ เออ)		แล้ว	บรรชา	เออ
	คื รั คืล	_ _ คื ฑ	ล ฑม _ ฑ	_ ล _ คื	_ _ _ ฑ	_ _ ม ม	_ _ _ ม	

บรรทัดที่ 5

		(คือคือคือคือ	อีคิงเงย)	ฟัง	บอก	ราช-	ชการ
_ _ _ _	_ _ _ _	ม วด _ รั	ฑ ม _ ม	_ _ _ รั	_ คื _ _	รั มี่ รั คืล	_ _ คื คื

บรรทัดที่ 6

11	(คือคือคือคือ)	(เง้อเออ	เอ้อเออเอ้อเออ	เออ เออ	เออ	เง้อเออ)	แล้ว	บรรชา
	คื รั คืล	_ _ คื ฑ	ล ฑม _ ฑ	_ ล _ คื	_ _ _ มี่	_ _ ฑี่ รั	_ มี่ รั รั	_ _ คื คื

บรรทัดที่ 7

12	(คือคือคือคือ)			
	_ _ คื รั คืล	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

		ส่วน	ราช-	(คือ)	ชนิด-	(คือ ฮือ	คือคือ)ดา
_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ มี่ รั	_ _ _ มี่	_ คื มี่ ฑ	_ _ รั มี่	_ รั _ มี่	_ รั คื _ คื

บรรทัดที่ 2

	(เง้อเออ	เอ้อเออเอ้อเออ	เออ เออ	เออ	เง้อ เออ	เฮอะเออ)	เป็นทากร
_ คื รั คืล	_ _ คื ฑ	ล ฑม _ ฑ	_ ล _ คื	_ _ _ มี่	_ _ ฑี่ รั	_ มี่ รั _ _	คื คื _ รั

บรรทัดที่ 3

(ชื่อชื่อชื่อ)		เกาะ	อังกา		คว่า	(ชื่อชื่อชื่อ)	พระศก
_ _ ดิ ริ	14	_ _ ม ริ	_ _ ม ม	_ _ ช	_ _ ริ ม	ริ ม ริ	_ _ ดิ ล

บรรทัดที่ 4

(ชื่อชื่อชื่อ)	ชื่อชื่อ (เงอเออ)	เฮอเออเออเออ	เออ เออ)		เล่นเก-	ศา	เออ
16	_ _ ดิ ริ	ดิ ล _ ดิ ช	ล ช ม _ ช	_ _ ล _ ดิ	_ _ ช ร ม	_ _ ช	ล ช _ ม

บรรทัดที่ 5

	(ชื่อชื่อชื่อชื่อ)	ชื่อชื่อเงย)	เกาะ	อังกา	คว่า	พระศก	
	17	ม ริ ด _ ริ	ช ม _ ม	_ _ _ _	_ _ ริ ริ	_ ม ริ _ ริ	_ _ ดิ ล

บรรทัดที่ 6

(ชื่อชื่อชื่อชื่อ)	(เงอเออเออ)	เฮอเออเออเออ	เออ เออ	เออ	เงอเออ)	แล้ว	บรรษา
18	_ _ ดิ ริ	ดิ ล _ ดิ ช	ล ช ม _ ช	_ _ ล _ ดิ	_ _ _ _ ม	_ ช ริ _ ม ริ	_ _ ดิ ล

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

		จอม	กษัตริย์	(ชื่อ ชื่อ)	(เออ เออ	เฮอเออเออ)	ตรัส ดู
		_ _ _ _ ม	_ _ ม ริ	_ _ ม _ ช	_ _ ดิ _ ริ	_ ม ริ _ _	_ ช ดิ ล

บรรทัดที่ 2

(ชื่อชื่อชื่อ)	ชื่อชื่อ (เงอเออ)	เฮอเออเออเออ	เออ เออ	เออ	เงอ เออ	เฮอเออเออ)	กุมาร
19	_ _ ดิ ริ	ดิ ล _ ดิ ช	ล ช ม _ ช	_ _ ล _ ดิ	_ _ _ _ ม	_ _ ช ริ	_ ม ริ _ _

บรรทัดที่ 3

		เอ๊ะ	ไ้ลูก		เซอ	(ชื่อชื่อชื่อชื่อ)	กล้า
		19	_ _ ช	_ _ ม ริ	_ _ ม ช	_ _ ริ ริ	ริ ม ริ

บรรทัดที่ 4

	(เงอเออเออ)	เฮอเออเออเออ	เออ เออ)		คว่าหัว	กู	เออ
	_ _ ดิ ริ	ดิ ล _ ดิ ช	ล ช ม _ ช	_ _ ล _ ดิ	_ _ ช ริ _ ช	_ ล ช _ ม	_ _ _ _ ม

บรรทัดที่ 5

		(ชื่อชื่อชื่อชื่อ)	ชื่อชื่อเงย)	เอ๊ะ	ไ้ลูก	เซอ	กล้า
		ม ริ ด _ ริ	ช ม _ ม	_ _ ริ	ริ ริ	ริ ม ริ	ดิ ล

21

บรรทัดที่ 6

(ชื่อชื่อชื่อ)	(เงื่อเออ)	เออเออเออ เออ	เออ เออ	เออ	เงื่อเออ)	คว้าว้าว	ญ
__ ตี ริ	ตีล _ ตี ซ	ล ซม _ ซ	_ ล _ ตี	__ _ มี่	_ ซี่ ริ __	_ ริ _ ตี	_ ริ _ ตี

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเห่	เน้นเสียง	13 21

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเห่	กระทบ	1 8 12 14
	สละบัดเสียง	3 5 17
	เอื้อนสามเสียง	2 4 6 7 10 11 15 16 18 19

เพลงที่ 36 เพลงพม่าเห่ ชั้นเดียว

บทร้องเพลงพม่าเห่ ชั้นเดียว

ตรัสแล้วระลึกคำสมิงพระราม	ว่าเขลยเขาห้ามไม่ยอมอยู่
ตกพระทัยแก้ไฉนก็สุดรู้	เสด็จคืนเข้าสู่มณเฑียรชัย

ความหมาย

เมื่อพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง ตรัสคำว่าเขลยแล้ว ก็ระลึกได้ถึงสัญญาที่ให้ไว้กับสมิงพระราม จึงตกพระทัยมาก ไม่รู้จะแก้ปัญหาลังไร จึงรีบกลับสู่พระตำหนัก

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

ตรัสแล้ว / ระลึกคำ / สมิงพระราม	ว่าเขลย / เขาห้าม / ไม่ยอมอยู่
ว่าเขลย / เขาห้าม / ไม่ยอมอยู่	

เที่ยวที่ 2

ตกพระทัย / แก้ไฉน / ก็สุดรู้	เสด็จคืน / เข้าสู่ / มณเฑียรชัย
เสด็จคืน / เข้าสู่ / มณเฑียรชัย	

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทสุภาพ 1 บท

เพลงพม่าเห่ เป็นเพลง สำเนียงพม่า มี 1 ท่อน ชั้บร้อง 2 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 3 / 3   3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 3 / 3   3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงพม่าเห่ ชั้นเดียวแสดงถึงความตกใจของพระเจ้ามณเฑียรทองที่เผลอพูดคำว่า “เซलय” ต่อหน้าสมิงพระราม ฉะนั้นการขับร้องของครุศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่แข็ง เพื่อให้รู้สึกถึงความว่าวุ่นใจของพระเจ้ามณเฑียร

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

	ตรัสแล้ว		ระลึกคำ	(เง้อเอ้อ	เออ เอย)	สมิง	พระราม
---	_ ดิ _ มี่	วิ _	ดิ วิ _ ดิ	ล _ ดิ ช	_ ล _ ดิ	_ _ ดิ ดิ	ชี _ ดิ ดิ

บรรทัดที่ 2

	ว่า	เซलय	(ฮือฮือ)	เขาห้าม		ไม่ยอม	อยู่	เอย
---	วิ ดิ	วิ วิ _	ดิ ล _	_ ดิ พิ _ ดิ	---	_ ช _ รม	_ _ มร	_ _ _ ม

บรรทัดที่ 3

	ว่า	เซलय		เขาห้าม		ไม่ยอม	อยู่	เอย
---	วิ ดิ	วิ วิ _	---	_ ดิ พิ _ ดิ	---	_ ดิ ล _ ดิ	_ _ _ ล	_ _ _ ดิ

เที่ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

ตก	พระทัย	แก้	โฉน	(แจ๋แจ๋)	เออ	ท 2	ก็สุด	รู้
___ ตั้	__ รั รั	___ ตั้ ล	ตั้ ตั้ _ ตั้ รั	_ ตั้ ล ตั้ ษ	_ ล _ ตั้	___ ตั้ ล	___ รั ตั้	

บรรทัดที่ 2

เสด็จ	คืน	(อ้ออ้ออ้อ)	เข้าสู่		มณฑลเชียร	ชัย	เออ
__ รั ตั้	_ รั ___	มี รั ษั ___	_ ตั้ _ ล	_____	_ ม _ ม	___ ม	___ ม

บรรทัดที่ 3

เสด็จ	คืน	(อ้ออ้ออ้อ)	เข้าสู่		มณฑลเชียร	ชัย	เออ
__ รั ตั้	_ รั ___	มี รั ษั ___	_ ตั้ _ ล	_____	_ ตั้ _ ตั้	___ ตั้	___ ตั้

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	พ่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าเห่	พ่อนเดียว	1	ค 1	1 วรรค
ชั้นเดียว	พ่อนเดียว	2	ค 2 - ค 3	2 วรรค

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
พม่าเห่	ท่อนเดียว	1	ท 1	1 วรรค
ซิ่นเดียว	ท่อนเดียว	2	ท 2	1 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

	ตรัสแล้ว		ระลึกคำ	(เงี้ยวเอ๋อ เออ เอย)	สมิง	พระราม
___	_ด_ม่	ร_	ด_ร_ด	ล_ด_ช	_ล_ด	___ด_ด

บรรทัดที่ 2

ว่า	เซलय	(ฮือฮือ)	เขาห้าม		ไม่ยอม	อยู่	เอย
___ร_ด	ร_ร_	ด_ล_	_ด_ฟ_ด_ล	___	_ช_ร_ม	___ม_ร	___ม

บรรทัดที่ 3

ว่า	เซलय		เขาห้าม		ไม่ยอม	อยู่	เอย
___ร_ด	ร_ร_	___	_ด_ฟ_ด_ล	___	_ด_ล_ด	___ล	___ด

เที่ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

ตก	พระทัย	แก้	ไฉน	(เงี้ยวเอ๋อ เออ เอย)	ก็สุด	รู้
___ด	___ร_ร	___ด_ล	ด_ด_ด_ร	_ด_ล_ด_ช	_ล_ด	___ด_ด

บรรทัดที่ 2

เสด็จ	คืน	(ฮือฮือฮือ)	เข้าสู่		มณฑเฑียร	ชัย	เอย
___ร_ด	_ร_	ม_ร_ช	_ด_ล	___	_ม_ม	___ม	___ม

บรรทัดที่ 3

เสด็จ	คืน	(ชื่อชื่อ)	เข้าสู่		มณฑล	ชัย	โดย
_ _ รั ด้	_ รั _ _	ม่ รั ด้ _ _	_ ด้ _ ล	_ _ _ _	_ ด้ _ ด้	_ _ _ ด้	_ _ _ ด้

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเห่	เน้นเสียง	1 4

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
พม่าเห่	กระทบ	3
	สะบัดเสียง	2

เพลงที่ 37 เพลงมอญรำดาบ

บทร้องเพลงมอญรำดาบ

เจ้าสมีงพระราม

ฟังรับสั่งมีความหม่นไหม้

ไม่ยอมมอญอายุหน้าเสนาใน

จะหนีไปหงสาเหมือนกัน

ความหมาย

เมื่อสมีงพระรามได้ยินว่าพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องเรียกลูกตนว่าลูกเขลย ก็เกิดความเสียใจและ
อับอาย ตั้งใจจะหนีกลับไปยังเมืองหงสาวดี

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

เจ้าเอย / สมีงพระราม

ฟังรับสั่ง / มีความ / หม่นไหม้

เที่ยวที่ 2

ไม่ยอมมอญ / อายุหน้า / เสนาใน

จะหนีไป / หงสา / เหมือนว่ากัน

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 1 บท

เพลงมอญรำดาบ เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 1 ท่อน ชั้บร้อง 2 เที่ยว
ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 4

3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

2. การขบร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงมอญรำดาบ ชั้นเดียว แสดงถึงความเสียใจและอับอายของสมเด็จพระราม ฉะนั้นการขบร้องของครูศิริ วิชเวทจึงใช้กระแสเสียงที่แข็ง เพื่อให้รู้สึกถึงอุปนิสัยนักรบของสมเด็จพระราม

2.2 การเอื้อน

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

						เจ้า	เอย
---	---	---	---	---	---	ชฟ	ช

บรรทัดที่ 2

	(เออ)	เออเอเอ เออ	เออเอเอ เอย	คิ	อ้ออ้ออ้ออ้ออ้ออ้อ	เจ้า	สมิง	พระราม
---	ช	ล ชฟ _ ม	_ รด _ ฟ	---	ช	ลชฟลช คิ	---	ล คิ

บรรทัดที่ 3

	(เออ)	เออเอเอ เออ	ฟัง	รับสั่ง	(เออ)	เออเอเอเอเอเอเอเอเอเอเอ	ยี่	มีความ
---	ว	ม ร	---	คิ ช	---	คิ	ว คิ	ล คิ

บรรทัดที่ 4

	(เออ)	เออเอเอ เออ	เออเอเอเอ เออ	เออ เอย	เออ	เออเอเอเอเอเอเอเอเอเอเอ	เออเอเอเอเอเอเอเอเอเอเอ	ใหม่
---	ช	_ ลช _ ร	ม รด _ ร	_ ม _ ฟ	---	ชล	คิ ล ช ฟ	ชลช คิ

บรรทัดที่ 5

	(อ้ออ้ออ้อ)			
รวม	ค 1	---	---	---

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

				ไม่ยอม	อยู่	อาย	หน้า
---	---	---	---	_ ดล _ ด	---	ล	คิ _ ร

บรรทัดที่ 2

(เอก	เฮอเออเอิง เงอ	เออเอ	ท 5	ฮือคเคอ		ฮือ	เสนา	โน
_ _ ช	ล ช พ _ ม	_ ร ด _ พ		_ ช พ ล	_____	_ _ ล ด	_ ล ด _ ล	_ _ _ ล

บรรทัดที่ 3

ท 6	(เอก	เฮอเออเอิง เงอ	จะหนี	ไป	(เอก	เฮอเออเอิง เงอ	ท 7	หงสา
_ _ _ ร	ม ร _ ร	_ _ ล ล ด	_ _ _ ล	_ _ _ ด	ร ด _ ล	_ _ _	_ ช ด _ ช	

บรรทัดที่ 4

	(เอก	เฮอเออเอิง เงอ	เฮอเออเออ เออ	เฮอ เออ	เออ	เจอเออเออ (เออ)	เหมือนว่า	กัน
_ _ ด _ ช	_ ล ช _ ร	ม ร ด _ ร	_ _ ม _ พ	_ _ _ ช ล	ด _ ล ช พ	ช _ ร ช ด	_ _ _ ร	

สรุปประเภทและตำแหน่งการเอื้อน ดังนี้

เอื้อนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
มอญรำดาบ	1	เที่ยว เดี่ยว	ค 1	1 วรรค
	2	เที่ยว เดี่ยว	ไม่พบ	-

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
มอญรำดาบ	1	เที่ยว เดี่ยว	ท 1- ท 4	4 วรรค

	2	เที่ยว เดียว	ท 5 - ท 8	4 วรรค
--	---	-----------------	-----------	--------

2.3 เทคนิคลีลา

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

						เจ้า	เคย
---	---	---	---	---	---	ชฟ	ช

บรรทัดที่ 2

(เอก	เสอเออเอิง เงอ	เออเอ่อ เออย	อ	อ้ออ้ออ้ออ้ออ้ออ้อ	เจ้า	สมิง	พระราม
ช	ล ชฟ ม	รด ฟ	ช	ลชฟลช ด	ชฟ	ล ด	ล ล

บรรทัดที่ 3

(เอก	เฮอเอิงเงย)	ฟ้ง	รับสั่ง	(เอก	เฮอเอิงเงย	ฮี้)	มีความ
ร	ม ร ร	ล	ด ช	ดล ด	ร ด ล	ล ด	ช ช

บรรทัดที่ 4

(เอก	เฮอเอิง เงอ	เฮอเออเออ เออ	เฮอ เออย	เอก	เงอเออเออเออ	เฮอเฮอเออ)หม่น	ใหม่
ช	ลช ร	ม รด ร	ม ฟ	ชล	ด ล ช ฟ	ชลช ด	รด

บรรทัดที่ 5

(อ้อฮ้อฮ้อ)			
ร ม ร	3	---	---

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

				ไม่ยอม	อยู่	อาย	หน้า
---	---	---	---	ดล ด	ล	ด ร	ด ม ร

บรรทัดที่ 2

(เอก	เฮอเอิงเงอ	เออเอ่อ เออ	เฮอเออย	ฮี้)	เสนา	ใน
------	------------	-------------	---------	------	------	----

___ ช	ล ชฟ _ม	_รด _ฟ	_ช ฟ ล	_____	___ลคํ	_ลคํ _ล	___ ล
-------	---------	--------	--------	-------	--------	---------	-------

บรรทัดที่ 3

(เอก	เฮอะเอิง เงย)	จะหนี่	ไป	(เอก	เฮอะเอิง เงย)	6	หงสา
___ วิ	ม วิ _วิ	___ ล คํ	___ ล	___ คํ	วิ คํ _ล	___	_ชคํ _ช

บรรทัดที่ 4

(เอก	เฮอะเอิง เงย	เฮอะเอิง เงย	เฮอะ เอย	เอก	เงอะเออะ เอย)	เหมือนว่า	กัน
_คํ _ช	_ลช _วิ	ม รค _วิ	_ม _ฟ	___ชล	คํ ล ช ฟ	ช _รช ค	___ วิ

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มอญรำดาบ	กล่อมเสียง	4

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มอญรำดาบ	กระทบ	3 6
	เสียงนาสิก	2 5
	กลืนเสียง	1

เพลงที่ 38 เพลงขาดใจ

บทร้องเพลงขาดใจ

เมื่อนั้น

สมเด็จพระรามาธิบดีจิดดิดโคกคัลย์

คะนึ่งคำทรงชัยให้จ่าบัลย์

จรจรัลเข้ายังตำหนักใน

ความหมาย

สมเด็จพระรามมีความรู้สึกน้อยใจ และเสียใจในคำพูดของพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง จึงรับเข้าไป
ในตำหนักของตน

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

เมื่อเอ่ย / เมื่อนั้น

สมเด็จพระราม / น้อยจิด / คิดโคกคัลย์

เที่ยวที่ 2

คะนึ่งคำ / ทรงชัย / ให้จ่าบัลย์

จรจรัล / เข้ายัง / ตำหนักใน

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร 1 บท

เพลงขาดใจ เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 4 ท่อน ใช้ในการแสดง 2 ท่อน
ขับร้อง 1 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

2 / 2

4 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3

3 / 2 / 3

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงขาดแล้วแสดงถึงความเสียใจของสมเด็จพระรามา ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวทจึงใช้กระแสเสียงที่นุ่ม มีการทอดเสียงและโน้ตเสียง เพื่อให้รู้สึกถึงความเศร้า

2.2 การเอื้อน

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

		เมื่อ	เอ๋ย		(เงื่อเออ เออ เออ)	เมื่อ	นั่น
---	---	ดิ	ทวี	ริ	---	ฟิ	ชล

บรรทัดที่ 2

(อือฮือฮือ)	สมเด็จพระรามา	น้อย	จิต	(อือฮือฮือ ฮือฮือฮือฮือ)	คิดโศก	ศัลย์
ชลช	ค 1	ท	ท	ดิ	ช	ท

บรรทัดที่ 3

งึ ฮือฮือฮือ	ค 2		
ท ดชชช			

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

		คะนึง	คำ	(เอื่อ	เฮอะเฮอะเงื่อเออ	เอ๋ย)ทรง	(ฮือฮือฮือ ฮัย
---	---	ริ	ดิ	ท	ดิ	ท	ชฟ

บรรทัดที่ 2

						ให้จา-	(ฮือฮือ) บัลย์
---	---	---	---	---	---	ดิ	ท

บรรทัดที่ 3

		จร	จรัญ	(เอื่อ	เฮอะเฮอะเงื่อเออ	เอ๋ย)เข้า	ยัง
---	---	ริ	ริ	ดิ	ริ	ดิ	ฟ

บรรทัดที่ 4

(ชื่อ)						ตำแหน่ง	ใน
ชฟ	ค 5					ดื่ ท	ดื่

บรรทัดที่ 5

(ชื่อ)	(ชื่อ)	ค 6	
ดื่ ร	ดื่ ท		

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ขาดได้	1	เที่ยว เดียว	ค 1 - ค 2	1 วรรค
	2	เที่ยว เดียว	ค 3 - ค 6	4 วรรค

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ขาดได้	1	เที่ยว เดียว	ท 1- ท 2	2 วรรค
	2	เที่ยว เดียว	ท 3 - ท 4	2 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

ท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

		เมื่	เอ		(แจ๋เออ เออ เออ)	เมื่	ไน
---	---	ด	ท ร	1	พ ร	ท	ฟ ชล

บรรทัดที่ 2

(อื่ออื่ออื่อ)	สมิงพระราม	น้อย	จิต	(อื่อจื่ออื่อ อื่ออื่ออื่ออื่อ)	คิดโศก	ศัลย์
ชลช	ท	ท	ช	ท	ลทลร	ช

บรรทัดที่ 3

จ อื่ออื่ออื่อ			
ท ดชลช			

ท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 1

		คะนึ่ง	คำ	(เอ๋อ เอะเอ๋อเอ๋อเอ๋อ เออ)	ทรวง	(อื่ออื่ออื่อ) ชัย
---	---	ร	ด	ท	ดท ร	ลชฟ

บรรทัดที่ 2

					ให้จา-	(อื่ออื่อ) บัลย์
---	---	---	---	---	ดท	ท

บรรทัดที่ 3

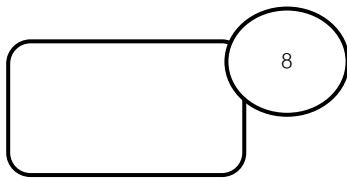
		จว	จวิญ	(เอ๋อ เอะเอ๋อเอ๋อเอ๋อ เออ)	เข้า	ยัง
ม	ช	ร	ร	ด	ร	ฟ

บรรทัดที่ 4

(อื่ออื่อ)						ตำนั๊ก	ไน
ชฟ	---	---	---	---	---	ด	ด

บรรทัดที่ 5

(อื่ออื่อ)	(อื่ออื่อ)		
ด	ด	---	---

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ขาดได้	ประคบบเสียง	9

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ขาดได้	ครั้น	1
	กระทบ	2 3
	สละบัดเสียง	4 6 7
	เอื้อนสามเสียง	5 8

เพลงที่ 39 เพลงตะนาว

บทร้องเพลงตะนาว

ขึ้นบนเตียงเคียงข้างเห็นนางหลับ	ใจจะปลิวหิววับเสียให้ได้
สงสารน้องจะต้องพรากจากกันไป	เหมือนแกล้งทิ้งน้องไว้ไม่ไยดี
ที่จริงใจจำพรากอยากให้แจ้ง	จะปลุกขึ้นเล่าแกลงก็ไช้ที่
จะโศกเศร้าเหลือสลัดตัดจรัล	หลับอยู่นี้ก็ดีจะลาจร

ความหมาย

สมิงพระรามมาถึงเตียงนอน เห็นพระราชธิดาผู้เป็นชายานอนหลับอยู่ ก็เกิดความโศกเศร้า สงสารที่จะต้องหนีจากไป แม้จะอยากปลุกนางมาเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง แต่กลัวว่าจะรำไรจนไม่สามารถหนีมาได้ จึงคิดว่าให้นางหลับอยู่ แล้วตนหนีไป จะเป็นการดีที่สุด

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

ขึ้นบนเตียง / เคียงข้าง / เห็นนางหลับ

ใจจะปลิว / หิววับ / ใจจะปลิว / หิววับ / (ออลະหน່าย เตะเออย) / เสียให้ได้

เที่ยวที่ 2

สงสารน้อง / จะต้องพราก / จากกันไป

เหมือนแกล้งทิ้ง / น้องไว้ / เหมือนแกล้งทิ้ง / น้องไว้ / (ออลະหน່าย เตะเออย) / ไม่ไยดี

เที่ยวที่ 3

ที่จริงใจ / จำพราก / อยากให้แจ้ง

จะปลุกขึ้น / เล่าแกลง / จะปลุกขึ้น / เล่าแกลง / (ออลະหน່าย เตะเออย) / ก็ไช้ที่

เที่ยวที่ 4

จะโศกเศร้า / เหลือสลัด / ตัดจรัล

หลับอยู่ / กิติ / หลับอยู่ / กิติ / (ออลหน้าย เตะเอย) / จะลาจ

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 4 บท

เพลงมอญตะนาว เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 1 ท่อน ชั้บร้อง 4 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บาท

2. การชั้บร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงตะนาวแสดงถึงห้วง
 อาลัยของสมิงพระรามที่มีต่อพระราชบิดา ฉะนั้นการชั้บร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่
 แข็งแต่ผสมผสานความแหบโหย เพื่อให้รู้สึกถึงความอาลัยรัก

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

ขึ้น	บนเตียง	เคียง	ข้าง	(อื่อ	อื่ออื่อ อื่อ)	(เอื่อ	เอื่อเอื่อ
___ ทล	__ ท ท	___ ดิ	___ ดิท	___ ดิ	__ ริดิ __ ฟี	___ ท	__ ดิ ท ริ

บรรทัดที่ 2

เอื่อเอื่อ	เอื่อเอื่อเอื่อเอื่อ)	เห็นนาง	หลับ	(อื่ออื่ออื่อ)	(เอื่อ	เอื่อเอื่อ	เอื่อเอื่อเอื่อเอื่อ
__ ฟี ริ	ดิริดิ ริ ดิท	__ ทมิ __ ท	___ ล	__ ท __ ดิท	___ ท	__ ฟี ดิ	ริ ดิท ริ

บรรทัดที่ 3

		เอื่อเอื่อ	เอื่อเอื่อเอื่อเอื่อ	เอื่อเอื่อ		อื่อ อื่อ	อื่ออื่ออื่อ)
_____	_____	__ ฟี ริ	ดิ ริดิ __ ริ	___ ดิท	_____	__ ท __ ดิ	ท ดิท __

บรรทัดที่ 4

เอยใจ	จะปลิว	หวิว	วับ	เอยใจ	จะปลิว	หวิว	วับ
__ ดิ __ ท	__ ล ดิ	ทลช __ ช	ดิ ชล ชล	ฟี ดิ __ ท	__ ล ดิ	ทลช __ ช	ดิ ชล ชล

บรรทัดที่ 5

ท3

ค 3

ออก	ลະนาย	แต่ะ	เออย			เสียให้	ได้ (อื้อฮือ)
ชฟ _ ช	_ ช ช	_ _ ช	_ _ ช		ดํ	_ ชดํ _ ช	_ ชฟ _ ชล

บรรทัดที่ 6

อื้อฮือ)			
ชฟ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

ค 4

ท4

สงสาร	น้อง	จะ	ต้องพราว	(อื้อ ฮือ ฮือ)	(เออ (ฮือเออเออ))
_ _ ทดํ ท	_ _ ดํ	ท _ ท	_ _ ดํ ท	_ _ ดํ	_ รํดํ _ ฟํ

บรรทัดที่ 2

เงื่อเออ	เงื่อเออเออเออเออ	จาก	กันไป		(เออ เงื่อเออ เออเออเออเออ)
_ _ ฟํ รํ	ดํรํดํ รํดํท	_ _ ล	_ _ ท ท	ท5	_ ท

บรรทัดที่ 3

		เงื่อเออ	เออเออเออเออเออ	เออเออ		อื้อ ฮือ	อื้อฮือฮือฮือ)
_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ ฟํ รํ	ดํ รํดํ _ รํ	_ _ ดํท	_ _ _ _	_ ท _ ดํ	ทดํท _

บรรทัดที่ 4

เหมือนแก้ง	ทิ่ง	น้อง	ไว้	เหมือนแก้ง	ทิ่ง	น้อง	ไว้
_ ดํ _ ท	_ ล _ ดํ	ช _ ชล	_ ชล ลชฟ	_ ดํ _ ท	_ ล _ ดํ	ช _ ชล	_ ชล _ ชล

บรรทัดที่ 5

ท6

ค 5

ออก	ลະนาย	แต่ะ	เออย			ไม่ ไย	ดี
ชฟ _ ช	_ ช ช	_ _ ช	_ _ ช		ดํ	_ ชฟ _ ช	_ ช _ ชล

บรรทัดที่ 6

ชฟ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

เที่ยวที่สาม

บรรทัดที่ 1

ที่จริง	ใจ	จำ	พราว		(อือ ฮือฮือ ฮี)	(เออ (แฮ้อเออ)
_ ทล _ ท	___ ท	___ ตั	___ ตัท	___ ตั	_ รัต้ _ ฬ	___ ท _ ตั ท รั

ค 6

ท 7

บรรทัดที่ 2

เง้อเออ	เงงเงอแฮ้อแฮอ	อยาก	ให้แจ้ง		(เอ้อ	เง้อเออ	แฮ้อเออแฮ้อเออ
_ ฬ รั	ตัรัต้ รั ตัท	___ ล	_ _ ท ล		___ ท	_ _ ฬ ตั	รั ตัท _ รั

ท 8

บรรทัดที่ 3

		เง้อเออ	เออแฮอเงงเงอ	เออเออ		ฮือ ฮือ	ฮือฮือฮือ)
_____	_____	_ ฬ รั	ตั รัต้ _ รั	___ ตัท	_____	_ ท _ ตั	ท ตัท _

บรรทัดที่ 4

จะปลุก	ขึ้น	เล่า	แกลง	จะปลุก	ขึ้น	เล่า	แกลง
_ ตั _ ท	_ ล _ ตัช	ฬ _ ชฟ	ชช ตัชล	ชฟ _ ตั ท	_ ล _ ตัช	ฬ _ ชฟ	ชช ตัช

บรรทัดที่ 5

ออ	ละนาย	แตะ	เออ			ก็ ไซ้	ที่
ลชฟ _ ช	_ _ ชช	___ ช	___ ช			___ ตั	_ ช ฬล

ท 9

ค 7

บรรทัดที่ 6

ชฟ _	_____	_____	_____

เที่ยวที่สี่

บรรทัดที่ 1

จะไศก	เศร้า	เหลือ	สลัด		(อือ ฮือฮือ ฮี)	(เออ (แฮ้อเออ)
_ ท _ ทล	___ ทล	_ ท รั	_ ฬ ตั ท	___ ตั	_ รัต้ _	___ ท _ ตั ท รั

ค 8

ท 10

บรรทัดที่ 2

เง้อเออ	เงงเงอแฮ้อแฮอ	ตัดจ-	วี่		(เอ้อ	เง้อเออ	แฮ้อเออแฮ้อเออ
_ ฬ รั	ตัรัต้ รั ตัท	_ ล _ ท	_ _ ท ล		___ ท	_ _ ฬ ตั	รั ตัท _ รั

ท 11

บรรทัดที่ 3

		เงื๋อเือก	เออเออเอเอเอเอเอเอเอเอ	เออเออเอ		อื่อ อื่อ	อื่ออื่ออื่อ)
---	---	__ ฝั รั	ดํ รัดํ _ รั	__ ดํท	---	_ ท _ ดํ	ท ดํท_

บรรทัดที่ 4

เออเออเอ	อื่ออื่อ	ก็	ดี	เออเออเอ	อื่ออื่อ	ก็	ดี
_ ดํ _ ท	_ ล _ ดํซ	ฝ _ ซฟ	_ ซ ลซฟ	_ ดํ _ ท	_ ล _ ดํซ	ฝ _ ซฟ	_ ซ _ ซล

บรรทัดที่ 5

อ	ละนาย	แต่ะ	เออ	ท 12		จะลา	จร
ซฟ _ ซ	_ ซ ซ	_ ซ	_ ซ		_ ดํ	_ ซ ซ	_ ซ _ ซล

บรรทัดที่ 6

ซฟ _			

ค 9

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ตะนาว	ท่อนเดียว	1	ค 1 - ค 3	3 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ค 4 - ค 5	2 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ค 6 - ค 7	2 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ค 8 - ค 9	2 วรรค

เอื้อนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
ตะนาว	ท่อนเดียว	1	ท 1 - ท 3	3 วรรค
	ท่อนเดียว	2	ท 4 - ท 6	3 วรรค
	ท่อนเดียว	3	ท 7 - ท 9	3 วรรค
	ท่อนเดียว	4	ท 10 - ท 12	3 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

ขึ้น	บนเตียง	เคียง	ข้าง	(อือ	ฮือฮือ ฮือ)	(เอ้อ	เฮ้อเออ
___ ทล	__ ทท	___ ด์	___ ด์ท	___ ด์	_ รัด _ ฟิ	___ ท	_ ด์ ท ริ

บรรทัดที่ 2

เง้อเออ	เงงเงฮ้อเออเออ)	เห็นนาง	หลับ	(อือฮือฮือ)	(เอ้อ	เง้อเออ	เฮ้อเออเออเออ
___ ฟิ ริ	ดริด์ ริ ด์ท	_ ทมิ _ ท	___ ล	_ ท _ ด์ท	___ ท	___ ฟิ ด์	ริ ด์ท ริ

บรรทัดที่ 3

		เง้อเออ	เออเออเงงเงอ	เออเออ		อือ ฮือ	อือฮือฮือ)
___	___	___ ฟิ ริ	ริ ด์ ริ	___ ด์ท	___	_ ท _ ด์	ท ด์ท _

บรรทัดที่ 4

เออใจ	จะปลิว	หวิว	ว๊บ	เออใจ	จะปลิว	หวิว	ว๊บ
_ ด์ _ ท	_ ล ด์	ทลช _ ช	ด ชล ชล	ฟิ ด์ _ ท	___ ล ด์	ทลช _ ช	ด์ ชล ชล

บรรทัดที่ 5

ออ	ละนาย	แต่ะ	เออ			เสียให้	ได้ (อือฮือ)
___ ฟิ _ ช	___ ช ช	___ ช	___ ช	___	___	_ ชด์ _ ช	_ ชฟิ _ ชล

เที่ยวที่สอง

บรรทัดที่ 1

สงสาร	น้อง	จะ	ต้องพวาก	(คือ	ฮือฮือ	ฮือ)	(เออ	(ฮือเออเออ)
_ _ ต่ ท	_ _ _ ต่	_ ท	_ _ ต่ ท	_ _ _ ต่	_ รื่ ต่	_ พื่	_ _ _ ท	_ ต่ ท รื่

บรรทัดที่ 2

เง้อเออ	เงงเงอฮือเออฮือ	จาก	กันไป		(เอ้อ	เง้อเออ	ฮือเออเอ้อเออ
_ _ พื่ รื่	ดื่ รื่	_ _ ล	_ _ ท ท	_ _ _ _	_ _ _ ท	_ _ พื่ ต่	รื่ ต่ ท

บรรทัดที่ 3

		เง้อเออ	เออเออเงงเงอ	เออเออ	9	ฮือ ฮือ	ฮือฮือฮือ)
_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ พื่ รื่	รื่ รื่ ต่	_ _ _ ต่ ท	_ _ _ _	_ ท	ต่

บรรทัดที่ 4

เหมือนแก้ง	ทื่ง	น้อง	ไว้	เหมือนแก้ง	ทื่ง	น้อง	ไว้
_ ต่	_ ท	ล	ต่	ช	ชล	_ ชล	ลชฟ

บรรทัดที่ 5

ออ	ลนะบาย	แต่ะ	เออ	12	ไม่	ไย	ดี
ชฟ	_ _	_ ช	_ _	_ _	_ _	ชฟ	ช

บรรทัดที่ 6

ชฟ	_ _	_ _	_ _

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ตะนาว	ประคบเสียง	7
	กล่อมเสียง	4

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
ตะนาว	กระทบ	2
	ดงทรวง	5
	โหนเสียง	6
	สะบัดเสียง	1
	กลืนเสียง	39

เพลงที่ 40 เพลงมอญร้องไห้

บทร้องเพลงมอญร้องไห้

หยิบกระดาศวาดอักษรจะอ่อนสั่ง	น้ำตาหลังไหลหยดรดอักษร
แล้วสอดไว้ใต้เขนยที่นางนอน	พิศพัคตร์ทอดถอนหญทัย
ค่อยตระโบมโลมลูบจูบสั่งลา	นางจะรู้กายาก็หาไม่
หักจิตออกนอกห้องทันใด	ขึ้นม้าควบหนีไปมิได้ช้า

ความหมาย

สมิงพระรามเขียนจดหมายรำลาพระราชธิดา ความเศร้าโศกของสมิงพระรามทำให้น้ำตาไหลลงบนจดหมาย จากนั้นก็สอดจดหมายไว้ใต้หมอน สมิงพระรามจูบสั่งลาพระราชธิดาโดยที่นางไม่รู้ตัว แล้วหักห้ามใจควบม้าหนีไป

การแบ่งวรรค และสัดส่วนคำร้อง

เที่ยวที่ 1

หยิบกระดาศ / วาดอักษร / จะอ่อนสั่ง	น้ำตาหลัง / ไหลหยด / รดอักษร
แล้วสอดไว้ / ใต้เขนย / ที่นางนอน	พิศพัคตร์ / ทอดถอน / หญทัย

เที่ยวที่ 2

ค่อยตระโบม / โลมลูบ / จูบสั่งลา	นางจะรู้ / กายา / ก็หาไม่
หักจิต / ออกนอกห้อง / ทันใด	ขึ้นม้า / ควบหนีไป / มิได้ช้า

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนสุภาพ 2 บท

เพลงมอญร้องไห้ เป็นเพลงสำเนียงมอญ มี 1 ท่อน ชั้บร้อง 2 เที่ยว ใช้คำร้องเที่ยวละ 1 บท

รูปแบบการแบ่งวรรคคำร้อง

เที่ยวที่ 1

3 / 3 / 3   3 / 2 / 3

3 / 3 / 3   3 / 2 / 3

เที่ยวที่ 2

3 / 2 / 3   3 / 2 / 3

2 / 3 / 2   2 / 3 / 2

2. การขับร้อง

2.1 อารมณ์ในบทร้อง

จากการวิเคราะห์ความหมายของบทประพันธ์ พบว่าคำร้องเพลงมอญร้องให้แสดงถึงเศร้าโศกอย่างถึงที่สุดของสมเด็จพระรามา ฉะนั้นการขับร้องของครูศิริ วิชเวชจึงใช้กระแสเสียงที่เลียนแบบการร้องไห้ เพื่อให้รู้สึกถึงความเสียใจของสมเด็จพระสมเด็จพระรามา

2.2 การเอื้อน

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

					เออ			
---	---	---	---	---	อ	---	---	อ

บรรทัดที่ 2

		เออ เออ	เออ			อ อ	
---	---	อ อ	อ	อ	---	อ	---

บรรทัดที่ 3

			หยิบกระดาษ	เออ	ท 2	เง้อเออ เออเฮอ	เฮ้อะเออ
---	---	---	_ ฟ ช ช	_ ช _	---	ดํ ช _ ล ฟ	_ _ ม ร

บรรทัดที่ 4

	วาด			วาด	อักษร	เง้อเออ	เฮ้อะเออ
---	_ _ ฟ ร	---	---	_ ฟ ร _	ฟ ฟ _	ช ฟ _	ม ร _

บรรทัดที่ 5

	ชะ	ชะอ่อน		สั่ง			เออ
---	_ _ ร	_ _ ร ช	ช ช _ ด	_ _ _ ด	รวม	---	_ ช _

บรรทัดที่ 6

				เออ เออ	เอย		ยี้ยี้ ยี้
---	---	---	---	_ ช _ ช	_ ช _	---	_ ล _ ดํ

บรรทัดที่ 7

	น้ำ				น้ำตา	หลัง เออ	
---	_ ช _	---	---	---	_ ช ล _ ช	_ ช _ ช	---

บรรทัดที่ 8

เง้อเออ	เออเฮอ	เฮ้อะเออ		ไหล	หยุด		
_ _ ดํ ช	_ ช ฟ _	_ _ ม ร	---	_ ฟ _ ล	_ ม _ ฟ	_ ม ร	---

บรรทัดที่ 9

รด		อักษร					เออ
_ _ _ ร ม	---	_ ด _ ม	ช ร ม ร	---	---	---	_ ช _

บรรทัดที่ 10

				เออ		เออ	เอย
---	---	---	---	_ ช _	---	_ ช _	_ ช _

บรรทัดที่ 11

ยี้ยี้			แล้ว			แล้ว	สอด
_ _ ล ดํ	---	---	_ ช ล	_ ช	---	_ ช ล	_ ช

บรรทัดที่ 12

ไว้			ใต้		ใต้เขนย	ท 6	ย	ยี่	ยี่
_ชล_ช	---	---	_ช_ฟ	---	_ชฟ_ชช	---	_ช	ล	ด

บรรทัดที่ 13

	ที่		ที่ นาง	นอน	ท 7	เคย		ยี่	ยี่
---	__ชฟ	---	_ชฟ_ช	_ช_	---	_ช	ล	ล	ด

บรรทัดที่ 14

	พิศ		พิศ-	ศพักตร์	เคอเง้อเคอ	เฮอะเคอ			
---	__ดล	---	__ดล	ชล_	ฟชฟ	มร	ท 8	---	---

บรรทัดที่ 15

ทอด	ถอน	เง้อเคอ	เฮอะเคอ	ท 9	ห-	ฤทัย			
__ฟ	ฟร_ฟ	__ชฟ	__มร	---	__ด	รรมร รร	---	---	---

เที่ยวหลัง

บรรทัดที่ 1

			เคอ						
---	---	---	ช	---	---	---	---	---	ด

บรรทัดที่ 2

	เคอ	เคอ เคย		ยี่	ยี่				
---	__ช	_ช_ช	ล	_ล_	ด	---	---	---	---

บรรทัดที่ 3

ค้อย		ค้อย	ตระโอม	ท 11	เคอ	เง้อเคอเฮอ	เฮอะเคอ		
__ช	ฟ_	__ชฟ	_ช_ช	---	ช	ล	ด	ช_ฟ	_ม_ร

บรรทัดที่ 4

	โอม		โอม	จูบ		จูบ			
---	__ฟ	---	__ฟ	_ฟ_	มร	_ช_ช	ร_ร_	ด	---

บรรทัดที่ 5

ท 12

ลั่ง	ลา			เออ			เง้อเออ
__ ค	ร ม ร _ ร	__	__	__ ช	__	__ ล	__ ช ฟ

บรรทัดที่ 6

		เออ	เออ เออ			ยี้ ยี้	
__	__	__ ช	__ ช ช	__	__	__ ล	__ ล

บรรทัดที่ 7

ท 13

	นาง	นาง	จะรู้	เออ เอ้อ	เฮอะเอย		กา-
__	__ ช	__ ช	__	__ ช ฟ	__ ม ร	__	__ ฟ

บรรทัดที่ 8

ท 14

ยา	เออเอ้อ	เฮอะเอย		ก็	หา	ไม่	
_ ฟ	__ ช ฟ	__ ม ร	__	__	ร ร ค ร ม	__ ช	__ ร ด

บรรทัดที่ 9

ท 15

		เออ				เออ	
__	__	__ ช	__	__	__	__ ล	__ ช

บรรทัดที่ 10

เออ เออ	เอย	ยี้ ยี้					
__ ช ช	__ ช	__ ล	__ ล	__ ค	__	__	__

บรรทัดที่ 11

หักจิต	เออ	เง้อเออ เออ	เฮอะเอย		ออกนอก	ห้อง	ทัน
__ ฟ ฟ	__ ล	__ ค	__ ช ฟ	__ ม ร	__ ค	__ ช ร	__ ร ด

บรรทัดที่ 12

ท 16

ท 17

ใด		ขึ้นม้า		เง้อเออเออเอย	ควบ
_ ร	__	__	__ ช ฟ	__ ช ล	__ ล

บรรทัดที่ 13

หนี ไป			มิได้	ซ้ำ			
_ ฟ ช	_ ฟ	__ ม ร ด	__	__ ร ด	_ ร ม	ร ม ร _ ร	__

สรุปประเภทและตำแหน่งการเขียน ดังนี้

เขียนตกแต่งคำร้อง

ไม่พบเขียนตกแต่งคำร้อง

เขียนดำเนินทำนอง

เพลง	ท่อน ที่	เที่ยว ที่	ตำแหน่งที่พบ	จำนวน
มอญร้องไห้	เที่ยวเดียว	1	ท 1 - ท 9	9 วรรค
	เที่ยวเดียว	2	ท 10 - ท 17	8 วรรค

2.3 เทคนิคลีลา

เที่ยวแรก

บรรทัดที่ 1

				เออ			
---	---	---	---	ช			ล

บรรทัดที่ 2

		เออ เออ	เออ			ยี่	ยี่
---	---	ช ช	ช			ล	ด

บรรทัดที่ 3

			พยิบกระดาศ	เออ		เงอเออ เออเออ	เฮอะเออ
---	---	---	ฟ ช ช			ด ช ลฟ	ม ร

บรรทัดที่ 4

	วาด			วาด	อักษร	เง้อเออ	เฮอะเออ
---	พร	---	---	พร	ฟ ฟ	ช ฟ	ม ร

บรรทัดที่ 5

	ช	ชะอ้อน	4	ลั้ง	5	เออ	
___ ร	___ ร ช	ช ช ___ ด		___ ด	รวมร ___	___ ช	___

บรรทัดที่ 6

				เออ เออ	เอย		ยื่อ ยื่อ
___ ล	___	___	___	___ ช ___ ช	___ ช	___ ล	___ ล ___ ด

บรรทัดที่ 7

	น้ำ			น้ำตา	หลัง เออ	6
___	___ ช ___ ล ___ ช	___	___	___ ช ___ ล ___ ช	___ ช ___ ช ___ ล	

บรรทัดที่ 8

เงื่อเออ	เออเฮอ	เฮอะเออ		ไหล	หยด	7	
___ ด ___ ช	___ ช ฟ ___	___ ม ร	___	___ ฟ ___ ล	___ ม ___ ฟ ___ ม ร	___	___

บรรทัดที่ 9

รด		อักษร					เออ
___ ร ม	___	___ ด ___ ม	ช ร ม ร	___	___	___	___ ช

บรรทัดที่ 10

			เออ		เออ	เอย	
___	___	___ ล	___ ช	___	___ ช	___ ช ___ ล	___

บรรทัดที่ 11

ยื่อ ยื่อ			แล้ว		แล้ว	สอด
___ ล ___ ด	___	___	___ ช ___ ล	___ ช	___ ช ___ ล	___ ช

บรรทัดที่ 12

ไว้			ใต้		ใต้เขนย	ยื่อ ยื่อ
___ ช ___ ล ___ ช	___	___	___ ช ___ ฟ	___	___ ช ฟ ___ ช	___ ช ___ ล ___ ด

บรรทัดที่ 13

	ที่		ที่ นาง	นอน	เอย		ยื่อ ยื่อ
___	___ ช ฟ	___	___ ช ฟ ___ ช	___ ช ___	___ ช ___ ล ___ ล ___ ด	___	___

บรรทัดที่ 14

	พิศ		พิศ-	ศพัคตร์	เออแจ๋เออ	เฮอะเออ	
---	ดัล	---	ดัล	ช ล	ฟชฟ	มร	10

บรรทัดที่ 15

ทอด	ถอน	แจ๋เออ	เฮอะเออ		ห-	ฤทัย	
ฟ	ฟ ร ฟ	ฟ	มร	11	ด	รมร รร	---

2.3.1 เทคนิคลีลาในคำร้อง

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มอญร้องไห้	เน้นเสียง	12
	ประคบเสียง	4
	กล่อมเสียง	3
	โหนเสียง	6

2.3.2 เทคนิคลีลาในการเอื้อน

เพลง	เทคนิคลีลา	ตำแหน่งที่พบ
มอญร้องไห้	กระทบ	5
	โหนเสียง	1 6 7
	สะบัดเสียง	10 11
	เสียงนาสิก	2 9

จากการวิเคราะห์ได้ผลสรุปดังนี้

1.1 คำร้อง

1.1.1 บทร้อง

จากการศึกษาพบว่า บทร้องในต้นราชาริราชเป็นวรรณกรรมที่นำมาใช้ในการขับร้อง เป็นได้ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง ส่วนมากจะเป็นบทประพันธ์ที่มีความหมาย แต่ก็มิใช่บทประพันธ์บางประเภทที่เกิดจากการเลียนแบบเสียงภาษาต่างชาติ สื่ออารมณ์ว่าเป็นเพลงสำเนียงของชาติอื่น

1.1.2 ความหมายของบทร้อง

ความหมายของบทร้องมีความสำคัญต่อการตีความของนักร้องเพื่อให้ผู้ฟังได้รับสุนทรียรสที่ถูกต้องตามความหมายของบทประพันธ์ จากการศึกษพบว่าความหมายของบทร้องเพลงขับเรื่องราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา เรียงลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

เพลง	เหตุการณ์
เพลงพม่าเขว	พระเจ้ามณฑลเชียรทองออกจากราชการ
เพลงจีนหน้าเรือ	ราชทูตใจเปียวเข้าเฝ้าถวายสาส์น
เพลงพม่ากำขั็บ	พระเจ้ามณฑลเชียรทองดีใจที่จะได้ทำสงครามแบบวีรกษัตริย์
เพลงจีนต้องเชียง	ราชทูตใจเปียวรับสาส์นจากพระเจ้ามณฑลเชียรทอง
เพลงพม่าไซยา	พระเจ้ามณฑลเชียรทองเสียใจที่ไม่มีใครอาสารบ
เพลงม่านมวย	ผู้คุมนักโทษสนทนาเรื่องไม่มีใครกล้าอาสารบ
เพลงพญาแปร	สมิงพระรามติดเรื่องการอาสารบ
เพลงมอญรำดาบ ชั้นเดียว	สมิงพระรามบอกกับผู้คุม ว่าตนจะอาสาเข้ารบ
เพลงจีนลั่นถัน	พระเจ้ากรุงจีนจัดทัพ มีกามนีนำหน้า
เพลงจีนเดินทัพ	เป็นบทร้องเลียนแบบภาษาจีน
เพลงจีนบึงหลัง	กองทัพพระเจ้ากรุงจีน มาถึงสนามรบ
เพลงจีนขิมเล็ก ชั้นเดียว	ทหารจีนรอทัพพม่า
เพลงพม่าประเทศ	พระเจ้ามณฑลเชียรทองจัดทัพ มีสมิงพระรามนำหน้า
เพลงปลายพม่ารำขวาน	กองทัพพระเจ้ามณฑลเชียรทองมาถึงสนามรบ
เพลงจีนฮูหยิน	พระเจ้ากรุงจีนให้กามนีเข้ารบ
เพลงจีนเข้าห้อง	กามนีขี่ม้าออกมารบ
เพลงสองกุมาร	สมิงพระรามวางแผนเอาชนะกามนี

เพลง	เหตุการณ์
เพลงจีนช้วน	กามนีรำทวนก่อน
เพลงช่อพุ่มเรียง	สมิงพระรามแกล้งรำทวนเพื่อหลอกดูจุดอ่อนของกามนี
เพลงผ้าโพก ชั้นเดียว	สมิงพระรามต่อสู้กับกามนีและสามารถตัดหัวกามนีได้
เพลงจีนหลวง	พระเจ้ากรุงจีนเสียใจที่กามนีตาย
เพลงจีนขิมเล็ก	ขุนนางจีนอาสาบแก้แค้นให้กามนี
เพลงจีนใจย่อ	พระเจ้ากรุงจีนโกรธขุนนางที่ไม่รักษาสัตย์ ยกทัพกลับเมือง
เพลงกลางพม่าใหญ่	พระเจ้ามณฑลเชียรทองกับพระมเหสีมาถึงพิธีแต่งงาน
เพลงพม่าโลม	พระเจ้ามณฑลเชียรทองพูดกับสมิงพระรามเรื่องสัญญาที่ให้ไว้
เพลงแขกมอญบางขุนพรหม	สมิงพระรามดีใจที่จะได้แต่งงานกับพระธิดา แต่ต้องเสแสร้งไป
เพลงแขกมอญบางขุนพรหม ชั้นเดียว	สมิงพระรามขอคำสัญญา 2 ข้อ 1.ห้ามใครเรียกตนว่าเชลย 2.ไม่ขอรบกับพระเจ้าราชาธิราช
เพลงปรมัย	พระเจ้ามณฑลเชียรทองตอบรับคำขอของสมิงพระราม
เพลงพม่าเกษม	พิธีแต่งงานของสมิงพระรามกับพระราชาธิราช
เพลงพม่าเริง	พระเจ้ามณฑลเชียรทองสอนสมิงพระรามเรื่องการปกครอง
เพลงตะละแม่ศรี	สมิงพระรามอยู่กับพระธิดาสองคนในตำหนักหอ
เพลงมอญอ้อยอิง	สมิงพระรามออกอ้อนพระราชาธิราช
เพลงมะตะแบ	พระธิดาลองเชิงสมิงพระราม
เพลงโลมมอญ	สมิงพระรามเกี่ยวพาราตีพระราชาธิราช
เพลงพม่าเห่	พระเจ้ามณฑลเชียรทองออกว่าราชการ แล้วพระนั้ดจับหัว จึงหลุดปากว่า “ลูกเชลย”
เพลงพม่าเห่ ชั้นเดียว	พระเจ้ามณฑลเชียรทองตกใจเพราะนึกถึงคำขอของสมิงพระราม
เพลงมอญรำดาบ	สมิงพระรามอับอายที่ถูกกล่าวถึงว่า เชลย
เพลงยาดแล้	สมิงพระรามเสียใจ จึงกลับตำหนัก
เพลงตะนาว	สมิงพระรามตัดสินใจหนีกลับไปหงสาวดี
เพลงมอญร้องไห้	สมิงพระรามเขียนจดหมายลาพระราชาธิราช แล้วหนีไป

1.1.3 การแบ่งวรรค สัดส่วนของคำร้อง

จากการศึกษาพบว่าลักษณะคำประพันธ์ในเพลงตับเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา มี 3 ประเภท คือ กลอนบทละคร กลอนสุภาพ และบทร้อยแก้วเลียนแบบภาษาจีน

การแบ่งวรรคกลอนสุภาพ

เพลงที่ใช้คำร้องเป็นกลอนสุภาพสามารถจัดกลุ่มตามพยางค์ในวรรคได้ดังนี้
วรรคเพลงกลอนสุภาพ 7 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

แบบที่ 1	2 / 2 / 3	เช่น ครั้นถึง / จึงตรง / เข้าไปเฝ้า
แบบที่ 2	3 / 2 / 2	เช่น จัตถรงค์ / เรียงราย / ซ้ายขวา
แบบที่ 3	2 / 3 / 2	เช่น ให้เคลื่อน / พยุหบาตร / ซ้ายขวา

วรรคเพลงกลอนสุภาพ 8 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

แบบที่ 1	3 / 2 / 3	เช่น เสด็จทรง / พาชี / มีอำนาจ
แบบที่ 2	2 / 3 / 3	เช่น ดุจได้ / สู้อวรรค / ชั้นวิมาน

วรรคเพลงกลอนสุภาพ 9 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

แบบที่ 1	3 / 3 / 3	เช่น ขอเดชะ / พระอาญา / ใพ้นเกล้า
----------	-----------	-----------------------------------

การแบ่งวรรคกลอนบทละคร

เพลงที่ใช้คำร้องเป็นกลอนบทละครสามารถจัดกลุ่มตามพยางค์ในวรรคได้

ดังนี้

วรรคเพลงกลอนบทละคร 2 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

(2)/2	เช่น (บัดเอย) / บัดนั้น
-------	-------------------------

วรรคเพลงกลอนบทละคร 3 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

(2)/3	เช่น (สุดเอย) / สุดที่รัก
-------	---------------------------

วรรคเพลงกลอนบทละคร 6 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

2 / 2 / 2	เช่น ไพร่พล / พรักพร้อม / ล้อมวง
-----------	----------------------------------

วรรคเพลงกลอนบทละคร 7 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

แบบที่ 1	2 / 2 / 3	เช่น ผู้คุม / นักโทษ / จิตโหดหาญ
แบบที่ 2	3 / 2 / 2	เช่น รับสารา / มาพลัน / ทันท

วรรคเพลงกลอนบทละคร 8 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

3 / 2 / 3	เช่น ฝ่ายสมิง / พระราม / งามสง่า
-----------	----------------------------------

การแบ่งวรรคตอนของบทร้อยแก้วเลียนแบบภาษาจีน

ไม่มีการแบ่งวรรคตอน

1.2 การขับร้อง

1.2.1 อารมณ์ในการขับร้อง

จากการศึกษาค้นพบอารมณ์ในการขับร้อง 9 แบบ ดังนี้

- 1.อารมณ์ปกติ
- 2.อารมณ์ขุ่นเคือง
- 3.อารมณ์วิตกกังวล
- 4.อารมณ์ฮึกเหิม
- 5.อารมณ์รัก
- 6.อารมณ์เศร้า
- 7.อารมณ์โกรธ
- 8.อารมณ์ตกใจ
- 9.อารมณ์ดีใจ

1.2.2 การเอื้อน

จากการศึกษาพบว่าตีบเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา สามารถแบ่งประเภทการเอื้อนได้ 2 แบบ

- 1.เอื้อนดำเนินทำนอง
- 2.เอื้อนตกแต่งคำร้อง

1.2.3 เทคนิคลีลา

จากการศึกษาพบว่าตีบเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา สามารถแบ่งเทคนิคลีลาได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. เทคนิคลีลาในคำร้อง พบเทคนิคลีลา ดังนี้

-ครั้น	- เน้นเสียง	- ประคบเสียง	-
-กล่อมเสียง	- โหนเสียง	- ลักจังหวะ	

2. เทคนิคลีลาในคำร้อง พบเทคนิคลีลาดังนี้

-ครั้น	- กระทบ	- ลงทรวง	- โหนเสียง
- สะบัดเสียง	- เอื้อนสามเสียง	- เสียงนาสิก	- กลืนเสียง

2. ศึกษาวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช ในตับเรื่อง ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

ผู้วิจัยแบ่งประเด็นการวิเคราะห์ตามประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. วิธีการขับร้องเพลงสำเนียงมอญ

จากการวิเคราะห์พบว่า การขับร้องเพลงสำเนียงมอญของครูศิริ วิชเวช มีการ
โน้มนเสียงปรากฏในหลายจุด ดังนี้

ตัวอย่าง การใช้เทคนิคโน้มนเสียงในเพลงตะนาว

ออ	ละนาย	แตะ	เอย			เสียให้	ได้ (ฮือฮือ)
ซฟ_ซ	_ซซ	_ซ	_ซ	_ซ	_ซ	_ซ	_ซล

ตัวอย่าง การใช้เทคนิคโน้มนเสียงเพลงมอญร้องให้

				เออ			
_ซ	_ซ	_ซ	_ซ	_ซ	_ซ	_ซ	ล

จากตัวอย่างมีการใช้เทคนิคโน้มนเสียงเลียนแบบปีสำเนียงมอญ เช่น ใน
เพลงตะนาว มีการลากเสียงคำว่าเอยท้ายคำเชื่อมสำเนียงมอญว่า “ออละนายแตะเอย” ให้สูงขึ้น
แบบต่อเนื่อง จากเสียง ซอล ไปเสียง โด ในลักษณะการโน้มนเสียง

ในเพลงมอญร้องให้ มีการลากเสียงเชื่อมเสียงเออ สูงขึ้นจากเสียง ซอล ไป
เสียง ลา นิยมร้องเคล้าไปกับปีมอญ

“...เพลงสำเนียงมอญ ต้องมีกลิ่นเสียง พวกเอื้อนเสียงฮือ ฮือ ปิดปาก ออกเสียงผ่านจมูก
แล้วดันฐานผ่านคกลงไปในทรวง...” (ศิริ วิชเวช ,สัมภาษณ์ส่วนบุคคล , 10 ธันวาคม 2564)

กลิ่นเสียง คือการร้องโดยเผยอปากเล็กน้อยทำเสียงให้ฝ้าลงลำคอ แล้วเปล่ง
กลับออกมาใหม่ เสียงร้องจะหมดที่ท้ายคำ ในส่วนที่เป็นทำนองเสียงสูงจะอยู่ในลำคอ เป็นเสียง
ค่อนข้างต่ำ ต้องใช้เสียงฮือ

จากการวิเคราะห์พบว่า การขับร้องเพลงสำเนียงมอญของครูศิริ วิชเวช มีการ
กลิ่นเสียงปรากฏในหลายจุด ดังนี้

ตัวอย่าง การใช้เทคนิคกลืนเสียงเพลงมอญอ้อยอิง สองชั้น

	(เอ็งเงอ	เฮอะเฮอ เฮอะเฮอ	เอ็งเงย	อืออือ	อืออือ อือ	แสนใจ	สวาท
_____	_ล_ล	ดึ ล รั ดึ	_ล_ดึ	_ร_ม	_รด_รท	___ช	_ดึช ฟ

ตัวอย่าง การใช้เทคนิคกลืนเสียงในเพลงแขกมอญบางขุนพรหม สองชั้น

(เอ่อ	เออ	เฮอะเฮอ เอ้อเออ	เออ เอย	อืออือ	อืออืออือ	งามศักดิ์-	ศรี
___ฟ	___ช	_ลช ดึ ช	_ล_ท	_ล_ท	ดึรั ดึ	_ล_ช	_ล_ล

ตัวอย่าง การใช้เทคนิคกลืนเสียงในเพลงมอญรำดาบ ชั้นเดียว

		บัค	เอย	(อือ อือ	อืออืออือ)	บัค	นึ้น
_____	_____	___ท	_ดึ_ดึ	_ดึ_ฟ	_ช_ฟ_ท	___ดึ	_รัฟ_ริ

จากตัวอย่างมีการใช้เทคนิคกลืนเสียงปรากฏอยู่หลายเพลง เช่นเพลงมอญอ้อยอิง เพลงแขกมอญบางขุนพรหม เพลงมอญรำดาบ โดยมีข้อสังเกต คือ เทคนิคกลืนเสียงมักอยู่ท้ายเอื้อนเอย และเงย ทำให้เกิดความหนักแน่นของของเสียงเอื้อน

“..อาจารย์มักมีลูกกระทุ้งเสียง กระแทกเสียงเสียงเบาๆ ให้กระเทือนในอกแบบลูกกลองทรง...” (วิรัช สงเคราะห์ , การสื่อสารส่วนบุคคล ,31 พฤษภาคม 2565)

ทรง คือ เทคนิคการทำเสียงที่ต้องใช้แรงกระแทกเสียงลงไปในลำคอและเลยลงไปถึงอกให้เกิดความสั่นสะเทือนเสียงจะสั่นน้อยมักอยู่หลังการหายใจเข้า เพื่อให้เกิดสำเนียง

ตัวอย่าง การใช้เทคนิคทรงในเพลงตะนาว

ออ	ลนะนาย	แตะ	เอย			จะลา	จร
ชฟ_ช	_ช_ช	___ช	___ช	_____	_____	___ช_ช	_ช_ช_ล

จากตัวอย่างมีการใช้เสียงลงทรวง เอื้อน “ละ” ในชุดเอื้อนสำเนียงมอญ “ออ
ละหน้าย” โดยครูศิริ วิชเวช เปล่งเสียงว่า “ชะหละ” แบบรวดเร็ว พยางค์แรกเปล่งเสียงจากลำคอให้
สะเทือนลงไปถึงอก

2.วิธีการขับร้องเพลงสำเนียงพม่า

“...การร้องเอื้อนเพลงสำเนียงพม่า มักนำเอาคำร้องที่เลียนแบบสำเนียงพม่า มาใช้แทน
เอื้อน เออ อือ...” (วิรัช สงเคราะห์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 31 พฤษภาคม 2565)

เพลงไทยสำเนียงพม่า มักใช้เอื้อนที่เป็นคำเลียนแบบจากภาษาพม่า ดัง
ตัวอย่าง

ตัวอย่าง การใช้เอื้อนเลียนแบบภาษาพม่าในเพลงพม่าเขว

เอา ว่า	ไซ ยา	บา	เล	เล เล้	เล เล	ราช-	ฐาน (ชื่อชื่อ)
_ พ _พร	_ พ _พ	_ ร _ด	ร พ _	_ ด _ริ	_ ด _ล	_ พ _	ช ช ลชพ

ตัวอย่าง การใช้เอื้อนเลียนแบบภาษาพม่าในเพลงพม่ากำขับ

		เล้ เล	เหล้เล้เล	เหล้เล	เล้	(ชื่อชื่อ)ตาม	เหตุ
----	----	_ ริ _ดิ	_ พ ลช	_ ด ร	_ พ _	ช ลช _ ร	_ ด ร

ตัวอย่าง การใช้เอื้อนเลียนแบบภาษาพม่าในเพลงพม่าไซยา

		ไม่มี คน	อาสา ลู		ไซ ยา	กู่	เวียงชัย
----	----	พ พ _พ	ล ดิ _พช	ล.....ร	_ ร _ร	_ ร _ร	_ ร _ร

จากตัวอย่าง มีการใช้เสียงเปลี่ยนแบบภาษาพม่าหลายเพลง เช่น เพลงพม่า
เขว เพลงพม่ากำซั๊บ เพลงพม่าไชยา

เพลงพม่าเขว มีตัวอย่างการเปลี่ยนแบบภาษาพม่าว่า “เอาว่าไชยา
บาเล เลเล่เลเลเล” โดยครูศิริ วิชเวชจะมีกระบวนการกระตุ้นเสียงให้เกิดเสียงลงทรวงในเสียง “บา”

เพลงพม่ากำซั๊บ มีตัวอย่างการเปลี่ยนแบบภาษาพม่าว่า “เล่เลเหล่เล่
เล เหล่เลเล่” โดยครูศิริ

เพลงพม่าไชยา มีตัวอย่างการเปลี่ยนแบบภาษาพม่าว่า “ไชยา” โดย
ครูศิริ วิชเวชจะโหนเสียงจากเสียง ลา มาเสียง เร ด้วยเสียง อือ แล้วจึงร้องเอื้อนว่า ไชยา

“...บางคำในเพลง ครูจะร้องเหนือ เช่น พระโรงรัตน์ ก็ออกเสียงว่า พระโรงรัตน์ หรือ
ตรัสแล้วระลึกคำเง้อเอ้อเออเออสมิงพระราม...” (ศิริ วิชเวช , การสื่อสารส่วนบุคคล , 10
ธันวาคม 2564)

การร้องคำให้เหนือไปจากสำเนียงเดิมเป็นวิธีการที่นักร้องมักใช้ ในการร้อง
เพลงสำเนียงภาษา แต่ไม่นิยมใช้พม่าเพื่อ เพราะเป็นการทำให้การใช้คำในภาษาไทยไม่ชัดเจน
และผิดจากอักขรวิธี โดยการร้องคำร้องให้เหนือ เป็นการสร้างอรรถรสและทำให้ได้กลิ่นอาย
สำเนียงภาษานั้น ๆ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง การร้องคำเหนือในเพลงพม่าเขว

เสด็จ	ออก	พระโรง	รัตน์ (สื่อ)	พระโรง	รัตน์ (สื่อ)	ซั๊ซ	ชวาล (สื่อสื่อ)
__ ตี ล	_ ล __	__ ตี ตี	_ รี่ ตี	_ ล ตี	_ รี่ ตี	__ ล	ซ ซ ลซฟ

จากตัวอย่าง พบว่าคำว่า พระโรง ในเพลงพม่าเขว มี 2 พยางค์ ใช้เสียง ลา
และโด ครูศิริ วิชเวช กระทำโดยเปล่งเสียงว่า พระ

ตัวอย่าง การร้องคำร้องเหนือในเพลงปลายพม่ารำชวาน

	ครันถึ	สนาม	ยุทธิ	เล เล	เล เล	ให้หยุด	พล
__ __	_ รี่ ตี	__ มี่ มี่	_ ซี่ มี่	_ ตี ล	_ ซี่ ตี	_ มี่ รี่	_ มี่ __

จากตัวอย่างพบว่าคำว่า ครั้นถึง ในเพลงปลายพม่ารำหวาน มี 2 พยางค์ ใช้เสียง เ ร และโด ครูศิริ วิชเวช กระทำโดยเปล่งเสียงว่า ครั้นทึ่ง

ตัวอย่าง การร้องคำเหนือในเพลงพม่าโลม

		เศกสม	พระธิดา	ไล่ไล	เลเหล่	ยา	ใจ
----	----	_ ร _ พ	_ ดั ล ล	_ ดั ล	ช ล _ ชฟ	___ ช	___ ช

จากตัวอย่างพบว่า คำว่า ธิดา ในเพลงพม่าโลม มีสองพยางค์ ใช้เสียง ลา และลา ครูศิริ วิชเวช กระทำโดยเปล่งเสียงว่า ธิดา

3.วิธีการขับร้องเพลงสำเนียงจีน

“...เพลงจีนต้องร้องคล้าย ๆ พวกจิว ใช้กระแสเสียงสูง ๆ เอื้อนกระชับ...” (ศิริ วิชเวช , การสื่อสารส่วนบุคคล , 2565)

เพลงไทยสำเนียงจีนเป็นเพลงชุดภาษาที่เก่าแก่ที่สุดในกระบวนเพลงสิบสองภาษา (วิรัช สงเคราะห์ , การสื่อสารส่วนบุคคล , 1 พฤษภาคม 2565) เพราะไทยมีความเกี่ยวข้องกับจีนมาช้านาน ทำให้มีการถ่ายทอด แลกเปลี่ยน เลียนแบบความเป็นสำเนียงจีนในเพลงไทย ความสำคัญของเพลงสำเนียงจีน ปรากฏในขนบการบรรเลงเพลงสิบสองภาษา ว่าหลังจากที่บรรเลงเพลงสำเนียงไทยแล้ว ให้ต่อด้วยสำเนียงจีน สำเนียงเขมร สำเนียงตะลุง แล้วจึงออกภาษาอื่น ๆ ต่อไป

จากการวิเคราะห์การขับร้องเพลงไทยสำเนียงจีนของครูศิริ วิชเวช พบว่า ครูศิริ วิชเวชมักใช้กระแสเสียงที่สูง น้ำเสียงเจิดจ้า เอื้อนที่กระชับ เพื่อแสดงถึงอุปนิสัยของคนจีนตามภาพจำที่คนไทยคิด คือเสียงดัง พุดจาตรวดเร็ว คล่องตัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง การขับร้องเพลงจีนฉันทัน

(อื่อ)	(เอ้อ เออ		เอ็ง เงอ		เง้อเออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ
_ รี่ _	_ ม _ ช	----	_ ล ดั _ ล	----	_ _ ดั ช	___ ลช	_ ม ช ร

	เอ๋อ เออ	เฮอะเออ	เอ็งเงอ	เอย	ปึก	ซ่าย	ขวา
_____	_ มี่ _ ซึ่	_ _ ลี่ ซึ่	_ มี่ ซึ่ รั	_ _ มี่ ซึ่	_ _ _ ดี่	_ _ _ รั มี่	_ _ _ ดี่ รั

ตัวอย่าง การขับร้องเพลงจีนบึงหลัง

	เจ้ากรุงจีน		ยีน ดี	(เอ๋อ	เอ็งเงอ	เฮอะเอย)เป็น	ที่เพลิน
_____	ซึ่ ล _ ล	_____	_ รั _ รั	_ _ _ ซึ่	_ ลท _ รั ล	ทลซ _ รั	_ ท _ รั

ตัวอย่าง การขับร้องเพลงจีนขิมเล็ก ชั้นเดียว

จ-	ตุรงค์	เรียง	ราย	(เอ๋อเออ	เออเอ๋อ	เอ๋อ เออ	เออ เอ๋อ
_ _ _ ดี่	_ _ รั รั	_ _ _ รั	_ รั _ _	_ _ ซึ่ มี่	รั ดี่ _ _	_ รั _ ท	_ ล _ ซึ่

เอ๋อ	เออเออเอย)	ซ่าย	ขวา				
_ _ _ ซึ่	_ มี่ รั ดี่	_ _ _ รั	_ ล _ ดี่	_ ซึ่ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ _

จากตัวอย่าง พบว่าการร้องเพลงสำเนียงจีนของครุฑศิริ วิชเวช จะมีการใช้กระแสเสียงย่านสูง ทั้งในคำร้องและการเอื้อน ทั้งนี้ทำนองร้องก็จะมีท่วงทาบไม่ทอดเสียงมากนัก แม้จะเป็นอารมณ์โศก เช่น

ตัวอย่าง การขับร้องเพลงจีนหลวง

		เมือ	เอย	(เอ๋อ	เอ็ง เงอ	เฮอะเฮอะเอย) เมือ	นั่น
_____	_____	_ _ _ ซึ่ม	_ ซึ่ _ _	_ _ _ ม	_ ล ดี่ _ ล	ซลซ _ รั ดี่	_ รั มี่ _ รั

(เอ๋อ	เอ็ง เงอ	เอ๋อ เฮอะเอย	เงย)	เจ้ากรุง	จีน	มั่ว	หมอง
_ _ _ มี่	ซึ่ มี่ _ รั	_ ดี่ _ มี่ รั	_ รั _ _	_ ซึ่ _ ร่ม	_ ม _ _	_ _ _ ม	_ ม _ _

(เอ๋อ เออ)	เฮอ เออ	เฮอะเอิง	งอ	เอิงงอ	เอิง ⁺ งอ	เออ	เฮอะเอิง งอ
_ ด _ ร	_ ม _ ฑ	_ _ ล ฑ	_ ฑ _ _	_ ดิ _ ดิ	_ มิ ฑิ _ ริ	_ _ _ ดิ	_ ริ ดิ _ ล

เออ	เฮอะเอิง งอ	เออ	เง้อเอย)		ไม่พ่อง	ใส	
_ _ _ ริ	_ มิ ริ _ ดิ	_ _ _ ล	_ _ ดิ ฑ	_ _ _ _	_ ฑม _ ฑ	_ _ _ ล	_ _ ดิ ฑ

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าครูศิริ วิชเวช ขับร้องเพลงสำเนียงจีนมีกระสวนทำนองที่ กระชับ แม้เนื้อหาจะเป็นอารมณ์โศก ก็ไม่ทอดเสียงมาก เพื่อดึงเอกลักษณ์ความจีน

“...บางเพลงครูก็เอาลีลามาจากพวกจิว แล้วก็จำ ๆ สำเนียงการพูดของเพื่อนครูมา...” (ศิริ วิชเวช , การสื่อสารส่วนบุคคล , 10 ธันวาคม 2565)

“...เพลงจีนเดินทัพ ครูโชติ ดุริยประณีต ไปจำมาจากพวกจิว...” (ศิริ วิชเวช , การสื่อสารส่วนบุคคล , 4 มีนาคม 2565) สอดคล้องกับข้อมูลจากอาจารย์วิศ อัครวะไพฑูรย์ “...เพลงที่ร้อง ว่าไชยกินเขียนโก ตอนจัดทัพจีน ครูเหนี่ยว ครูโชติ ไปได้มาจากจิว...” (วิศ อัครวะไพฑูรย์ , การสื่อสารส่วนบุคคล , 16 มิถุนายน 2562)

เพลงจีนเดินทัพมีการสอดแทรกเทคนิคและลีลาที่ตั้งใจให้เป็นสำเนียงจีน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง การขับร้องเพลงจีนเดินทัพ

ตู			จิง	กิน	เจ้า		บเงิน
_ _ _ มิ	_ _ _ _	_ _ _ _	_ _ _ ลี	_ _ _ มิ	_ _ _ มิ	_ _ _ _	_ _ ฑิ ริ

สื่อ	เหยา	เปา	วะฉี	งิน		อ	อ
_ _ _ ดิ	_ ริ _ มิ	_ _ _ ริ	_ _ มิ ดิ ริ	_ _ _ มิ	_ _ _ _	_ _ ฑ	_ _ _ ม

อ	อ	อ	อ		เขียน		
ช	ม	ช	ลท	---	ร	---	---

จากตัวอย่าง จะพบว่ามีการใช้เอื้อน อี ซึ่งไม่ปรากฏในการขับร้องเพลงไทยทั่วไป เป็นเอกลักษณ์เฉพาะการของการขับร้องเพลงสำเนียงจีน

4. บริบทที่ส่งผลให้เกิดหลักการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาในเพลงตับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

ความเป็นตัวตนและสิ่งแวดล้อมของครูศิริ วิชเวช เป็นสิ่งที่หล่อหลอมครู จนเกิดเป็นหลักวิชาที่ครูสามารถปฏิบัติได้จนแม่นยำ ซึ่งบางเวลาครูปฏิบัติโดยไม่รู้ตัว เพราะความแม่นยำ ผู้วิจัยจึงต้องสัมภาษณ์ข้อมูลแวดล้อมของครูศิริ วิชเวช จากครูศิริ วิชเวช ลูกศิษย์ของครูศิริ วิชเวช และผู้ที่เคยร่วมกิจกรรมทางดนตรีกับครูศิริ วิชเวช จนสามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

-บริบทด้านครอบครัว

ครูศิริ วิชเวชเป็นบุตรของนายฟุ้ง วิชเวช ประกอบอาชีพนักดนตรีไทย กับนางไป วิชเวช อาชีพเกษตรกร

ปี พ.ศ.2508 ครูศิริ วิชเวช สมรส กับ นางสาวนรรติ อินทรนัญ มีธิดา 2 คน คือนางณัญจรีย์ นาราวิโรจน์ และนางปรีนิตา สราชนุณ ปัจจุบันครูอาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ 4/317 ซอย 20 หมู่บ้านทุ่งเศรษฐี ถนนบางนาตราด ตำบลดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

จากข้อมูลเบื้องต้น จึงกล่าวได้ว่าครูศิริ วิชเวช คลุกคลีกับดนตรีตั้งแต่วัยเยาว์ เพราะมีบิดาเป็นนักดนตรี ทั้งยังมีความสนิทสนมคุ้นชินกับดนตรีที่มีชื่อเสียงในกรมศิลปากรยุคแรกเริ่มหลายคนมี ครูมนตรี ตราโมท ครูเหนียว ดุริยพันธุ์ ครูเข้มซ้อย ดุริยพันธุ์ ทำให้ครูศิริ วิชเวช ได้รับการปลูกฝัง ได้เห็น ได้สัมผัสกิจกรรมทางดนตรี วัตรปฏิบัติอันดีงามของนักดนตรีรุ่นเก๋ารวมถึงได้เห็นกระบวนการขับร้องของคีตศิลปินผู้มีฝีมือ จนเกิดเป็นพื้นฐานความรู้ที่ครูได้ต่อยอดเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

-บริบทด้านการศึกษาและประสบการณ์ทางดนตรี

การศึกษาด้านดนตรี ครูศิริ วิชเวชเริ่มเรียนดนตรีกับครูฟุ้ง วิชเวช ผู้เป็นบิดา โดยเริ่มหัดขับร้องเพลงดับนางลอย เป็นแรกแล้วตามด้วยเพลงดับพรหมมาสเตอร์ รวมถึงเรียนเปียโนพาทย์ เครื่องสายต่าง ๆ จนมีทักษะทางด้านดนตรีรอบตัว

ปี พ.ศ.2496 ครูศิริ วิชเวชจะต้องร้องเพลงให้กับละครของมหาวิทยาลัย ซึ่งครูศิริ วิชเวชยังร้องไม่ได้ อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยจึงพาไปเรียนที่กรมศิลปากร โดยนายฉนิต อยู่โพธิ์ อธิบดีกรมศิลปากรในขณะนั้น ได้ส่งต่อครูศิริ วิชเวช ให้มาเรียนกับครูโชติ ดุริยประณีต คีตศิลป์กรมศิลปากร และเป็นนักร้องของบ้านดุริยประณีต จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ครูศิริ วิชเวชได้เข้ามาเรียนกับครูในบ้านดุริยประณีต

“...ยายแถมแม่พีจีตต์ (ครูสุดจิตต์ ดุริยประณีต – ผู้วิจัย) ถามครูว่าอยากเรียนกับใคร ครูบอกว่าอยากเรียนกับครูเหนี่ยว ยายแถมจึงให้ครูแซมช่วยพาไปหาครูเหนี่ยวที่บ้าน หลังจากนั้นครูก็เข้ามาต่อเพลงกับครูในบ้านดุริยประณีตตลอด เรียนกับครูโชติ ครูสุดา ครูชม ครูแซมช่วย ครูทัศนีย์ พีจีตต์...” (ศิริ วิชเวช , การสื่อสารส่วนตัว , 10 พฤษภาคม 2565)

“...งานดนตรีของครู เกิดจากการรับถ่ายทอดโดยตรง การสังเกต การลักจำ การเลียนแบบนักร้องรุ่นก่อน ครูโตมาจากนักดนตรีบ้านดุริยประณีต สิ่งแวดล้อมคือครูแถวนั้น ละครเรื่องราชาธิราช เกิดตอนยุคที่ครูเป็นหนุ่ม ครูรุ่นแรกที่ร้องคือครูเหนี่ยว ปัจจัยที่เกิดขึ้นในการทำเทคนิคเวลาร้องเพลงของครูไม่พ้นการเลียนแบบสิ่งที่ครูของครูทำ ก่อนจะเกิดเอง ต้องเกิดจากการฝังจิตฝังใจในวัยเด็ก...” (วิรัช สงเคราะห์ , การสื่อสารส่วนบุคคล , 1 พฤษภาคม 2565)

ครูศิริ วิชเวชเรียนพื้นฐานการขับร้องตามระบบแบบแผนของบ้านดุริยประณีต โดยได้รับถ่ายทอดเพลงจากนักร้องในบ้านหลายท่านเช่น ครูโชติ ดุริยประณีต ครูสุดา เขียววิจิตร ครูชม รุ่งเรือง ครูแซมช่วย ดุริยพันธุ์ ครูทัศนีย์ พิณพาทย์ ครูสุดจิตต์ ดุริยประณีต แต่ผู้ที่ครูศิริ วิชเวช ยึดถือเป็นแบบอย่างในการขับร้องมาตลอด คือ ครูเหนี่ยว ดุริยพันธุ์ จนกระทั่ง วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ.2498 ครูเหนี่ยว ดุริยพันธุ์ ประสบอุบัติเหตุถึงแก่กรรม การเรียนขับร้องกับครูเหนี่ยว ดุริยพันธุ์จึงสิ้นสุดลง แต่ครูศิริ วิชเวชก็ยังเรียนขับร้องจากครูในบ้านดุริยประณีตเรื่อยมา ทั้งยังศึกษาร้องของครูเหนี่ยว ดุริยพันธุ์เพิ่มเติมจากเทปของหมอสุวรรณค์ วรณบุญณ์

หมอสุวรรณค์ วรณบุญณ์เป็นผู้ชื่นชอบผลงานของครูเหนี่ยว ดุริยพันธุ์เป็นอย่างมาก มีเทปเสียงที่บันทึกเสียงครูเหนี่ยวไว้มากมาย หลังจากที่ครูเหนี่ยว ดุริยพันธุ์ ถึงแก่กรรม ครูโชติ ดุ

รียประณีต ได้พาครูศิริ วิชเวช ไปฟังเสียงร้องของครูเหนี่ยว อยู่หลายครั้ง จนต่อมาหมอมสวรงค์เห็นว่าครูศิริ วิชเวชมีความตั้งใจจริง ประกอบกับหมอมสวรงค์ฝันเห็นครูเหนี่ยวเอาผ้าผืนงามมาให้ แล้วตื่นมาพบว่าครูศิริ วิชเวชมารอพบอยู่ จึงคิดว่าครูเหนี่ยว น่าจะอยากปั้นเด็กคนนี้ จึงให้จัดชุดบอกรักครูเหนี่ยว แล้วให้ครูศิริ วิชเวชมาต่อทางร้องกับเทป ใช้เวลาถึง 7 วัน ครูศิริ วิชเวชจึงจดจำทางร้องทั้งหมดของครูเหนี่ยว

พ.ศ.2510 ครูศิริ วิชเวชได้เริ่มเรียนการขับร้องกับเสภากับครูเจือ นาคมาลัย โดยเรียนตั้งแต่เสภาขั้นพื้นฐานจนถึง ขั้นสูงสุด รวมไปถึงเสภาตลก เสพาลิเก เสพาสำนะภาษาต่าง ๆ จนเชี่ยวชาญ นอกจากนี้ครูเจือ นาคมาลัยยังมอบรับคู่มือของหมื่นขับคำหวานให้ครูศิริ วิชเวชไว้ด้วย

พ.ศ.2512 ครูศิริ วิชเวช เป็นครูที่โรงเรียนอุดมศาสตร์ จึงมีโอกาสได้เรียนดนตรีไทยที่ครูสุภา โดยครูศิริ วิชเวช เลือกรับเรียนชอกกับครูลาม มณีลดา ในเองต้นครูลาม มณีลดา ไม่สอนครูศิริ วิชเวชเพราะคิดว่าจะมาลงภูมิ แต่เมื่อเห็นว่าครูศิริ วิชเวชสีไม่เป็นจริง ๆ จึงสอนให้ โยมีข้อแม้ว่าถ้ามีงานของครูสุภา ครูศิริ ต้องร้องเพลงให้ ซึ่งครูศิริ วิชเวชมิได้ขัดข้อง ครูลาม มณีลดา จึงพาครูศิริ วิชเวชไปพบกับครูจันทนา พิจิตรคุรุการ นักร้องของวงครูสุภา และเป็นลูกศิษย์หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในขณะนั้นครูศิริ วิชเวชยังร้องเพลงในสายของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้ไม่มากนัก ครูจันทนา พิจิตรคุรุการจึงสอนให้ เช่น เพลงเขมรไทรโยค เถา เพลงภิรมย์สุรางค์ เพลงมุล่ง ไปจนถึงเพลงทยอยเดี่ยว

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ครูศิริ วิชเวช มีความสามารถด้านดนตรีไทยรอบด้านโดยเฉพาะด้านการขับร้อง เพราะได้รับการถ่ายทอดจากครูผู้มีความสามารถหลายท่านโดยเฉพาะจากบ้านดุริยประณีต ซึ่งเป็นสำนักดนตรีที่มีความเข้มแข็งด้านการขับร้อง สืบเชื้อสายทางขับร้องพระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทีน) ทั้งยังศึกษาการขับร้องสายหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปะบรรเลง) เพิ่มเติมจากครูจันทนา พิจิตรคุรุการ รวมไปถึงการขับร้องเสภาจากครูเจือ นาคมาลัย ซึ่งส่งผลให้ครูศิริ วิชเวช มีความแตกฉานด้านการขับร้อง สามารถขับร้องเพลงต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์ มีเทคนิคลีลาที่พอเหมาะพอดี ไม่เลอะเทอะ

-บริบทด้านบุคลิกและอุปนิสัย

“...อาจารย์เป็นคนช่างเก็บ ช่างจด ช่างจำ แล้วรู้จักนำมาพลิกแพลง ไม่ทำให้เลอะเทอะ อายุ 90 กว่าแล้ว ความพอดีของการเอื้อน การร้อง เรื่องพวกนี้ ได้ปฐมภูมิมาดี แม่แบบดี เข้าถึงงานศิลปะ ...” (จักรพงษ์ กลิ่นแก้ว , การสื่อสารส่วนบุคคล , 31 พฤษภาคม 2565)

ครูศิริ วิชเวชเป็นผู้เข้าถึงงานคีตศิลป์และงานวรรณศิลป์ เพราะการเป็นผู้มีทักษะด้านการตีความบทประพันธ์จะทำให้เข้าถึงเนื้อหา บทบาทของเรื่องที่กำลังขับร้อง ส่งผลให้การร้องมีความชัดเจน สื่ออารมณ์ความรู้สึกให้ผู้ฟังซาบซึ้งตาม นอกจากนี้ครูยังเป็นผู้เปิดใจกว้าง ช่างจด ช่างจำ และช่างเลือก กล่าวคือครูศิริ วิชเวชเป็นผู้มีความจำดี รับการถ่ายทอดขณะเรียนกับครูผู้สอนได้อย่างรวดเร็ว แต่เมื่อใดที่เห็นลีลาการขับร้องที่น่าสนใจของครูท่านอื่น ๆ ก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานของตัวเอง โดยเป็นการเลือกใช้ให้เข้ากับทางร้อง น้ำเสียง บุคลิกของตนเอง เหตุนี้เอง ทำให้ครูศิริ วิชเวช สามารถเลียนแบบทำนองหรือสำเนียงการร้องแบบต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

จากข้อมูลบริบททั้งหมดที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา พบว่า ครูศิริ วิชเวช เกิดมาในครอบครัวที่มีบิดาเป็นนักดนตรี ได้แวดล้อมอยู่ในสังคมนักดนตรีตั้งแต่เด็ก ประกอบกับได้เรียนขับร้องกับครูต้นแบบที่ดี ทำให้ครูศิริ วิชเวชมีทักษะการขับร้องที่ดี นอกจากนี้การเรียนขับรับเสภาทำให้ครูต้องมีทักษะในการตีความบทประพันธ์ เพื่อให้เข้าถึงอารมณ์ของบทประพันธ์นั้น ๆ ทั้งหมดหล่อหลอมให้ครูเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการขับร้องและทำเสียงสำเนียงต่าง ๆ ได้อย่างพอดี มีชั้นเชิง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวช กรณีศึกษา เพลงตับเรื่อง
ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
โดยรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร ตำราวิชาการ งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แถบบันทึกเสียงตับเรื่อง
ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา และการสัมภาษณ์บุคคลข้อมูลมาทำการศึกษาวิเคราะห์
ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย จนได้ผลสรุปดังนี้

สรุป

1. ศึกษาหลักการขับร้องเพลงของครูศิริ วิชเวช กรณีศึกษาขับร้องพระราชพิธี ตอน สมิงพระรามอาสา

1.1 คำร้อง

1.1.1 บทร้อง

จากการศึกษาพบว่า บทร้องในต้นราชพิธีเป็นวรรณกรรมที่นำมาใช้ในการขับร้อง เป็นได้ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง ส่วนมากจะเป็นบทประพันธ์ที่มีความหมาย แต่ก็ยังมีบทประพันธ์บางประเภทที่เกิดจากการเลียนแบบเสียงภาษาต่างชาติ สื่ออารมณ์ว่าเป็นเพลงสำเนียงของชาติอื่น

1.1.2 ความหมายของบทร้อง

ความหมายของบทร้องมีความสำคัญต่อการตีความของนักร้องเพื่อให้ผู้ฟังได้รับสุนทรียรสที่ถูกต้องตามความหมายของบทประพันธ์ จากการศึกษพบว่าความหมายของบทร้องเพลงต้นเรื่องราชพิธี ตอน สมิงพระรามอาสา เรียงลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

เพลง	เหตุการณ์
เพลงพม่าเขว	พระเจ้ามณฑลเชียรทองออกว่าราชการ
เพลงจีนหน้าเรือ	ราชทูตใจเปียวเข้าเฝ้าถวายสาส์น
เพลงพม่ากำชับ	พระเจ้ามณฑลเชียรทองดีใจที่จะได้ทำสงครามแบบวีรกษัตริย์
เพลงจีนต้องเขียง	ราชทูตใจเปียวรับสาส์นจากพระเจ้ามณฑลเชียรทอง
เพลงพม่าไชยา	พระเจ้ามณฑลเชียรทองเสียใจที่ไม่มีใครอาสารบ
เพลงม่านมวย	ผู้คุมนักโทษสนทนาเรื่องไม่มีใครกล้าอาสารบ
เพลงพญาแปร	สมิงพระรามติดเรื่องการอาสารบ
เพลงมอญรำดาบ ชั้นเดียว	สมิงพระรามบอกกับผู้คุม ว่าตนจะอาสาเข้ารบ
เพลงจีนลั่นถัน	พระเจ้ากรุงจีนจัดทัพ มีกามนี้นำหน้า
เพลงจีนเดินทัพ	เป็นบทร้องเลียนแบบภาษาจีน
เพลงจีนปั้งหลัง	กองทัพพระเจ้ากรุงจีน มาถึงสนามรบ
เพลงจีนขิมเล็ก ชั้นเดียว	ทหารจีนรอทัพพม่า
เพลงพม่าประเทศ	พระเจ้ามณฑลเชียรทองจัดทัพ มีสมิงพระรามนำหน้า
เพลงปลายพม่ารำขวาน	กองทัพพระเจ้ามณฑลเชียรทองมาถึงสนามรบ
เพลงจีนฮูหยิน	พระเจ้ากรุงจีนให้กามนีเข้ารบ

เพลง	เหตุการณ์
เพลงจีนเข้าห้อง	กามนีขี่ม้าออกมารบ
เพลงสองกุมาร	สมิงพระรามวางแผนเอาชนะกามนี
เพลงจีนข่วน	กามนีรำทวนก่อน
เพลงช่อพุ่มเรียง	สมิงพระรามแก้งรำทวนเพื่อหลอกดูจุดอ่อนของกามนี
เพลงผ้าโพก ชั้นเดียว	สมิงพระรามต่อสู้กับกามนีและสามารถตัดหัวกามนีได้
เพลงจีนหลวง	พระเจ้ากรุงจีนเสียใจที่กามนีตาย
เพลงจีนชิมเล็ก	ขุนนางจีนอาสารบแก้แค้นให้กามนี
เพลงจีนใจย่อ	พระเจ้ากรุงจีนโกรธขุนนางที่ไม่รักษาสัตย์ ยกทัพกลับเมือง
เพลงกลางพม่าใหญ่	พระเจ้ามณฑลเชียรพบกับพระมหะสีมาถึงพิธีแต่งงาน
เพลงพม่าโลม	พระเจ้ามณฑลเชียรทงพูดกับสมิงพระรามเรื่องสัญญาที่ให้ไว้
เพลงแขกมอญบางขุนพรหม	สมิงพระรามดีใจที่จะได้แต่งงานกับพระธิดา แต่ต้องเสแสร้งไป
เพลงแขกมอญบางขุนพรหม ชั้นเดียว	สมิงพระรามขอคำสัญญา 2 ข้อ 1.ห้ามใครเรียกตนว่าเซलय 2.ไม่ขอรบกับพระเจ้าราชาธิราช
เพลงปรมัย	พระเจ้ามณฑลเชียรทงตอบรับคำขอของสมิงพระราม
เพลงพม่าเกษม	พิธีแต่งงานของสมิงพระรามกับพระราชาธิดา
เพลงพม่าเริง	พระเจ้ามณฑลเชียรทงสอนสมิงพระรามเรื่องการปกครอง
เพลงตะละแม่ศรี	สมิงพระรามอยู่กับพระธิดาสองคนในตำหนักหอ
เพลงมอญอ้อยอิง	สมิงพระรามออกต้อนรับพระราชาธิดา
เพลงมะตะแบ	พระธิดาลองเชิงสมิงพระราม
เพลงโลมมอญ	สมิงพระรามเกี่ยวพาราสีพระราชาธิดา
เพลงพม่าเห่	พระเจ้ามณฑลเชียรทงออกว่าราชการ แล้วพระนัดดจับหัว จิ้งหูดปากว่า "ลูกเซलय"
เพลงพม่าเห่ ชั้นเดียว	พระเจ้ามณฑลเชียรทงตกใจเพราะนี่ถึงคำขอของสมิงพระราม
เพลงมอญรำดาบ	สมิงพระรามอับอายที่ถูกกล่าวถึงว่า เซलय
เพลงยาดเล้	สมิงพระรามเสียใจ จึงกลับตำหนัก
เพลงตะนาว	สมิงพระรามตัดสินใจหนีกลับไปหงสาวดี
เพลงมอญร้องไห้	สมิงพระรามเขียนจดหมายลาพระราชาธิดา แล้วหนีไป

1.1.3 การแบ่งวรรค สัดส่วนของคำร้อง

จากการศึกษาพบว่าลักษณะคำประพันธ์ในเพลงตับเรื่องราชาธิราช ตอน
สมิงพระรามอาสา มี 3 ประเภท คือ กลอนบทละคร กลอนสุภาพ และบทร้อยแก้วเลียนแบบ
ภาษาจีน

การแบ่งวรรคกลอนสุภาพ

เพลงที่ใช้คำร้องเป็นกลอนสุภาพสามารถจัดกลุ่มตามพยางค์ในวรรคได้ดังนี้

วรรคเพลงกลอนสุภาพ 7 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

แบบที่ 1   2 / 2 / 3   เช่น ครั้นถึง / จึงตรง / เข้าไปเฝ้า

แบบที่ 2   3 / 2 / 2   เช่น จตุรงค์ / เรียงราย / ซ้ายขวา

แบบที่ 3   2 / 3 / 2   เช่น ให้เคลื่อน / พยุหบาตร / ซ้ายขวา

วรรคเพลงกลอนสุภาพ 8 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

แบบที่ 1   3 / 2 / 3   เช่น เสด็จทรง / พาชี / มีอำนาจ

แบบที่ 2   2 / 3 / 3   เช่น ดุจได้ / สู้อศวรค์ / ชั้นวิมาน

วรรคเพลงกลอนสุภาพ 9 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

แบบที่ 1   3 / 3 / 3   เช่น ขอเดชะ / พระอาญา / ใฝ่เกล้า

การแบ่งวรรคกลอนบทละคร

เพลงที่ใช้คำร้องเป็นกลอนบทละครสามารถจัดกลุ่มตามพยางค์ในวรรคได้

ดังนี้

วรรคเพลงกลอนบทละคร 2 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

(2)/2   เช่น (บัดเอย) / บัดนั้น

วรรคเพลงกลอนบทละคร 3 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

(2)/3   เช่น (สุดเฮย) / สุดที่รัก

วรรคเพลงกลอนบทละคร 6 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

2 / 2 / 2   เช่น ไพร่พล / พรักพร้อม / ล้อมวง

วรรคเพลงกลอนบทละคร 7 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

แบบที่ 1   2 / 2 / 3   เช่น ผู้คุม / นักโทษ / จิตโหดหาญ

แบบที่ 2   3 / 2 / 2   เช่น รับสารา / มาพลัน / ทันทิ

วรรคเพลงกลอนบทละคร 8 พยางค์ แบ่งคำร้องได้ดังนี้

3 / 2 / 3   เช่น ฝ่ายสมิง / พระราม / งามสง่า

การแบ่งวรรคตอนของบทร้อยแก้วเลียนแบบภาษาจีน

ไม่มีการแบ่งวรรคตอน

1.2 การขับร้อง

1.2.1 อารมณ์ในการขับร้อง

จากการศึกษาค้นพบอารมณ์ในการขับร้อง 9 แบบ ดังนี้

1. อารมณ์ปกติ
2. อารมณ์ขุ่นเคือง
3. อารมณ์วิตกกังวล
4. อารมณ์ฮึกเหิม
5. อารมณ์รัก
6. อารมณ์เศร้า
7. อารมณ์โกรธ
8. อารมณ์ตกใจ
9. อารมณ์ดีใจ

1.2.2 การเอื้อน

จากการศึกษาพบว่าดับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา สามารถแบ่งประเภทการเอื้อนได้ 2 แบบ

1. เอื้อนดำเนินทำนอง
2. เอื้อนตกแต่งคำร้อง

1.2.3 เทคนิคลีลา

จากการศึกษาพบว่าตำบ่เรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา สามารถแบ่งเทคนิคลีลาได้ 2 ประเภท ดังนี้

1 เทคนิคลีลาในคำร้อง พบเทคนิคลีลา ดังนี้

-ครั้น   - เน้นเสียง   - กระทบเสียง   -
-กล่อมเสียง   - โทนเสียง   - ลักจังหวะ

2 เทคนิคลีลาในคำร้อง พบเทคนิคลีลาดังนี้

-ครั้น   - กระทบ   - ลงทรวง   - โทนเสียง
- สะบัดเสียง   - เอื้อนสามเสียง   - เสียงนาสิก   - กลืนเสียง

2. ศึกษาวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครุศิริ วิชเวชในตำบ่เรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

1. ศึกษาหลักการการขับร้องเพลงสำเนียงมอญ

จากการศึกษาพบว่าวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงมอญของครุศิริ วิชเวช มักปรากฏเทคนิค 3 อย่างอยู่เสมอ คือ การโหนดเสียง การกลืนเสียง และเสียงลงทรวง

2. ศึกษาหลักการการขับร้องเพลงสำเนียงพม่า

จากการศึกษาพบว่าวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงพม่าของครุศิริ วิชเวช มีการปฏิบัติ 2 ข้ออยู่เสมอ คือ การร้องเอื้อนเลียนแบบภาษาพม่า และการร้องเหนือ

3. ศึกษาหลักการการขับร้องเพลงสำเนียงจีน

จากการศึกษาพบว่าวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงจีนของครุศิริ วิชเวช จะร้องเพลงด้วยกระแสเสียงสูง และมีความกระชับ แม้จะเป็นอารมณ์เศร้า

4. บริบทที่ส่งผลให้เกิดหลักการขับร้องเพลงสำเนียงในเพลงตำบ่เรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

จากการศึกษาพบว่าบริบททางครอบครัว การศึกษาดนตรี และบุคลิกของครุศิริ วิชเวช ส่งผลให้ครุศิริ วิชเวชสามารถขับร้องเพลงสำเนียงภาษาได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ เพราะได้รับการหล่อหลอมมาตั้งแต่วัยเยาว์ รววมถึงอุปนิสัยส่วนตัว ที่เป็นคนช่างสังเกต ช่างจดจำ และรู้จักประยุกต์ใช้ ทำให้เกิดเป็นองค์ความรู้ หลักการการขับร้องเพลงสำเนียงภาษา

2. ศึกษาวิธีการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาของครูศิริ วิชเวชในระดับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

1. ศึกษาหลักการการขับร้องเพลงสำเนียงมอญ

จากการศึกษาพบว่า การขับร้องเพลงสำเนียงมอญของครูศิริ วิชเวช มักปรากฏเทคนิค 3 อย่างอยู่เสมอ คือ การโหนเสียง การกลืนเสียง และเสียงลงทรวง

2. ศึกษาหลักการการขับร้องเพลงสำเนียงพม่า

จากการศึกษาพบว่า การขับร้องเพลงสำเนียงพม่าของครูศิริ วิชเวช มีการปฏิบัติ 2 ข้ออยู่เสมอ คือ การร้องเอื้อนเลียนแบบภาษาพม่า และการร้องเหนือ

3. ศึกษาหลักการการขับร้องเพลงสำเนียงจีน

จากการศึกษาพบว่า การขับร้องเพลงสำเนียงจีนของครูศิริ วิชเวช จะร้องเพลงด้วยกระแสเสียงสูง และมีความกระชับ แม้จะเป็นอารมณ์เศร้า

4. บริบทที่ส่งผลให้เกิดหลักการขับร้องเพลงสำเนียงในเพลงดับเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

จากการศึกษาพบว่า บริบททางครอบครัว การศึกษาดนตรี และบุคลิกของครูศิริ วิชเวช ส่งผลให้ครูศิริ วิชเวชสามารถขับร้องเพลงสำเนียงภาษาได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ เพราะได้รับการหล่อหลอมมาตั้งแต่วัยเยาว์ รวมถึงอุปนิสัยส่วนตัว ที่เป็นคนช่างสังเกต ช่างจดจำ และรู้จักประยุกต์ใช้ ทำให้เกิดเป็นองค์ความรู้ หลักการการขับร้องเพลงสำเนียงภาษา

อภิปรายผล

ครูศิริ วิชเวชเป็นผู้มีความสามารถด้านขับร้องเป็นที่ประจักษ์ โดยเกิดจากการหล่อหลอมตั้งแต่วัยเยาว์ ในแวดวงนักดนตรีและได้ศึกษาเพิ่มเติมกับครูผู้มีหลักการ ทำให้งานการขับร้องของครูศิริ วิชเวชมีความเข้าถึงสุนทรียศาสตร์ รวมทั้งพื้นฐานด้านอุปนิสัยของครูศิริ วิชเวช ที่มีความจำเป็นเลิศ และรู้จักนำองค์ความรู้ที่มีมาใช้อย่างเหมาะสม ไม่เลอะเทอะ หรือเกินพอดี ดังจะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์เอื้อนและเทคนิคลีลาข้างต้น สอดคล้องกับที่ สงัด ภูเขาทอง (2532, น. 94) กล่าวว่า การเลียนทำนองเพลงภาษา เป็นเครื่องมือวัดความสามารถขั้นสูง ผู้ที่จะแต่งเพลงภาษาได้นั้นจะต้องเข้าใจคุณสมบัติของเพลงนั้นๆ เป็นอย่างดี ทั้งที่เป็นเสียงพูดและทำนองเพลง รวมทั้งองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีอยู่ในเพลงภาษาเหล่านั้น การเลียนแบบมิใช่เอาของเขามาทั้งหมด แต่เราเอามาผสมคลุกเคล้ากับทำนองของไทย ซึ่งทำให้แปลกหูไปอีกแบบ เพลงแบบนี้ เราถือว่าเป็น

เป็นเพลงไทยโดยแท้ แม้ว่าจะตั้งชื่อภาษาต่างๆ นำหน้าก็ตาม การกระทำเช่นนั้น นอกจากจะแสดงความสามารถของผู้ประพันธ์แล้ว ยังแสดงออกถึงน้ำใจของผู้ประพันธ์ที่ให้เกียรติต่อเจ้าของภาษา

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาของผู้วิจัยเป็นการศึกษาการขับร้องเพลงสำเนียงภาษาเฉพาะภาษาจีน ภาษามอญ และภาษาพม่า ควรที่จะทำการศึกษาภาษาอื่น ๆ ต่อไป เช่น ตลุง เขมร ฝรั่งเศส

ทั้งยังมีประเด็นด้านการขับร้องอื่น ๆ ในเพลงประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเพลงตับ เช่น เพลงเถา เพลงประกอบการแสดง

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2546). *ราชาธิราช ของเจ้าพระยาพระคลัง (หน) และคณะ*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาคาร.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์ และคณะ. (2549). *การศึกษาเทคนิคการขับร้องเพลงไทยบทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*. งานวิจัย: ม.ป.ท.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2540). *เทคนิคการขับร้องเพลงไทยเดิม*. ม.ป.ท.: งานวิจัย.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2552). *องค์ความรู้ศิลปป็นแห่งชาติ นายศิริ วิชเวช*. งานวิจัย: ม.ป.ท.
- คณพล จันทน์หอม. (2540). *การขับร้องเพลงไทย*. โอเดียนสโตร์.
- เจริญใจ สุนทรวาทีน. (2530). *ข้าพเจ้าภูมิใจที่เกิดเป็นนักดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2542). *สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชมนาด กิจจันทร์. (2543). *เพลงไทย 1*. กรุงเทพฯ: โพรแกรมนานาชาติ ศิลปวัฒนธรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชิน ศิลปะบรรเลง และลิขิต จินดาวัฒน์. (2521). *ดนตรีไทยศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- ชินอรส ทรงดาวเรือง. (2546). *ศึกษาการขับร้องเพลงไทยประเภททยอย ทาง ครูสุดจิตต์ ดุริยประณีต*. (นิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไตรรัตน์ พิพัฒน์โภคผล. (2548a). *โขน ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม).
- ไตรรัตน์ พิพัฒน์โภคผล. (2548b). *วรรณคดีดนตรีเกี่ยวกับโขน : เอกสารประกอบการสอนวิชา ดร 362 (MU 362)*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม).
- ถนอมศรี แสงทอง. (2540). *การศึกษาทางร้องเพลงไทยสำเนียงมอญ*. (ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นุชนาฏ ดีเจริญ. (2553). *ละครพันทาง*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญธรรม ตราโมท. (2540). *คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย*. กรุงเทพฯ: ศิลปะสนองการพิมพ์.

- พันธ์ศักดิ์ วรรณวดี. (2543). การศึกษาทางร้องเพลงระดับต้นเพลงฉิ่ง 3 ชั้น. (ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2527). ดนตรีวิจัักษณ์ เอกสารประกอบการศึกษา. กรุงเทพฯ: เกียรติธุรกิจ.
- ไพโรจน์ บุญผูก. (2538). เพลงมอญ ดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 26. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พรินตติ้ง.
- มธุลดา เจียประเสริฐ. (2552). ศึกษาภูมิปัญญาครูดนตรีไทย : กรณีศึกษา อาจารย์ศิริ วิชเวช. (ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- มนตรี ตราโมท และวิเชียร กุลตัญญ์. (2523). ฟังและเข้าใจเพลงไทย. โรงพิมพ์ไทยเกษม.
- มานพ วิสุทธิแพทย์. (2556). ทฤษฎีการวิเคราะห์เพลงไทย. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- ระวีวรรณ วรรณวิชัย. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา ศก313 การละครไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุจี ศรีสมบัติ. (2543). การวิเคราะห์ทางร้องเพลงเสภาชุดเสภาของครูศิริ วิชเวช. (ปริญญาานิพนธ์),
- เรณู โกศินานนท์. (2516). การขับร้องระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วิศ อัคระไพฑูรย์. (2563, 30 มกราคม) สัมภาษณ์/ผู้สัมภาษณ์: พันธกานต์ ไบเทศ.
- วัชระ พาณิชยวิจิตร. (2558). การศึกษาเทคนิคการบรรเลงปี่พาทย์ของสำนักการสังคีต กรมศิลปากร : กรณีศึกษา การประกอบการแสดงละครพันทาง เรื่อง พระลอ ตอน จากแมนสรวงสู่เมืองสรอง. (ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิมลศรี อุประมัย. (2555). นาฏกรรมและการละคร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีเกียรติี มารคแมน. (2529). จี๊วแต่จี๊วกับภาพสะท้อนวัฒนธรรมทางดนตรี ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริ วิชเวช. (2563, 2 กุมภาพันธ์) สัมภาษณ์/ผู้สัมภาษณ์: พันธกานต์ ไบเทศ.
- สงบศึก ธรรมวิหาร. (2545). ดุริยางคศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงัด ภูเขาทอง. (2532). การดนตรีและทางเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้ว.
- สมพร เฉลียวศิลป์. (2547). การศึกษาวิธีการขับร้องเพลงในต้นนาคบาต ของอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน. (ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- สรวรรยา ทับแสง. (2560). *การศึกษาวีธีการขับร้องเพลงระบำสี่บท* ทางอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน. (ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สัญญาชัย เอื้อศิลป์. (2546). *ทางขับร้องบ้านพาทย์โกศล กรณีศึกษา ครูอุษา แสงไพโรจน์*. (ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริลักษณ์ ศรีทอง. (2550). *การศึกษาวีธีการขับร้องเพลงในต้นนางลอยของครูศิริ วิชเวช*. (ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2546). *สำเนียงเพื่อนบ้าน*. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม.
- สุมนมาลย์ นิมนต์พันธ์. (2532). *การละครไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2543a). *นาฏยศิลป์ปริทรรศน์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2543b). *วิวัฒนาการนาฏยศิลป์ไทยในกรุงรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ดุริยพันธ์. (ม.ป.ป.). *ร้องเพลงไทยอย่างไรจึงไพเราะ*.
- เสาวนีย์ ชี้อตรง. (2540). *การวิเคราะห์ทางร้องเพลงแขกมอญ เกา*. (ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา)), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อเนก นาวิกมูล. (2545). *นาฏกรรมชาวสยาม*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- อภิญา ซิวะกานนท์. (2532). *การทำทางร้องจากทำนองหลักในเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่*. (งานวิจัย ศป.บ. (ดุริยางคศิลป์)), คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทิศ นาคสวัสดิ์. (2513). *ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทย (ภาค 1)*. กรุงเทพฯ: บริษัทศิริวิทย์.

ภาคผนวก ก
เรื่องราชพิธีราช ตอน สมิงพระรามอาสา
เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา (กรมศิลป์ากร, 2544, น. 375-392)

จุลศักราชได้เจ็ดร้อยแปดสิบห้าปี ฝ่ายพระเจ้ากรุงต้าฉิง ซึ่งเสวยราชสมบัติอยู่ในกรุงจีนนั้นมีทหารเอกคนหนึ่งชื่อกามะนี มีฝีมือขี่ม้าแทงทวนสันทัดดีหาผู้เสมอมิได้ จีนทั้งปวงก็สรรเสริญว่า กามะนีนี้มีฝีมือมนุษย์ดุจเทพยดาก็ว่าได้ อยู่มาวันหนึ่งพระเจ้ากรุงจีนเสด็จออก ตรัสปรึกษาด้วยเสนาบดีมนตรีหมู่ทั้งปวงว่า ทำไฉนเราจะได้เห็นทหารขี่ม้าสู้กันกับกามะนีตัวต่อตัวดูเล่นให้เป็นขวัญตาสักครั้งหนึ่ง กษัตริย์กรุงไฉยจะมีทแกล้วทหารที่สามารถจะสู้กามะนีได้ แต่พอชมเล่นเป็นที่เจริญตาได้บ้าง เสนาบดีทั้งปวงจึงกราบทูลว่า กษัตริย์ที่จะมีทแกล้วทหารขี่ม้าสันทัดนั้น มีอยู่แต่กรุงรัตนบูรังวะกับกรุงหงสาวดี กษัตริย์ทั้งสองพระองค์นี้ยอมทำสงครามแก่กันอยู่มิได้ขาด พระเจ้ากรุงจีนได้ทรงฟังก็มีพระทัยยินดีนัก จึงสั่งให้จัดพลพยุหเสนาทั้งปวงเป็นอันมากจะนับประมาณมิได้ ครั้นได้ศฤงคารแล้ว พระองค์ก็เสด็จทรงม้าพระที่นั่ง ยกทัพมายังกรุงรัตนบูรังวะ พระเจ้ากรุงจีนยกมาครั้งนั้น อุปมาดังฝนตกทำใหญ่ตกลงน้ำนองท่วมป่าไหลเชี่ยวมาเมื่อวสันตฤดูนั้น หากสิ่งใดจะต้านทานมิได้ ครั้นเสด็จดำเนินกองทัพมาถึงกรุงรัตนบูรังวะ ทอดพระเนตรเห็นกำแพงเมืองถนัดก็ให้ตั้งทัพมั่นลง ฝ่ายพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องได้แจ้งว่า ทัพจีนยกมามากเหลือกำลังก็มิได้ออกรบสู้ต้านทาน ให้แต่รักษาพระนครมั่นไว้เป็นสามารถ ฝ่ายพระเจ้ากรุงจีนจึงให้มีพระราชกำหนดประกาศแก่ทหารทั้งปวงว่าถ้าผู้ใดไม่มีอาวุธรบสู้ อย่าได้ทำอันตรายเป็นอันขาด ถ้าผู้ใดมีฟังจะให้ตัดศีรษะเสีย ครั้นพระเจ้ากรุงจีนให้ตั้งค่ายมั่นลงแล้ว ก็ให้แต่งพระราชสาสน์ฉบับหนึ่ง แล้วให้จัดแพรลายมังกร้อยม้วน แพรลายทองร้อยม้วน กับเครื่องยศประดับหยกอย่างกษัตริย์สำหรับหนึ่ง ให้ขุนนางในตำแหน่งฝ่ายพลเรือน ชื่อโจเปียวพูดภาษาพม่าได้ กับไพร่พลสมควรร เชิญพระราชสาสน์กับเครื่องราชบรรณาการเข้ามาถวายพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง โจเปียวก็ถวายบังคมลา ถือนพระราชสาสน์คุมเครื่องราชบรรณาการมากับด้วยไพร่ จึงเรียกทหารผู้รักษาหน้าที่ให้เปิดประตูเมืองรับ นายทัพนายกองได้แจ้งดังนั้น ก็เข้ากราบบังคมทูลพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง จึงโปรดให้รับผู้ถือพระราชสาสน์เข้ามา โจเปียวก็เข้ามากราบถวายบังคมหน้าพระที่นั่ง ถวายพระราชสาสน์กับเครื่องราชบรรณาการพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง ๆ จึงรับสั่งให้ล่ามเจ้าพนักงานเข้ามาแปลพระราชสาสน์ ล่ามแปลแล้วจึงตรัสสั่งให้อาลักษณ์อ่าน ในพระราชสาสน์ นั้นว่าเรายกพยุหเสนา มาครั้งนี้ ด้วยมีความปรารถนาสองประการ ๆ หนึ่งจะให้พระเจ้าอังวะอยู่ในอำนาจออกมถวายบังคมเรา ประการหนึ่งจะใคร่ดูทหารขี่ม้ารันทวนสู้กันตัวต่อตัวชมเล่นเป็นขวัญตา แม้นทหารกรุงรัตนบูรังวะแพ้ก็ให้ยอมถวายเมืองแก่เราโดยดี อย่าให้สมณชีพราหมณ์อาณาประชาราษฎร์ได้ความเดือดร้อนเลย ถ้าทหารฝ่ายเราแพ้ก็จะเลิกทัพกลับไปยังพระนคร แลราษฎรในกรุงรัตนบูรังวะนั้นโดยต่ำลงไปแต่กระท่อมน้อยหลังหนึ่ง ก็มีให้เป็นอันตราย พระเจ้าอังวะจะคิดประการใดก็

เร่งบอกออกมา พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องได้แจ้งในพระราชสาสน์นั้นแล้วก็ดีพระทัยนัก ด้วยทรงพระดำริว่า การสงครามครั้งนี้เป็นธรรมยุทธใหญ่ยิ่ง สมณชีพรามณ์อาณาประชาราษฎร์จะมีได้ความเดือดร้อน สมควรแก่พระเจ้าแผ่นดินผู้ตั้งอยู่ในยุติธรรม ทรงพระดำริแล้วจึงให้พระราชทานเงินทองเสื้อผ้าแก่ผู้ถือหนังสือเป็นอันมาก แล้วให้แต่งพระราชสาสน์ตอบฉบับหนึ่ง ให้จัดเครื่องราชบรรณาการ ผ้าสักหลาดยี่สิบพับ นอระมาดห้าสิบยอด น้ำดอกไม้เทศสามสิบเต้า ช้างพลายผูกเครื่องทองช้างหนึ่ง มอบให้โจเปียวผู้จ้ทูลพระราชสาสน์นำกลับไปถวายพระเจ้ากรุงจีนฯ จึงรับสั่งให้ล่ามพม่าเข้ามาแปล ให้เจ้าพนักงานอ่านถวาย ในพระราชสาสน์ตอบนั้นว่า ซึ่งพระเจ้ากรุงจีนมีพระทัยปรารถนาจะใคร่ชมฝีมือทหารฝ่าย พม่าซึ่งมารำทวนสู้กัน เป็นสงครามธรรมยุทธนั้น เราเห็นชอบด้วยมีความยินดียิ่งนัก เพราะสมควรแก่พระองค์เป็นกษัตริย์ผู้ใหญ่อันประเสริฐ แต่การสงครามครั้งนี้เป็นมหายุทธนาการใหญ่หลวง จะด่วนกระทำโดยเร็วนั้นมิได้ ของดไว้ภายในเจ็ดวัน อนึ่งพระองค์ก็เสด็จมาแต่ประเทศไกล ไพร่พลทั้งปวงยังเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าอยู่ ขอเชิญพระองค์พักพลทหารระงับพระกายให้สำราญพระทัยก่อนเถิด แล้วเราจึงจะให้มีการกำหนดนัดหมายออกไปแจ้ง ตามมีพระราชสาสน์มานั้น พระเจ้ากรุงจีนได้แจ้งในพระราชสาสน์ตอบแล้วก็ดีพระทัย จึงสั่งให้นายทัพนายกองทั้งปวงสงบไว้ ฝ่ายพระเจ้ามณฑลยี่สิบสอง ครั้นส่งพระราชสาสน์แลเครื่องราชบรรณาการไปแล้ว จึงตรัสปรึกษาเสนาบดีมาตย์ราชบุโรหิตข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อยทแกล้วทหารทั้งปวงว่า ผู้ใดจะรับอาสาซึ่งมารำทวนสู้กันนี้ทหารพระเจ้ากรุงจีนตัวต่อตัวได้บ้าง เสนาบดีมาตย์ผู้ใหญ่ผู้น้อยทแกล้วทหารทั้งปวงก็มิอาจรับอาสาได้ พระเจ้ามณฑลยี่สิบสองก็ทรงพระวิตกเป็นทุกข์พระทัยนัก จึงให้หาโหรมาคำนวณพระชันษาแลชะตาเมืองดู โหรก็คำนวณฎีกาทูลถวายว่าพระชันษาแลชะตาเมืองยังดีอยู่หาเสียไม่ นานไปจะได้ลาภอันประเสริฐอีก พระเจ้ามณฑลยี่สิบสองได้ทรงฟังก็ดีพระทัย จึงให้ตีฆ้องร้องป่าวทั่วทั้งพระนครว่า ถ้าผู้ใดรับอาสาสู้กับกามะนีทหารพระเจ้ากรุงจีนได้ พระเจ้าแผ่นดินจะโปรดให้เป็นมหาอุปราช เสนาบดีรับสั่งแล้วก็ให้ป่าวร้องไปทั่วพระนคร ไม่มีผู้ใดที่จะอาจออกรับอาสาได้ ฝ่ายผู้คุมซึ่งคุมสมิงพระรามนั้น จึงเจรจากับเพื่อนกันตามเรื่องราว แล้วว่าครั้งนี้พระเจ้าอยู่หัวจะแบ่งสมบัติให้กึ่งหนึ่ง ก็ยังไม่มีผู้รับอาสา เห็นเมืองจะตกต่ำเสียแลกรรมัง สมิงพระรามได้ยินดังนั้นก็คิดว่า แต่เราต้องพันธุนาการตรากตรำอยู่นานแล้ว มิได้ขี่ช้างขี่ม้าเหยียดมือเหยียดเท้า เยื้องแขนซ้ายย้ายแขนขวาเล่นบ้างเลยรำคาญใจนัก เราจะกลัวอะไรกับกามะนีทหารจีน อันจะเอาชัยชนะนั้นไม่สู้ยากใจนัก ครั้นจะรับอาสาบัดนี้เล่า ก็เหมือนหาบสองป่าอาสาสองเจ้าหาควรไม่ คิดแล้วก็นิ่งอยู่ ครั้นรุ่งขึ้นผู้คุมได้ยื่นข้าหลวงมาเป่าร้องอีก จึงพูดกับเพื่อนกันว่า ท้าพเงินยกมาครั้งนี้ใหญ่หลวงนัก หากทหารผู้ใดที่จะรับอาสาป้องกันพระนครไว้เป็นอันยากแล้ว ออย่าว่าแต่เมืองพม่าเท่านั้นเลย ถึงเมืองใหญ่ๆ กว่าเมือง

พม่าสักสิบเมืองก็เห็นจะสู้ไม่ได้ นานที่เห็นจะเสียเมืองแก่จีนเป็นมั่งคั่ง สมิงพระรามได้ฟังดังนั้นก็คิดว่า กรุงอังวะนี้เป็นต้นทาง อุประมาตั้งหน้าด่านกรุงหงสาวดี พระเจ้ากรุงจีนยกทัพมาครั้งนี้ก็มีความปรารถนาจะใคร่ดูแก่ลัวทวารอันมีฝีมือ ซี่มำรำเพลงทวนสู้กันตัวต่อตัว ถ้าไม่มีผู้ใดสู้รบ ถึงจะได้เมืองอังวะแล้วก็ไม่นับความปรารถนาแต่เพียงนี้ เห็นศึกจีนจะกำเริบยกล่วงเลยลงไปติดกรุงหงสาวดีด้วยเป็นมั่นคง ตัวเราเองก็ต้องจงจำตราครุฑอยู่ ถ้าเสียกรุงอังวะแล้วจะหมายใจว่าจะรอดคืบไปเมืองหงสาวดีได้ก็ใช่ที่ จำเราจะรับอาสาตัดศึกเสียจึงจะชอบ อย่าให้ศึกจีนยกลงไปติดกรุงหงสาวดีได้ คิดแล้วจึงพูดกับผู้คุมว่า จะกลัวอะไรกับกามะนี ทหารพระเจ้ากรุงจีนนั้นจะมีฝีมือสักเพียงไหน เรากลัวแต่ทหารเทพดาที่เหาะได้ ซึ่งกามะนีกับเราก็เป็นมนุษย์เดินดิน เหมือนกันเราหากกลัวไม่ พอลจะสู้รบเอาชัยชนะได้ นายผู้คุมได้ฟังก็ดีใจจึงตอบว่า ถ้าท่านรับอาสาได้แล้วก็ดี ยิ่งนัก เห็นท่านจะพันโทษได้ที่มหาอุปราชมียศศักดิ์ใหญ่เป็นมั่น คง ไปเบื้องหน้าเราจะขอพึ่งบุญท่าน สมิงพระรามตอบว่าซึ่งเรารับอาสา นี้ จะหวังยศศักดิ์หามาได้ ประสงค์จะกู้พระนครให้เป็นเกียรติยศไว้ แลจะให้ราษฎรสมณชีพราหมณ์อยู่เย็นเป็นสุขเท่านั้น ผู้คุมได้ฟังก็ชอบใจ จึงนำถ้อยคำสมิงพระรามรีบเข้าไปแจ้งแก่เสนาบดี ๆ ได้ฟังก็มีความชื่นชม จึงนำความเข้ากราบทูลพระเจ้ามณฑลทิพย์ทอง ตามคำสมิงพระรามว่านั่นทุกประการ พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องได้ทรงฟังก็เฉลียวพระทัย ทรงพระดำริระลึกขึ้นมาได้ว่า สมิงพระรามนี้ซึ่งข้างซี่มำสันตดี มีฝีมือเข้มแข็งแก่ลัวกล้า ในการสงครามหาผู้เสมอตัวยาก เห็นจะสู้ทหารพระเจ้ากรุงจีนได้เป็นแท้ ทรงพระดำริแล้วก็มีพระทัยยินดีนัก จึงตรัสแก่เสนาบดีทั้งปวงว่า สมิงพระรามนี้มีฝีมือเป็นทหารเอกเมืองหงสาวดี เราลืมนึกไปพึ่งระลึกขึ้นได้ จึงตรัสสั่งขุนนางกรมนครบาล ให้ไปถอดสมิงพระรามมากระทำสัตย์เสียจึงนำเข้าไป สมิงพระรามก็เข้ามากราบถวายบังคมหน้าพระที่นั่ง พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องทอดพระเนตรเห็นสมิงพระรามก็มีพระทัยยินดีนัก จึงตรัสถามว่า ศึกมาติดกรุงอังวะครั้งนี้ หาผู้ใดที่จะอาสาออกสู้กับทหารจีนมิได้ ท่านจะรับอาสาเราหรือประการใด สมิงพระรามจึงกราบทูลว่า อันการสงครามเพียงนี้มีพอบเป็นไรนัก ข้าพเจ้าจะขอรับอาสาพระองค์ออกไปต่อสู้ด้วยกามะนี สมองพระเดชพระคุณมิให้อภัยแก่พระเจ้ากรุงจีนนั้นพอบจะได้อยู่ แต่ข้าพเจ้าจะขอรับพระราชทานม้าที่ดีมีฝีเท้าตัวหนึ่ง ถ้าได้สมคะเนแล้วอย่าว่าแต่กามะนี ผู้เดียวเลย เว้นไว้แต่เทพดานอกกว่านั้นข้าพเจ้าจะสู้ได้สิ้น ฝ่ายพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องได้ทรงฟังสมิงพระรามทูลดังนั้น ก็มีความโสมนัสยินดี ยิ่งนัก จึงตรัสว่าม้าของเรามีอยู่เป็นอันมากนับได้หลายหมื่นแสน ท่านจะปรารถนาไปโดยด้วย ม้าตัวเดียวที่จะให้ชอบใจนั้นพอบจะหาได้ ถ้าชอบใจตัวใดแล้วก็เลือกเอาเถิด สมิงพระรามจึงทูลว่า ลักษณะข้างดีต่อเมื่อขี่จึงรู้ว่าดี ม้าดีได้ต้องเอามือต้องหลังดูก่อนจึงจะรู้ว่าดี ทกลัวทวารที่ดี ถ้าอาสาออกสงครามทำศึกจึงจะรู้ว่าดี ทองนพคุณเล่าขี่ดลงหน้าศิลาภก่อนจึงจะรู้ว่าดี สตรีรูปงาม ถ้า

พร้อมด้วยลักษณะกิริยามารยาทต้องอย่างจึ่งควรนับว่างาม ถ้าจะให้รู้รสอร่อยได้สัมผัสถูกต้อง ก่อนจึ่งนับถือว่ามีไอชาอร่อย ถ้าใจดีต้องทดลองให้ลิ้นเชิงปัญญาก่อนจึ่งจะนับว่าดี ความอุปพระมา สี่ข้อข้าพเจ้าทูลถวายดังนี้เป็นของหายาก ซึ่งพระองค์ตรัสว่ามามีมากนั้นก็มากจริง แต่ข้าพเจ้าเกรงว่าจะไม่มีใครมีดีที่ตีจะหายาก พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องได้ทรงฟังสมิงพระรามทูลเปรียบเทียบหลักแหลม ดังนั้น ก็แย้มพระสรวลชอบพระทัย จึ่งสั่งกรมม้าให้จัดม้าต้นม้าทรงระวางนอกระวางใน แลม้าทั้งปวงมาให้สมิงพระรามดูที่หน้าพระลานหลวง พระองค์ก็เสด็จไปทอดพระเนตร พร้อมด้วยเสนาบดี ขุนนางผู้ใหญ่ทั้งปวง กรมม้าผู้รับฯสั่งก็ให้จัดม้าส่งเข้ามามากกว่าหมื่นแสน สมิงพระรามกราบ ถวายบังคมแล้วก็ออกไปยกมือขึ้นต้องหลังดู ม้าบรรดาที่ส่งเข้ามาเป็นอันมากนั้น เลือกเสียสิ้นไม่ชอบใจสักตัวหนึ่ง ขุนนางทั้งปวงเห็นดังนั้นก็พากันหัวเราะเยาะเล่นว่ามอญพูดมาก อวดแต่ปาก ครั้นจะเอาจริงแสวงเลือกม้าเสียนับหมื่นนับแสน ม้าทั้งปวงนี้ก็สามารเคยผจญท่าสงครามได้รับ อับจนมาเป็นอันมาก แต่ล้วนดี ๆ ทั้งนี้เลือกมิได้ แกล้งทำบิดเบือนแก้ไขแต่พอให้เนิ่นช้าไปกว่าจะ ได้ช่อง ก็จะมีเอาตัวรอดกลับไปเมื่อง แต่พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องนั้นพระองค์มิได้สงสัย เพราะทรง ทราบอยู่ว่าสมิงพระรามเป็นคนดีมีฝีมือจริง สมิงพระรามก็เข้ามากราบทูลว่า ข้าพเจ้าเลือกม้ามิได้ ชอบใจสักตัวหนึ่ง พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องจึ่งตรัสว่า เราจะให้หามาเลือกอีกให้ชอบใจท่านจงได้ จึ่งตรัส สั่งเสนาบดีให้จัดหาม้าเชลยศักดิ์ในพระนครนอกพระนครมาให้ลิ้นเชิง ขณะเมื่อพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง ให้มีพระราชกำหนดออกไปแก่พระเจ้ากรุงจีนครั้งนั้น ไพร่พลทั้งสองฝ่ายแลชาวบ้านชาวเมืองก็ เทียวไปมา เดินซื้อขายแก่กันเป็นปรกติอยู่หาทำอันตรายแก่กันไม่ พวกเสนาข้าหลวงจึ่งเที่ยวจัดหา ม้าเชลยศักดิ์ไปใกล้กองทัพนอกเมืองพบม้าสองตัวแม่ลูก หญิงหม้ายผู้หนึ่งเป็นเจ้าของเลี้ยงไว้ ม้า สองตัวนั้นกินหญ้าอยุธยาขึ้นมาหนึ่งลิ้งเพียงขาม้า กว้างประมาณห้าวา ลูกม้านั้นใจน้าเข้าไป ฟากข้างหนึ่งได้ทุกวัน หญิงหม้ายเจ้าของตำเข้าผิดรำไว้แล้ว ก็ร้องเรียกลูกม้านั้น ๆ ก็กระโดดข้าม มาบ้น้ำมากิน แต่แม่ม้านั้นกำลังน้อยใจน้าข้ามลามาบ้น้ำมิได้ลงลุยข้ามน้ำมา แต่ดังนั้นทุกวันมิได้ขาด เสนาบดีเห็นลูกม้านั้นมีกำลังมากและประกอบด้วยลักษณะต้องอย่างก็ชอบใจ จึ่งให้พวก ข้าหลวงช่วยกันล้อมเข้าจะจับเอาลูกม้า ๆ เปรี้ยวอยู่ที่ติดขบกัดด้วยกำลังจับมิได้ เสนาบดีจึ่งเรียก หญิงเจ้าของมาแล้วบอกว่า บัดนี้พระเจ้าแผ่นดินมีพระราชประสงค์ม้า เรา เห็นม้าของท่านงามดี ต้องลักษณะในตำรา ท่านจงยอมให้เรานำไปถวายเถิด จะได้รับพระราชทานรางวัล แต่ท่านเป็น เจ้าของคุ่นเคยช่วยจับให้เราด้วย หญิงเจ้าของจึ่งคำนับว่า ถ้าท่านจะให้ข้าพเจ้าจับให้แล้ว เที่ยุ ท่านกับข้าหลวงพากันหลีกไปเสียก่อนเถิด อย่าทำนุวยเลย หญิงเจ้าของว่าดังนั้นแล้ว เสนาบดี กับข้าหลวงทั้งปวงก็ชวนกันถอยออกไปให้ห่างไกล หญิงเจ้าของจึ่งเอาเข้าเปลือกมาตำได้รำแล้ว ก็ ร้องเรียกลูกม้าดูจดังทุกวัน แม่ม้านั้นก็ท่องน้ำข้ามคลองมา ลูกม้านั้นใจน้าข้ามคลองมากินรำ หญิง

เจ้าของจึงยกมือขึ้นลูบหน้าลูบหลังลูบมำแล้วก็ปลอบโยนให้กินรำ จึงค่อยเอาเชือกสอดผูกคอเข้าไว้กับต้นไม้ให้มันคง แล้วไปค้ำับเชิญเสนาบดีกับข้าหลวงทั้งปวงให้ผูกเอาลูกมำนั้นไป เสนาบดีแจ้แจ้แล้วก็ใจ จึงชวนกันมาดูให้ผูกมำนั้นจูงเข้าไปถวาย พระเจ้าฝรั่งมังข์องค์เสด็จออก เสนาบดีนำมำเข้าไปถวาย กราบทูลโดยความที่ได้แต่หญิงหม้ายนั้นทุกประการ

พระเจ้าฝรั่งมังข์ทอดพระเนตรเห็นลูกมำรูปร่างอ้วนงามดีก็ชอบพระทัยจึงตรัสสั่งให้สมิงพระรามมาดูมำหน้าพระที่นั่ง สมิงพระรามกราบถวายบังคมแล้ว ก็ออกไปพิจารณาดูเห็นลูกมำนั้นรูปร่างประกอบด้วยลักษณะดีต้องอย่าง สมเป็นมำสำหรับบศึก จึงเอามือต้องหลังดู มำนั้นมีได้อ่อนหลังทุดลงดูจุมำทั้งปวงที่เลือกมาแต่หลัง ก็รู้ว่ามำตัวนี้ดีมีกำลังมาก หามำอื่นเสมอมิได้ จึงให้เอาบังเหียนมาใส่ผูกอานเข้าแล้ว ก็กราบทูลว่ามำตัวนี้ดีได้ลักษณะตามตำหรับที่เคยเชื่อถือ ชอบใจข้าพเจ้านัก ข้าพเจ้าจะขอทดลองฝึกหัดเสียให้เชื่องก่อน กราบถวายบังคมแล้วก็จูงมำออกมาพ้หน้าพระที่นั่ง จึงถือทวนสะพายแซ่แผ่นขึ้นหลังมำ พาควบออกไปนอกเมือง ผงคลีกลุ่มตลบมีดไปแลมิได้เห็นตัวมำแลคน ฝ่ายเสนาบดีก็ร้องอ้ออิ่งขึ้นว่า อ้ายมอญโกหกมันหลวงพระองค์หนักกลับไปเมืองหงสาวดีแล้ว พระเจ้าฝรั่งมังข์องค์ได้ทรงฟังเสนาบดีว่าดังนั้นก็ตกพระทัย จึงให้หาผู้คุมเข้ามาตรัสถามด้วยพระองค์ว่า สมิงพระรามจะล่อหลวงเราหนีไปจริงหรือประการใด ผู้คุมก็กราบทูลว่า อันสมิงพระรามผู้นี้มีความสัตย์ซื่อมันคงนัก ซึ่งจะหนีพระองค์ไปนั้นข้าพเจ้าเห็นหาเป็นไม่ เพราะมำตัวนี้เป็นลูกมำหนุ่ม ยังมีได้พาดอานมีกำลังนัก สมิงพระรามจึงควบไปไกล หวังจะทรมานให้เหนื่อยอ่อนลง จึงจะฝึกสอนได้โดยง่าย ข้าพเจ้าเห็นคงจะกลับมา ขอพระองค์จงเสด็จคอยทำอยู่ก่อนเถิด พระเจ้าฝรั่งมังข์องค์ได้ทรงฟังผู้คุมทูลดังนั้นก็ยังไม่คลายพระวิตกมิได้เสด็จเข้า ตรัสบัญชาการด้วยเสนาบดีทั้งปวงตั้งพระทัยคอยทำสมิงพระรามอยู่ ฝ่ายสมิงพระรามขึ้นมำควบไปแต่เวลาเช้าจนสามโมงบ่าย ฝึกหัดมำนั้นให้รู้จักทำนองรบรบได้แคล่วคล่องสันหัดแล้ว ก็ชักมำสะบัดย่างน้อยเป็นเพลงทวนกลับเข้ามา เสนาบดี ทั้งปวงแลเห็นสมิงพระรามขี่มำมาแต่ไกล ก็ร้องอ้ออิ่งขึ้นว่า สมิงพระรามกลับมาแล้ว เหมือนคำผู้คุมทูลจริงทุกประการพระเจ้าฝรั่งมังข์องค์ทอดพระเนตรเห็น ก็ดีพระทัยนักจึงตรัสสรรเสริญว่า สมิงพระรามนี้นับว่าเป็นชายผู้หนึ่ง มีความสัตย์ซื่อยิ่งนัก แลกกล้าหาญเข้มแข็งรู้ศิลปศาสตร์สันหัด หาตัวเปรียบเสมอมิได้ ฝ่ายสมิงพระรามก็ชักมำมาเป็นเพลงทวนเข้ามา จนถึงหน้าพระที่นั่งก็ลงจากหลังมำเข้าเฝ้า กราบถวายบังคมพระเจ้ามณเฑียรทองแล้วทูลว่า ข้าพเจ้าได้มำสมคะเนชอบใจแล้ว อันศิระษะกามะนี้นั้นก็อยู่ในเง้อมมือข้าพเจ้า จะเอามาถวายพระองค์ให้จงได้ ข้าพเจ้าจะขอรับพระราชทานขอเหล็กกับตะกรวยใบหนึ่งสำหรับผูกข้างมำ เมื่อข้าพเจ้าตัดศิระษะกามะนี้ขาดแล้ว จะได้รับเอาศิระษะมิให้ทันตกลงถึงดิน ใสในตะกรวยซึ่งแขวนไปกับข้างมำนั้นเข้ามาถวายพระองค์

ฝ่ายเสนาบดีมาเฝ้าอยู่พร้อมกัน ได้ยินสมิงพระรามพูดดังนั้นก็กระซิบ เจรจากันว่า มอญพุดมาก เห็นพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดสรรเสริญว่าดีแล้วกำเริบใจจืดตัวเหลือไปนัก พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องก็ พระราชทานเครื่องม้าทองคำประดับพลอย สำหรับม้ากับผ้าโพกศีรษะเสื้อชมพูขลิบทองจีบเอว ทองต้นแขนปลายแขน แหวนสอดก้อยแต่ล้วนประดับเนาวรัตน์สิ้น จึงสั่งให้มั่งนันทะมิตรจัดเครื่อง ยุทนาการทั้งปวงให้สมิงพระรามตามปรารถนา แล้วให้มีพระราชสาสน์กำหนดนัดหมายออกไป ถึงพระเจ้ากรุงจีนอีกฉบับหนึ่ง ให้จัดฉลองพระองค์อย่างดี ทาด้วยขนสมุนคูนหนึ่ง ให้มั่งมหาราชา เป็นผู้จำทูลคุมสิ่งของออกไปถวายพระเจ้ากรุงจีน มั่งมหาราชาก็ถวายบังคมลา ถือพระราชสาสน์ กำหนดคุมเครื่องราชบรรณาการออกไปยังกองทัพนอกเมือง ทหารทั้งปวงเห็นก็ไปแจ้งแก่เสนาบดี ๆ จึงเข้ากราบทูล พระเจ้ากรุงจีนจึงโปรดให้รับเข้า ไป ณ พลับพลาในค่าย มั่งมหาราชาก็เข้าไป กราบถวายหน้าพระที่นั่ง ถวายพระราชสาสน์กำหนด กับเครื่องราชบรรณาการแก่พระเจ้ากรุงจีน พระเจ้ากรุงจีนจึงรับสั่งให้ล่ามแปล ให้เจ้าพนักงานอ่านถวาย ในพระราชสาสน์กำหนดนั้นว่า ซึ่ง พระองค์มีพระทัยปรารถนาจะใคร่ทอดพระเนตรดูทหาร ขี่ม้าร่าทวนสู้กันตัวต่อตัวนั้น ขอพระองค์ ให้ตกแต่งการซึ่งจะทอดพระเนตรไว้จงพร้อมเถิด ถึง ณ วันพฤหัสบดีเป็นคำรบเจ็ดวันแล้วเมื่อใด จงแต่งทหารให้ออกมาสู้กันตามสัญญา จะได้ทรงชมสำราญพระทัย พระเจ้ากรุงจีนได้แจ้งในพระ ราชสาสน์กำหนดนั้นแล้ว ก็ดีพระทัยนัก จึงสั่งให้ จัดฉลองพระองค์มั่งกรหาลับอย่างดี กับเครื่อง ม้าทองคำประดับพลอยลายหยกสำหรับหนึ่งเป็นราชบรรณาการตอบแทน มอบให้มั่งมหาราชาคุมเข้า มาถวายพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง มั่งมหาราชาก็ถวายบังคมลา คุมสิ่งของตอบแทนกลับมาถวายพระ เจ้าฝรั่งมังฆ้อง ๆ ก็มีพระทัยยินดี ครั้นกำหนดสัญญากันเสร็จแล้ว กษัตริย์ทั้งสองพระองค์ก็สั่งให้ เสนาบดีแต่งที่ปลูกพลับพลาหน้าเมือง เสนาบดีฝ่ายพม่าแลนายทัพนายกองฝ่ายจีน รับ ๆ สั่งสอง กษัตริย์แล้ว ก็ให้เกณฑ์พลมาจัดการปลูกพลับพลาทั้งสองข้างให้ตรงกัน ประกอบด้วยที่ข้างหน้า ข้างใน แลโรงใหญ่สำหรับเสนาข้าราชการใหญ่หน่อย อันจะได้เฝ้าอยู่ตามตำแหน่งมีระยะห่างกัน ยี่สิบเส้น ไว้หว่างกลางเป็นสนามทวน ซึ่งจะสู้กันในขบวนทวนนั้น เจ้าพนักงานก็ผูกพระวิสูตร แต่ง พระที่รับเสด็จเตรียมไว้พร้อม ทั้งสองข้าง ครั้นถึงวันนัดกำหนดแล้ว กษัตริย์สองฝ่ายก็พร้อม ไปด้วยพยุหเสนา แห่แห่นหน้าหลังเป็นอันมาก ตามขบวนพิชัยสงครามเสด็จไปสู่ท้องสนาม ขึ้นยังที่พลับพลาประทับพร้อมกัน ฝ่ายกามะนีก็แต่งตัวใส่เสื้อหุ้มเกราะ แล้วด้วยทองเป็นอันงาม คาดสายรัดเอวประดับหยกเหน็บกระบี่ ขึ้นขี่ม้าร่าทวนออกมา ณ ท้องสนาม ฝ่ายสมิงพระรามก็ แต่งตัว ใส่เสื้อสีชมพูขลิบทองจีบเอว โพกผ้าชมพูขลิบแล้วไปด้วยทอง ใส่กำไลต้นแขนปลายแขน แหวนสอดก้อยแล้วไปด้วยเนาวรัตน์ แต่ล้วนทองเป็นอันงาม แล้วสอดดาบสพายแล่งขึ้นม้าพ้อนรำ เป็นเพลงทวน ออกมายังท้องสนาม แลเห็นกามะนีขี่ม้าแต่งตัวหุ้มเกราะอยู่ไม่เห็นสำคัญที่จะ

หมายแทงได้ จึงคิดว่ากามะนีคนนี้ชำนาญในเพลงทวนว่องไวนัก แล้วก็หุ้มเกราะใส่เสื้อบังอยู่ยังไม่เห็นช่องที่จะสอดทวนแทงแห่งใดได้ จำจะชวนให้รำดูสำคัญก่อน หนึ่งเล่ากำลังม้าก็ยกกำลัง กั้นอยู่กับกำลังม้าเรา จำจะขับเขี้ยวกันไปก่อนจึงจะหย่อนกำลังลง เห็นจะเสียที่ทำงานจึงจะเอาชัยชนะได้โดยง่าย คิดแล้วก็ให้ล่ำมร้องแปลไปว่า เราทั้งสองเป็นทหารเอกอันประเสริฐ จะสู้กันครั้งนี้เป็นที่สุด จะไว้เกียรติยศการงานจนตลอดกาลปาวสาน ครั้นจะสู้กันเอาแพ้ชนะที่เดียวก็หาสิ้นฝีมือไม่ เราทั้งสองอย่าเพื่อทำอันตรายแก่กันก่อน ให้ท่านรำเพลงทวนถวายเป็นให้สิ้นมือแล้ว เราจะรำตามท่านให้เหมือนจงได้ แล้วเราจะรำให้ท่านรำตามเราบ้างให้สิ้นฝีมือเหมือนกัน ให้พระเจ้าอยู่หัวทั้งสองพระองค์ทอดทัตสนาเจริญพระเนตรแลทแกล้วทหารทั้งสองฝ่ายดูเล่นเป็นขวัญตา ถ้าเรารำสิ้นเพลงหยุดหายใจเหนื่อยแล้ว เมื่อจะสู้กันเอาแพ้ชนะนั้นจึงจะบอกกันให้รู้ตัวทั้งสองฝ่าย กามะนีได้ฟังล่ำมร้องบอกมาดังนั้นก็มีความยินดีนัก จึงร้องตอบมาว่าชอบแล้ว แต่เราเป็นแขกมาท่านเป็นเจ้าของบ้าน เราจะรำก่อนให้ท่านรำตามเราไปเถิด ว่าแล้วกามะนีก็ขับม้าสะบัดขยับเป็นเพลงทวนพ้อนรำออกมา สมิงพระรามก็ขับม้าพ้อนรำตามกามะนีได้ทุกเพลง ขณะเมื่อสมิงพระรามรำตามกันนั้น พระผู้ทรงดำริจึงแลพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องทอดพระเนตรเห็นทหารเอกทั้งสอง รำเยื้องกรายตามขบวนเพลงทวน ดูท่วงที่รับรองว่องไวนัก งามเป็นอัศจรรย์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย เปรียบประดุจได้เห็นเทพยดาแลพิทยาธรอันรำณรงค์ประลองกันในกลางสนาม นายทัพนายกองทแกล้วทหารทั้งสองฝ่าย ก็สรรเสริญกามะนีแลสมิงพระรามว่า เหมือนเทพยดาลงพ้อนรำกลางสนามงามยิ่งนัก มีตาสองตาดูมีทันเลย ดูกามะนีแล้วกลับมาดูสมิงพระรามเล่า ดูสมิงพระรามแล้วกลับมาดูกามะนีเป็นขวัญตายิ่งนัก ครั้นกามะนีรำสิ้นเพลงแล้ว สมิงพระรามก็รำให้กามะนีรำตามบ้าง ขณะเมื่อสมิงพระรามรำสิ้นเพลงทวนแล้ว แกล้งทำกลอุบายหวังจะดูช่องเกราะหมายสำคัญ ที่จะสอดทวนแทงนั้น ก็แสวงทำยกแขนซ้ายเหยียดตรง เหยียดแขนขวาเบื้องบนแล้วทำยื่นควมม้าไปมา แล้วกลับห้อยศีรษะลงบ้าง แล้วทำกลับเอาหลังนอนลงควมวกเวียนไปต่างๆ กามะนีหารู้กลไม่ สำคัญว่าเพลงทวนฝ่ายพม่าดังนั้นก็มิได้สงสัย รำตามไปสิ้นทุกประการ สมิงพระรามทอดตาแลดูเห็นเป็นช่องได้รักแค้นทั้งสองเป็นหว่างอยู่พอจะสอดทวนแทงได้ แล้วเมื่อกลับศีรษะลงมานั้น เห็นเกราะซ้อนท้ายหมวกเปิดออกพอจะยื้อนพินได้แห่งหนึ่งหมายสำคัญได้ถนัดมั่นคงแล้ว ก็ชักม้าหยุดพักพอหายใจเหนื่อยจึงให้ล่ำมร้องบอกว่า เราทั้งสองรำถวาก็สิ้นเพลงด้วยกันแล้ว ทีนี้เราทั้งสองจะสู้กันเอาแพ้ชนะแก่กัน กามะนีได้ฟังดังนั้นก็ขับม้ารำเข้ามา สมิงพระรามก็ขับม้าออกไปสู้ กันเป็นหลายสิบเพลง ต่างคนต่างรับรองว่องไว ยังหาเพลิงพล้ำแก่กันไม่ สมิงพระรามจึงคิดว่า ถ้าจะสู้กันอยู่จะเห็นจะเอาชัยชนะยาก ด้วยม้ากามะนีก็ยังมิถอยกำลัง จำจะลวงให้ม้ากามะนีหย่อนกำลังลงจงได้จึงจะทำถนัด คิดแล้วแกล้งทำเป็นเสียที่ควมม้าหนีออกไป กามะนีเห็นได้ก็ควมม้า

ทะลวงไล่ตามม้าสมิงพระรามไป ครั้นสมิงพระรามแลเห็นกามะนี ควบม้าเต็มกำลังแล้วมิทันก็
 แสร้งรอม้าไว้หวังจะดูท่วงที เห็นกามะนียังไกลเชิงนักร้อง สำคัญได้ว่าเหือม้ากามะนีตกจนถึงก็บ ก็
 รู้ว่าม้าหย่อนกำลังลงแล้ว จึงชักม้าวกเป็นเพลงโคมเวียน เข้ารับกามะนี ๆ ชักม้าเป็นเพลงผ่าหมาก
 แลกเปลี่ยนกันต่างๆ ฝ่ายม้ากามะนีหอบรอนหย่อนกำลังลงกลับตัวตามเพลงไม่ทัน สมิงพระราม
 ได้ทีก็สอดทวนแทงถูกชอกรักแร้กามะนี ๆ เอนตัวลง สมิงพระรามจึงชักดาบกระพือม้า เข้าฟันย่อน
 ตามกลีบเกาะขึ้นไป ต้องศีรษะกามะนีขาดออกตกลงยังมีทันถึงดิน ก็เอาขอเหล็กสับเอาศีรษะกา
 มะนีได้ ใส่ตะกรวยแล้วก็ชักม้าพอรำเป็นเพลงทวนเข้ามา ตรงหน้าพลับพลาพระเจ้า
 ฝรั่งมังซ่อง พระเจ้ากรุงจีน แลนายทัพนายกองทแกล้วทหารทั้งปวงเห็นดังนั้นก็อัศจรรย์ยิ่งนัก จึง
 ให้ทหารไปเอาศพกามะนีมาทำศีรษะต่อเข้า ใส่หีบไปฝังเสียในที่สมควร พระเจ้ากรุงจีนก็เสด็จกลับ
 เข้าค่าย สมิงพระรามก็เอาศีรษะเข้ามาถวายพระเจ้ามณฑลเกียรติทอง ๆ ทอดพระเนตรเห็นดังนั้นก็มิ
 พระทัยยินดีนัก แล้วเสด็จกลับคืนเข้าพระนคร ฝ่ายพม่าเสนาบดีขุนนางน้อยใหญ่ไพร่พลทั้งปวง ก็
 สรรเสริญสมิงพระรามว่ามีใช้มนุษย์เลยเสมอเทพยดา แต่ศีรษะกามะนีนั้นก็มิให้ตกถึงดิน เอาขอ
 เหล็กสับเอาได้ตั้งทูลไว้ทุกประการ ฝ่ายเสนาบดีนายทัพนายกองจีนทั้งปวง ครั้นเห็นเสียกามะนี
 ดังนั้นแล้วก็โกรธ จึงกราบทูลพระเจ้ากรุงจีนว่า พระองค์เสด็จยาตราทัพมาครั้งนี้ ตั้งพระทัยจะทำ
 สงครามให้พระเจ้ากรุงอังวะอยู่ในเงื้อมพระหัตถ์ ถึงมาทว่าเสียกามะนีทหารเอกแล้ว ใช้ข้าพเจ้าทั้ง
 ปวงนี้จะตีกรุงอังวะถวายไม่ได้นั้นหามิได้ เสียแรงดำเนินกองทัพเข้ามาเหยียบถึงธานีกำแพงเมือง
 แล้ว จะกลับไปเปล่านี้ได้ความอภัยศแก่พม่านัก ทำไมกับเมืองอังวะสักเหยียบมือหนึ่งเท่านั้นจะเอา
 แต่มุลดินทิ้งเข้าไปในกำแพงเมืองคนละก้อนๆ เท่านั้น ถมเสียให้เต็มกำแพงเมืองในเวลาเดียวก็จะ
 ได้ พระเจ้ากรุงจีนได้ฟังก็ตรัสห้ามนายทัพนายกองทแกล้วทหารทั้งปวงว่า เราเป็นกษัตริย์ผู้ใหญ่อัน
 ประเสริฐ ได้ให้คำมั่นสัญญาไว้แก่เขาแล้ว จะกลับคำไปดังนั้นหาควรไม่ พม่าทั้งปวงจะชวนกันดู
 หมิ่นได้ว่าจีนพูดมิจริง เรายกสัตย์ยิ่งกว่าทรัพย์ อย่าว่าแต่สมบัติมนุษย์นี้เลย ถึงท่านจะเอา
 ทัพย์สมบัติของสมเด็จพระอัมรินทร์มายกให้เรา ๆ ก็มีได้ปรารถนา ตรัสดังนั้นแล้วก็สั่งให้เลิกทัพเสด็จ
 กลับไปยังกรุงจีน พระเจ้ามณฑลเกียรติทองเสด็จออกทรงบัญชาราชการ พร้อมด้วยเสนาพฤตามาตย์
 ราชปะโรหิตทั้งปวง จึงตรัสว่าโหรซึ่งดูชะตาเมืองว่าไม่ขาด พระชันษาเล่าก็ดีอยู่ นานไปจะได้ลาภ
 อันประเสริฐอีกนั้น ก็ต้องด้วยคำทำนาย จึงให้พระราชทานบำเหน็จแลเครื่องอุปโภคบริโภคเป็นอัน
 มาก แล้วพระราชทานบ้านส่วยแห่งหนึ่ง ให้เป็นค่าผลมากด้วย แลหญิงหม้ายเจ้าของม้านั้น ก็
 พระราชทานเครื่องอุปโภคบริโภคให้ตามสมควร แลอำเภอแขวงบ้านซึ่งอยู่นั้นก็ให้ขึ้นแก่หญิงหม้าย
 ด้วย แล้วตรัสว่าพระเจ้ากรุงจีนยกพลทแกล้วทหารมาเหยียบเมืองเราครั้งนี้ ประดุจดั่งแผ่นดินจะ
 ถล่มลง หากมีผู้ใดที่จะรบสู้ต้านทานไม่ ครั้นนี้สมิงพระรามรับอาสากู้เมืองเราไว้ได้ชัยชนะแล้ว ศักดิ์

ยกทัพเล็กกลับไป สมิงพระรามมีความชอบมาก บัดนี้ควรเราจะให้สมิงพระรามเป็นมหาอุปราช แลราชธิดาเราจะประทานให้เป็นบาทบริจาริกาด้วย ตามสัญญาจึงจะชอบ ท่านทั้งปวงจะเห็นประการใด เสนา พศมาตามตยราชกระวีมนตรีมุขทั้งปวงยังมีทันจะกราบทูล ขณะนั้นสมิงพระรามเฝ้าอยู่ด้วย ครั้นได้ฟังพระราชโองการก็กราบทูลว่า ข้าพเจ้ารับอาสาพระองค์ครั้งนี้ มีความปรารถนาสี่ประการ คือข้าพเจ้าต้องพ้นจากการตรากตรำลำบากอยู่นานแล้ว หวังจะให้พ้นจากเครื่องจองจำหนึ่ง จะไว้ฝีมือให้เป็นเกียรติยศไปชั่วนิรันดร์สถานหนึ่ง จะให้พระองค์ฆ่าข้าพเจ้าหนึ่ง ถ้าพระองค์มีฆ่าข้าพเจ้าแล้วข้าพเจ้าจะขอกราบถวายบังคมลากลับไปเมืองหงสาวดีหนึ่ง เป็นความปรารถนาสี่ประการ ซึ่งพระองค์จะพระราชทานให้ข้าพเจ้าเป็นมหาอุปราช แลพระราชทานพระราชธิดานั้นพระคุณหาที่สุดมิได้ ข้าพเจ้ามิได้รับพระราชทานแล้วจะขอคืนถวายไว้ดั่งเก่า พระเจ้ามณฑลเกียรติทองได้ทรงฟังก็ทรงพระดำริว่า สมิงพระรามคนนี้มีเสียที่ที่เกิดมาเป็นเชื้อชาติทหาร นับว่าชายชาติตรีแท้ มิได้เกรงกลัวแก่ความตาย ทั้งราชสมบัติก็มีใครได้รักรใคร แล้วองอาจแกล้วกล้าหาญผู้ใดเปรียบเสมอมิได้ ครั้นจะฆ่าเสียตามคำบัดนี้เล่าก็มิควร เขาได้มีคุณ แก่เรา ช่วยกู้พระนครไว้ เป็นความชอบใหญ่หลวงยังเสียตายนัก ครั้นจะปล่อยให้กลับไปเมืองหงสาวดีเล่า การสงครามพระเจ้าราชาธิราชกับเรายังติดพันกันอยู่หาขาด กันไม่ ทรงพระดำรินั้นแล้ว ก็ทรงนิ่งอยู่มิได้ตรัสประการใดแล้วก็เสด็จเข้าข้างใน ฝ่ายเสนาที่เฝ้าผู้ใหญ่ผู้น้อยทั้งปวง แลสมิงพระรามก็กลับไปที่อยู่สิ้น พระเจ้ามณฑลเกียรติทองเสด็จเข้าข้างในแล้ว ก็ทรงพระวิตกนัก จึงตรัสบอกแก่พระอัครมเหสีว่า สมิงพระรามนี้มีความซื่อสัตย์มั่นคงนัก เราจะให้ธิดาเป็นบำเหน็จรางวัลแด่ที่มหาอุปราชก็มีรับ จะขอให้ฆ่าเสีย ถ้ามันมิฆ่าก็จะลากลับไปเมืองหงสาวดี เราเสียตายนัก ด้วยเขารู้ศิลปศาสตร์สันทนต์แลฝีมือเล่าก็เข้มแข็งกล้าหาญยิ่งนักหาผู้เสมอมิได้ ทำไฉนจึงจะให้สมิงพระรามรับราชสมบัติอยู่ด้วยเราได้พระอัครมเหสีได้ฟังดังนั้นจึงทูลว่า พระองค์จะทรงพระวิตกไปใย ซึ่งจะเกลี้ยกล่อมผูกพันสมิงพระรามไว้ให้ตั้งใจสวามีภักดีอยู่ด้วยพระองค์นั้น ตกพนักงานข้าพเจ้าจะรับอาสาผูกจิตต์สมิงพระรามไว้ให้อยู่จงได้ อุประมาดิงแพทย์ผู้วิเศษผูกกันหัสปะชาติคืองูเห่าใหญ่ด้วยมนตราคมอันกล้าขลัง มิให้พิษแลเลื้อยหนีไปได้ พระเจ้ามณฑลเกียรติทองจึงตรัสถามว่าน้องจะคิดอ่านประการใด หรือมีมนตราวิเศษจึงจะผูกจิตต์สมิงพระรามไว้ได้ พระอัครมเหสีทูลว่า ข้าพเจ้าจะได้มีเวทมนต์ผูกนั้นหามิได้ ซึ่งข้าพเจ้าจะคิดผูกสมิงพระรามให้อยู่ก็หวังจะผูกด้วยยางรัก เพราะธรรมชาติอันเกี่ยวพันอยู่ในสงสารภพนี้ แต่ล้วนมีความกำหนดยินดีในกามสังวาสรสสิ้นทั้งนั้น เพราะมูลต้นหาเครื่องเกี่ยวพันรัดอุตหนุ่นเป็นปัจจัย แต่พระดาบสทรงญาณสมบัติเหาะเหินไปได้ในอากาศแล้ว พอได้ยินเสียงสตรีขับร้องเพราะจับจิตต์เข้าก็ยังพลัดตกลงมาสู่ภูมิภาคปถพี ด้วยความกำหนัดในรัชนียามรณณ์ จะนับอะไรกับเจ้าสมิงพระรามนี้ ซึ่งว่ามีรับที่มหาอุปราชแลราชธิดานั้น

เพราะยังมีได้เห็นราชธิดาของเราอันสมบูรณ์ด้วยลักษณะ แลสิริมารยาทงามยิ่งนัก ถ้าบุรุษผู้ใดได้
 เห็นแลได้นั่งใกล้แล้วเมื่อใด ก็มีโอกาสจะดำรงจิตต์อยู่ได้ ดวงกระมลก็จะหวั่นไหวไปด้วยความ
 ปฏิพัทธ์ อุประมาดังชายธงอันต้องลม ข้าพเจ้าคิดจะให้แต่งสุปะเพี้ยญชานาหารเครื่องเลี้ยงอัน
 ประณีต เวลาพຸ່งนี้ขอพระ องค์ให้หาเจ้าสมิงพระรามเข้ามากินเลี้ยงในพระราชมณเฑียร แล้วจึง
 ให้พระธิดาเราออกไป ให้เจ้าสมิงพระรามเห็นตัวถนัดแต่ครั้งเดียว เจ้าสมิงพระรามได้เห็นรูปโฉม
 ธิดาเราเท่านั้น ยังมีทันจะเข้าใกล้ได้กลิ่น ก็จะมีอาการปลื้มปลาบจนสุดจิตต์ ไหนจะคิดกลับไปเมือง
 หงสาวดีได้ เพราะพระธิดาของเราเป็นเสน่ห์อยู่ทั่วกาย ซึ่งข้าพเจ้าคิดทำดั่งนี้เปรียบประดุจนาง
 เมขลาเทพธิดาล่อแก้วให้รามสูรเห็น รามสูรหรือจะไม่รักแก้ว ซึ่งข้าพเจ้าว่า จะผูกจิตต์สมิงพระราม
 ให้อยู่ด้วยยางรักนั้น ก็คือจะให้ใจสมิงพระรามมาผูกรั้งอยู่ด้วยสิ่งนี้ อันจะผูกด้วยมนตราคมแลไซ้
 ตรวนเชือกพวนสรรพเครื่องจอบ้างทั้งสิ้นนั้น ก็พลันที่จะหลุดถอนเคลื่อนคลายไม่แน่นอนเหนียว
 เหมือนยางรัก ถ้าผู้ใดผูกติดอยู่ด้วยยางรักแล้ว ถึงจะเอาเชือกพวนเข้ามาผูกมัดก็มิอาจจะหลุด
 เคลื่อนคลายได้ เห็นสมิงพระรามจะสวามีภักดีอยู่ด้วยพระองค์เพราะสิ่งนี้เป็นมั่นคง พระเจ้า
 มณเฑียรทองได้ทรงฟังพระอัศวมเหสีทูลดั่งนั้น ก็เห็นด้วยจึงตรัสว่า การช่างในพระน้องเข้าใจจง
 ช่วยคิดอ่านเถิด แล้วบอกกล่าวธิดาของเราให้รู้ตัวสั่งสอนเสียด้วย พระอัศวมเหสีรับสั่งแล้ว พอ
 เวลาค่ำก็เสด็จไปสู່ห้องตำหนักพระราชธิดา จึงตรัสบอก ว่า บัดนี้สมเด็จพระราชบิดา จะโปรดให้
 เจ้าสมิงพระรามผู้มีความชอบเป็นมหาอุปราช แล้วพระราชทานพระลูกให้เป็นมเหสี พระลูกอย่ามี
 ความโทมนัสเกียงอนขัดพระราชโองการเลยพระราชธิดาได้ฟังก็ทรงพระกรรแสง ชบพระพักตร์ลง
 ทูลว่า ลูกนี้คิดจะไม่มีสวามีแล้ว หวังจะบวชเป็นชีบำเพ็ญกุศลหมายสวรรคินพพานฝ่ายเดียว เมื่อ
 สมเด็จพระราชบิดาตรัสห้ามมิให้เดินทางตรงจะให้เดินทางอ้อมแล้วก็จุนใจ แท้ว่ากรรมลูกทำมาแต่
 หลัง อนึ่งถ้าได้สวามีเป็นลูกกษัตริย์ มีชาติตระกูลเสมอนั้นเล่าก็ตาม นี้จะได้สวมอัญญาต่างภาษาเป็น
 เพียงนายทหาร อุประมาดังหงษ์ตกลงในฝูงกา ราชสีห์เข้าปนกับหมู่เสื่อ ลูกมีความโทมนัสนัก พระ
 อรรคมเหสีจึงตรัสปลอบว่า ซึ่งลูกมีศรัทธาจะบวชเป็นชีหนึ่งสงสารนั้นก็ชอบอยู่ แต่จะด่วนบวชเมื่อ
 ยังเจริญรุ่นสาวจะนี้ แม่เกรงจะถือเคร่งบวชไปมิตลอด ด้วยโรคสาวเป็นข้าศึกคอยเบียดเบียนนั้นมิ
 อยู่ มักกระทำศิลาให้เศร้าหมอง ค่อยบวชเมื่อแก่เถิดแม่จะบวชด้วย ซึ่งลูกจะถือชาติตระกูลว่ามี
 อิศริยยศอยู่นั้นหาควรไม่ ด้วยสมเด็จพระราชบิดาเห็นชอบแล้ว จึงจะทรงปลุกฝัง อันสมิงพระรามนี้
 เขามีความชอบในแผ่นดินเป็นอันมาก ช่วยกู้พระนครไว้ให้สมณพราหมณ์ราชภรรยอยู่เป็นสุข เหมือน
 รักษาชาติตระกูลของลูกไว้ ถ้ามิได้สมิงพระรามแล้วเมืองเราก็จะเสียแก่กรุงจีน ซึ่งลูกเปรียบชาติ
 เขาเหมือนกานันท์ก็ชอบอยู่ แต่เขาประกอบศิลปศาสตร์วิชาการเป็นทหารมีฝีมือหาผู้เสมอมิได้ ก็
 เปรียบเหมือนกาขาวมิใช่กาดำ สมเด็จพระราชบิดาจะทรงชุบขึ้นแล้วก็คงเป็นหงษ์ ซึ่งเปรียบ

เหมือนเสือนั้น ถ้าพระราชบิดาชุบย้อมแล้ว ก็คงจะกลับเป็นราชสีห์ อันบุรุษเปรียบประดุจพืช ัญญาหาร ถ้าไปรยปลูกเพาะหวานแล้ว ก็มีแต่งอกงามสูงใหญ่ขึ้นไป ลูกนี้ถึงเป็นราชบุตร เกิดใน วงศ์กษัตริย์มีชาติตระกูลสูง ก็เปรียบเหมือนต้นทุลา จะไปรยหวานเพาะปลูกมีอาจเจริญขึ้นได้ ลูก ออย่าถือทิฐิมานะเลย สมเด็จพระราชบิดาได้ทราบจะทรงพระพิโรธนัก ถึงบุรุษจะมีชาติสูงต่ำเป็น ประการใด เขาได้เป็นสวามีแล้วจงปฏิบัติเคารพนอบน้อม นับถือดุจเจ้าของตน จึง จะเจริญศิริราศี เป็นสวัสดิมงคลอันยิ่ง พระอัศวมเหสีตรัสสอนพระราชธิดาด้วยความอุประมาอุประไมยต่างๆ ให้ พระราชธิดาคลายทิฐิมานะลงแล้ว พระนางก็เสด็จกลับมายังห้องพระตำหนัก มีพระราชเสาวนีย์รัส สั่งพวกพิเศษชาวเครื่อง ให้แต่งโภชนาหารของเลี้ยงอันเอนโอบทั้งปวงเตรียมไว้ ครั้นเวลาเช้าพระ เจ้ามณฑิยรทอง จึงมีรับสั่งให้หาเจ้าสมิงพระรามเข้ามากินเลี้ยงบนพระราชมณฑิยร สมิงพระราม รับพระราชทานเครื่องเลี้ยงพอควรแล้ว ก็เข้ามากราบถวายบังคมเฝ้าอยู่โดยลำดับ พระเจ้า มณฑิยรทองจึงตรัสว่า เราเป็นกษัตริย์อันประเสริฐได้ออกกวางแล้ว ถึงจะตายก็หาเสียดายชีวิตไม่ เพราะรักสัตว์ยิ่งกว่ารักชีวิตได้ร้อยเท่า ซึ่งที่มหาอุปราชกับราชธิดาเรานั้น เราได้ออกปากแล้ว ว่าจะ ให้เป็นบำเหน็จความชอบแก่ท่าน ถึงมาทว่าจะมีรับด้วยท่านคำนึงถึงพระเจ้าราชาธิราชอยู่ ก็จงรับ เสียแต่พอเป็นเหตุตามสัญญาเถิด อย่าให้เราเสียสัตย์เลย อนึ่งเราเกรงคนทั้งปวงจะครหานินทาได้ ท่านรับอาสากู้พระนครไว้มีความชอบเป็นอันมาก มิได้รับบำเหน็จรางวัลสิ่งใด นานไปเบื้องหน้าถ้า บ้านเมืองเกิดจลาจลหรือข้าศึกมาย่ำยีเหลือกำลัง ก็จะไม่ผู้ได้รับอาสาอีกแล้ว เห็นเราจะไ้ความ ชัดขวางเป็นมั่นคง ตรัสแล้วจึงสั่งให้พระราชธิดายกพานพระศรีมาตั้ง ให้ เจ้าสมิงพระรามกินต่อ หน้าพระที่นั่ง พระราชธิดาก็อายพระทัยยิ่งนัก ด้วยเป็นราชบุตรีกษัตริย์ แต่ทรงพระเยาว์มาจน เจริญพระชนม์ ยังไม่เคยยกพานพระศรีให้ทหารแลขุนนางผู้ใดกิน แต่ขยับขยั้นยังพระองค์อยู่มิใคร่ จะแหวกพระวิสูตรออกมาได้ พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องก็ตรัสเตือนว่ามาเร็วๆ พระราชธิดาเกรงพระราช อาญาชดรับสั่งสมเด็จพระราชบิดาได้ ก็ยกพานพระศรีมาตั้งลงเฉพะหน้าสมิงพระรามแต่ห่างๆ ซ้อยชำเลื่องดูสมิงพระรามไม่ทันจะเต็มพระเนตร ด้วยความอายก็เสด็จกลับเข้าไป เจ้าสมิง พระรามเห็นพระราชบุตรยกพานพระศรีออกมานั้น ประกอบด้วยเยาวรูปศิริวิลาสลักษณะเป็นอัน งาม ก็แลตลิ่งลิ่มตัวไม่เป็นสมประดี จนพระราชบุตรเสด็จกลับเข้าไป พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง ทอดพระเนตรเห็นแล้วก็ดีพระทัย ทรงพระดำริว่า เจ้าสมิงพระรามเห็นจะมีความรักธิดาเราว่ารูป งาม สมคำพระอัศวมเหสีพูดไว้ ทรงพระรำพึงนั่งอยู่แต่พระทัยแล้วก็เสด็จขึ้นครั้นเวลาวันหนึ่ง เสด็จ ออกพร้อมด้วยเสนาบดีข้าราชการทั้งปวง พระองค์จึงตรัสแก่สมิงพระรามว่า ท่านอาสากู้พระนคร เราไว้ได้ครั้งนี้ มีพระเกียรติยศปรากฏไปแก่ประเทศราชธานีทั้งปวงจนตลอดกาลปาวสาน ซึ่งท่านจะ ไม่รับรางวัลนั้นมีขอบ ดุจทำลายเกียรติยศเราให้เสื่อมเสีย เพราะจะเป็นที่ติเตียนแก่กษัตริย์ทั้งปวง

ท่านดำริดูจงควรเกิดสมิงพระรามได้ฟังดังนั้นก็คิดว่า เรารับอาสาทำความชอบครั้งนี้ คิดจะแก้ตัวกลับไปเมือง เมื่อพระเจ้ามณฑลเทียรทองมีทรงพระอนุญาต จะหน่วงเหนี่ยวไว้ดังนี้ ครั้นเราจะหนีไปก็ จะเสียสัตย์หาควรไม่ ทั้งนี้ก็ตามแต่วาสนา เมื่อพระเจ้าอังวะจะโปรดพระราชทานพระราชธิดาแล้ว เราก็จะอยู่ชมรสนางพม่าเสียก่อน เพื่อจะมีโอกาสหวานดีกว่ารสมอญกระมัง ถ้าแม่นบุญยังจะกลับไปเมืองหงสาวดีได้โดยสัตย์ คิดแล้วจึงทูลว่าซึ่งพระองค์ทรงพระราชทานทิมหาอุปราชแก่ข้าพเจ้า ๆ มิรับนั้น เหตุด้วยพระราชบุตรของพระองค์ยังมีอยู่ หนึ่งข้าพเจ้าเล่าก็ต่างประเทศ ภาษา อุปมาดั่งนกเค้าถึงมีกำลังอยู่ก็จริง แต่ตกเข้าอยู่ในท่ามกลางฝูงกาเมื่อกลางวัน ข้าพเจ้าจะบัญชาราชกิจฉันทใด ครั้นข้าพเจ้ามีรับบำเหน็จรางวัลแล้ว ก็เสียดราชประเพณีของพระองค์ไป ข้าพเจ้าจะยอมเป็นทหารอยู่กับพระองค์แล้ว แต่จะขอรับพระราชทานความอนุญาตอยู่ สองประการๆ หนึ่งห้ามมิให้คนทั้งปวงเรียกว่าเซลย ถ้าผู้ใดมีฟังขึ้นเรียกข้าพเจ้าได้ยินแล้ว ก็จะต้องวางบังคมลากลับไปเมืองหงสาวดี ประการหนึ่งถ้ามีสงครามสมเด็จพระเจ้าราชาธิราช มาเมื่อใด ข้าพเจ้ามิขอเข้าทำสงครามด้วยทั้งสองฝ่าย แม้นมีสงครามกษัตริย์อื่นมา ข้าพเจ้าจะขอรับอาสาสู้รบว่าจะสิ้นชีวิต ถ้าพระองค์โปรดอนุญาตความสองประการนี้แล้ว ข้าพเจ้าก็จะยอมรับพระราชทานรางวัลอยู่ด้วยพระองค์สืบไปพระเจ้ามณฑลเทียรทองได้ทรงฟังก็ดีพระทัยนัก จึงตรัสว่า เหตุเท่านี้ เราจะอนุญาตให้ได้ อย่าว่าแต่ท่านจะขออนุญาตเท่านี้เลย ถึงจะให้มากกว่านี้สักร้อยประการ ถ้าควรแล้วเราจะอนุญาตให้ท่านสิ้น จึงสั่งให้เสนาบดีข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อยทั้งปวง ให้ตีฆ้องร้องเป่าท้วทั้งพระนครว่า ตั้งแต่นี้ไปให้คนทั้งปวงเรียกว่าเจ้าสมิงพระรามกู้เมือง ถ้าผู้ใดเรียกว่าเซลยแล้ว จะฆ่าเสียให้สิ้นทั้งโคตร ถ้าเราแต่งการอภิเษกสมิงพระรามขึ้นเป็นอุปราชแล้วให้ออกนามว่า พระมหาอุปราชผดุงพระนคร เสนาบดีข้าราชการใหญ่น้อยรับๆ สั่งแล้วก็ถวายบังคมลาออกจากเฝ้า จึงแต่งคนให้เที่ยวตีฆ้องร้องเป่าไปทั่วกรุงรัตนนระอังวะ ชาวเมืองทั้งปวงรู้แล้วก็เกรงพระราชอาญา ต่างคนชวนกันสรรเสริญพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องว่า พระเจ้าอยู่หัวของเราทรงโปรดทเกล้าพวกรักยิ่งกว่าพระราชธิดาอันเกิดแต่พระอูระ หวังจะบำรุง พระนครให้คนทั้งปวงอยู่เป็นสุข แลจะให้ข้าศึกยำเกรงพระเดชานุภาพ จึงทรงปลุกเลี้ยงสมิงพระรามไว้ ตั้งให้เป็นมหาอุปราชแล้วชมฝีมือแลบุญญาธิการสมิงพระรามเป็นอันมากพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องจึงตรัสสั่งให้ปลุกตำหนักใหญ่อย่างทิมหาอุปราช แลแต่งการเฉลิมพระตำหนักเครื่องอภิเษกทั้งปวงเสร็จแล้ว พระโอรสจึงถวายฤกษ์อันเป็นศุภมงคล เข้าพิธีเฉลิมพระตำหนักพร้อมด้วยพระญาติวงศ์ พราหมณ์พฤตมาตย์ราชบุโรหิตทั้งปวง อภิเษกพระราชธิดากับเจ้าสมิงพระรามเป็นมหาอุปราช ตามราชประเพณีมาแต่ก่อนแล้ว พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องก็พระราชทานเครื่องยศสำหรับที่ลูกหลวงเอกให้สมิงพระรามเป็นมหาอุปราช ครั้นนั้น กรุงรัตนนระอังวะก็เจียบสงบศึกลง สมณพราหมณ์อาณาประชาราษฎร์อยู่

เย็นเป็นสุขครั้นอยู่มาประมาณสามเดือน พระราชธิดาพระเจ้ามณฑลเชียรทองก็ทรงพระครรภ์ ถ้วน
 ทศมาสแล้วก็ประสูติพระราชโอรส พระเจ้ามณฑลเชียรทองได้ทราบก็มีพระทัยเสนาห์ยิ่งนัก เสด็จไป
 รับพระราชชนัดดาด้วยพระหัตถ์ของพระองค์ แล้วพระราชทานเครื่องประดับทั้งปวงสำหรับพระราช
 กุมารโดยชบวนลูกหลวงเอกครั้นพระราชกุมารมีชันษาได้ขวบเศษ พออย่างพระบาทดำเนินได้ พระ
 เจ้ามณฑลเชียรทองเสด็จออกว่าราชการครั้งใด ก็ทรงอุ้มพระราชชนัดดาขึ้นนั่งเหนือพระเพลาทุกครั้ง
 อยู่มาวันหนึ่งทรงอุ้มพระราชชนัดดาเสด็จออก ณ พระที่นั่งพร้อมด้วยเสนาบดีทั้งปวง สมิงพระราม
 มหาอุปราชก็เฝ้าอยู่ที่นั่นด้วยฝ่ายพระราชกุมารเป็นทารกยังทรงพระเยาว์ไม่แจ้งความ กำัด
 ค่นองลูกจากพระเพลา ยืนขึ้นยุตพระอังสาพระเจ้ามณฑลเชียรทองไว้ แล้วเอื้อมพระหัตถ์ขึ้นไปเล่น
 บนที่สูง พระเจ้ามณฑลเชียรทองผันพระพักตร์มา ทอดพระเนตรเห็นดังนั้น ก็ตรัสปลั่งพระโอษฐ์
 ออกไปว่าลูกอ้ายเซลดนีกกล้าหาญนัก นานไปเห็นองอาจแทนมิ่งรายกะยอจะว่าได้ สมิงพระรามได้
 ยินพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องดังนั้นก็น้อยใจ จึงคิดว่าครั้งนี้สิ้นวาสนากันแล้ว เป็นผลที่เราจะได้กลับไป
 เมืองหงสาวดีด้วยความสัสดี ครั้นพระเจ้ามณฑลเชียรทองเสด็จขึ้นแล้วฝ่ายสมิงพระรามก็กลับมาที่
 อยู่ จึงเขียนหนังสือสองฉบับ ๆ หนึ่งซ่อนไว้ใต้หมอน ฉบับหนึ่งเหน็บพกไว้ แล้วคิดเป็นห่วงอาลัย
 บุตรแลพระราชธิดา แล้วหักจิตต์ขมลงได้ มิได้บอก ผู้ใด พระราชธิดาอันเป็นที่รักนั้นก็มิแจ้งให้รู้
 กลัวจะห้ามปรามขัดขวางความจะทราบถึงเจ้าฝรั่งมังฆ้อง จึงเอาเบาะบังเขียนมาผูกม้าซึ่งขี่คู่
 กับกามะนีนั้น แล้วจัดแจงแต่งกายนุ่งห่มเสร็จ ถือทวนสะพายดาบแผ่นขึ้นหลังม้าควมหนีจาก
 เมืองอังวะฝ่ายพม่าชาวเมืองเห็นก็ร้องอื้ออึงขึ้นว่า มหาอุปราชผดุงพระนครหนีไปแล้ว ความทราบ
 ถึงเสนาบดี ๆ ก็รีบเข้าไปกราบทูลพระเจ้ามณฑลเชียรทอง ๆ ได้แจ้งแล้วก็สะดุ้งตกพระทัย จึงสั่งให้จัด
 ทัพม้าพันหนึ่ง ไปตามเจ้าสมิงพระราม ๆ ก็ควมม้าหนีมาเติมพักม้าแล้วก็หยุดพักม้า นั่งคอยทำ
 อยู่กลางท้องนาใต้ต้นไม้แห่งหนึ่ง มีต้นตาลเรียงอยู่ที่นั่นสามต้น สูงประมาณสิบห้าวา สิบหกวา
 มีผลสุกต้นละสี่หลายบ้างห้าหลายบ้าง ครั้นแลเห็นทัพพม่ายกตามมาแต่ไกล จึงขึ้นบนหลังม้า ชัก
 ม้าพ้อนรำเป็นเพลงทวน แล้วพุ่งผลตาลสุกทั้งสามต้นหล่นลงที่ละผล มือขวารับทวนมือซ้ายรับผล
 ตาลหล่นลงมา หากันจะตกถึงดินไม่ แล้วก็โยนไปให้นายทัพนายกองพม่า ๆ เห็นดังนั้นก็ตกใจหยุด
 ยืนอยู่สิ้น กลัวขยาดฝีมือนัก ไม่มีผู้ใดจะสามารถเข้าหักหาญจับกุมได้ ก็ค่อยรอดตามมาจนสุดแดน
 สมิงพระรามจึงเอาหนังสือนั้น ใส่ไม้คิบบักไว้ แล้วก็รีบควมม้ากลับมากรุงหงสาวดีฝ่ายนายทัพ
 นายกองพม่าทั้งปวงที่ติดตามมานั้น ครั้นได้หนังสือแล้ว ก็พากันยกกลับไปยังกรุงรัตนบุรีอังวะ จึง
 นำหนังสือเข้าถวายพระเจ้ามณฑลเชียรทอง ๆ ทรงรับหนังสือนั้น มาทอดพระเนตรด้วยพระองค์
 เป็นใจความว่า ข้าพเจ้าสมิงพระรามขอกราบถวายบังคมทูลไว้ให้ทราบได้ฝ่าพระบาทบุคคล ด้วย
 พระองค์ออกพระโอษฐ์ทรงพระอนุญาตให้ความสัสดีไว้แก่ข้าพเจ้าว่า จะมีให้ผู้ใดเรียกว่าเป็นเซลดน

ถ้าผู้อื่นเรียกแล้วจะให้ลงพระราชทัณฑ์ตัดศีรษะเสียสิ้นทั้งโคตร บัดนี้พระ องค์กลับมาเรียกว่าอ้าย
 เซลยอีกแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าจะอยู่ด้วยพระองค์สืบไปนั้นก็เห็นว่าผิดประเพณี แผ่นดินเมืองอังวะ
 แปรปรวนมิได้ยั่งยืนแล้ว ข้าพเจ้าจะขอถวายบังคมลา กลับไปเมืองหงสาวดีที่เคยอยู่ข้าพเจ้าแล้ว
 เชิญพระองค์จงเสวยสิริราชสมบัติเป็นสุขพระทัยเถิด ซึ่งพระราชธิดา แลพระราชนัดดาของ
 พระองค์นั้น ข้าพเจ้าขอฝากไว้ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทด้วย ถ้าเจริญพระชนม์ยึดยืนแล้ว จะได้ อยู่
 ทำราชการสนองพระเดชพระคุณแทนตัวข้าพเจ้าสืบไป พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องได้แจ้งตั้งนั้นก็ทรงทราบ
 ว่าเจ้าสมิงพระรามหนีไปทั้งนี้ ด้วยมีความน้อยใจ ในถ้อยคำที่เฝ้าพูดพลั้งไปนั้น ก็มีพระทัย
 อาลัยเสียดายนัก มิได้ตรัสประการใดแก่เสนาบดีทั้งปวง เกรงข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อยจะติเตียนได้
 ว่า พระองค์ไม่รักษาพระวาจาตรัส ผิดไปเองสมิงพระรามจึงได้หนีไป อุประมาดงคนปลุกพุกกษา
 ชาติให้ใหญ่สูงแล้วตัดยอดหักกิ่งเสีย จึงเสด็จเข้าข้างใน พระราชทานหนังสือนั้นให้แก่พระอัคร
 มเหสี พระอัครมเหสีรับมาอ่านแจ้งความแล้ว ก็เสียดายสมิงพระรามยิ่งนัก แลเกรงว่าพระราชธิดา
 จะเป็นหม้าย จึงทูลว่าเป็นธรรมดาสืบมา พลั้งปากก็ยอมเสียการ พลั้งมีดพลั้งขวานมักจะบาดเจ็บ
 ซึ่งพระองค์เสียทแกล้วทหารที่ตีไปทั้งนี้ เพราะพลั้งพระโอษฐ์ผู้มีทันทรงดำริ ถึงกระนั้นก็อย่า
 เพื่อทรงพระวิตกเลย ด้วยพระราชนัดดาของพระองค์ยังมีอยู่ ถ้าเจริญพระชนม์ เติบใหญ่ไปเบื้อง
 หน้าแล้วเราจะให้ไปติดตามมา ถึงสมิงพระรามจะไม่สู้รักใคร่อาลัยแม้อีกคง อาลัยลูก ข้าพเจ้า
 เห็นที่จะเสียลูกมิได้คงจะกลับมา ฝ่ายพระราชธิดาเมื่อสมิงพระรามหนีไปนั้น เป็นเวลาตะวันบ่าย
 พระราชธิดาประทมหลับอยู่ ครั้นพื่นประทมขึ้น นางสาวใช้เข้ามาทูลว่าพระมหาอุปราชหนีไปแล้ว
 พระราชธิดาได้แจ้งก็ตกพระทัยทรงพระกรรแสงรำร่า แล้วเข้าไปดูตราบในที่นอนสมิงพระรามก็
 หายไป ดูผ้าโพกแลแหวนเครื่องประดับมีค่าทั้งปวงก็หาเห็นไม่ จึงเหลือบพระเนตรเห็นหนังสือที่ได้
 หมอน พระนางก็หยิบมาคลี่อ่าน ใจความในหนังสือนั้นว่า สมเด็จพระราชบิดาปลุกเลี้ยงให้เราทั้ง
 สองอยู่ครองกันเป็นสุขสถาพรแล้ว บัดนี้พระองค์เสียสัตย์ทำให้เราได้ความอภัยศ เราอยู่ด้วยมิได้
 จึงหนีไป ขอฝากแต่หลานหลวงไว้ด้วยเถิด ชาตินี้เรามีกรรมจึงจากกันทั้งรัก ไปในชาติเบื้องหน้า
 ขอให้เราได้เป็นคู่ครองกัน อย่ารู้แรมนิราศจนบรรลุนฤพาน พระราชธิดาได้แจ้งในหนังสือนั้นแล้ว ก็
 ยิ่งทรงพระโศกด้วยความอาลัย แค้นสมเด็จพระราชบิดานัก ฝ่ายสมิงพระรามเข้ามาถึงกรุงหงสาว
 ดีแล้ว ชาวพระนครทั้งปวงเห็นก็ร้องชมอื้ออึงไปว่า เจ้าสมิงพระรามหนีกลับมาได้แล้ว เสนาบดีทั้ง
 ปวงรู้ต่างคนก็ออกมาพูดไต่ถามกันแล้ว จึงพากันเข้าไปเฝ้าสมเด็จพระเจ้าราชาธิราช เจ้าสมิง
 พระรามจึงกราบทูลตามกิจการทั้งปวง ซึ่งได้กระทำมาแต่หนหลังสิ้นทุกประการสมเด็จพระเจ้า
 ราชาธิราชได้ฟังดังนั้น ก็มีพระทัยโสมนัสยิ่งนัก จึงสั่งให้เล่น การมหรสพ สมโภชเจ้าสมิงพระราม

เจ็ดวันเจ็ดคืน แล้วพระราชทานเครื่องยศแลเครื่องอุปโภคบริโภคเป็นอันมาก แล้วโปรดให้กินเมือง
วาน ขณะเมื่อเจ้าสุมิงพระรามกลับมาได้แต่กรุงอังวะครั้งนั้น จุลศักราชได้ 787 ปี

ภาคผนวก ข

โน้ตเพลงจากต้นเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

เพลง พม่าเขว

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	----	--- ตั้	--- ตั้	--- ตั้	----	- ตั้ - ล	- ช - ล	- ตั้ - ฟ
มือซ้าย	----	--- ด	--- ตั้	--- ด	----	- ด - ล	- ช - ล	- ด - ฟ

มือขวา	----	--- ตั้	--- ตั้	--- ตั้	----	- ตั้ - ล	- ช - ล	- ตั้ - ฟ
มือซ้าย	----	--- ด	--- ตั้	--- ด	----	- ด - ล	- ช - ล	- ด - ฟ

มือขวา	----	- ตั้ - ล	- ช - ล	- ฟ - ช	- ฟ - ร	-- ฟ ฟ	- ร - ร	- ฟ --
มือซ้าย	----	- ด - ล	- ช - ล	- ฟ - ช	- ฟ - ล	- ฟ --	-- ด -	- ฟ --

มือขวา	- ฟ - ร	-- ฟ ฟ	- ร - ร	- ฟ --	- ด - ร	- ด - ล	--- ช	--- ฟ
มือซ้าย	- ฟ - ล	- ฟ --	-- ด -	- ฟ --	- ด - ร	- ด - ล	--- ช	--- ฟ

มือขวา	- ฟ - ร	-- ฟ ฟ	- ร - ร	- ฟ --	- ฟ - ร	-- ฟ ฟ	- ร - ร	- ฟ --
มือซ้าย	- ฟ - ล	- ฟ --	-- ด -	- ฟ --	- ฟ - ล	- ฟ --	-- ด -	- ฟ --

มือขวา	- ด - ร	- ด - ล	--- ช	--- ฟ
มือซ้าย	- ด - ร	- ด - ล	--- ช	--- ฟ

เพลง จินหน้าเรือ

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	- ช ฟ ร	- ด - ฟ	--- ช	--- ล	----	- ช - ล	-- ด ร	- ร - ด
มือซ้าย	- ช ฟ ล	- ช - ฟ	--- ช	--- ล	----	- ช - ล	--- ร	- ฟ - ด

มือขวา	--- ร	--- ร	- ด - ล	- ช - ด	-- ช ล	- ด - ร	- ร - ร	- ร - ด
มือซ้าย	--- ฟ	--- ร	- ด - ล	- ช - ด	- ฟ --	- ด - ร	- ฟ - ร	- ด - ล

มือขวา	--- ร	--- ด	--- ฟ	--- ล	----	ด ล --	- ช - ล	----
มือซ้าย	--- ร	-- - ด	--- ฟ	--- ล	----	-- ช ฟ	- ร - ม	----

มือขวา	--- ร	--- ด	--- ล	--- ช	----	ล ช --	- ด - ฟ	----
มือซ้าย	--- ร	--- ด	--- ล	--- ช	----	-- ฟ ร	--- ฟ	----

เพลง พม่ากำซับ

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	--- ฟ	--- ร	--- ฟ	--- ช	- ร ด ล	- ช - ฟ	--- ช	--- ล
มือซ้าย	--- ฟ	--- ร	--- ฟ	--- ช	- ร ด ล	- ช - ฟ	--- ช	--- ล

มือขวา	----	----	- ร - ด	-- ล ช	--- ร	- ฟ --	- ล - ช	- ฟ - ร
มือซ้าย	----	----	- ร - ด	- ฟ - ร	-- ด -	- ด --	- ล - ช	-- ม ล

มือขวา	----	--- ร	- ร ร ร	- ร - ร	ม ร --	- ด - ร	ม - ร ม	- ร --
มือซ้าย	----	--- ล	- ล ล ล	- ล - ล	-- ด ล	- ช - ล	- ด --	- ล --

มือขวา	ม ร --	- ด - ร	ม - ร ม	- ร --	- ล ช ฟ	- ร - ฟ	--- ช	--- ล
มือซ้าย	-- ด ล	- ช - ล	- ด --	- ล --	- ล ช ฟ	- ล - ฟ	--- ช	--- ล

มือขวา	----	----	- ร - ด	-- ล ช	--- ร	- ฟ --	- ล - ช	- ฟ - ร
มือซ้าย	----	----	- ร - ด	- ฟ - ร	-- ด -	- ด --	- ล - ช	-- ม ล

เพลง จีนต้องเขียง

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	----	----	- ล - ด	- ฟ - ช	-- ฟ ล	-- ด ช	--- ฟ	--- ร
มือซ้าย	----	----	- ล - ด	- ฟ - ช	-- ฟ ล	-- ด ช	--- ฟ	--- ล

มือขวา	--- ช	--- ฟ	--- ร	- ด - ล	--- ช	- ล - ด	- ล --	ด ร - ด
มือซ้าย	--- ช	--- ฟ	--- ล	- ช - ล	--- ช	- ล - ด	-- ช ล	--- ช

เพลง พม่าไซยา

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	----	----	ฟ - ด ฟ	- ช - ล	----	- ร - ร	- ร --	ร ม ด ร
มือซ้าย	----	----	- ร --	- ช - ล	----	- ล --	- ล - ด	--- ล

มือขวา	----	----	ม ร --	- ด - ร	----	-- ร ม	-- ช ม	--- ร
มือซ้าย	----	----	-- ด ล	- ช - ล	----	- ด --	- ด --	ร ด - ล

เพลง ม่านมวย

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	- ล ช -	- ช - ด	-- ด ร	- ด --	-- ด ร	- ด --	- ม --	ช ล - ช
มือซ้าย	-- ร	--- ด	- ท --	--- ช	- ท --	--- ม	-- ร ม	--- ร

มือขวา	- ล ช -	- ช - ด	-- ด ร	- ด --	-- ด ร	- ด --	- ม --	ช ล - ช
มือซ้าย	-- ร	--- ด	- ท --	--- ช	- ท --	--- ม	-- ร ม	--- ร

มือขวา	- ม ม -	- ช - ช	----	- ร - ม	--- ช	--- ม	- ร ม	ฟ -- ช
มือซ้าย	--- ม	--- ด	- ช - ด	----	- ร --	- ร --	ร ด --	- ช --

มือขวา	- ม ม -	- ช - ช	----	- ร - ม	--- ช	--- ม	- ร ม	ฟ -- ช
มือซ้าย	--- ม	--- ด	- ช - ด	----	- ร --	- ร --	ร ด --	- ช --

เพลง พญาแปรร

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	----	--- ช	--- ล	ช ล - ท	-- ฟ ม	- ม - ท	--- ล	ช -- ช
มือซ้าย	----	--- ช	--- ล	ช ล - ท	--- ม	- ท - ท	----	- ม - ร

มือขวา	----	--- ร	--- ร	--- ม	ร -- ร	ท -- ท	ล -- ล	ช -- ช
มือซ้าย	----	--- ร	--- ร	--- ม	- ท --	- ล --	- ช --	- ม - ร

มือขวา	-- ฟ ฟ	----	- ช - ล	- ท - ล	----	--- ล	--- ฟ	----
มือซ้าย	--- ฟ	- ม - ฟ	----	----	- ช - ฟ	- ม --	- ร - -	- ม - ร

มือขวา	-- ม ฟ	- ม - ร	- ด --	--- ร	----	- ช ล ท	--- ล	ช -- ช
มือซ้าย	--- ฟ	- ม - ล	--- ท	- ล - ล	----	- ช ล ท	----	- ม - ร

เพลง มอญรำดาบ ชั้นเดี่ยว

ท่อน 1

มือขวา	-- ช ช	-- ร ร	-- ด ด	-- ท ท	-- ช ล	-- ท ด	ร ด - ด	-- ร ร
มือซ้าย	- ช --	- ร --	- ด --	- ท --	- ฟ --	ช ล --	-- ท -	- ร --

มือขวา	-- ซ ซ	-- ร ร	-- ด ด	-- ท ท	- ร - ด	--- ท	-- ซ ล	--- ซ
มือซ้าย	- ซ --	- ร --	- ด --	- ท --	- ร - ด	- ท --	- ฟ --	- ซ --

ท่อน 2

มือขวา	- ล - ซ	- ม --	-- ร ม	-- ฟ ซ	-- ฟ ซ	-- ท ด	ร ด - ด	-- ร ร
มือซ้าย	-- ซ -	- ร - ร	- ด --	ร ม --	- ร --	ฟ ซ --	-- ท -	- ร --

มือขวา	-- ซ ซ	-- ร ร	-- ด ด	-- ท ท	- ร - ด	--- ท	-- ซ ล	--- ซ
มือซ้าย	- ซ --	- ร --	- ด --	- ท --	- ร - ด	- ท --	- ฟ --	- ซ --

เพลง จินล้นถิ่น

ท่อนเดียว

มือขวา	-- ม ม	- ร - ด	-- ซ ล	- ด - ร	-- ร ร	- ม - ซ	----	ม ซ ล -- ด
มือซ้าย	- ม --	- ร - ด	- ม --	- ด - ร	- ร --	- ม - ร	- ม --	--- ด

มือขวา	--- ล	- ม ร ด	- ล - ด	----	- ร ด ล	- ซ - ม	- ม - ม	ร ด - ร
มือซ้าย	--- ม	- ม ร ด	- ม - ด	----	- ร ด ม	- ร - ม	- ซ - ม	ร ด - ร

มือขวา	----	- ม - ม	----	- ม - ม	----	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ร
มือซ้าย	----	- ม - ซ	----	- ด - ล	----	- ด - ซ	- ล - ซ	- ม - ร

มือขวา	----	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ร	--- ม	--- ม	--- ร	--- ด
มือซ้าย	----	- ม - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	--- ซ	--- ม	--- ร	--- ด

มือขวา	-- ม ม	- ร - ด	-- ซ ล	- ด - ร	-- ร ร	- ม - ซ	----	ม ซ ล -- ด
มือซ้าย	- ม --	- ร - ด	- ม --	- ด - ร	- ร --	- ม - ร	- ม --	--- ด

มือขวา	--- ล	- ม ร ด	- ล - ด	----	- ร ด ล	- ซ - ม	- ม - ม	ร ด - ร
มือซ้าย	--- ม	- ม ร ด	- ม - ด	----	- ร ด ม	- ร - ม	- ซ - ม	ร ด - ร

มือขวา	----	- ม - ม	----	- ม - ม	----	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ร
มือซ้าย	----	- ม - ซ	----	- ด - ล	----	- ด - ซ	- ล - ซ	- ม - ร

มือขวา	----	-ม-ม	-ม-ม	-ม-ร	---ม	---ด	---ร	---ม
มือซ้าย	----	-ม-ช	-ล-ช	-ม-ร	---ช	---ด	---ร	---ม

มือขวา	--ชม	--รม	--ชม	--รม	--ชม	--รม	--ชม	--รม
มือซ้าย	----	รด--	----	รด--	----	รด--	----	รด--

มือขวา	--รม	--รม	--รม	--รม	-ม-ม	-ม--	มม--	รร-ด
มือซ้าย	รด--	รด--	รด--	รด--	-ช-ล	-ช-ม	---ร	---ด

เพลง จินปั้งหลัง

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	----	-ท-ล	-ช-ล	-ท-ด	---ช	-ท-ล	-ช-ม	-ช-ร
มือซ้าย	----	-ท-ล	-ช-ล	-ท-ด	---ช	-ท-ล	-ช-ม	-ช-ล

มือขวา	---ม	-มช-	---ม	-มช-	----	---ท	--รท	---ล
มือซ้าย	----	ร--ร	-ท--	ร--ร	----	-ท--	ลท--	ลช-ม

มือขวา	----	-ทลช	----	-ล-ช	---ม	---ร	---ท	---ล
มือซ้าย	----	-ทลช	----	-ล-ช	---ท	---ล	---ท	---ล

มือขวา	-ร-ท	-ล-ช	-ม--	ชล-ช
มือซ้าย	-ร-ท	-ล-ช	-ท--	ชล-ช

เพลง จินซิมเล็ก ชั้นเดี่ยว

ท่อน 1

มือขวา	----	--ลด	-ม--	รท--	-ล--	ชม--	--มร	-รม-
มือซ้าย	----	-ช--	--รท	--ลช	--ชม	--รด	----	ด--ด

ท่อน 2

มือขวา	----	-ทร-	-ท--	---ด	--ม-	-ด--	-ท--	---ด
มือซ้าย	----	---ล	---ล	-ช--	-ร-ร	--ทล	---ล	-ช--

ท่อน 3

มือขวา	----	ร ม - ร	-- ซ ม	- ม - ร	-- ซ ม	----	- ม - -	ร ท - -
มือซ้าย	--- ด	-- ด -	----	ร - ด -	----	ร ด - -	-- ร ท	-- ล ซ

มือขวา	- ล - -	ซ ม - -	-- ม ร	- ร ม -
มือซ้าย	-- ซ ม	-- ร ด	----	ด - - ด

เพลง พม่าประเทศ

ท่อน 1

มือขวา	----	- ร - ร	- ม - ร	- ด - ท	- ม - ร	- ท - ล	- ร - ท	- ล - ซ
มือซ้าย	--- ร	----	- ม - ร	- ด - ท	- ม - ร	- ท - ล	- ร - ท	- ล - ซ

มือขวา	----	- ร - ร	- ม - ร	- ด - ท	- ม - ร	- ท - ล	- ร - ท	- ล - ซ
มือซ้าย	--- ร	----	- ม - ร	- ด - ท	- ม - ร	- ท - ล	- ร - ท	- ล - ซ

มือขวา	-- ร ม	- ซ - ม	-- ร ม	-- ซ ล	-- ร ม	-- ซ ล	ท ล - -	ซ ล - ซ
มือซ้าย	- ท - -	ร - ร -	ร ท - -	ร ม - -	- ท - -	ร ม - -	-- ซ ม	--- ร

มือขวา	-- ร ม	- ซ - ม	-- ร ม	-- ซ ล	-- ร ม	-- ซ ล	ท ล - -	ซ ล - ซ
มือซ้าย	- ท - -	ร - ร -	ร ท - -	ร ม - -	- ท - -	ร ม - -	-- ซ ม	--- ร

ท่อน 2

มือขวา	--- ซ	-- ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	-- ท ท	- ร - ม	- ร - ท	- ล - ซ
มือซ้าย	--- ซ	-- - ซ	- ล - ซ	- ล - ท	- ท - -	- ร - ม	- ร - ท	- ล - ซ

มือขวา	--- ซ	-- ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	-- ท ท	- ร - ม	- ร - ท	- ล - ซ
มือซ้าย	--- ซ	-- - ซ	- ล - ซ	- ล - ท	- ท - -	- ร - ม	- ร - ท	- ล - ซ

มือขวา	-- ร ม	- ซ - ม	-- ร ม	-- ซ ล	-- ร ม	-- ซ ล	ท ล - -	ซ ล - ซ
มือซ้าย	- ท - -	ร - ร -	ร ท - -	ร ม - -	- ท - -	ร ม - -	-- ซ ม	--- ร

มือขวา	-- ร ม	- ซ - ม	-- ร ม	-- ซ ล	-- ร ม	-- ซ ล	ท ล - -	ซ ล - ซ
มือซ้าย	- ท - -	ร - ร -	ร ท - -	ร ม - -	- ท - -	ร ม - -	-- ซ ม	--- ร

เพลง พม่าร้างวาน

ท่อน 1

มือขวา	-- ม ม	- ร - ม	- - ร ม	- - ม ม	- - ม ม	- ร - ม	- - ร ม	- - ม ม
มือซ้าย	- ม - -	- ร - ช	- ด - -	- ม - -	- ม - -	- ร - ช	- ด - -	- ม - -

มือขวา	- - - -	- - ม ม	- ม ร ด	- - ล ล	- - - -	- - ม ม	- ม ร ด	- - ล ล
มือซ้าย	- - - -	- ม - -	- ม ร ด	- ล - -	- - - -	- ม - -	- ม ร ด	- ล - -

มือขวา	- ล ด -	- ล - -	- ช - -	ฟ ช - ฟ	- ด - ฟ	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ฟ
มือซ้าย	ช - - ช	- - - ช	- - ร ม	- - - ด	- ช - ฟ	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ฟ

มือขวา	- - ด ด	- ร - ม	- ร - ม	- ฟ - ช	- - ด ด	- ร - ม	- ร - ม	- ม - ร
มือซ้าย	- ช - -	- ล - ท	- ล - ท	- ฟ - ช	- ด - -	- ร - ม	- ร - ช	- ม - ร

ท่อน 2

มือขวา	- - ม -	ช ฟ - -	ช - ม -	ช ฟ - -	- ร - ม	- ฟ - ช	- ล - ช	- - ล ล
มือซ้าย	- ร - ร	- - ม ร	- ม - ร	- - ม ร	- ล - ท	- ฟ - ช	- ล - ช	- ล - -

มือขวา	- - - -	- - ม ม	- ม ร ด	- - ล ล	- - - -	- - ม ม	- ม ร ด	- - ล ล
มือซ้าย	- - - -	- ม - -	- ม ร ด	- ล - -	- - - -	- ม - -	- ม ร ด	- ล - -

มือขวา	- ล ด -	- ล - -	- ช - -	ฟ ช - ฟ	- ด - ฟ	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ฟ
มือซ้าย	ช - - ช	- - - ช	- - ร ม	- - - ด	- ช - ฟ	- ช - ล	- ด - ล	- ช - ฟ

มือขวา	- - ด ด	- ร - ม	- ร - ม	- ฟ - ช	- - ด ด	- ร - ม	- ร - ม	- ม - ร
มือซ้าย	- ช - -	- ล - ท	- ล - ท	- ฟ - ช	- ด - -	- ร - ม	- ร - ช	- ม - ร

เพลง ปลายพม่าร้างวาน

ท่อน 1

มือขวา	- - - -	- - - ด	- - ด ด	- ร - ม	- - - -	- - - ด	- - ด ด	- ร - ม
มือซ้าย	- - - -	- - - ด	- ด - -	- ร - ม	- - - -	- - - ด	- ด - -	- ร - ม

มือขวา	- ท - ล	- ช - ด	-- ด ด	- ร - ม	----	--- ด	-- ด ด	- ร - ม
มือซ้าย	- ท - ล	- ช - ด	- ด --	- ร - ม	----	--- ด	- ด --	- ร - ม

มือขวา	----	--- ด	-- ด ด	- ร - ม	----	--- ด	-- ด ด	- ร - ม
มือซ้าย	----	--- ด	- ด --	- ร - ม	----	--- ด	- ด --	- ร - ม

มือขวา	--- ร	-- ด ร	-- ม ร	-- ด ร	-- ล ท	-- ด ร	- ร --	ด ร - ด
มือซ้าย	--- ร	-- ด ร	-- ม ร	-- ด ร	- ช --	ล ท --	-- ล ท	--- ช

มือขวา	--- ร	-- ด ร	-- ม ร	-- ด ร	-- ล ท	-- ด ร	- ร --	ด ร - ด
มือซ้าย	--- ร	-- ด ร	-- ม ร	-- ด ร	- ช --	ล ท --	-- ล ท	--- ช

ท่อน 2

มือขวา	----	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ร	-- ล ท	-- ด ร	- ร --	ด ร - ด
มือซ้าย	----	----	- ล - ช	- ล - ช	- ช --	ล ท --	-- ล ท	--- ช

มือขวา	----	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ร	-- ล ท	-- ด ร	- ร --	ด ร - ด
มือซ้าย	----	----	- ล - ช	- ล - ช	- ช --	ล ท --	-- ล ท	--- ช

มือขวา	--- ท	--- ท	--- ท	--- ท	--- ท	--- ท	--- ร	----
มือซ้าย	- ช --	- ล --	- ช --	- ล --	- ช --	- ล --	- ล - ช	----

มือขวา	--- ท	--- ท	--- ท	--- ท	--- ท	--- ท	--- ร	----
มือซ้าย	- ช --	- ล --	- ช --	- ล --	- ช --	- ล --	- ล - ช	----

เพลง จินฮุยิน

ท่อน1

มือขวา	--- ท	--- ล	--- ท	--- ล	----	- ท - ร	- ช - ล	----
มือซ้าย	--- ท	--- ล	--- ท	--- ล	----	- ท - ร	- ช - ล	----

มือขวา	-- ช ล	ท ล --	- ช --	ฟ -- ท	----	-- ล ล	- ช - ม	- ช - ล
มือซ้าย	- ม --	-- ช ม	- ร --	- ม ร - ท	----	- ล --	- ช - ท	- ช - ล

มือขวา	----	-- ท ท	- ล - ท	- ร - ล	- ท - ล	- ช - ม	-- ร ม	- ช - ล
มือซ้าย	----	- ท --	- ล - ท	- ร - ล	- ท - ล	- ช - ท	- ด --	- ช - ล

มือขวา	--- ร	--- ล	--- ท	--- ล	--- ด	--- ท	--ล ท	----
มือซ้าย	--- ล	--- ล	--- ท	--- ล	--- ด	----	ลช-ม	----

ท่อน 2

มือขวา	--- ร	--- ม	- ร - ท	- ล - ร	----	- ท - ล	- ท - ร	----
มือซ้าย	--- ร	--- ม	- ร - ท	- ล - ร	----	- ท - ล	- ท - ร	----

มือขวา	--- ล	--- ด	--- ท	----	- ล --	- ด - ท	----	- ร - ล
มือซ้าย	--- ล	--- ด	--- ท	----	- ล --	- ด - ท	----	- ร - ล

มือขวา	- ท --	--ล ช	- ล - ท	----	--- ม	--- ช	--- ท	--- ล
มือซ้าย	- ท --	--- ช	- ล - ท	----	--- ท	--- ช	--- ท	--- ล

มือขวา	--- ฟ	--ม ร	- ม - ช	----	--- ล	- ท - ล	- ช - ฟ	- ม - ร
มือซ้าย	--- ฟ	--- ร	- ม - ช	----	- ล --	- ท - ล	- ช - ฟ	- ท - ล

มือขวา	--- ม	- ร --	- ม --	- ช - ล
มือซ้าย	--- ท	- ล --	- ท --	- ช - ล

เพลง จีนเข้าห้อง

ท่อน 1

มือขวา	--ล ท	- ร - ม	- ม - ม	- ร - ท	----	- ร - ล	ท - ล ท	----
มือซ้าย	- ช --	- ช - ม	- ช - ม	- ร - ท	----	- ร - ล	- ช - ฟ	----

มือขวา	-- ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม	----	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช
มือซ้าย	- ด --	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ท	----	- ท - ล	- ช - ท	- ล - ช

มือขวา	----	- ท - ล	- ช - ม	- ช - ร	-- ร -	- ช - ม	- ร - ท	- ล - ร
มือซ้าย	----	- ท - ล	- ช - ท	- ช - ล	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ฟ	- ม - ล

ท่อน 2

มือขวา	----	-- ท ท	-- ร -	ท - ล ท	-- ล	- ท - ร	--- ท	----
มือซ้าย	----	- ท --	--- ล	- ช --	--- ล	- ท - ร	--- ท	----

มือขวา	- ม - -	- ช - ช	- - ล ท	- ร - ล	- - - -	- ช - ม	- ช - ล	- - - -
มือซ้าย	- ท - ช	- - - -	- - - ท	- ร - ล	- - - -	- ช - ท	- ช - ล	- - - -

มือขวา	- - ฟ ฟ	- ม - ร	- - - -	ร ม - ช	- - - -	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช
มือซ้าย	- ด - -	- ท - ล	- ท - ด	- - - ช	- - - -	- ท - ล	- ช - ม	- ล - ช

มือขวา	- - - -	- ท - ล	- ช - ม	- ช - ร	- - ร -	- ช - ม	- ร - ท	- ล - ร
มือซ้าย	- - - -	- ท - ล	- ช - ท	- ช - ล	- ท - ท	- ช - ท	- ล - ฟ	- ม - ล

เพลงสองกุมาร

ท่อน 1

มือขวา	- ร - -	- ท - ม	- - - ร	- ท - -	- ท - ม	- ร - ช	- - - -	- - - -
มือซ้าย	- ร - -	- ท - ม	- - - ร	- ท - -	- ท - ม	- ร - ช	- - - -	- - - -

ท่อน 2

มือขวา	- ร - -	- ม - ร	- ท - ล	- ช - -	- ท - -	ร ท - -	ท ล - -	ช - - -
มือซ้าย	- ร - -	- ม - ร	- ท - ล	- ช - -	- - ล ท	- - ล ช	- - ช ม	- ม - -

มือขวา	ช ม - -	ช ล - ช	- - - -	- - - -
มือซ้าย	- - ร ม	- - - ร	- - - -	- - - -

ท่อน 3

มือขวา	- ม - -	- ฟ - ม	- - - -	ฟ ช - -	- ท - -	ร ท - -	ท ล - -	ช - - -
มือซ้าย	- ม - -	- ฟ - ม	- - ร ม	- ร - -	- - ล ท	- - ล ช	- - ช ม	- ม - -

มือขวา	ช ม - -	ช ล - ช	- - - -	- - - -
มือซ้าย	- - ร ม	- - - ร	- - - -	- - - -

ท่อน 4

มือขวา	- ช - -	- ล - ท	- - - -	ล ท - -	- ม - ร	- ด - ท	- ม - ร	- ท - ล
มือซ้าย	- ช - -	- ล - ท	- - ล ช	- ม - -	- ม - ร	- ด - ท	- ม - ร	- ท - ล

มือขวา	- ม ร ท	- ล - ช	-----	-----
มือซ้าย	- ม ร ท	- ล - ช	-----	-----

เพลง จีนช้วน

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	-----	--- ล	-- ท ล	- ท - ร	-- ม ฟ	- ล - ม	ฟ ม --	--- ร
มือซ้าย	-----	--- ล	-- ท ล	- ท - ล	--- ด	- ล - ท	-- ร ท	- ล - ล

มือขวา	-----	- ท - ล	- ท - ร	--- ท	-- ล ช	- ม - ล	- ล --	- ท - ล
มือซ้าย	-----	- ท - ล	- ท - ร	--- ท	-- ล ช	- ท - ล	- ล --	- ท - ล

มือขวา	-----	- ม - ช	- ม - ช	ล ท - ล	-----	- ม - ช	- ม - ช	ล ท - ล
มือซ้าย	-----	- ท - ช	- ท - ช	ล ท - ล	-----	- ท - ช	- ม - ช	ล ท - ล

มือขวา	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ม	-----	-- ร ม	- ช - ล	- ร - ท	- ล - ช
มือซ้าย	- ท - ล	- ช - ท	- ล - ท	-----	- ด --	- ช - ล	- ร - ท	- ล ช

มือขวา	--- ฟ	--- ม	-----	- ร - ด	- ด --	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ด
มือซ้าย	--- ด	--- ท	-----	- ล - ช	- ช --	- ล - ท	- ช - ท	- ล - ช

มือขวา	--- ท	--- ล	- ร - ท	-- ล ช	- ม - ล	-----	- ท - ล	-----
มือซ้าย	--- ฟ	--- ม	- ร - ท	-- ล ช	- ท - ล	-----	- ท - ล	-----

เพลงฮ้อแฮ

ท่อน 1

มือขวา	--- ร	- ม - ช	--- ล	- ด - ช	- ด - ล	- ช --	- ด - ล	- ช - ม
มือซ้าย	--- ล	- ท - ช	--- ล	- ด - ช	- ด - ล	- ช --	- ด - ล	- ช - ท

มือขวา	- ช - ม	- ร - ด	--- ช	- ล - ช	- ฟ - ม	- ร - ด	--- ร	- ม - ด
มือซ้าย	- ช - ท	- ล - ช	--- ช	- ล - ช	- ฟ - ท	- ล - ช	--- ล	- ท - ช

มือขวา	--- ร	- ม - ร	--- ล	--- ล	-----	- ช - ล	-----	- ด - ร
มือซ้าย	--- ล	- ท - ล	-----	- ช --	- ช - ม	-----	- ช - ล	-----

มือขวา	- ม - ม	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ร - ด	- ล - ช	- - - ม	- ช - -
มือซ้าย	- ม - ช	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ม	- ร - ด	- ม - ร	- - - ท	- ช - -

มือขวา	- ม - ช	- ล - ด	- - - ร	- ม - ด
มือซ้าย	- ท - ช	- ล - ด	- - - ร	- ม - ด

ท่อน 2

มือขวา	- - - ร	- ม - ร	- ม - ช	- ล - ช	- - - ช	- ล - ช	- ล - ด	- ร - ด
มือซ้าย	- - - ล	- ท - ล	- ท - ช	- ล - ช	- - - ช	- ล - ช	- ล - ด	- ร - ด

มือขวา	- - - ร	- ม - ร	- ม - ช	- ล - ช	- - - ช	- ล - ช	- ล - ด	- ร - ด
มือซ้าย	- - - ล	- ท - ล	- ท - ช	- ล - ช	- - - ช	- ล - ช	- ล - ด	- ร - ด

มือขวา	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- ด - ล	- - - -	- ช - ม	- - - -
มือซ้าย	- - - ช	- - - ล	- - - ช	- - - ล	- - - -	- ช - ม	- - - -	- ร - ด

มือขวา	- - - ช	- ล - ช	- พ - ม	- ร - ด	- - - ร	- ม - ด	- - - ร	- ม - ร
มือซ้าย	- - - ช	- ล - ช	- ด - ท	- ล - ช	- - - ล	- ท - ช	- - - ล	- ท - ล

มือขวา	- - - ล	- - - ล	- - - -	- ช - ล	- - - -	- ด - ร	- ม - ม	- ม - ร
มือซ้าย	- - - -	- ช - -	- ช - ม	- - - -	- ช - ล	- - - -	- ม - ช	- ม - ร

มือขวา	- ม - ร	- ด - ล	- ร - ด	- ล - ช	- - - ม	- ช - -	- ม - ช	- ล - ด
มือซ้าย	- ม - ร	- ด - ล	- ร - ด	- ล - ช	- - - ท	- ช - -	- ท - ช	- ล - ด

มือขวา	- - - ร	- ม - ด
มือซ้าย	- - - ร	- ม - ด

ลงจบ

มือขวา	- ร ด ล	- ช - ม	- ม ร ด	- ล - ช
มือซ้าย	- ร ด ล	- ช - ท	- ม ร ด	- ล - ช

เพลง ซอพุมเรียง

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	- ม - ม	- ร - ม	----	- ร - ร	- ด - ท	- ด - ร	----	- ท - ท
มือซ้าย	- ช - ม	- ร - ช	---- ร	----	- ด - ท	- ด - ร	--- ท	----

มือขวา	----	- ช - ช	- ร - ม	- ช - ล	-- ร ม	- ช - ล	- ร - ท	- ล - ช
มือซ้าย	--- ช	----	- ล - ท	- ช - ล	- ด - -	- ช - ล	- ร - ท	- ล - ช

เพลง ผ้าโพก ชั้นเดียว

ท่อน 1

มือขวา	-- ร ร	- ม - ร	- ม - -	- ม - ม	- ม - ล	- ม - ร	- ร - -	ด ร - ด
มือซ้าย	- ร - -	- ม - ร	- ช - ม	----	- ม - ม	- ม - ร	-- ล ท	--- ช

มือขวา	----	- ม - ร	- ร - -	ด ร - ด	-- ล ท	--- ล	ท ล - -	- ช - ล
มือซ้าย	----	- ม - ร	-- ล ท	--- ช	- ช - -	- ล - -	-- ช ม	- ด - ม

ท่อน 2

มือขวา	----	- ร - ล	- ร - ล	ร - - ด	----	-- ล ท	-- ล ท	--- ล
มือซ้าย	----	- ร - ม	- ร - ม	- ล - ช	----	- ช - -	ล ช - -	- ล - -

ท่อน 3

มือขวา	----	--- ช	ล ช - ช	- ล - ด	----	-- ล ท	-- ล ท	--- ล
มือซ้าย	----	- ช - -	-- ม ร	- ม - ด	----	- ช - -	ล ช - -	- ล - -

เพลง จินหลวง

ท่อนเดียว

มือขวา	--- ด	--- ล	--- ช	--- ม	----	ช ล ด -	- ช - -	ร ด - ร
มือซ้าย	--- ด	--- ล	--- ช	--- ท	--- ม	--- ล	- ร - ม	--- ล

มือขวา	-- ร ม	- ช - -	---- ร	----	- ช - -	- ม - ม	-- ร -	ร ม - -
มือซ้าย	- ด - -	---- ร	- ด - ล	----	- ช - ม	----	--- ด	----

มือขวา	- ด - ร	- ม - ช	-- ล -	ล - - -	--- ด	ร ม - ร	--- ด	--- ล
มือซ้าย	- ช - ล	- ท - ช	--- ช	- ช - -	- ด - -	- ม - ร	--- ด	--- ล

มือขวา	--- ร	--- ด	--- ล	--- ช	--- ม	-- ชล	- ด - ช	----
มือซ้าย	--- ร	--- ด	--- ล	--- ช	--- ท	--- ล	- ด - ช	----

เพลง จีนซิมเล็ก

ท่อน 1

มือขวา	----	- ช - ช	----	- ชล - ด	- ร - ด	- ล - ช	- ม --	- ชล - ช
มือซ้าย	--- ช	--- ร	- ม --	ฟ -- ด	- ร - ด	- ม - ร	- ท --	ฟ -- ร

มือขวา	- ล --	ช ม --	ด ด --	ร ร - ม	- ม - ม	- ร - ด	- ล --	ด ร - ด
มือซ้าย	-- ช ม	--- รด	--- ร	--- ม	- ช - ม	- ร - ด	- ม --	- ร - ด

ท่อน 2

มือขวา	----	- ด - ด	- ม - ร	- ด - ล	-- ชช	- ล - ด	- ล --	ด ร - ด
มือซ้าย	--- ด	----	- ม - ร	- ด - ม	- ร --	- ม - ด	- ม --	- ร - ด

ท่อน 3

มือขวา	----	- ช - ด	-- ร ม	- ม - ร	----	- ช - ด	-- ร ม	- ม - ร
มือซ้าย	----	- ร - ด	--- ม	- ช - ร	----	- ร - ด	--- ม	- ช - ร

มือขวา	- ม - ร	- ด - ล	-- ช ช	- ล - ด	- ร - ด	- ล - ช	- ม --	- ชล - ช
มือซ้าย	- ม - ร	- ด - ม	- ร --	- ม - ด	- ร - ด	- ม - ร	- ท --	ฟ -- ร

มือขวา	- ล --	ช ม --	ด ด --	ร ร - ม	- ม - ม	- ร - ด	- ล --	ด ร - ด
มือซ้าย	-- ล ช	--- รด	--- ร	--- ม	- ช - ม	- ร - ด	- ม --	- ร - ด

เพลงจีนใจย่อ

ท่อน 1

มือขวา	----	--- ด	--- ม	--- ช	--- ล	--- ด	--- ร	- ม - ด
มือซ้าย	----	--- ด	--- ท	--- ช	--- ล	--- ด	--- ร	- ม - ด

มือขวา	----	--- ด	-- ร ม	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด --	- ล - ช
มือซ้าย	----	--- ด	--- ม	- ช - ร	- ม - ร	- ด - ล	--- ม	--- ร

มือขวา	----	- ม - ช	- ล - ด	--- ล	- ด - ล	----	- ช - -	- ม - ช
มือซ้าย	----	- ท - ช	- ล - ด	--- ล	----	- ช - ม	--- ร	--- ร

มือขวา	--- ร	- ม - ร	- ม - ม	--- ม	- ม - ม	- ร - ด	- ล - ร	- ม - ด
มือซ้าย	--- ร	- ม - ร	- ม - ช	--- ม	- ช - ม	- ร - ด	- ม - ร	- ม - ด

ท่อน 2

มือขวา	----	- ด - -	- - ช ล	- ด - -	- ด - -	- ด - -	- - ช ล	- ด - -
มือซ้าย	----	- ด - ม	- ม - -	--- ช	- ด - -	- ด - ม	- ม - -	--- ช

มือขวา	--- ร	- ม - ร	- ม - ม	--- ม	- ม - ม	- ร - ด	- ล - ร	- ม - ด
มือซ้าย	--- ร	- ม - ร	- ม - ช	--- ม	- ช - ม	- ร - ด	- ม - ร	- ม - ด

เพลง จินนำเสด็จ

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	--- ด	--- ร	--- ม	--- ช	--- ม	- - ช ล	- ด - ช	----
มือซ้าย	--- ช	--- ล	--- ท	--- ช	--- ท	- - ช ล	- ด - ช	----

มือขวา	--- ด	--- ล	--- ช	----	- ด - ม	ร ด - ล	--- ช	--- ม
มือซ้าย	--- ด	--- ล	--- ช	----	- ด - ม	ร ด - ล	--- ช	--- ท

มือขวา	----	--- ร	----	--- ด	----	----	--- ช	--- ล
มือซ้าย	----	--- ล	----	--- ช	----	----	--- ช	--- ล

มือขวา	- ร ด ล	- ช - ม	--- ร	--- ด	----	ม ร - -	--- ด	----
มือซ้าย	- ร ด ล	- ช - ท	--- ล	--- ช	--- ร	- - ด ล	--- ช	----

มือขวา	--- ร	--- ม	--- ช	--- ร	- ม - ร	- ด - ล	--- ช	- ม - ล
มือซ้าย	--- ล	--- ท	--- ช	--- ล	- ท - ล	- ช - ล	--- ช	- ท - ล

มือขวา	----	ด ล - -	----	- ช - ล	- - ด ล	- - ช ล	- ด - ร	----
มือซ้าย	----	- - ช ม	----	- ช - ล	----	ช ม - -	- ด - ร	----

มือขวา	--- ม	--- ม	--- ม	--- ร	--- ม	ช ม ร ด	-- -ล	----
มือซ้าย	--- ม	--- ช	--- ม	--- ร	--- ม	ช ม ร ด	-- -ล	----

มือขวา	--- ร	--- ด	--- ล	--- ช	--- ม	-- ช ล	- ด - ช	----
มือซ้าย	--- ร	--- ด	--- ล	--- ช	--- ท	-- ช ล	- ด - ช	----

มือขวา	--- ม	--- ช	--- ล	--- ด	--- ล	-- ด ร	- ม - ด	----
มือซ้าย	--- ท	--- ช	--- ล	--- ด	--- ล	-- ด ร	- ม - ด	----

มือขวา	--- ม	--- ร	--- ม	--- ช	--- ม	-- ช ล	- ด - ช	----
มือซ้าย	--- ท	--- ล	--- ท	--- ช	--- ท	-- ช ล	- ด - ช	----

มือขวา	--- ล	--- ช	--- ล	--- ด	--- ล	-- ด ร	- ม - ด	----
มือซ้าย	--- ล	--- ช	--- ล	--- ด	--- ล	-- ด ร	- ม - ด	----

มือขวา	-- ม -	ม - ม -	ร - ร -	ด - ด -	--- ม	-- ช ล	- ด - ช	----
มือซ้าย	--- ร	- ร - ด	- ด - ล	- ล - ช	--- ท	-- ช ล	- ด - ช	----

มือขวา	--- ม	--- ช	--- ล	--- ด	--- ล	-- ด ร	- ม - ด	----
มือซ้าย	--- ท	--- ช	--- ล	--- ด	--- ล	-- ด ร	- ม - ด	----

มือขวา	----	- ล - ช	- ล - ด	- ท - ล	----	ช - - ช	- ล - ด	- ท - ล
มือซ้าย	----	- ล - ช	- ล - ด	- ท - ล	----	- ม - ร	- ล - ด	- ท - ล

มือขวา	--- ด	-- ท -	- ด - -	ท - - ม	--- ร	--- ด	- ล - ร	- ม - ด
มือซ้าย	--- ช	--- ลช	- ช - -	- ลช - ม	--- ร	--- ด	- ล - ร	- ม - ด

มือขวา	----	----	--- ช	--- ล	- ร ด ล	- ช - ม	--- ร	--- ด
มือซ้าย	----	----	--- ช	--- ล	- ร ด ล	- ช - ท	--- ล	--- ช

มือขวา	----	ม ร - -	--- ด	----	--- ม	--- ร	--- ม	--- ร
มือซ้าย	--- ร	-- ด ล	--- ช	----	--- ท	--- ล	--- ท	--- ล

มือขวา	- ม - ร	- ด - ล	- ช - ล	----	--- ช	--- ล	--- ช	--- ล
มือซ้าย	- ท - ล	- ช - ล	- ช - ล	----	--- ช	--- ล	--- ช	--- ล

มือขวา	- ด - ล	- ช - ล	- ด - ร	-----	--- ม	--- ม	--- ม	--- ร
มือซ้าย	- ด - ล	- ช - ล	- ด - ร	-----	--- ม	--- ช	--- ม	--- ร

มือขวา	--- ม	ม ม ร ด	--- ล	-----	--- ร	--- ด	--- ล	--- ช
มือซ้าย	--- ม	ช ม ร ด	--- ล	-----	--- ร	--- ด	--- ล	--- ช

มือขวา	--- ม	-- ช ล	- ด - ช	-----	--- ม	--- ช	--- ล	--- ด
มือซ้าย	--- ท	-- ช ล	- ด - ช	-----	--- ท	--- ช	--- ล	--- ด

มือขวา	--- ล	-- ด ร	- ม - ด
มือซ้าย	--- ล	-- ด ร	- ม - ด

เพลง กลางพม่าใหญ่

ท่อน 1

มือขวา	- ม - ร	- ด - ร	--- ท	ร ร --	-- ล ท	ด -- ร	-----	- ร --
มือซ้าย	- ม - ร	- ด --	ด ท ล -	- ช - ช	- ช --	- ร --	- ช - ร	-----

มือขวา	- ม - ร	- ด - ร	--- ท	ร - ล ท	- ท --	ร ท --	ล ช --	- ช --
มือซ้าย	- ม - ร	- ด --	ด ท ล -	- ช --	-- ล ท	-- ล ช	-- ร ม	- ร --

ท่อน 2

มือขวา	- ช --	ช - ม ช	- ม ช -	ม ช --	ล - ล -	- ม - ช	- ม ช -	ม ช --
มือซ้าย	- ร - ม	- ร --	ร -- ร	-----	- ช - ร	--- ร	ร -- ร	-----

มือขวา	--- ช	-- ล ท	-----	-- ด ร	- ร ม ร	-----	ล ช --	- ช --
มือซ้าย	- ร --	- ช - ฟ	-----	ล ท --	ร --	ด ท ล ช	-- ร ม	- ร --

เพลง พม่าโลม

ท่อนเดียว

มือขวา	-----	-----	ฟ ร - ฟ	- ช - ล	-- ด ล	-----	- ช - ล	- ล - ช
มือซ้าย	-----	-----	-- ด ฟ	- ช - ล	-----	ช ฟ --	- ร --	ช - ฟ ร

มือขวา	----	----	- ล - ช	- ฟ ม ร	--- ด	- ร --	- ด - ม	- ม - ร
มือซ้าย	----	----	- ล - ช	- ด ท ล	--- ช	- ล --	- ช --	ร - ด ล

เพลง แหกมอญบางขุนพรหม สองชั้น

ท่อน 1

มือขวา	- ท --	- ล --	- ช - ช	--- ล	- ช - ล	- ท - ด	- ร - ด	-- ร ร
มือซ้าย	-- ล ช	--- ช	--- ร	--- ม	- ร - ม	- ฟ - ด	- ร - ด	- ร --

มือขวา	----	- ร - ร	- ร - ร	- ร - ด	-- ช ล	-- ท ด	- ด --	ท ด - ท
มือซ้าย	----	- ร - ฟ	- ช - ฟ	- ร - ด	- ฟ --	ช ล --	ท - ช ล	--- ฟ

มือขวา	- ด --	ท ด --	- ด --	ท ด - ท	- ด --	ท ด --	- ด --	ท ด - ท
มือซ้าย	-- ช ล	--- ช	-- ช ล	--- ฟ	-- ช ล	--- ช	-- ช ล	--- ฟ

มือขวา	- ฟ - ท	- ด - ร	ร - ร	- ด - ท	- ฟ - ช	- ล - ท	- ร ด ท	- ล - ช
มือซ้าย	- ด - ท	- ด - ร	- ฟ - ร	- ด - ท	- ฟ - ช	- ล - ท	- ร ด ท	- ล - ช

ท่อน 2

มือขวา	-- ด ด	- ร - ร	- ร - ร	- ร - ด	- ร - ด	- ร - ด	- ล - ช	- ล - ช
มือซ้าย	- ด --	- ร - ฟ	- ช - ฟ	- ร - ด	-- ด -	-- ด -	-- ช -	-- ช -

มือขวา	-- ช ล	- ด - ล	-- ช ล	-- ท ด	ร - ร -	ร - ร ด	- ด --	ท ด - ท
มือซ้าย	- ฟ --	ช - ช -	ช ฟ --	ช ล --	- ร - ช	- ช --	ท - ช ล	--- ฟ

มือขวา	- ล - ล	-- ช -	ล ช - ช	-- ฟ -	ช ฟ - ฟ	-- ร -	ฟ ร - ร	-- ด -
มือซ้าย	-- ช -	ช ฟ - ฟ	-- ฟ -	ฟ ร - ร	-- ร -	ร ด - ด	-- ด -	ด ท - ท

มือขวา	- ฟ - ท	- ด - ร	- ร - ร	- ด - ท	- ฟ - ช	- ล - ท	- ร ด ท	- ล - ช
มือซ้าย	- ด - ท	- ด - ร	- ฟ - ร	- ด - ท	- ฟ - ช	- ล - ท	- ร ด ท	- ล - ช

ท่อน 3

มือขวา	--- ช	-- ฟ ช	-- ล ช	-- ฟ -	--- ช	-- ฟ ช	-- ล ช	-- ฟ -
มือซ้าย	--- ร	--- ร	---	ฟ ร - ร	--- ร	--- ร	---	ฟ ร - ร

มือขวา	--- ซ	-- พ ซ	-- ล ซ	-- พ -	--- ซ	-- พ ซ	-- ล ซ	-- พ -
มือซ้าย	--- ร	--- ร	---	พ ร - ร	--- ร	--- ร	---	พ ร - ร

มือขวา	- ม - -	ซ ม - -	ร ด - ด	- ร - พ	-- ล -	ล - ซ -	พ - ซ -	ซ - พ -
มือซ้าย	-- ร ม	-- ร ด	-- ล ซ	- ล - พ	--- ซ	- พ - ร	- ร - พ	- ร - ด

มือขวา	-- ซ ล	- ด - ล	-- ซ ล	-- ท ด	ร - ร -	ร - ร ด	- ด - -	ท ด - ท
มือซ้าย	- พ - -	ซ - ซ -	ซ พ - -	ซ ล - -	- ร - ซ	- ซ - -	ท - ซ ล	--- พ

มือขวา	- ล - ซ	- พ - -	- ร - -	- ด - ร	- ร - -	- ด - ร	--- ด	- ท - -
มือซ้าย	- ม - ร	- ด - -	- ร - -	- ด - ร	- พ - -	- ด - ร	--- ด	- ท - -

มือขวา	- พ - ท	- ด - ร	- ร - ร	- ด - ท	- พ - ซ	- ล - ท	- ร ด ท	- ล - ซ
มือซ้าย	- ด - ท	- ด - ร	- พ - ร	- ด - ท	- พ - ซ	- ล - ท	- ร ด ท	- ล - ซ

เพลง แหกมอญบางขุนพรหม ชั้นเดียว

ท่อน 1

มือขวา	- ล - -	ซ ซ - ล	- ท - ด	--- ร ร	- ร - ซ	- ร - ด	- ด - -	ท ด - ท
มือซ้าย	- ล - ซ	--- ล	- ท - ด	- ร - -	- ร - ร	- ร - ด	-- ซ ล	--- พ

มือขวา	- ด - -	ท ด - -	- ด - -	ท ด - ท	- พ - พ	- พ - ท	- ร ด ท	- ล - ซ
มือซ้าย	-- ซ ล	--- ซ	-- ซ ล	--- พ	- พ - -	ด - - ท	- ร ด ท	- ล - ซ

ท่อน 2

มือขวา	- ร - ร	- ร - ด	- ร - ด	- ล - ซ	-- ซ ล	-- ท ด	- ด - -	ท ด - ท
มือซ้าย	- ร - พ	- ร - ด	-- ด -	-- ซ -	- พ - -	ซ ล - -	-- ซ ล	--- พ

มือขวา	- ล - -	ล ซ - -	ซ พ - -	พ ร - -	- พ - พ	- พ - ท	- ร ด ท	- ล - ซ
มือซ้าย	-- ซ พ	-- พ ร	-- ร ด	-- ด ท	- พ - -	ด - - ท	- ร ด ท	- ล - ซ

ท่อน 3

มือขวา	--- ซ	-- พ ซ	-- ล ซ	-- พ -	---	พ ซ - ซ	-- ล ซ	พ ร พ -
มือซ้าย	--- ร	--- ร	---	พ ร - ร	-- ด ร	-- พ -	---	--- ร

มือขวา	-- ด - ด	- ร - ฟ	- ช - ฟ	- ร - ด	-- ช - ล	-- ท - ด	- ด - -	ท - ด - ท
มือซ้าย	- ช - -	- ล - ฟ	- ช - ฟ	- ร - ด	- ฟ - -	ช - ล - -	-- ช - ล	- - - ฟ

มือขวา	- ฟ - ร	- ด - ร	- ร - ร	- ด - ท	- ฟ - ฟ	- ฟ - ท	- ร - ด - ท	- ล - ช
มือซ้าย	- ด - ร	- ด - ร	- ฟ - ร	- ด - ท	- ฟ - -	ด - - ท	- ร - ด - ท	- ล - ช

เพลง ปรมัย

ท่อน 1

มือขวา	- - - -	- - - -	- ม - ม	ช - ล - ช	- ม - ม	ช - ล - ช	- ร - ช	- ล - ท
มือซ้าย	- - - -	- - - -	- - ร -	- - ช -	- - ร -	- - ช -	- ล - ช	- ล - ท

มือขวา	- - - -	- - - -	- ม - ร	- ท - ล	- ช - ฟ	- - ม - ฟ	ช - ช - ท	- ล - ช
มือซ้าย	- - - -	- - - -	- ม - ร	- ท - ล	- ร - -	ม - ร - -	- ร - ท	- ล - ช

ท่อน 2

มือขวา	- - - -	- - - -	- ท - ท	- - - ม	- - - -	- ท - ม	- - ท - ท	- ม - ท
มือซ้าย	- - - -	- - - -	- ท - ท	- - - ท	- - - -	- ท - ท	- ท - -	- ท - ท

มือขวา	- - - -	- - - -	- ท - ม	- ท - ล	- ช - ฟ	- - ม - ฟ	ช - ช - ท	- ล - ช
มือซ้าย	- - - -	- - - -	- ท - ท	- ท - ล	- ร - -	ม - ร - -	- ร - ท	- ล - ช

เพลง พม่าเกษม

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	- - - -	- ล - ด	- - - ล	- ด - -	- - - ฟ	ช - ล - ช	ฟ - ม - ม	ฟ - ช - ช
มือซ้าย	- - - -	- ล - ด	- - - ล	- ด - -	- ฟ - -	ช - ล - ช	- - ร -	- - - ด

มือขวา	- ม - ร	- ด - ช	- - ล -	ล - - -	- ม - ร	- ด - ช	- - ล -	ล - - -
มือซ้าย	- ม - ร	- ด - ช	- - - ท	- ร - -	- ม - ร	- ด - ช	- - - ท	- ร - -

มือขวา	- - - ฟ	ช - ล - ช	ฟ - ม - -	ฟ - ช - ช
มือซ้าย	- ฟ - -	ช - ล - ช	- - ร - ม	- - - ด

เพลง พม่าเริง

ท่อน 1

มือขวา	----	-ล-ล	---ช	-ล--	-ช-ล	-ด-ร	-ด-ล	-ช-ฟ
มือซ้าย	---ล	----	---ช	-ล--	-ช-ล	-ด-ร	-ด-ล	-ช-ฟ

มือขวา	-ล-ช	-ฟ-ล	-ช--	-ฟ--	-ล-ช	-ฟ-ม	--รม	-ฟ-ช
มือซ้าย	-ล-ช	-ฟ-ล	-ช-ฟ	----	-ล-ช	-ฟ--	รด--	-ฟ-ช

มือขวา	---ฟ	--ลช	-ฟ-ช	----	-ล-ช	-ฟ-ด	--รม	--รฟ
มือซ้าย	---ฟ	--ลช	-ฟ-ช	----	-ล-ช	-ฟ-ช	----	รด-ฟ

มือขวา	----	-ช--	ฟช--	ฟช--
มือซ้าย	----	--ฟม	--ฟม	--ฟฟ

ท่อน 2

มือขวา	-ด--	-ร-ด	---ท	-ล--	-ร-ด	-ท-ล	--ชล	----
มือซ้าย	-ด--	-ร-ด	---ท	-ล--	-ร-ด	-ท-ล	ชม-ม	----

มือขวา	-ด--	-ร-ด	---ท	-ล--	-ร-ด	-ล-ช	-ลช-	-ช--
มือซ้าย	-ด--	-ร-ด	---ท	-ล--	-ร-ด	-ล-ช	---ช	----

มือขวา	-ล-ช	-ฟ-ล	-ช--	-ฟ--	-ล-ช	-ฟ-ม	--รม	-ฟ-ช
มือซ้าย	-ล-ช	-ฟ-ล	-ช-ฟ	----	-ล-ช	-ฟ--	รด--	-ฟ-ช

มือขวา	---ฟ	--ลช	-ฟ-ช	----	-ล-ช	-ฟ-ด	--รม	--รฟ
มือซ้าย	---ฟ	--ลช	-ฟ-ช	----	-ล-ช	-ฟ-ช	----	รด-ฟ

มือขวา	----	-ช--	ฟช--	ฟช--
มือซ้าย	----	--ฟม	--ฟม	--ฟฟ

เพลง ม่านมงคล

มือขวา	---ร	-รช	-ช-ร	--ฟช	----	---ท	ล-ด-	ลช-ร
มือซ้าย	---ร	-ร-ช	-ช-ล	-ม-ร	----	-ฟ--	-ช-ช	--ฟร

มือขวา	----	รดร	-ทรด	-ฟ-ช	----	รท--	-ช-ร	--ฟช
มือซ้าย	----	ฟดรฟ	-ทรด	--ลร	--ลท	--ลช	-ช-ล	-ม-ร

มือขวา	----	---ช	---ฟ	---ท	--ล-	-ล-ช	-ม--	ร ม - ร
มือซ้าย	----	-ร--	-ด--	-ท--	---ช	--ฟ ร	--ร ด	--ด ล

มือขวา	----	-ร-ร	-ร-ท	-ร ด ท	-ร-ด	-ท--	ล--ด	ท--ช
มือซ้าย	----	-ร-ช	-ฟ-ท	-ร ด ท	-ร-ด	-ท--	--ช-	-ล ฟ ร

มือขวา	--ลช-	ช ล --	ลช-ช ล	-ช-ท	--ด ร	รช--	-ร--	ฟช-ท
มือซ้าย	---ช	-ล--	-ช-ล	-ร-ท	--ด ร	ฟช--	-ล--	--ฟ ท

มือขวา	----	-ล-ด	-ล-ด	ท--ช	--ลช-	ช ล --	ลช-ช ล	-ช-ท
มือซ้าย	----	--ช-	--ช-	-ล ฟ ร	---ช	-ล--	-ช-ล	-ร-ท

มือขวา	----	ร ด ร ร	-ท ร ด	-ฟ-ช	----	ร ท --	-ช-ร	--ฟช
มือซ้าย	----	ฟ ด ร ฟ	-ท ร ด	--ล ร	--ล ท	--ล ช	-ช-ล	-ม-ร

มือขวา	----	---ช	---ฟ	---ท	--ล-	-ล-ช	-ม--	ร ม - ร
มือซ้าย	----	-ร--	-ด--	-ท--	---ช	--ฟ ร	--ร ด	--ด ล

รว

มือขวา	----	---ร	----	---ด	---ท	---ล	-ช-ล	-ฟ-ช
มือซ้าย	----	---ร	---	---ด	---ท	---ล	-ช-ล	-ฟ-ช

มือขวา	----	---ร	---ช	---ฟ	---ท	---ล	---ช	---ร
มือซ้าย	----	---ล	---ช	---ฟ	---ท	---ล	---ช	---ร

มือขวา	----	---ร	---ร	---ร	---ร	---ด	---ร	---ช
มือซ้าย	----	---ช	---ฟ	---ร	---ฟ	---ด	---ร	---ร

มือขวา	---ช	---ล	---ช	---ร	----	---ฟ	--ช ล	--ช ท
มือซ้าย	---ร	---ม	---ร	---ร	----	---ฟ	----	ช ฟ - ท

เพลงเร็ว ม่านมงคล

ท่อน 1

มือขวา	- ร - ช	- ล - ช	- - ท ท	- ด ร	ชูชู ชู ร ด	ท ล - ช	- - ล -	- ฟ - ช
มือซ้าย	- ร - ร	- - ฟ ร	- ท - -	- ด - ร	- - - -	- - ฟ -	ฟ ช - ร	- ด - ร

มือขวา	- - - ช	- - - ร	ม - ร ม	- - - ร
มือซ้าย	- - ร -	ฟ ม ด -	- ด - -	- ร - -

ท่อน 2

มือขวา	- ร - -	- ร - ด	- ท - ล	- ช - -	- ช - ล	- ท - -	- ร - ด	- ท - -
มือซ้าย	- ร - -	- ร - ด	- ท - ล	- ช - -	- ช - ล	- ท - -	- ร - ด	- ท - -

มือขวา	ร - ร ด	- - - ช	- - - ท -	ท ท - -	- ล - ช	- - ฟ ช	- ม - -	ร ม ฟ ช
มือซ้าย	- ช - -	ท ล ฟ -	- - - ท	- - - -	- ม - -	ฟ ร - -	- - ร ด	- - - -

มือขวา	- - - ช	- - - ร	ม - ร ม	- - - ร
มือซ้าย	- - ร -	ฟ ม ด -	- ด - -	- ร - -

เพลง พม่าไสยาสน์

มือขวา	- ร - -	- ร - ช	ล - - ช	- ร - -	- ท - ร	- ด - ท	- - ล ท	- ด - ช
มือซ้าย	- ร - -	ร - - ร	- ช ร -	- ฟ - -	- ท - ร	- ด - ท	- - ล ท	- ด - ช

มือขวา	- - ล ท	- ล - ช	- ฟ - ช	- - - -	- ร - -	- ร - ช	ล - - ช	- ร - -
มือซ้าย	- - - ท	- ล - ช	- ฟ - ช	- - - -	- ร - -	ร - - ร	- ช ร	- ฟ - -

มือขวา	- ท - ร	- ด - ท	- - ล ท	- ด - ช	- - ล ท	- ล - ช	- ฟ - ช	- - - -
มือซ้าย	- ท - ร	- ด - ท	- - ล ท	- ด - ช	- - ล ท	- ล - ช	- ฟ - ช	- - - -

มือขวา	- - - ช	- ร - ท	- - - ล	- ช - -	- - - ฟ	ช ล - ช	- ฟ - ช	- - - -
มือซ้าย	- ช - -	- ร - ท	- - - ล	- ช - -	- ฟ - -	- - - ช	- ฟ - ช	- - - -

มือขวา	- - - ช	- ร - ท	- - - ล	- ช - -	- - - ฟ	ช ล - ช	- ฟ - ช	- - - ช
มือซ้าย	- ช - -	- ร - ท	- - - ล	- ช - -	- ฟ - -	- - - ช	- ฟ - ช	- ช - -

มือขวา	- - - ด	- - - ท	- - - ด	- - - ร
มือซ้าย	- - - ด	- - - ท	- - - ด	- - - ร

ร้ว

มือขวา	--- ร	- ร - ร	-- ล ท	ด -- ร	----	--- ด	--- ช	- ล - ด
มือซ้าย	--- ร	- ช - ร	- ช --	- ร - ร	----	--- ด	--- ร	- ม - ด

มือขวา	--- ช	- ล - ด	--- ช	- ล - ด	- ช - ล	- ด --	- ล - ด	--- ล
มือซ้าย	--- ร	- ม - ด	--- ร	- ม - ด	- ร - ม	- ด - ช	----	- ช --

มือขวา	- ด --	- ล - ด	--- ช	--- ช	--- ช	----	--- ฟ	- ช - ด
มือซ้าย	--- ช	----	- ช --	- ช --	- ช --	----	--- ด	- ร - ด

มือขวา	--- ฟ	- ช - ด	- ฟ - ช	- ด - ฟ	- ช - ด	--- ช	- ด --	- ช - ด
มือซ้าย	--- ด	- ร - ด	- ด - ร	- ด - ด	- ร - ด	- ฟ --	--- ฟ	----

มือขวา	----	--- ด	--- ช	-- ช -	--- ม	--- ร	----	----
มือซ้าย	----	--- ด	--- ช	- ร - ฟ	ม ร ด -	- ร - ร	----	----

เพลง ตะละแม่ศรี

ท่อน 1

มือขวา	----	- ร - ฟ	--- ช	- ร --	ม - ช -	- ร - ฟ	--- ช	- ช - ฟ
มือซ้าย	----	- ล - ฟ	--- ช	- ล --	- ร - ด	--- ด	----	ฟ - ร ด

มือขวา	----	- ล - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	-- ร ม	--- ร	ม ร --	- ด - ร
มือซ้าย	--- ล	----	- ด - ล	- ช - ฟ	- ด --	- ร --	-- ด ล	- ช - ล

ท่อน 2

มือขวา	----	----	--- ช	--- ล	----	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
มือซ้าย	----	----	--- ช	--- ล	----	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล

มือขวา	----	----	- ช - ช	--- ล	----	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
มือซ้าย	----	----	- ช - ช	--- ล	----	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล

มือขวา	----	- ล - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	-- ร ม	--- ร	ม ร --	- ด - ร
มือซ้าย	--- ล	----	- ด - ล	- ช - ฟ	- ด --	- ร --	-- ด ล	- ช - ล

เพลง มอญอ้อยอิ่ง

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	----	---ร	-ร ร ร	-ร-ร	-ช ฟ ร	-ด-ฟ	---ช	ฟช-ล
มือซ้าย	----	---ล	-ล ล ล	-ล-ล	-ช ฟ ล	-ช-ฟ	---ช	ฟช-ล

มือขวา	----	-ล-ด	-ล ร ด	-ล-ช	-ล-ช	ฟ ร-ฟ	---ช	-ล ช ฟ
มือซ้าย	----	-ล-ด	-ล ร ด	-ล-ช	-ล-ช	ฟ ล-ฟ	---ช	-ล ช ฟ

มือขวา	----	----	-ด--	-ล-ล	-ด--	-ล-ล	---ช	---ฟ
มือซ้าย	----	----	-ด-ล	----	-ด-ล	----	---ช	---ฟ

มือขวา	----	----	-ช--	-ม-ม	-ด-ร	-ม-ช	-ล-ช	-ม-ร
มือซ้าย	----	----	-ช-ท	----	-ช-ล	-ท-ช	-ล-ช	-ท-ล

เพลงมะตะแบ

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	---ฟ	---ร	---ฟ	---ช	---ล	ด ร ด ฟ	---ช	ฟช-ล
มือซ้าย	---ฟ	---ล	---ฟ	---ช	---ล	ด ร ด ฟ	---ช	ฟช-ล

มือขวา	----	----	-ร-ด	-ช-ล	-ฟ-ช	-ร--	-ฟ-ช	-ฟ ม ร
มือซ้าย	----	----	-ร-ด	-ช-ล	-ฟ-ช	-ล--	-ฟ-ช	-ฟ ม ร

มือขวา	----	----	-ด--	-ล-ล	--ชล	ด ร ด ฟ	---ช	ฟช-ล
มือซ้าย	----	----	-ด-ล	----	--ชล	ด ร ด ฟ	---ช	ฟช-ล

มือขวา	----	----	-ร-ด	-ช-ล	-ฟ-ช	-ร--	-ฟ-ช	ฟลชฟ
มือซ้าย	----	----	-ร-ด	-ช-ล	-ฟ-ช	-ล--	-ฟ-ช	ฟลชฟ

เพลงโลมมอญ

ท่อนเดี่ยว (ฉิ่งตัด)

มือขวา	----	---ล	---ด	---ร	ฟชฟร	-ด-ร	-ด-ฟ	----
มือซ้าย	----	---ม	---ช	---ล	ฟชฟร	-ช-ล	-ช-ฟ	----

มือขวา	---ช	---ร	---ฟ	---ม	---ร	มร-ล	----	---ร
มือซ้าย	---ช	---ล	---ฟ	---ท	----	--ดล	----	---ร

มือขวา	-ม-ร	-ด-ล	---ร	---ม	--รฟ	----	---ด	--ร ม
มือซ้าย	-ม-ร	-ด-ล	---ล	----	ร ด-ด	----	---ช	---ท

มือขวา	-ร-ฟ	---ช	---ด	--ด ร
มือซ้าย	-ล-ฟ	---ช	----	ร ม-ล

เพลง ปลายมอญรำ

ท่อนเดี่ยว

มือขวา	----	-ช-ร	---ม	-ฟ-ช	-ฟ-ล	-ช--	ฟฟ--	มม-ร
มือซ้าย	----	-ช-ล	---ท	-ฟ-ช	-ฟ-ล	-ช-ฟ	---ท	---ล

มือขวา	----	-ช-ร	---ม	-ฟ-ช	-ฟ-ล	-ช--	ฟฟ--	มม-ร
มือซ้าย	----	-ช-ล	---ท	-ฟ-ช	-ฟ-ล	-ช-ฟ	---ท	---ล

มือขวา	----	-ช-ฟ	-ม-ร	-ด-ร	-ม--	-ช-ฟ	----	-ช-ช
มือซ้าย	----	-ช-ฟ	-ท-ล	-ช-ล	---ร	----	-ม-ร	---ด

มือขวา	----	-ช-ฟ	-ม-ร	-ด-ร	-ม--	-ช-ฟ	----	-ช-ช
มือซ้าย	----	-ช-ฟ	-ท-ล	-ช-ล	---ร	----	-ม-ร	---ด

มือขวา	-ฟ--	รฟ--	-ด--	ทด-ท	--ชช-	-ด-ท	-ฟ--	---ช
มือซ้าย	--รด	--รด	--ชล	---ฟ	---ช	---ฟ	--ชล	-ช-ช

มือขวา	-ฟ--	รฟ--	-ด--	ทด-ท	--ชช-	-ด-ท	-ฟ--	---ช
มือซ้าย	--รด	--รด	--ชล	---ฟ	---ช	---ฟ	--ชล	-ช-ช

เพลงพม่าเห่

มือขวา	----	-ด-ด	-ช-ล	-ช-ม	---ม	---ร	-ม-ร	-ด-ล
มือซ้าย	---ด	----	-ร-ม	-ร-ม	---ช	---ร	-ม-ร	-ด-ม

มือขวา	--ดด	-ร-ช	----	ชล-ด	-ม-ม	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ด
มือซ้าย	-ด--	-ร-ช	-ม-ฟ	----	-ม-ช	-ม-ร	-ด-ล	-ร-ด

มือขวา	----	-ด-ด	-ช-ล	-ช-ม	---ม	---ร	-ม-ร	-ด-ล
มือซ้าย	---ด	----	-ร-ม	-ร-ม	---ช	---ร	-ม-ร	-ด-ล

มือขวา	--คค	-ร-ช	----	ชล-ด	-ม-ม	-ร--	คค--	รร-ม
มือซ้าย	-ค--	-ร-ร	-ม-ฟ	---ค	-ช-ม	-ร-ค	---ร	---ม

มือขวา	---ร	--มม	---ม	--มม	-ม-ม	-ม--	ม---	รร--
มือซ้าย	---ร	-ม--	---ช	-ม--	-ม-ช	-ม-ช	-ม-ร	---ค

มือขวา	--คค	-ร-ช	----	ชล-ด	-ม-ม	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ค
มือซ้าย	-ค--	-ร-ร	-ม-ฟ	----	-ม-ช	-ม-ร	-ค-ล	-ร-ค

เพลง พม่าเห่ ชั้นเดียว

มือขวา	----	-ล-ม	----	มร--	--ด ร	--ค-	ลช-ช	-ล-ค
มือซ้าย	----	ช-ช-	--ด ร	--ค ล	-ล--	ค ล-ช	--ม ร	-ม-ค

มือขวา	----	-ล-ม	----	มร--	--ด ร	--ค-	-ช-ค	-ร-ม
มือซ้าย	----	ช-ช-	--ด ร	--ค ล	-ล--	ค ล-ช	-ช-ค	-ร-ม

มือขวา	----	-ล-ม	----	มร--	--ด ร	--ค-	ลช-ช	-ล-ค
มือซ้าย	----	ช-ช-	--ด ร	--ค ล	-ล--	ค ล-ช	--ม ร	-ม-ค

เพลงมอญรำดาบ

ท่อน 1

มือขวา	----	---ร	-รรร	-ร-ร	-ด-ร	-ค--	ลล--	ชช-ฟ
มือซ้าย	----	---ร	-รรร	-ร-ร	-ด-ร	-ค-ล	---ช	---ฟ

มือขวา	-ฟ-ช	ลช--	--รม	ฟ--ช	-ค-ล	-ช--	ฟฟ--	ชช-ล
มือซ้าย	-ค--	--ฟม	รค--	-ช--	-ค-ล	-ช-ฟ	---ช	---ล

มือขวา	----	-ร-ร	-ร--	-ล-ล	-ค-ร	-ค--	ลล--	ชช-ฟ
มือซ้าย	---ร	----	-ล-ล	----	-ค-ร	-ค-ล	---ช	---ฟ

มือขวา	---ช	---ร	-ด-ร	-ม-ฟ	--ชล	-ช--	ฟฟ--	มม-ร
มือซ้าย	---ช	---ล	-ช-ล	-ท-ฟ	--ชล	-ช-ฟ	---ม	---ล

ท่อน 2

มือขวา	----	---ร	-รรร	-ร-ร	-ด-ร	มร--	--ลท	--ด ร
มือซ้าย	----	---ร	-รรร	-ร-ร	-ช--	--ดท	ลช--	ลท--

มือขวา	-ลด-	ลช--	--รม	--ฟช	-ด-ล	-ช--	ฟฟ--	ชช-ล
มือซ้าย	---ช	--ฟม	รด--	รม--	-ด-ล	-ช-ฟ	---ช	---ล

มือขวา	----	-ร-ร	-ร--	-ล-ล	-ด-ร	-ด--	ลล--	ชช-ฟ
มือซ้าย	---ร	----	-ล-ล	----	-ด-ร	-ด-ล	---ช	---ฟ

มือขวา	---ช	---ร	-ด-ร	-ม*ฟ	--ชล	-ช--	ฟฟ--	มม-ร
มือซ้าย	---ช	---ล	-ช-ล	-ท-ฟ	--ชล	-ช-ฟ	---ม	---ล

เพลงยาดเล็

ท่อน 1

มือขวา	----	----	--ชช-	-ฟ-ร	----	-ร-ด	-ท--	ชล-ช
มือซ้าย	----	----	---ช	-ด-ร	----	-ร-ด	-ท-ฟ	--ฟร

มือขวา	----	-ร-ด	-ท--	ชล-ท	----	---ฟ	--ชล	-ล-ช
มือซ้าย	----	-ร-ด	-ท-ฟ	--ชฟ	----	---ด	----	ช-ฟร

ท่อน 2

มือขวา	----	----	---ร	---ด	---ท	--รด	-ท--	ชล-ช
มือซ้าย	----	----	---ร	---ด	---ท	--รด	-ฟ-ฟ	--ฟร

มือขวา	----	-ร-ด	-ท--	ชล-ท	----	----	ล---	ลช-ร
มือซ้าย	----	-ร-ด	-ท-ฟ	--ชฟ	----	----	-ช--	--ฟร

มือขวา	----	----	---ร	---ร	---ด	--รร	--ด ร	---ช
มือซ้าย	----	----	---ฟ	---ร	---ด	--ฟร	----	ดทลร

มือขวา	----	----	ล---	ลช-ท	-ล--	ลช-ช	-ท ดร	-ด-ท
มือซ้าย	----	----	-ช--	--ฟ-	--ช-	--ฟ-	ฟ--ร	-ด-ท

ท่อน 3

มือขวา	----	----	-ช-ช	ทด-ท	-ช-ช	ทด-ท	-ฟ-ท	-ด-ร
มือซ้าย	----	----	--ฟ-	--ท-	--ฟ-	--ท-	-ด-ท	-ด-ร

มือขวา	----	----	-ร-ร	-ร-ด	-ท-ล	--ชล	ท-ท ร	-ด-ท
มือซ้าย	----	----	-ช-ฟ	-ร-ด	-ฟ--	ชฟ--	-ฟ-ร	-ด-ท

ท่อน 4

มือขวา	----	----	-ร-ร	---ช	----	-ร-ช	--รร	-ช-ร
มือซ้าย	----	----	-ร-ร	---ร	----	-ร-ช	-ร--	-ร-ร

มือขวา	----	----	-ร-ช	-ร-ด	-ท-ล	--ชล	ท-ท ร	-ด-ท
มือซ้าย	----	----	-ร-ร	-ร-ด	-ฟ--	ชฟ--	-ฟ-ร	-ด-ท

เพลง มอญตะนาว

มือขวา	---ท	---ล	---ท	---ด	----	----	-ร-ท	-ด-ร
มือซ้าย	---ท	---ล	---ท	---ด	----	----	-ร-ท	-ด-ร

มือขวา	-ร-ร	-ด-ท	---ล	---ท	----	---ท	---ด	ทด-ร
มือซ้าย	-ฟ-ร	-ด-ท	---ล	---ท	----	---ท	---ด	ทด-ร

มือขวา	----	----	-ร-ร	-ด-ท	----	---ท	-ททท	-ท-ท
มือซ้าย	----	----	-ฟ-ร	-ด-ท	----	---ท	-ททท	-ท-ท

มือขวา	-ด-ท	-ล-ช	ลช-ช	-ฟ--	-ด-ท	-ล-ช	ชช-ช	-ฟ--
มือซ้าย	-ด-ท	-ล-ช	--ฟ-	-ด--	-ด-ท	-ล-ช	--ฟ-	-ด--

มือขวา	-ช-ช	--ชช	---ช	---ด	----	----	-รดล	-ช-ฟ
มือซ้าย	-ช-ช	---ช	---ช	---ด	----	----	-รดล	-ช-ฟ

เพลง มอญร้องไห้

มือขวา	- ฟ - -	- ม - -	- ร - ร	- - - ม	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - ล ล	- ท - ล
มือซ้าย	- - ม ร	- - - ร	- - - ล	- - - ท	- ล - ท	- ด - ซ	- ล - -	- ท - ล

มือขวา	- ฟ - -	- ม - -	- ร - ร	- - - ม	- ฟ - ม	- ร - -	ซ ซ - -	ล ล - ท
มือซ้าย	- - ม ร	- - - ร	- - - ล	- - - ท	- ด - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท

มือขวา	- - ท ท	- ท - ท	- ท - -	ท ท - ท	- ร - ม	- ร - -	ท ท - -	ล ล - ซ
มือซ้าย	- - - -	- - - -	- ม - -	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

มือขวา	- - ซ ซ	- ซ - ซ	- ซ - -	ซ ซ - ซ	- ท - ล	- ซ - ม	- - ด -	- ซ - ล
มือซ้าย	- - - -	- - - -	- ด - -	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ท	- - - ร ม	- ซ - ล

มือขวา	- - ล ล	- ล - ล	- ล - -	ล ล - ล	- ท - -	- ท - -	- ล - ล	- - - ท
มือซ้าย	- - - -	- - - -	- ร - - -	- - - ล	- ท - -	- ท - ล	- - - -	- - - ท

มือขวา	- ร - ท	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ	ฟ ม - -	ร - ร ม	- - ร ม	ฟ ซ - ซ
มือซ้าย	- ร - ท	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- ล - -	- - ร ล	- ล - -	ฟ ม - -	- - ฟ -

มือขวา	- ร - -	- - ซ ล	- ท ร -	ท ล - -	ล ฟ - -	ม ฟ - ฟ	- ท - -	ล ฟ - -
มือซ้าย	- - ม ฟ	ม ฟ - -	- - ล	- - ซ ฟ	- - ม ร	- - ม -	- - ล ฟ	- - ม ร

มือขวา	- ท - -	- ท - -	- ล - ล	- - - ท	- ร - ท	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ
มือซ้าย	- ท - -	- ท - ล	- - - -	- - - ท	- ร - ท	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ

มือขวา	ฟ ม - -	ร - ร ม	ฟ ม - -	ฟ ซ - ซ	- ท - -	ล ซ - -	ฟ ม - -	ฟ ซ - ซ
มือซ้าย	- - ร ล	- ล - -	- - ร ม	- - ฟ -	- - ล ซ	- - ฟ ม	- - ร ม	- - ฟ -

มือขวา	- ล - ท	- ล - -	ฟ ฟ - -	ม ม - ร
มือซ้าย	- ล - ท	- ล - ฟ	- - - ม	- - - ร

เพลง โอดมอญ

มือขวา	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ล	ท ล - -	ซ - - -	ร ม - -	ท - - ล
มือซ้าย	- - - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล	- - ซ ม	- ม - -	- ซ ล	- ซ - ม

มือขวา	- - - ท	- ร - -	- ซ - -	ล ท - ล	ท ล - -	ซ - - -	ร ม - -	ท - - ล
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

มือซ้าย	--- ฟ	- ร - -	- ช - -	- ท - ล	- - ช ม	- ม - -	- - ช ล	- ช - ม
---------	-------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

มือขวา	--- ท	- ร - -	- ช - -	ล ท - ล	- ด - ร	- ม - -	- ร - ด	- ท - ล
มือซ้าย	--- ฟ	- ร - -	- ช - -	- ท - ล	- ด - ร	- ม - -	- ร - ด	- ท - ล

มือขวา	- ร - ม	- ร - ท	--- ล	--- ช
มือซ้าย	- ร - ม	- ร - ท	--- ล	--- ช

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายพันธกานต์ ไบเทศ
วัน เดือน ปี เกิด	11 มีนาคม 2539
สถานที่เกิด	เพชรบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2561 การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	149 หมู่ 15 ต.หินเหล็กไฟ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77110
ผลงานตีพิมพ์	พันธกานต์ ไบเทศ. 2562. ละครรื่องกรมพระนราฯ: ชุมปัญญาทางการแสดงจาก “วัง” สู “บ้าน”: ชุมปัญญาทางการแสดงจาก “วัง” สู “บ้าน”. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 23, 2 (ธ.ค. 2562), 93–102.
รางวัลที่ได้รับ	-เยาวชนดีเด่นของพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ -นิติตีดีเด่นของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2561 -บัณฑิตดีเด่นของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2562 -นิติตระดับบัณฑิตศึกษาดีเด่น ด้านสร้างชื่อเสียง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2565